༄༅། །བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་བ། །

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

TBRC Volume Number	4883
TBRC Work Number (W)	28942
Title	ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབུམ།
	gsung 'bum / shes bya kun rig
Author	ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག
	shes bya kun rig
Descriptor	
Original Publication	
Place	skye dgu mdo
Publisher	gangs ljongs rig rgyan gsung rab par khang
Date	2004
Total Volumes	10
Current Volume (of Total)	6
Number of TBRC Introductory Pages	2
Number of Introductory Pages	
Number of Text Pages	934
TBRC Scanning Information	scanned at the tibetan buddhist resource center, 150 w 17th st., new york city, ny 10011, usa 2005

LC SURROGATE CATALOGING RECORD

TBRC Control Number: W28942
Type of Material: Text (Book, Microform, Electronic, etc.)
Personal Name: Rong ston shes bya kun rig, 1367-1449.
Main Title: Kun mkhyen Rong ston chen po'i bka' 'bum.
Uniform Title: [Works. 2004]
Published/Created: Skye dgu mdo : Gangs ljongs rig rgyan suṅg rab par khang, 2004.
Description: 10 v.
Notes: Cover title.
Subjects: Sa-skya-pa (Sect)--Doctrines--Early works to 1800.

LC Classification: BQ7550 +

༄༅ །དབུ་མ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཤར་རྫོན་བཀའ་འབུམ་

༄ །དབུ་མ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་བགྲོད། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལེགས་གཟིགས་སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་རྟོག་ལེགས་བྲལ་ཞིང་། །གདུལ་བྱའི་མུན་སེལ་ཕྲིན་ལས་སྣང་བས་ཁམས་གསུམ་གསལ་མཛད་པ། །ས་ཀུན་འགྲོར་པ་དང་ལྡན་སྟོན་པ་བླ་མེད་དེ་ལ་འདུད། །མཐའ་གཉིས་རབ་སྤངས་ཟབ་ཡངས་ཐེག་མཆོག་རྒྱ་གཏེར་ཡོངས་བཟུང་ཞིང་། །དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འོད་འབར་བསླབ་གསུམ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་བརྗིད། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་རོ་འཛིན་ཉིས་སྟོང་ལྡན་པ་ཅན། །བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་གྱུར་ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །མཁྱེན་པའི་མཁའ་ལ་རིག་གནས་བརྒྱ་ཡི་ཆུ་འཛིན་ལེགས་བཀོད་ཅིང་། །བློ་གྲོས་སྨྲ་རྒྱལ་རབ་ཏུ་བྲིས་པའི་རིགས་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ཅན། །སྤོབས་པའི་གློག ༢

༄། །ཕྲིན་མྱུར་འཇུག་འགྲོ་ལ་ལེགས་བཤད་ཆར་རྒྱུན་འབེབས། །མཆོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་བརྙེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་སྐྱོང་ཞབས་ལ་འདུད། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་
མེད་བློ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། །རྣམ་དཔྱོད་སྤོབས་པའི་རྩལ་ལྡན་གསུང་རབ་གངས་རིའི་ངོས་ལ་རྒྱུ། །རྣམ་འདྲེན་རིགས་པའི་མཆེ་བས་ཕས་རྒོལ་ལོག་
ལྟའི་དཔུང་འཇོམས་ཤིང་། །བདག་མེད་སེང་གེའི་སྒྲ་ཡིས་དངོས་སྨྲའི་རི་དྭགས་སྐྲག་མཛད་རྒྱལ། །ཆོས་ཀུན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
རྣམ་དཔྱོད་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲགས་པའི་འོད་དཀར་འཕྲོ་བ་ཅན། །འགྲོ་ལ་སྣ་ཚོགས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་འོད་ཟེར་འགྱེད་མཛད་པ། །སྒྲ་ངན་མུན་པ་ཀུན་
འཇོམས་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གསུང་རབ་མང་ཐོས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན། །ཀླུ་སྒྲུབ་གསུང་རབ་དོ་ཤལ་མགྲིན་པར་འཛིན། །ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་འོད་

དཀར་ཕྲེང་བ་ཅན། །འགྲོ་བའི་མུན་སེལ་ཟླ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རོ་མངར་ལྡན་པ་ཅན། །གླུ་སྙན་གསུང་རབ་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱ་པ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་
རྒྱབས་སྟོང་ཅན། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བྱ། །འདིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་པ། བསྐལ་པ་
གྲངས་མེད་པར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁུར་བཞེས་པར་མཛད་པ་དེས། གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས། སྒྲོས་པའི་མུན་པ་
འཐིབས་པོར་འཁྲུམས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་མ་ལུས་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྒྲོས་
པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྟོན་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པ། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ། འབྲས་བུ་ཞི་
བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ཁོན་ཉིད་རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་

༤ ༄༅། །རྟོགས་ནས། ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་མཐོང་ནས
དེའི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོའི་བསྔགས་པ་དང་། དེས་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་། བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་མཚན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནཱ་གཱརྫུ་ན་ཞེས་པ་ཀླུ་དང་སྲིད་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། ཀླུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལ། ཀླུ
ནི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་བརྙེས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་བ། མཐོང་བའི་མེས་ཕ་རོལ་བསྲེག་པ། གཙུག་གི 5
ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་སེལ་བའོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོར་སྐྱེ་བ་བརྙེས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་མཛོད་ལ་དབང་
ཀ འབྱོར་བས་གདུལ་བྱ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེར་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་སེལ

བའི་ཕྱིར་ཀླུ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་མདུན་ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་ཚོགས་འཇོམས་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འགོད་པའོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སྲིད་པའི་དགྲ་སྟེ་འཇོམས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་མིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་སྨོས་
ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་
བྱེད། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་པ་རབ་བསྟན་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་
འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་བརྩོན་པ། །དགེ་སློང་ཀླུ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་། །རྨ་བྱ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་བསྒྲུབས། །ཁམས་དོན་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། །དངོས་
མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་འཚོ་བར་འགྱུར། །ལུས་དེ་བོར་བར་གྱུར་ནས་ནི། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ངེས་པར་འགྲུབ། །

༤ ༄། །ཞེས་པ་དང་། ཇ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ཡིཥྚ་བླི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན་
དགེ་སློང་བློ་འཆང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་ཇ་བོ་ཆེའི་མདོ་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། དགེ་སློང་འཚོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་
བར་གྱུར་ནས། ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ། རིགས་ཚོགས་དང་། བསྟོད་ཚོགས་དང་། གཏམ་ཚོགས་གསུམ་དུ་
མཛད་དོ། །འདི་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ཆ་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཚོགས་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ ༧
སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རང་སྐྱེ་ཐེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྐྱེན་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟོད་པ་ཞྡུག་པ། སྐྱེ

འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ལས་འཕྲོས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའོ། སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ། བདེན་དངོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལན་ལག་རྟོག་གེའི་ཚིག་
དོན་བཅུ་དྲུག་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་ནི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་
འགལ་བར་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་ཚ་སྟོན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ལ་སོགས་པའོ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་ནི། དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རགས་པ་ཙམ་སྨོས་སོ། །རྗེས་འཇུག་གི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་མཛད་དེ། དང་པོར་སློབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད། དེ་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ། དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་
དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ། ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དང་། དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཇུག་པ་

ཨ ༄༅། །མཛོད་དོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། དབུ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ལ་ལོ་ཙཱ་བས་བཀོད་པའི་མཚན་དོན།
འཆད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། བཤད་པ་གཉིས་ལས། བསྒྱུར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་པྲཛྙཱ་དང་། ནཱ་མ་དང་།
ཀཱཿ མཱུ་ལ་དང་། མདྷྱ་མ་དང་། ཀཱ་རི་ཀཱ་དང་ལྔ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། དབུ་མ་དང་། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་སྟོན་
པས་དབུ་མ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་ལས་བཏགས་པའོ། དབུ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པས་རྩ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ན་ཤེས་རབ་དང་། ཚིག་རྐང་པ་མཉམ་པར་ ༡
བཅད་པས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་མཆོད་དོ། །དང་པོ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ངོ་
ཟ བོ༑ བསྟོད་པའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་

ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨྲ་བའི་དམ་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་གདུལ་བྱ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་
ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ། འགག་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དང་སྤྲོས་པ་བརྒྱད་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་དུའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་
བཤད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སོ་སོའི་ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། །སྔོན་གྱི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། པྲ་ཏི་དང་། ཨི་ཏི་དང་། ལྱབ་དང་། སཾ་ཨུད་དང་། པ་ད་དང་ལྡཱ་ལས། པྲ་ཏི་ནི་ཉེར་བསྒྱུར་ཡིན་ལ། ཨི་ཏི་ནི་བྱིངས་སོ། །ལྱབ་ནི་མིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་
རྐྱེན་ནོ། །སཾ་དང་ཨུད་གཉིས་ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་ཚ་ཤས་སོ། །དེ་ལ་པྲ་ཏི་ནི་འཕྲད་པ་དང་། ཨི་ཏི་ནི་འགྲོ་བ་དང་། ལྱབ་ནི་རྟེན་ནས་སམ་རྟེན་ཅིང་ཞེས་པའོ། །སཾ་ཨུད་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་བཀག་བཅད་
ལས་འབྲེལ་པར་བསྒྱུར་རོ། །པ་ད་ནི་འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ཨི་ནི་བྱིངས་སོ། །དེའི་སྔོན་དུ་པྲ་ཏི་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་ཉེར་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གང་སྦྱར་ཡང་མི་ཟད་

༤། ༄༅། །པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པས་ཕྱིས་ཏེ་ཚིག་སྡུད་བྱའོ། །ཙནྡྲ་པའི་ལེའུ་གསུམ་པར། བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པ་དག་གི་སྔ་མ་ལས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས། བྱིངས་མཐར་ཀྟྭའི་རྐྱེན་སྦྱར་རོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་ལས།
ན་ཉ་མིན་པའི་ཚིག་སྡུད་ལ་ཀྟྭ་ལྱབ་བོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཀྟྭ་ལྱབ་ཏུ་བསྒྱུར་རོ། །ལ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བ་ཡིག་ཏུ་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ལ། ཡ་ཡིག་བཞག
གོ །ལེའུ་བདུན་པ་ལས་ཐུང་ངུའི་ཏིང་མ་ཡིན་པ་ལ་འདི་ལ་ཏུ་ཀོ། ཞེས་པ་ཨི་དང་ཡའི་བར་དུ་ཏུ་ཀོ། །ཀ་ཡིག་རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་ཨུ་ཡིག་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཏེ། ཏ་བཞག་པས་ཡ་དང་བརྩེགས
ཡུམ་ཊཱི། པས་ཏྱའོ། །ལེའུ་བདུན་པར་ཨགི་ཨག་ལ་རིང་པོའོ། །ཞེས་པས། པྲ་ཏིའི་སྲོག་གི་ཨི་ཡིག་དང་། བྱིངས་ཀྱི་ཨི་ཡིག་གཉིས་སྤྲད་པས་སྔ་མ་རིང་པོར་བྱས་ཤིང་ཕྱི་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་པས་པྲཏཱི་ཏྱའོ། ། 11
ལེའུ་བཞི་པར་དོན་ཙམ་ལ་དང་པོའོ་ཞེས་པས། ལྱབ་ཀྱི་མཐར་སུའི་རྐྱེན་སྦྱར། ལྱབ་ནི་གྲངས་མེད་དང་མི་ཟད་པ་ཡིན་པས་མཐའི་སུ་འཇིག་སྟེ། ལེའུ་བཞི་པར་གྲངས་མེད་ལས་སུ་འཇིག་གོ །ཡང་
ཀ བྱིངས་དྲི་སོགས་སུ་པད་འགྲོ་བ་ལའོ་ཞེས་པས་བྱིངས་སོ། །སྔོན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་སཾ་དང་ཨུད་སྦྱར་རོ། །པད་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་བྱིངས་ཡིན་ཡང་། ཉེ་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་བས་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྐད་

ཀྱི་བྱིངས་ནི་སྟོབས་ལྡན་པ། །ཉེ་བར་བསྒྱུར་ཕྱིར་ཟིལ་གནོན་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཨིའུ་གསུམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཀྟྭ་ཉའོ་ཞེས་པས་ངའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཀྟྭ་ཉའི་རྐྱེན་སྦྱར་རོ། །ཀྟྭ་དང་ཉའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་
ནི། དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྦྱར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བས། སཾ་གྱི་མ་ལ་འོག་གི་ཤུ་སྦྱར། ང་ལ་ཀྟྭ་ཉའི་ཨ་ཡིག་སྦྱར་བས་སམྨུན་པ་ད་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཙནྡྲ་པའི་ལུགས་སོ། །ཀཱ་ལཱ་པ་ལྟར་ན།
ཨི་ཏི་འགྲོ་བའི་བྱིངས་ལ་སྔོན་དུ་ཉེར་བསྒྱུར་པྲ་ཏི་སྦྱར་རོ། །ཉེར་བསྒྱུར་དང་བྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་རུང་བ་བྱིན་ནས་མི་ཟད་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པས་འཇིག་གོ ཉེར་བསྒྱུར་མི་ཟད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །ཉེར་བསྒྱུར་གྱི་ཨི་དང་བྱིངས་ཀྱི་ཨི་གཉིས་ཕྲད་པས་མཚུངས་པ་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ལ་སྔ་མ་རིང་པོར་འགྱུར་སྟེ། ཕ་རོལ་འདང་དབྱིའོ་ཞེས་པས་ཕྱི་མའི་ཨི་ཕྱིས་ནས་སྔ་མའི་ཨི་ཡིག་རིང་པོ་
ཏ་དང་སྦྱར་བས་ཏི་རིང་པོར་འགྱུར་རོ། །བྱིངས་ཀྱི་ཏིའི་སྲོག་ཡིག་བརྗོད་དོན་ཡིན་པས་ཕྱི། བྱིངས་མཐར་ཀྟྭ་བའི་རྐྱེན་སྦྱར། ན་ཉ་མ་ཡིན་པའི་བསྡུ་བ་འབྱུང་ལ་ཀྟྭ་བའི་ཡབ་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཀྟྭ་
བ་ཡབ་ཏུ་བསྒྱུར་རོ། །བ་ནི་བྱིངས་ཀྱི་མཐའ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཏའོ་ཞེས་པས་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱི། སྔ་མའི་ཏ་དང་ཡ་སྦྱར་བས་ཏྱ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རོ། །སཾ་དང་ཤུད་དང་པ་ད་རྣམས་

བདུན་ ༄ ། ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཀྟ་ཏའི་རྐྱེན་སྦྱར་ལ། ཏ་ཡིག་ནི་གྲུབ་པ་ཏ་ཊ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཨི་ཙ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ནོ། །ཀྟ་ཡིག་ནི་ཙ་ཛྙ་དག་ཅྱུ་ཏ་དང་ཀྟ་ 13
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཀ་ཀྟ་དག་གོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ནོ། །ཀྟའི་སྲོག་ཡིག་ཨ་དང་སྦྱར་བས་པ་ད་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རོ། །སྒྲ་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལ། །བློ་གྲོས་འདབ་སྟོང་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཕྱིངས་
དང་རྣམ་འགྱུར་འོད་ཟེར་གྱི། །སྐྱོན་མེད་ལེགས་བཤད་གསལ་བར་བྱས། །འདིའི་དོན་ནི་ཉེར་བསྒྱུར་གྱིས་ཟླེལ་གྱིས་མཐའ་པས་པྲ་ཏི་དང་ཨི་ཏི་གཉིས་ཀ་སྔོས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་
པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པའོ། །སྔོན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། པྲ་ཏི་བློས་པའི་དོན་ཏེ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་དེ་དང་དེ། ཞེས་པའོ། །ཨི་ཏི་ཟླ་གྲགས་དང་མཐུན།
འོན་ཀྱང་ཉེར་བསྒྱུར་གྱིས་ཟླེལ་གྱིས་མཐའ་པར་མི་འདོད་པས། ཉེར་བསྒྱུར་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཚེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །ཁྱབ་ནི་ཟླ་བ་ལྟར་མི་ཟད་པའི་རྐྱེན་དུ་མི་འདོད་ལ། རྒྱུས་
འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟོན་པས་ཕན་པའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ། །དོན་ནི་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཟླ་

ཡ ཀ་ཤ་བཀའ་འགྲེལ

བས་སྐྱོན་བརྗོད་ནི། ཐོས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་ཕན་པའི་མཐའ་ཅན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོས་པའི་དོན་སྲིད་པས་སྒྲ་དོན་ལེགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མིག་དེ་དང་དེ་གཟུགས་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཐོས་པའི་དོན་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཨི་ཏྱའི་སྒྲ་ཕན་པའི་རྐྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་ནི། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་སྟོན་པའི་དུས་སུ། ཙཀྵུ་པི་རྟྱ་ནམ་ཞེས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་འདི་མ་ནིང་གི་རྟགས་ཅན་ཡིན་པས་ཚིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚིག་རྐྱེན་དུ་སི་སྦྱར་རོ། །མ་ནིང་ལས་སི་འཾ་དག་གི་དབྱི་སྟེ་ཞེས་པས་སི་ཕྱིའོ། །ཨ་ཡིག་ལས་སཾ་བུ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་མུའོ་ཞེས་པས་མུ་ཨཱ་ག་མ་བྱིན། མུའི་ཨུ་ཡིག་ནི་གང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་མི་སྦྱོར་ཞེས་པས་ཕྱིའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལས་འཇོན་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པས་མ་ཡིག་རྗེས་

ཨ བཀྲ། ༣

༄༅། །སྲུང་རོར་བཀོད་པས། པི་རྣ་ནམ་གྱི་སྒྲ་གྲུབ་པོ། །མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་གི་མིང་མཐའ་དྲངས། ཞེས་པས་འདི་མ་ནིང་གི་རྟགས་སུ་གནས་པ་ལྟར་ཙཱུ་ཏུ་པ་ནེ་ཙ་ཕྲ་ཧྲི་ཧཱུཾ་ཞེས་རྗེས་སྲུང་རོ་ཐོབ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན། དེ་ཕན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་མི་འཇིག་པར་སྟོད་པས་རྣམ་དབྱེའི་ནུས་པས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སྲུང་རོའི་གཟུགས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མི་མཐོང་བས་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བསྡུ་བ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྡུ་བའི་དོན་ནི་མིང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དེར་གནས་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་དབྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་བས། མིང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྦྱར་ནས་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་ཕྱི་བ་ལ་བཤད་པས་ན་འདིར་ཕྲ་ཧྲི་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་དང་། མཐའི་པི་རྣ་ནམ་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བར་དུ་ཙཱུ་ཏུ་པ་ནེ་ཙ་ཞེས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲ་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །བསྡུ་བ་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་། པི་རྣ་ནཾ་ཞེས་པའི་རྗེས་སྲུང་རོ་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་གནས་པ་ལྟར། ཕྲ་ཧྲི་ཧཱུཾ་ཞེས་པའི་རྗེས་སྲུང་རོའང་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་གནས་དགོས་པས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སྟེན་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་འདོན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འདོན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཕྲ་ཧྲི་ཧཱུཾ་ཙཱུ་ཏུ་པ་ནེ་ཙ་པི་རྣ་ནམ་མེས་པ་ལས། ཡ་མི་ཟད་པའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ན་མཐུག་ཐོགས་ཀྱི

རྣམ་དབྱེ་འཇིག་སྟེ་མི་ཟད་པ་ལས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པས་སོ། །མཁས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡིས། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན། །བདག་བློ་ཁོ་ནས་གསལ་བར་མཐོང་།།
གསུམ་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། པྲ་ཏིའི་སྒྲ་ཕྲད་པ་དང་ཟློས་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་འང་མི་འཐད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་
གཉིས་ཀ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་ཕྱུང་ནས་རྐྱེན་འདི་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོའི་ཚིག་དོན་ལ།
ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་འགག་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆད་པ་མེད་པ་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་ 16
མེད་པ་ནི་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ས་བོན་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །འོང་བ་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་པའི་དོན་མིན་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་མིན་པ་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དང་ས་
ལུའི་ས་བོན་གཞན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འགག་པ་ནི་འཇིག་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་འབྱུང་བའོ། །ཆད་པ་ནི་རྒྱུན་ཆད་པའོ། །རྟག་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའོ། །

༤། ༄༅། །འོང་བ་ནི་ཚུར་འོང་བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་ཕར་འགྲོ་བའོ། །ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་ཐ་དད་པའོ། །དོན་གཅིག་པ་ནི་དོན་ཐ་མི་དད་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའོ། །རྫས་དྲུག་ནི་རྟག་པའོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་ནི་ཆད་པའོ། །ལུས་སྲོག་གཉིས་ནི་ཁ་ཅིག་གིས་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད། ཁ་ཅིག་གིས་གཞན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་
གིས་རྡུལ་ཕྲན་དང་ཡིད་གཉིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་མཐུན་ནོ། །བདེན་གཉིས་གང་དུ་འགོག་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྐྱེ་འགག་
དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི་དོན་དམ་པར་རོ། །ཆད་པ་དང་རྟག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ངོ༌། །འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དགག་པ་ནི་གཉིས་ཀའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བརྒྱད་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བཟུང་ཞེ་ན་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དེ། དང་པོ་བཞི་ནི་རང་གི་སྡེ་
པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་ནི་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། །བརྒྱད་པོ་ཁོ་ན་བཟུང་བ་ནི། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་

ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དག་ཐལ་ཆེར་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི། བརྒྱད་པོ་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་དགག་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་མི་འཐད་དེ། འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྨྲས་སོ། །ཡང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། སེམས་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡང་ན། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །ཞེས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་བཤད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཆད་པ་མེད་དེ། རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྔ་གྱུར་ན། །ཞེས་པའི་ལུང་དྲངས་ནས། སྐྱེ་འགག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིར་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བརྟགས་པ་ཉིད་འགག་ཕྱུར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི།

༄༅། །ཀུན་བརྟགས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཐད་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། འཐད་པ་མེད་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ནི་སྣང་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱིའི་འབྲེལ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྟོད་པ་

སྤྱངས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ། རྐྱེན་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོད་བརྗོད་དུ། འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་འོང་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དགག་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །སྐྲུན་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་མཚོན་བྱེད་དང་། འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སུ་མཚོན་བྱེད་དུག་གསུམ་འགོག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དེ། འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་བྱེད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ལ། སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་པོ་

༄། །ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བསྡུས་མ་བསྡུས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དེ། གང་ཟག་དང་སེམས་བྱ་
བྱེད་དང་བཅས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་སྤྲོས་པ་འགོག་པ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དུ། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བསྟན་པ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་སྐྱབ་
བྱེད་བཀོད་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་འགོག་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའོ། །
ཡང་གཉིས་ཀའི་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པའོ། །ཡང་ཐུན་མོང་གི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ། འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
གསུངས་སོ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཕྲད་པ་བརྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བརྟག་པ་དང་། བཅིངས་མཐར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །ཆོས་བདག་གི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་
ཏུ་འགོག་པ་ནི། ལས་འབྲས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པས་བསྟན་ཏོ། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ནས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་
དང་བཅས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུས་འགོག་པ་ལ། དུས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཚད་འགོག་པ་ལ། ཉེ་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་། ཉེ་ཤུ་གཅིག་པ་
འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགོག་པ་ནི། ཉེ་ཤུ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དོ། །རྒྱུའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་
པ་འགོག་པ་ནི། ཉེ་ཤུ་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ལ། སྐྱེ་འཇིག་བརྟག་པ་ནས་འབྱུང་འཇིག་ ༢༢
བརྟག་པའི་བར་གྱིས་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་བཀག་ནས། བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས
ནི་ཆོས་བདག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཀག་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་

ཨ བཅུ་གཉིས་ ཀ

༄༅། །བསྟན་པ་ལ། མི་འཐད་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ།
མཐར་འཛིན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཐ་མ་གཉིས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བྱས་ཚུལ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་འདི་དང་
འདི་དག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་ལ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པས་ནི་འཕྲོས་ཚུལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། གང་ཟག་གི་
བདག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། འདུ་བྱེད་
བདེན་པ་དགག་པ་དང་། ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། འཕྲོས་དོན་གྱི་རྩོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་

པ་བཅུ་བཞི་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་འགལ་བར་རྩོད་པ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པས་གཉིས་པོ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རང་
བཞིན་མེད་ན་བཅིངས་གྲོལ་མི་འཐད་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པ་གསུངས་སོ། །གོང་དུ་འཁོར་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ན། འཁོར་བ་ཡོད་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པ་གསུངས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དུ་
རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་འགྲོ་འོང་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རབ་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལྷག་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ན་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྷག་མ་རྣམས་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་བསལ་
བའི་ཕྱིར་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་

ཤ བཅུ་གསུམ་ ཀ

༄༅། །སྟོང་པ་དང་། གཉིས་ཀས་སྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། སླར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ནས། བུད་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བར་ནི། སྔ་མ་དགག་པ་ན་སླར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བཀོད་པ་བཀག་པའི་རིམ་པས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་སྔ་མ་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཀག་པའི་རིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལོགས་སུ་བསྟན་པར་ནི་མི་བཞེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་རྩོད་པའི་ཚེ། མ་རིག་པ་ནས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །སླར་ཡང་ཕུང་པོ་ཡོད་དེ་ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཐ་མ་གསུངས་སོ། །ཀླུ་གྲགས

ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་མཐུན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །༈ རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྐྱེན་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་བགོད་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་
དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། མཆོད་
བརྗོད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་རིགས་པས་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
འཐད་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབུ་མ་སྨྲ་བར་རློམ་པ་འགའ་ཞིག དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་དེ། རང་ཕྱོགས་དང་གཞན་
ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་རང་ཕྱོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་མཐར་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དབུ་མའི་དོན་མི་གནས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྩོད་མེད་

༄༅། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རང་གི་དམ་བཅའ་མེད་པ་ན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་འགོད་པར་བྱར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཁས་ལེན་ན་དམ་བཅའ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་ལེན་ན། དགག་སྒྲུབ་ངེས་པའི་བློ་མེད་པས་གཞན་དགག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བར་རྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྤྱན་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་ཕྱོགས་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་ཟློག་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཞེས་སྨྲོས། །འདི་ལ་རང་ཕྱོགས་གཞན་ཕྱོགས་མེད་ཅིང་། གཞན་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པས། སྤྱན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའང་འགྱུར་བས། དེ་ནི་བླ་བས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྣད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཕྱོགས་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་མེད་པས། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བར་ཡང་མི་རྟོགས་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་ཡང་

ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་འདོད་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྨྲ་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། །རྩོད་བཟློག་ལས། རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །
ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །འདི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་གྱུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གསུང་བ་ཡི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་སྤངས་པས་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་དབུ་མ་པའི་དམ་བཅར་མི་འདོད་ན་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་དམ་བཅས་པ་ཡིན། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་འདོད་པའོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
དགག་པའི་དམ་བཅའ་རང་གིས་དམ་བཅའ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ལ་མི་འཐད་པར་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་རྩྭ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་རྩོད་བཟློག་གི་དོན་ཡོངས་གཅོད་སྒྲུབ་པའི་

ༀ །དམ་བཅའ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ནི་ཡོད་པས་འདིར་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་དེ་མི་འཐད་དེ། དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དབུ་མ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་སྤངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་ལོ་ཙྪ་བའི་དགོངས་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། ལོ་ཙྪ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་དེ། རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ནི་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་དབང་ཡིན་པས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དམ་བཅའ་བ་མེད་དེ། བདེན་དངོས་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཡོད་ཅེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་དམ་འཆའ་བར་མི་བྱེད་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་མི་འདོད་པ་
ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཡང་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་རིང་དུ་སྤང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་
དངོས་སུ་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་བ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་འཆའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཞལ་བ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཉིད་དུ་སྨྲས་ན། སྐྱོན་གང་གིས་སྤོང་། མི་འཐད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་གོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འགོག་པས་
ཁྱད་པར་གང་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། རྩ་བ་ལས། གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་རེག་པ་དང་། དྲི་དང་ཆོས་དག་འབའ་ཞིག་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། འབའ་
ཞིག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་སྨི

༤ བཞི་ཕྱག ཀ

༄ །ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཟེར། །དེ་བདེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ཡིན་
པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་མ་བྱས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་དགག་བྱ་
དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ལས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་
དེ་བདག་ལས་སམ། གཞན་ལས་སམ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སམ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འགྱུར་གྲང་། བརྟགས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པའི་
ངོར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཚུངས་པ་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གིས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོན་སེམས་
པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་སེམས་པའི་རིགས་པ་ལ་རྟེན་ནས་སྐྱེ་འགག་འཇོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་

དུས་སུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་འབབ་པར་བརྗོད་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅེས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་པར་སྣང་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཕྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་གེ་པ་དག་ལའང་།
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་ཀྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཁྱད་པར་གང་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད། རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་སུའང་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ཙམ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེ་པས་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་
ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་འཆའ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་མི་ཉུང་
ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་དག་མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་གང་ཟག་ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་དུ་དམ་འཆའ་བ་ན། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་དུ་

༄། །དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་དོན་འདི་ཅི་ཡིན་སྨྲ་དགོས་སོ། །ཚིག་གི་ཡི་མས་དོན་གྱི་སྐྱོན་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་
གནས་སོ། །ཕྱི་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ལ་དགག་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིམ་པ་རིམ་གྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྷག་པའི་དོན་མེད་པས་འོག་མ་འོག་མ་ལས་གོང་མ་གོང་མ་
ཁྱད་པར་དུ་འཇོག་པའི་དོན་དང་། གོང་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ལའང་དམ་བཅའ་གདོན་
མི་ཟ་བར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་ཡོད་དེ།
འདིར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ནི། མདོ་ལས། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་
བསྟན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྟན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དུས་སུ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློའི་དམ་བཅའ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟེན་འབྱུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ཡང་སྒྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱ་ཆེར་ཁུངས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དམ་འཆའ་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། གཞན་ངོ་ཤོ་ནར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་འོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྟེན་འབྱུང་དུ་དམ་བཅས་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་སྟེ། འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བཤད་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་

༄ །ཤེས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་རྩོད་བཟློག་ལས། དམ་བཅའ་མེད་པར་
བཤད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། རྩོད་བཟློག་གི་དོན་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་བཟློག་པར་མི་ནུས་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་ངས་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འགའ་ཞིག་དམ་བཅས་པ་ཡོད་ན་ང་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་
ཡོད་པ་ལས། ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས་ན་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འགའ་ཞིག་དམ་བཅས་པ་མེད་པས་ང་ལ་ནི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཡི་
ནའོ། །འདི་ནི་རྩོད་བཟློག་གི་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ཕྱོགས་ནས་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དམ་བཅའ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་འདོད་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དམ་བཅས་པ་སྟེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །རིགས་ངོར་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་
ནི፤ ལྟག་ཕྱོགས་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་པའི་འཐད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་དག་འདོད་དོ། །ཕྱོགས་འདི་ལ། ཁོ་བོ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
དང་པོ་ནི། གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་ཁོ་ནའི་བསམ་པས་སྨྲས་པའི་དམ་བཅའ་ནི། དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ལ། རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྨྲས་པ་
ནི፤ རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཞེས་བཤད་པ་བྱས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་དགལ་ལས་རྟོགས་སོ། །འཐད་པ་ནི་སྔ་མར་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཡོད་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཐད་པ་དཔྱད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། རང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་རང་

༤ ༄ །བཞིན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་
གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ནི་ཕྱིར་པའི་བློ་འདོགས་གཅོད་ནུས་པ་མ་ཡིན། དེ་ཚུལ་
བཅུ་དགུ་ གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དགོས་པས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་
དོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱར་མེད་དེ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ 37
ཀ རྟགས་འགོད་པ་ནི། རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་པས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་རྙེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་

རྟགས་འགོད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དབུ་མ་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་སྣང་ཕྱོག་ཙམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྒྲུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་དང་། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ཅན་

༄༅། །འགའ་ཞིག་དམིགས་ན། དེ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཆོས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའམ། བཀག་པར་བྱ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་མེད་པས་ང་ལ་གཞན་གྱིས་བརྩལ་བའི་སྐྱོན་ཀ་མེད་ཅེས་བླ་བས་འཆད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དམ་བཅའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མི་བསྐྱེད་ཅེས་འདོད་པ་ལ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བར་རིགས་པས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ལོག་རྟོག་ལྡོག་ན་དགོས་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས། དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། རང་གི་དམ་བཅའ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པས་དེ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་ལྡོག་ན་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཤེས་བཞིན་མི་ལྡོག་པའམ། མི་ཤེས་ནས་མི་ལྡོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་གོ །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིགས་པ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཕོ་བོ་ནི་སྨྱོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཡིན་ལུགས་ལ་སེམས་པའི་ཚེ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་

ལ། གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པས་དེ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་དམ་འཆའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་འགོད་པར་བྱར་མེད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་འཇོག
པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གིས་དཔག་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་བ་དག་གི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་སྨྲ་བའི་དོན་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད
མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཆོས་དམ་བཅས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འགོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སུན་འབྱིན་མཛད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས
པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་དག་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་པས། །རང་རྒྱུད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

༤༡ ༄༅། །དེས་ན་ཟླ་བའི་བཞེད་ཚུལ། དབུ་མ་རྩ་བ་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ཤེས་ཆེ་བས་ཕལ་ཆེར་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་ཅེས་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་
གཏན་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཕལ་ཆེར་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། ཤེས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་བར་མཛོད་དོ། །གལ་ཏེ་
དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་མེད་པ་ལྟར། རྒོལ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པས་གང་གིས་གང་ལ་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པར་
བྱེད་ཅེ་ན། གང་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རིགས་ངོར་མ་རྙེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒོལ་བ་དང་རྟགས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཡོད་མེད་
དཔྱད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་དང་། རྟགས་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེའི་ཚེ་རིགས་ངོར་རྒོལ་བ་དང་རྟགས་མི་རྙེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་
ཀ སྙད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་

ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་བཤད་དེ།
འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྡན་ཉིད་
ཕྱིར། །གང་གི་ཚེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་
རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ནི་དེ་གཉིས་པོ་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་ཤ་སྐྱེར་ལའང་གྲུབ་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སྔར་དུ་མི་ཉུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།
དེའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྔར་དུ་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག
པ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་དཔོག་སྟེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཞེས་

༄༅། །སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་སུན་འབྱིན་ཉིད་དུ་ཁས་
ལེན་པར་བྱེད་དམ། རྟོག་གེ་ལས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྙལ་པའི་བར་
དུ་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་
ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ནོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་འཐད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་སུ་བཀོད་པའི་ངག་འདི་རང་རྒྱུད་དུ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། གཏན་ཚིགས་

དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དུ་འདོད་ན། བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་འཕེན་དགོས་ཏེ། འདིར་རང་རྒྱུད་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་སུ་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཀག་པ་འཕེན་པ་དེའི་ཚེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་བཀག་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ལས་བཀག་ནས་སྐྱེ་བ་ཐུག་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་མཛད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས། འདིའི་སྐྱོན་སྤོང་བར་འདོད་ནས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་བཀག་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་ཕྱོགས་གཞན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ནས། འཕགས་པ་ལྷའི་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཅེས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་

༄༅། །ཁྱའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དོན་དམ་དུ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པའི་དོན་གཞན་ཡང་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ངོར་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་དབུ་མ་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་
ཆོས་ཅན་དུ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་ཚེ། ཁྱད་པར་དོར་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་ཏེ་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་རྩོད་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་ལ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མེད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྣང་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟགས་འགོད་པས། དེའི་ཚེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ངོར་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པའི་ངོར་
སྣང་ཕྱོག་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་མེད་པའི་ངོར་སྐྲ་ཤད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་། མི་རྟག་པ་

ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་དང་། འདིར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོར་རྙེད་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཉམས་པ་ཡིན་པས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཙམ་ལྷག་མར་ལུས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་སྣང་ཙམ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔྱད་གཞི་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད་ན། དཔྱད་གཞི་མེད་པས་སྔར་རྒོལ་ལ་དཔག་འདོད་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་ཙམ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད

༤ ༄༅ །ཏུ་འཆད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྱེས་པར་བཤད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ལྟ་བ་བཟང་ངན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་སྨྲ་བ་ཆེན་པོ་དག་
གི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་འདེབས་སུ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས། མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པའི་འཆད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་མི་མཐུན་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།
སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག །གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག །རྐྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་
ཞེས་པ་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་ལས་མིན་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་མིན་པའོ། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་མེད་མིན་ཞེས་པ་ནི་
ཀ རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དངོས་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །གང་དག་ཅེས་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ངོ་། །གང་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་

ངོ་། །སྐྱེ་བ་ནི་བྱུང་བའོ། །ནམ་ཡང་ནི་ལན་འགའ་ཡང་ངོ་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །མཚོན་བརྗོད་དུ། འགག་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་བཞི་པོ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞི་པོ་འདི་མི་འཐད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྐྱེན་ཡང་བསྡུས་གསུངས། རྒྱུ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་སོགས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་ཚད་པ་ཕོན་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །འདིར་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་འཐད་པ་དངོས་སུ་བཀོད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་སླ་བར་དགོངས་ནས་འཐད་པ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་དོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་གསུམ་གྱིས་འདི་འོག་ནས་འདོན་པར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལྷ་བས་ནི་

48

༤ ༄༅། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྲང་ན། བརྟགས་ན་མི་འཐད་དོ་འདི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པོའི་འཐད་པ་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་འཐད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པར་
སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཚིག་སྟེ། ཟླ་བ་ཡང་དེའི་
རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། མཆོད་བརྗོད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ན། འོ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེས་གཞན་གྱིས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། རྟེན་

འབྲེལ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་རྐྱེན་རྫས་གཞན་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྨྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས

༄༅། །གསུངས་སོ། །ཚིག་གསལ་དུ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཀོད་པ་ལ་སླགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མི་སྣང་ལ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་ཞེས་གསུངས་ནས་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ་། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག འདིས་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པར་འདོད་པས། སྐྱོན་ཡོད་ཅེང་། བདག་ལས་སྐྱེ་མེད་ལས་བཟློག་པ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པར་འཕངས་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་ལེགས་བསྟན་པ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོད་གཞན་ལ་ལྷག་བསམ་པ། །གཞན་ཕན་བློ་ཡིས་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ཤེས་པ་དག་གིས་སྨྲས་པ། རྐྱེན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དམིགས་པའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། བདག་པོ་

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་པོ་འདིར་མ་འདུས་པའི་རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །དམིགས་པ་ཉིད་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པས་ན་
དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནོ། །དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །རྐྱེན་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་འབྲས་བུ་རྫས་གཞན་སྐྱེར་ཞེས་
འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག །རྐྱེན་གྱི་འཇོག་བྱེད་དོན་ལྡོག་དགག །ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བ་དགག །རྐྱེན་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། རྐྱེན་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །བྱ་བ་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་རྐྱེན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ཀླུ་བས་རྐྱེན་གྱི་དུས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའམ། རྒྱུས་ཕན་མ་བཏགས་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
སྐྱོན་ཡང་བསྟན་ནས་མཛད་དོ། །རྐྱེན་གྱི་དུས་སུ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་ས་བོན་སོགས་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་མེད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་

༄༅། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་
མེད་པ་དང་། རྐྱེན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཡོད་དུ་ཟིན་ན་དེ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དོ། །རྐྱེན་ལ་འབྲས་བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན། རྐྱེན་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །
མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་རང་གི་རྐྱེན་རྫས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕ་མའི་ལུས་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་ཐ་
དད་པའི་བུའི་མིག་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། རྐྱེན་བཞིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
འདོད་ན། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་པའམ། རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་

རྒྱུན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་མེད་ན་རྒྱུན་
དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་ན་མི་ལྡན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱ་མའི་སྐྱོན་གནས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་ནི། མིག་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱ་བ་
རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱུན་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ་
ལོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་བོར་ནས་རྒྱུན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུན་རྣམས་བྱ་བ་དང་ལྡན་ནམ་འོན་ཏེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད། གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱ་བ་བཀག་ཟིན་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་མི་ལྡན་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཞེས་

༄༅། །པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་ཚུལ་ནི། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ
ལ་རྐྱེན་མི་འཐད་པས་སོ། །རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་སེམས་ན། རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དུས་རྟག་ཏུ་མེ་སོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་སྨྱུ་གུ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །རྐྱེན་ཡོད་པས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྐྱེན་བཀག་ཟིན་པས་བྱ་བ་མི་
ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་མ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བ་དང་མི་ལྡན་ཡང་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྐྱེན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གང་ལ་ཡང་
ཉེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྐྱེན་གྱི་འཇོག་བྱེད་དོན་ལྡོག་དགག་པ་ལ། འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། མིག་སོགས་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་འདི་དག་ལ་
རྐྱེན་ཞེས་གྲགས་ཏེ་འདོད་པ་ཡིན་ན། ཇི་སྲིད་མིག་སོགས་འདི་དག་ལས། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་སྲིད་དུ། རྐྱེན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་སྲིད་དུ་རྐྱེན་གྱི་དོན་མ་

ཚང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བར་སེམས་ན། མེ་སོལ་སོགས་ཐམས་ཅད་མྱུ་གུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ན། རྐྱེན་དུ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དེ་ལ་ཡང་། སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་འདོད་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། ཇི་སྲིད་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ཕྱོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འདི་དག་རྐྱེན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྲིད་མ་ཀློག་པ་དེ་སྲིད་དུ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་སོགས་འདི་དག་ཀུང་སྔ་རོལ་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་དེའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེད་པའི་དོན་ལ་རྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་རྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་ན་མིག་སོགས་འདི་དག་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། ཡོད་ན་

༤༡ ༄། །ཡང་རྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་པས་སོ། །གྲངས་ཅན་པ་དག་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། གསལ་བ་ཡང་སྔར་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་རིགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་
ནོ། །བཞི་པ་རྐྱེན་བཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་དེ་མངོན་པ་ལས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆོས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ།
ཤེར་ཕྱིན། ཡོད་ན་རྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མེད་ན་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པས་སོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཞེས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་དགག་པ་ལ། 57
སེམས་སེམས་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་ལ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཀ དམིགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །

འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་ནི། རིག་པ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་འདོད། ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་མེད་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་འདོད་ན། མེད་པ་ལ་ཡང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ལ་བློས་བཀོད་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི༑ རིག་པ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་འདོད་དམ་མེད་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྐྱེན་བཀག་པའི་ཕྱིར༑ ཅི་སྟེ་མེད་པ་ལ་འདོད་ན། རིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་རྐྱེན་མི་འཐད་པར་ཉེ་བར་བསྟན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དགག་པ་ལ། རིག་པ་གང་དག་རང་མ་འགགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་མི་སྲིད་ལ། རང་ཉིད་འགགས་

ཤ ༄། །སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་ཕྱི་བ་ཙམ་ལ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་འདོད་དོ། །འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་སྔ་མ་འགགས་པ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་འགགས་ཟིན་ན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མ་ཟད། སྤྱིར་རྐྱེན་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་
གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། འགགས་ན་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ་མེད་པ་ནི་
གང་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེད་པ་ནི་རྐྱེན་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ནི་ཚིག་ཟུར་སྔ་མ་གཉིས་མཐུན་པར་བཤད་ནས་ཕྱི་ 59
མ་ལ། འགགས་ན་རྐྱེན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། །ཞེས་བྱས་ནས། མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པར་ས་བོན་འགགས་པར་འདོད་ན། མྱུ་གུའི་རྐྱེན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། ཡང་གི་སྒྲས། ས་བོན་
འགག་པའི་རྐྱེན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྔ་མ་འགག་དགོས་པ་ལས། ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པར་སྔ་མ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་མ་འགགས་ཟིན་པས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། སྐྱེས་ནའང་ཇི་ལྟར་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དགག་པའི་སྐབས་སུ་ས་མྱུག་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ནོར་བར་སྣང་ངོ་། །བདག་པོའི་རྐྱེན་དགག་པ་ལ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ལ། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས་ནི། རྒྱུ་འདི་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སྔར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་ལྷག་མ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་རྐྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དེ། གོང་དུ་རྐྱེན་སྤྱི་དང་སོ་སོར་བཀག་ཟིན་པས་སོ། །འདོད་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྐྱེན་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་རྐྱེན་ལ་མེད་པར་ཡང་རྐྱེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། རྐྱེན་མིན་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྐྱེན་དང་འབྲས་བུ་

༤༡ ཚོ་ཐ་ཕུ་ཐ་ ཐ

༄༅། །མེད་པ་འདྲ་བས་སོ། །འགྲེལ་པར། མེད་པ་འདྲ་བས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་རྣམ་
དབྱེ་བརྗོད་པས་གཉིས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་རྣམས་རང་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བྱུང་བ་མིན་པའི་
འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་སྟེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་རྣམས་རང་བྱུང་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མིན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་
མིན་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དག་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་དེ་ནི་
རྒྱུ་རྣམས་སོ་སོ་བ་ལ་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུས་པ་ལ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ནི་ཡང་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ།། 61

དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ། །ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། །རྐྱེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། རྐྱེན་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ལ། རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གཉིས་
ཀས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་བསྟན་པ་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་སོ། །འདིར་ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས། མིས་སྨྲ་ཤེས་པ་ལྟར། དུད་འགྲོ་ཡང་སྨྲ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་
པས། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སོ་སོར་འབྱིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ནི། སྟོང་པ་ ༦༢

༤༣ ཤེར་ཕྱིན་

ཀ

༄༅། །ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ག་ལ་རྙེད། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། རྒྱུ་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། །འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །རྒྱུ་སྣལ་མ་མང་བས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་མང་
བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདུས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་དོན་གཅིག་གོ །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་སྔ་མ་དང་མཐུན་
ནོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྔ་མ་དང་དོན་གཅིག་གོ །ཡང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བཀག་པ་ན།
སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་དགོས་ལ། རྐྱེན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པས་ན་རྐྱེན་མིན་གྱི་འབྲས་བུར་ཞེ་ན། རྐྱེན་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་འབྲས་བུ་རྐྱེན་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། རྐྱེན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དམ་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྐྱེན་
གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལས་སོ། །དེ་ཕྱིར་རྐྱེན་གྱི་རང་བཞིན་མིན་ནོ། །འོ་ན་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྐྱེན་མིན་པའི་རང་

བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་མེད་པས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྐྱེན་མིན་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་པ་དག་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། རྐྱེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༔བརྟག་པ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་གཟུགས་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དུ། འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ནི་བྱ་བ། བགོམ་པ་ནི་ལམ་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྣང་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་བཀག་པས་བདེན་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

༄། །སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མ་བཀག་པར་བདེན་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པས་
དཔྱད་བཟོད་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ངོར་ཁེགས་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ལ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། །འགལ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་ངོར་མ་ཡིན་པས་འདི་
ལ་དགག་བྱ་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་བླུན་ཚིག་གོ །དགག་བྱ་འགོག །ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སོ་སོས་ངོ་སྐལ་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པའི་བྱེད་པས་དགག་བྱ་སྤྱི་
ལྡོག་ནས་འགོག་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སོ་སོར་འགོག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་སྤྱི་
ལྡོག་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རིགས་པའི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་
པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། ལས་ལ་དཔྱད་པས་དགག །བྱེད་པ་པོ་ལ་དཔྱད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། སོང་བའི་

ལམ་ལའམ་མ་སོང་བའི་ལམ་ལའོ། །བགོམ་པ་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྲང་། རེ་ཞིག་སོང་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སོང་བ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སྨྲས་པ་ནི། མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། བགོམ་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་མ་གཏོགས་པར་བགོམ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བགོམ་པ་པོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
ན། ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་ལ། གཡོ་བ་དེ་ཡང་ལམ་ལ་ཡོད་ལ་སོང་བ་ལའང་ཡོད་པ་མིན། མ་སོང་བ་ལའང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བགོམ་པ་པོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལམ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་ལ། གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་མེད་པའི་བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བགོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་

ཨ ༄༅། །ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པའི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་
སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་ལས། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་ནི། ཇི་ལྟར་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་
ཐུ། ལ། གཅིག་པོ་ཡང་བགོམ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་དུ་སྦྱར་དགོས། གང་གི་ཚེ་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱར་བ་དེའི་ཚེ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་སྟོང་
བ་༡༧ པས་བགོམ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་སྨོས་པར་རིགས་ཀྱི། འགྲོ་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཕྱི་མ་སྦྱར་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཚིག་བྱ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་བར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། སྔ
བ་པོ་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པོ་དེ་འགྲོ་བ
ཐ ལ་སྦྱར་བས་ན། བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞྭ་གཅིག་ལས་མེད་ལ། གཅིག་པོ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་གྱོན་པ་ན་མཆོད་སྦྱིན་ལ་ཞྭ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་

འགྲེལ་ཆེན་གཞན་གསུམ་ལས། བགོམ་པ་སོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་བགོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་བགོམ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་བྱེད་དེ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འགྲོ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་ནི་བརྟེན་པ་འགྲོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་དམིགས་པས་ན་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་ལ་བྱ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡང་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་རིགས་འདྲ་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་དཔྱད་པས་དགག་པ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་གྱུར་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འགྲོ་བ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་

༄ །པའི་ཕྱིར། རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་འཆད་དོ། །ཞེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་ཚིག་གསལ་ལས། འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་
པས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་གྱུར་པར་འདོད་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་དེས་དེ་དང་ལྡན་
པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོའམ། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པའམ། གཉིས་པོ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་འགྲོ་བར་འདོད་གྲང་། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
གྲུབ་ཟིན་པའི་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་གཞན་པའི་གསུམ་
པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས། །ཇི་

ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགྲོ་བ་མེད་ན་འགྲོ་བ་པོ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས། །
ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་གྱི་རིགས་པས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་དང་ནམ་ཡང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་
བས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་ནི། གང་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་འགྲོའོ་ཞེས། །ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ནས་དོན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས་ནི། སླབ་གང་

༄། །གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ལ། འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་
བར་འདོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཅིག་པོ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད། ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྣང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པ་
དང་། འགྲོ་བ་པོར་གྱུར་ནས་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་འཐད་
པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འགྲོ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་
ལས་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་།

ཟླ་བ་ལ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །ཡང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་མ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། གཞན་གསུམ་ག་ལ་མི་སྣང་
ངོ་། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། འགྲོ་བ་ནི་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འདས་པའི་ཕྱིར། མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་
བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ལྟར་ན། མ་འོངས་པ་དང་ད་
ལྟར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ལ་མ་གཏོགས་པར་བགོམ་པ་བརྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས་ནི། བགོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས་ནི་གཞུང་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྔོན་ལམ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ག་ལས་འཇིགས་

༄༅། །མེད་ལས། འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་ན་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་ཡང་མེད་མ་སོང་བ་ཡང་མེད་པས་ན་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། འགྲོ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བགོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་ན། གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བའི་གཞི་བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད་པས་ན། དེས་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ། །འགྲོ་བ་མི་འཐད་པས། བགོམ་པ་དང་སོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །མ་སོང་བ་ནི་ཡོད་པས་དེ་ལ་འགྲོ་བ་རྩོམ་མོ་ཞེ་ན། མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། འགྲོ་བ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་སོང་བ་ཡིན་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་བགོམ་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་མ་སོང་བ་ཡིན་པས་ན་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། འདིར་གཞུང་ཚིག །འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་ན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མ་

ཞུགས་པའི་སྔོན་ནས་ལམ་གསུམ་དུ་བསྙད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འགྲོ་བ་དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །འགྲོ་བ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྔ་རོལ་ན། །འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་
ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་དུ་འགྲོ་བ་རྩོམ་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ། བགོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་ཡང་མེད་མ་སོང་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་འགྲོ་རྩོམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ།
ཚད་མ་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བའི་སྔོན་ནས། སོང་བ་ཅི་ཞིག་བགོམ་པ་ཅི། །མ་སོང་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་བརྟག །ཅེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 སྡོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲོ་པོའམ་འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པའམ་གསུམ་པ་ཞིག་སྡོད་གྲང་། དགག་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་སྡོད་དེ། སྡོད་པ་དང་འགལ་བའི་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ཡང་མི་སྡོད་དེ། སྡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡོད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པ་ལས་གཞན་གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐུན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་སྡོད་པར་མི་འཐད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས། །ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

༤༡ ཤ་བཀྲ་ ཀ

༄། །ཞེས་ཐོག་མར་བཤད་པ་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་
པས་དཔྱད་པ་གང་གི་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ག་ལས་འཛེགས་མེད་དོ། །ཡང་ན། འགྲོ་བ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་
སྡོད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྡོད་པའི་བྱ་བ་ཟིན་པའི་ཚེ། འགྲོ་བ་པོའོ་ཞེས་བསྙད་དུ་མེད་དོ། །མེད་པ་དེས་ན་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན།
འགྲོ་བ་པོ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི། གང་ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །འགྲོ་པོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། །རེ་ཞིག་འགྲོ་པོ་སྡོད་དོ་ཞེས། །ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་སོགས་ཚིག་བསྒྱུར་ནས་འཆད་དེ་དོན་གཅིག་གོ །འདིར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། འགྲོ་བ་པོ་མིན་སྡོད་པ་མིན། །འགྲོ་པོ་འགྲོ་པོ་མིན་ལས་གཞན། །གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འོག་ཏུ
ཡང་འདོན་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་སྡོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། འགྲོ་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །ལྡོག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཆེར 75

བསམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ཀྱི་སྣྲ་ཛི་ལྟ་བའོ། །འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། འགྲོ་བ་པོ་སོང་བའི་ལམ་ལས་དང་། མ་སོང་བའི་ལམ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བགོམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བླ་བའོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། བགོམ་ལས་སྡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། གལ་ཏེ་སྡོད་པ་དེ་ཡོད་ན་སོང་བ་ལས་སམ་མ་སོང་བ་ལས་སམ་
བགོམ་པ་ལས་སྡོད་པར་འགྱུར་གྲང་ན། བགོམ་པ་ལས་སྡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བགོམ་པ་ལས་སྡོད་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །སོང་བ་ལས་དེ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སོང་བའི་ལམ་ལས་ཀྱང་སྡོད་པ་མི་
འགྲུབ་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སྡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་སོང་བ་ལས་ཀྱང་སྡོད་པ་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྡོད་པ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་
ན། མ་སོང་བ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལས་ནི། འགྲོ་བ་ལྡོག་པ་ནི་སྡོད་པ་ཞེས་བྱ་ན། སྡོད་པ་དེ་ཡང་བགོམ་པའམ། སོང་བའམ་མ་སོང་བ་

76

༄༅ །ལས་སྡོད་པར་མི་འགྱུར་ཀྱང་། བགོམ་པ་ལས་སྡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བགོམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་ལ། སྡོད་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པས། གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
ལྷག་མ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། སྡོད་པ་དེ་བགོམ་པ་ལས་སྡོད་པར་འགྱུར་རམ། སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་ལས་སྡོད་པར་འགྱུར་ཀྱང་། སོང་བ་ལས་སྡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡོད་པ་ཡོད་དེ། འགྲན་ཟླ་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་ནི། འགྲོ་དང་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་མཚུངས་ཤེ་ན། རེ་ཞིག་སྡོད་པོ་མི་
འགྲོ་སྟེ། །སྡོད་པ་པོ་མིན་འགྲོ་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་རོ། །སྡོད་པ་ཡོད་དེ། སྡོད་པར་རྩོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། །ཇི་ལྟར་མཚུངས་
ཤེ་ན། སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་ལ། སྡོད་ལ་སྡོད་པའི་རྩོམ་མེད་དེ། །མི་སྡོད་པ་ལ་སྡོད་རྩོམ་མེད། །སྡོད་བཞིན་སྡོད་རྩོམ་ཡོད་མིན་ན། །གང་དུ་སྡོད་པ་
རྩོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་འཆད་དོ། །སྡོད་པ་ཡོད་དེ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །སྡོད་བཞིན་ལས་ལྡོག་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྡོད་དང་མི་སྡོད་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་ཟླ་

བའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། སྟོད་པ་ཡོད་དེ་སྟོད་པ་ལས་སླར་འགྲོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡང་ནི་འགྲོ་བ་འགོག་བྱེད་དང་མཚུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ནི་ལམ་
གསུམ་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ཡང་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ལྡོག་པ་ཡང་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་བཞིན་དུ། སྟོད་པ་ལས་འགྲོ་བ་ཡང་སྟོད་པ་པོ་
ཡིན་མིན་དང་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཡང་ནི་འགྲོ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོད་པའི་འཇུག་པ་ཡང་བསྟད་མ་བསྟད་སྟོད་པ་གསུམ་ལ་མི་འཐད། ལྡོག་པ་ཡང་ནི་
འགྲོ་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཡང་ནི་དེ་གསུམ་ལ་མི་འཐད་པར་སྟོན་གྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ལ། རྟེན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག །བྱ་བ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྟགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་ནི། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ།
དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། །གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་སོ། །འཐད་པ་ལ། དམ་བཅའ་དང་པོའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་

༄༅། །པ། །དེ་ཉིད་འགྲོ་པོ་ཡིན་གྱུར་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །གཉིས་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བརྟགས་ན། འགྲོ་བ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས་སོ། །ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་ཀྱིས། གཉིས་པོ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅོད་པ་དང་གཅད་པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས
གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བརྟགས
པ་དང་། བྱ་བྱེད་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་པ་སྟེ། མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ནི། འགྲོ་བ་པོ་དེ་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བའི་སྔ་རོལ་ན་འགྲོ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲོ་བ་པོ་གང་ཞིག་ལམ་གང་

དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བ་པོར་མངོན་ཏེ། མཚོན་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་བ་མེད་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་པུ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི་འགྲོ་བའི་ལམ་སོང་མ་སོང་བགོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་། འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སྡོད་པ་པོ་བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡང་། འགྲོ་བའི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྒྲུ་བ་ནི། བརྟགས་ན་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་འགྲོ་བའི་ལམ་གསུམ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་

༄༅། །ཕྱི་བ་སྤྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༔ སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་ཕྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྟ་དང་ཉན་དང་སྣོམ་པ་དང་། །མྱོང་བར་བྱེད་དང་རེག་བྱེད་ཡིད། །ཅེས་པ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། དབང་པོ་ལྟ་བ་པོར་འདོད་པ་དགག །བདག་ལྟ་བ་པོར་འདོད་པ་དགག །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཟླ་བ་ལྟར་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རྫས་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟ་སྟེ་མི་ལྟ་བར་ཐལ། རང་གི་

བདག་ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། རྣ་བའི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣ་བ་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་ཡང་མིག་ལྟ་བས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཁྱད་པར་མི་རྟེན་དེ། རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་མི་ལྟ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་སྙོམས་སོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་གཟུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཁྱད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱང་
མི་འགྲུབ་པས། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་ཡང་བཞག་མི་ནུས་ལ། གྲགས་པ་ཙམ་ལ་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་རིགས་པས
བདེན་པར་འདོད་པ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་མིག་གིས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཐེ་ཚོམ་མི་འཐད་དེ་ཤེས་བྱར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། རིགས་
པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་མི་འགྲུབ་པས་ཤེས་བྱར་མཚུངས་པ་ག་ལ་ཡོད། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་དུས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་པ་མི་སྲིད་པས། དབུ་མ་པ་ལ་རྟགས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་ལ། དངོས་པོར་སྨྲ་བས། བདེན་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ན། ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། བདེན་པར་ ༨༤

༄༅། །ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་མ་གྲུབ་པས། གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཚེ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདིར་བརྩད་བྱས་ཚེ་ཞེས་པ་དང་། བཤད་བྱས་ཚེ་ཞེས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་པ་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྡིག་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་ལས་གཉིས་རྣམ་སྨིན་སླར་འབྱིན་མི་འབྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས། །རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་མི་འཇོམས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་འགྲེལ་བྱེད་སོ་སོ་གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་

ངེས་སོ། །ལེགས་བཤད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། །གཞུང་ལུགས་སྙིང་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། །གཞན་གྱི་རྣམ་བཤད་མུན་སྤྲུལ་ཕྲེང་བ་དང་། །མི་ཤེས་མུན་པ་སྙིང་གཞན་འགྲོ་བར་གྱིས། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། ཚིག་སྔ་མ་གཉིས་གཞན་དང་གཅིག་ལ། རང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་ལ་རླན་མཐོང་བས་ས་ལ་ཡང་འདོད་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྣང་བ་དེ་ནི་ནུས་པ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་ཡང་ལྟ་བ་ཞིག་ན། དེ་མེད་པས་གཞན་ལ་མི་ལྟའོ། །འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་བསྲེག་ཀྱང་གཞན་བསྲེག་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མིག་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་མེའི་དཔེས་ནི་དོན་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེས་བུད་ཤིང་བསྲེགས་ན་ཤིང་ལས་གུད་ན་མེད་པས་རང་གིས་རང་བསྲེག་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤ ཞི་ཁྲུས་ ཀ

༄༅ །གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། །བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱ་དང་མེ་སྲེག་བྱེད་དུ་འདོད་ན། བཟློག་སྟེ་སྨྲས་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་བརྗོད། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། མེས་ནི་ཚ་བ་ཉིད་བསྲེགས་ཏེ། །ཚ་
བ་ལ་ཡིན་ཇི་ལྟར་བསྲེགས། །དེས་ན་བུད་ཤིང་བསྲེག་བྱ་མེད། །དེ་མ་ཚོགས་པར་མེ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་མེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་
ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྲེག་པར་ཡང་མཚུངས་སོ། །གཞན་བསྲེག་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་མི་བསྲེག་གོ་ཞེ་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལྟ་བར་བྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །དཔེ་དེས་ནི་དོན་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །གང་གིས་ན། སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པའི་རིགས་པ་ཡིས་སོ་ཞེས་སངས་ 85
རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་བཞིན་ནོ། །དོན་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། མེ་
ཡིས་རང་མི་བསྲེག་ཀྱང་གཞན་བསྲེག་པར་བྱེད་པའི་དཔེས་ལྟ་བ་གཞན་ལ་ལྟ་བར་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བཀོད་པའི་མེ་དོན་དམ་པར་སྲེག་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་

དེ༑ ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མིག་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསྲེག་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
པར་འདོད་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པའི་རིགས་པ་ཡིས་དོན་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ནི་ལན་བཏབ་པོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་དཔེ་ནི། རེ་ཞིག་བསྲེག་པོ་མི་བསྲེག་སྟེ། །མ་
བསྲེགས་པ་ཡང་བསྲེག་མི་འགྱུར། །བསྲེགས་དང་མ་བསྲེགས་མ་གཏོགས་པར། །བསྲེག་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ། རེ་ཞིག་བལྟས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། །མ་བལྟས་པར་ཡང་ལྟ་བ་མེད། །བལྟས་
དང་མ་བལྟས་མ་གཏོགས་པར། །བལྟས་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རེ་ཞིག་ལྟ་པོ་མི་ལྟ་སྟེ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྣང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྣང་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན། ལྟ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བའི་རྐྱེན་བརྗོད་ན་ལྟ་བ་པོ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་སྦྱར་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་
ཡོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྟ་བས་ན་ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། །ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། ཞེས་མཐུན་

༄༅། །པར་བཤད་དོ། །ཡང་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་མིན་པ་ཡང་ལྟ་བ་མིན་པ་ཉིད་དེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས། ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་སྨྲས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་བདག
ལྟ་བ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བདག་ལྟ་བ་པོའོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་པོའང་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ལྟ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས
སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེས། ལྟ་བ་པོ་བདག་ལ་བཟུང་ལ་གཞན་གཉིས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ་། །བདག་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་
བྱེད་དེ། དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ལྟ་བ་
སྤངས་སམ། ལྟ་བ་མ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་བྱ་གཉིས་མེད་

པའི་ཕྱིར། ལྟ་བའི་བྱ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་པོ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྤངས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྔ་རོལ་ནས་ལྟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་ཕ་དང་མ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལ་ཡང་འདིའི་འགྲེལ་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ལྟ་བ་དག་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྟ་བྱ་དང་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རེག་ཚོར་སྲེད་པ་བཞི་པོ་མེད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་

༄༅། །དང་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། ཉན་པ་དང་། སྣོམ་པ་དང་། མྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རེག་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཡིད་དེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལྔ་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའང་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་
གིས་ཤེན་ལྟ་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། ཉན་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ཉན་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྨྲར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གཞན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་
མཆེད་བརྟག་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་དབང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༈ ཕུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་
ལས། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་དེ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བསྟན་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་འགོག་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། རྩོད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། འཐད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཡོགས་

ཞིག་ཏུ་འབྲས་གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡང་ལོགས་ཞིག་ཏུ་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་འཐད་པ་ལ། དང་པོའི་འཐད་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་ཞིག་ཏུ་འབྲས་གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། འབྲས་གཟུགས་ནི། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དོན་གང་ཡང་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ནའང་མེད་དོ། །འདིར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དོན་གང་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གཟུགས་བློ་ནི་རྫས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནགས་ཚལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོགས་ཞིག་ཏུ་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་གཟུགས་ལ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མེད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་མི་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་ཅིང་

༄༅། །འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་ན་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུམ་ལས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཚིག་དོན་རྣམ་བཞིན་བཤད་ནས། དགོས་པ་ནི། རྒྱུ་གཟུགས་དང་
འབྲས་གཟུགས་གཉིས་འདུས་པ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོར་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ལ། དེས་ནི་རྫས་ཡོད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཏོ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་འདུས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏོ། རྫས་ཡོད་དགག་པ་ནི་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
ཀྱང་། གང་ཕྱིར་འདུས་པ་མ་གཏོགས་པར། །བློ་ཡིས་དངོས་པོ་གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་གཟུགས་ཡོད་པ་ལ་འདོད་དམ་
མེད་པ་ལ་འདོད། འབྲས་གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་གཟུགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་རྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
འབྲས་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་འབྲས་གཟུགས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། མེད་ན་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་

ལས༑ ཕོད་དུ་རྟེན་བཞི་བཀག་པས་གཟུགས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐམ་ན། ཞེས་རྩོད་པ་འགོད་ལ། ཟླ་བས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མི་སྲིད་མོད། །འབྲས་གཟུགས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་
ལས༑ རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། །འཐད་པར་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་སྟེ། མཐུན་ནོ། །དགག་པ་གཉིས་སྨྲ་བ་ནི།
ཚིག་གསལ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ཐ་ཆད་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། མི་འཐད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟུང་། ཞེས་པ་ལ་འཆད། དཔྱད་ན་
གཟུགས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོགས་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟག་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཡང་།
ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། །བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་མི་འདྲ་ཞེས། །བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མྱུ་གུ་ཕན་ཚུན་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱུ་སྐུད་སྔོན་པོ་ནི་དོན་དམ་པར་ལྭབ་སྔོན་པོའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལྭབ་སྔོན་པོ་གཞན་བཞིན་ནོ། །མྱུ་གུ་ནི་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་

ཤ ཞི་བ་ལྷ ཀ

༄། །རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བྲྀཧྨ་སྤ་ཡི་ཏ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདོད་ན་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་བར་བརྟག་གྲང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཟུགས་དང་འབྲས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་སོ། །འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདྲ་ཞེས། བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བའི་ཆ་
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་བའང་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེ་དང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཚོར་
བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། སེམས་དང་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རིམ་པ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་ལན་གྱི་ཚུལ་ལ་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་བརྩད་པ་བྱས་པའི་ཚེ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་ཞིག་དབུ་མ་པའི་
ངོར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ལན་འདེབས་ཤིང་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལན་ཡང་དག་པ་བཏབ་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྩོད་སྤོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་

བ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་མཆེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་
བྱེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐུ་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ན། གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་
འཐད་དེ། འཕགས་པ་ལྷས། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བྱས་
པའི་ཚེ་གང་ཞིག་སྐྱོན་འདོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་བཏགས་པ་མ་མིན་ཏེ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས།
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པར་ལྟ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་དེ་གཉིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཅིག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ 94

༄༅། །གྲིས་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་པའི་གནད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ཕུང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། སའི་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། ནམ་མཁའི་ཁམས་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་སྤང་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་སླ་བས། ཐོག་མར་ནམ་མཁའི་ཁམས་དགག་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་མཚན་གཞི་དགག །མཚན་ཉིད་འཇུག་ཚུལ་དགག །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དགག །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། ནམ་མཁའ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་དང་གཉིས་ཀས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་དོ། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན། མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལས་སྔ་བར་གྱུར་ན། སྔ་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་

དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྔ་རོལ་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་མཚན་གཞི་ཡོད་པར་སེམས་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡུལ་དུས་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔ་རོལ་ཏུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་ན། མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན། ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ལས་སྔ་བར་གྱུར་ན། སྔ་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཟློག་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྔ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་མཚོན་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་དུས་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་པར་ཡང་མི་ནུས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི། འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་རོལ་དུ་མཚན་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་ན། མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་འདོད་ན། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པའམ། མཚན་ཉིད་མེད་པའམ། ཕུང་པོ་གསུམ་
པ་ལ་འཇུག་གྲང་། ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལའང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གལ་
ཏེ་འཇུག་ན་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་གང་གིས་མཚོན་པར་བྱུར་པ་དང་། སྔར་ཡང་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས
གཞན་པ་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་གཞན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །རིགས་པས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ན། མཚན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། །མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་

ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བཞིན་ནོ། །
ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བཀག་ཟིན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་
ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཉིད་གང་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དགག་བྱའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དགག་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པའམ་གཉིས་པོ་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཆོས་གསུམ་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་གཉིས་བཀག་ཟིན་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་དང་། དངོས་
མེད་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མཚན་གཞི་སོགས་བཞི་པོ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡང་མིན་དངོས་མེད་ཀྱང་མ་

༄ །ཡིན། མཚན་གཞི་ཡང་མ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ལྔ་པོ་གཞན་གང་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་སོགས་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་ན། །ས་སོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི། མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྨྲས་སོ། །འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མིན། །ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། །དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་མེད་པར་མི་སྨྲའི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འོག་ཏུ། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་འཐད་པར་སྦྱར་རོ། །བློ་ཆུང་གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེས་ནི་ལྟ་བར་བྱ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མི་མཐོང་ཞེས་བཤད་དོ། །མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས།

ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༄ འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡོངས་སུ་དག་པས་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཟླ་བ་
ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
པ་དགག །རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྔ་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དགག །ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། གལ་ཏེ་
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཆགས་ཅན་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའམ། །འདོད་ཆགས་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་གྲང་། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་

༤༡ ༄༅། །རྟེན་ཆགས་ཅན་ཡོད་ན། སྔར་ཡོད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འདོད་ལ་རག་སྟེ། ཆགས་ཅན་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་
ལྟར་སྔ་རོལ་གྱི་ཆགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའང་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྟེན་ཆགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ་། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ནས། སྔ་རོལ་གྱི་ཆགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སྔ་རོལ་གྱི་ཆགས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཚིག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཟློག་དོན་ལའང་འདི་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་མ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔར་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
གཞུང་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྔ་རོལ་དུ་ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་དོན་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་པ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཞེས་སངས་རྒྱས་ 102
བསྐྱངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ན། །འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །འདོད་ཆགས་སྔར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་། ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་
འདོད་དམ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །ཕྱི་མའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་སྔ་རོལ་ན། །ཆགས་མེད་འདོད་ཆགས་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་

༄༅། །ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཕྱི་མའི་འཐད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཆགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཡང་། འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ནི། །
ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་འབྱུང་བས། འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་སྔ་རོལ་ཏུ་ཆགས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། ཞེས་བྱས་ནས་དོན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་རོ། །ཟླ་བས་ནི།
ཆགས་ཅན་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ། ཆགས་ཅན་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་འང་། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་
གཞུང་གི་འདོན་པ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱི། དཀྲུས་ལས་འབྱུང་བར་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དགག་པ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག །ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག །ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མི་རིགས། །ཞེས་སོ། །འཐད་པ་ནི་འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་
པ་དག་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྫས་སོ་སོ་བ་

མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྤོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལ་འགོག་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐ་དད་ལ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་
ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་ན། གཅིག་པ་ལ་འདོད་དམ། ཐ་དད་པ་ལ་འདོད། གཅིག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་དད་པ་ལ་འདོད་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་གཅིག་པུ་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་འདོད་ན་ཕྲོགས་མེད་
པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་འདོད་ན། ཕྲོགས་མེད་པར་ཡང་ལྷན་ཅིག་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རྟོགས་པ་ཕན་
ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་འདོད་ན། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆགས་ལ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། འདོད་ཆགས་དང་
ཆགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེས། འདི་རང་རྒྱུད་དུ་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་

༄༅། །ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིག་གསལ་གྱི་འགྱུར་ལས། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལྷན་ཅིག་ན། །གཅིག་པོ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག །ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་རམ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གང་ཀིས་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་ལེགས་སོ། །གཅིག་པོ་ཞེས་པ་ནི་མ་རངས་པའི་ཚིག་པོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ་རྟོག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པའི་རྟགས་མེད་ན་ཐ་དད་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པས་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟགས་འདོད་པར་བྱེད་ན། ཡང་ཐ་དད་པའི་རྟགས་མེད་ན། ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པས། ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་འདོད་

པར་འདོད་དམ། དེ་ལྟར་ན་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་གནས་སོ། །ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ལྷན་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་འདོད་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་
ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལྷན་ཅིག་པའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དག་ཆོས་
ཅན། ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་བཤད། ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གལ་ཏེ་ཐ་
དད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་ལྷན་ཅིག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད་ན། རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཐ་དད་པའམ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཐ་དད་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་མི་འཐད་དེ།
དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྷན་ཅིག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་
ཆགས་པ་དག །ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ 106

༄༅ །རིགས་པ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་མིན་པ་སྔ་ཕྱིར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེ་སྡང་སྔ་རོལ་ན། །ཞེ་སྡང་མེད་པའི་སྡང་ཡོད་ན། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༈ འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བཤིག་ནས་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །ཞེས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་གང་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། གནས་པ་མེད་ཅིང་གནས་མེད་གནས་ཀྱིས་དབེན། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་ནི། འདུས་བྱས་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། རྟེན་འབྲེལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་དང་མཐུན་པའང་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། འདུས་བྱས་དགག་པ། འདུས་མ་བྱས་དགག་པ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་

དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་སྤྱིའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་བཞི་ཆར་ཚང་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་
མི་ལྡན་པའི་འདུས་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ། མཚན་ཉིད་བཞི་ཆར་དང་ལྡན་ནོ། ། མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཚང་ཡང་བྱ་བ་མི་བྱེད་
པར་གནས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱ་བ་ནི་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བས་མ་འོངས་པའི་ས་ནས་ད་ལྟར་བའི་གནས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། གནས་པས་ད་ལྟར་བའི་གནས་སུ་དྲངས་པ་ཉིད་མི་
འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །རྒ་བས་དེ་ཉིད་བར་བྱེད་ལ་འཇིག་པས་འདས་པའི་སར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་མི་བཞི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲལ་དུ་འཁོད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །
མདོ་སྡེ་པས་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྔོན་མེད་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་སྟེ། །རྒྱུན་གནས་དེ་ཆད་འཇིག་པ་ཡིན། །རྒྱུན་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི། །གནས་པ་

ཤ ༄༅། །གཞན་དུ་གྱུར་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདུས་བྱས་འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་
ཀ་ འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་འདི་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་གནས་པ་
ཁེ་ འདུས་བྱས་ན། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོའམ་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟག་ཀྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ལས་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས།
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བར་ནི་ནུས་པ་མིན་ཏེ། འཐད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ལྐོག་ཤལ་སོགས་ཆ་ཤས་རེ་རེས་བ་ལང་དུ་མཚོན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
ཐ བར་ཁས་ལེན་ན། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་མེད་པས་གསུམ་པོས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱ་བའི་མཐུ་མེད་དོ། །འགགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མེད་ལ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ནི་

ཨཀ་ཛོཾ་ཤ་བཀའ་འགྲེལ།

སྐྱེ་བ་གཞི་མེད་ལ། གནས་པ་ལ་ནི་འགག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་མཚོན་པའི་ནུས་པ་མེད་གསུང་ངོ་། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། རེ་རེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ལས་མཚོན་མི་ནུས་པས་
ཕྱོགས་གཅིག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གསུམ་པོ་འདུས་ནས་མཚོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནའང་།
གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡང་ནི་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ནོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལྷའི་ལུང་དྲངས་པ་ནི། གནས་མེད་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །མི་རྟག་པས་ན་ག་ལ་གནས། །གལ་ཏེ་དང་པོར་
གནས་གྱུར་ན། །ཐ་མར་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག
གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་པའམ་མེད་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་རྣམས་ལ། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ནི། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །མེད་ན་དེ་དག་འདུས་

༄༅། །བྱས་མིན། །ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་དང་པོའི་ལན་དགག་པ་ནི་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སྤྱོང་བར་འདོད་ནས་སྨྲས་པ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་ན་མཚན་ཉིད་བཅུ་བཞི། བདག་ཉིད་དང་བཅོ་ལྔ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེའོ། །མཚན་ཉིད་བཅུ་བཞི་ནི། རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་བདུན་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དང་། ངེས་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པའི་གནས་པ་ནས། ངེས་འབྱུང་གི་ངེས་འབྱུང་གི་བར་བདུན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །ལོག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་ན། ལོག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་ནི། མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་བདག་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་ནི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་བཅུ་བཞི་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཆུང་ངུས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །རྩ་བའི་འཇིག་པས་ཀྱང་ཆོས་བཅུ་བཞི་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ནི་འཇིག་པ་ཆུང་ངུས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ལའང་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཇེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པས་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་བཙལ་མི་
དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་གཞུང་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། རྩ་བའི་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའང་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བས་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྐྱེ་ཚུང་ཆོས་ཅན། རྩ་བས་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
སྐྱེས་ན་རྩ་སྐྱེས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར། འདོད་ན་རྩ་བས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཇེས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་དེས། རྩ་སྐྱེ་་་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་
རྩ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ཚུང་གིས་རྩ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིས། བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ཚུང་དེ་ཡིས་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་ན་རྩ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་
ཚུང་དེས་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ན་སྐྱེ་ཚུང་གིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུང་དེས་མ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་ཚུང་དེ་

༄༅། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྩ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞིན་པས། སྐྱེ་ཚུང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། མ་སྐྱེས་པས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རྩ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས་གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཚུང་དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ནུས་ན། རྩ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས་སྐྱེ་ཚུང་དེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ལ་རག་པ་ལས་དགག་པ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། རྩ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་སྐྱེ་ཚུང་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྩ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ཚུང་སྐྱེ་བཞིན་པས་རྩ་སྐྱེ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བར་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་མཐུན་ནོ། །ཉིས་སྟོང་གཉིས་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟ་མར་མེས་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་འང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མུན་པ་སེལ་བས་སྣང་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ན། མར་མེས་མུན་པ་བསལ་བ་ལས་རང་གཞན་ཅི་ཞིག་སྣང་བར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། མར་མེ་གང་ན་འདུག་པ་དག་ན་མུན་པ་མེད་དེ།

མར་མེའི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་མུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས། མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ན། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་ཇི་ལྟར་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཚེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ། མུན་པ་དང་ནི་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུན་པ་དང་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གླིང་བར་གྱི་མུན་པ་བཞིན་ནོ། །མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བཞིན་དུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གཞན་ལ་གནོད་པ་མེད་དེ། གཞན་དང་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མར་མེ་མུན་པ་དང་ཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་ན། འདི་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གནས་པའི་མུན་པ་བསལ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་མ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། མ་ཕྲད་པར་འདྲ་བ་ལས། ལ་ལ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། ལ་ལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།

༤ ཀ་བཀྲ་ ༣

༄༅ །ཁྲིད་པ་མེད་པར་འདྲ་ན། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས་འདི་ན་འདུག་པའི་མུན་པ་ནི་སེལ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་འདུག་པའི་མུན་པ་མི་སེལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །ཟླ་བས་ཀྱང་།
ཚུལ་འདིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་འཇོམས་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ནོར་བུ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བཤད།
མགོ་སྙོམས་ཀྱི་གནད་འདི་མ་ཤེས་པར་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མི་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ན། མུན་པའང་
རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ། རྒྱུ་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་དང་། འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། རང་མ་སྐྱེས་པས་སམ་སྐྱེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་གྲང་།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། སྐྱེས་ན་སྐྱེ་བས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་

115

ཡོད༔ ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་གསུངས། གཉིས་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ལ། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་མེད་
དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་དགག་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་
བསྐྱེད་གྲང་། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ནི། སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་། བགོམ་པའི་རིགས་པ་ཡིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་
ཚུལ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་ཟིན་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བས་ཐུག་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཆ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཟིན་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འགག་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བཞིན་

ཤ ༄༅། །པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱེད་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྗོད་ན། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱེད་དེ། སྐྱེ་བས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་
ལས། སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བློ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་གཉིས་ཀ་ཞིག་གྲང་ན། དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཚེ།
སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་མེད་པ་དེའི་ཚེ། སྐྱེ་བ་རྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ 117
སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུང་ངོ་། །མེད་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བསྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
མ་སྐྱེས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། །སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད། ཡང་ན་རྟེན་ཅིང་ཞེས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད། ཅེས་སྨྲས་སོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་མ་འོངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་
རོལ་དུ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་རྩ་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྔ་རོལ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཞིག

༄། །སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་བླ་བའོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། ཚིག་རྐང་ སྔ་མ་གཉིས་སྔར་བཞིན་བཤད་ནས། དེ་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེ་འགྱུར། །ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི། ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ག་ལས་འཐོགས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀྱང་བརྟག་ཏུ་རུང་བ་ཞིག་ན། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་དེ་ནི་ཙ་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཉིད་མེད་པས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ཅི་བྲག་སྒྲ་བ་དག །སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། །ཇི་ལྟར་བྱར་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ། །ཞེས་སྨྲས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། 119

ཞེས་གསུངས་སོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིས་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། རྒ་བའི་སྐྱེ་
བ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ནི་མེད་པས་གང་ཞིག་གིས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་གལ་ཏེ་རྒ་སྐྱེ་དེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་གཞན་
དེ་ལ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་ན་གཞན་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒ་སྐྱེ་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དོན་མེད་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་འབྲ༑༑ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ཡོད་པའམ་
མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་། རེ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གོང་དུ་རྒྱེན་བརྟག་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ༔ །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་དོན་འདི་དག་གོ །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དགག །གནས་པ་དགག འཇིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ 120

༄། །ཉིད་རྟོག་པར་བྱེད་ན། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པའམ་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་བཞིན་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །སློབ་དཔོན་གསུམ་གས། སྐྱེ་བ་ནི་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དོ། །གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དཔྱད་པ་དང་། འགག་མ་འགག་ལ་དཔྱད་པ་དང་། སྔར་གྱི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། །གནས་པ་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཏེ། གནས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། གཉིས་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ན། རྒ་བའི་གནས་པས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གནས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་པ་

ཉིད་ལ་ནི་གནས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་པའི་བྱ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གང་ཞིག་འགག་བཞིན་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་དག་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒ་བ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཚུལ་ནི། གནས་པ་གནས་པ་གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་མི་
རིགས། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གནས་པ་འདི་ནི་མི་གནས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་འཇིག་
པ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྗོད་པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བ་ལ་བརྟག་པ། རྟེན་ལ་བརྟག་པ། རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ། སྔར་བཤད་
ཀྱི་རིགས་པ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགག་པ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་འཇིག་པས་འགག་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་འགགས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་རྩ་བའི་འཇིག་

༄༅། །པས་འགག་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་པ་བཞིན་ནོ། །འགག་བཞིན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཙ་བའི་འཇིག་པས་འགག་པ་མིན་ཏེ།
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རྩ་བའི་འཇིག་པས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་རོ། །
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགག་པའི་བྱ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ལ་
ཡང་ཆོས་ཅན། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འགག་བཞིན་པ་བཞིན། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱིས། གནས་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲར་རོ། །གནས་སྐབས་ལ་དཔྱད་པ་ནི། གནས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་ནི། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་པའི་གནས་
སྐབས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས། འོ་མའི་གནས་སྐབས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །བླ་བས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་ 123

ཨ་ཀ་ཚོམ་བཀའ་འབུམ

པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གནས་པའི་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་འགག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་གནས་སྐབས་ན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བའོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཡང་ཟླ་བས། ཞོ་ཡི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་ཞོ་ཡི་གནས
སྐབས་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཞོའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་གཞན་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཡང་འགག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར
ཏེ། དེའི་དུས་སུ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་ན་བུང་བུའི་རྭའི་རྣོན་པོ་ཡང་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མགོ་སྐོམས་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་རྣམས 124
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེའོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ནི། རེ་ཞིག
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །ཚ་གྲང་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཉིད་འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས

༤༡ ༄༅། །པོ་མེད་པ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་པ་མེད་དེ། དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྣང་མུན་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔར་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཕྱིས་དངོས་པོ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མི་རུང་བས། སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་སྒྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་། འགག་
པ་འཐད་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། མགོ་གཉིས་མེད་པ་ལ་མགོ་གཉིས་གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ག་ལས་
འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཟླ་བས་ 125
ནི། དངོས་པོ་དང་གཅིག་ན་དངོས་མེད་མི་འཐད་ལ། དངོས་མེད་དང་གཅིག་ན་དངོས་པོ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་བརྗོད་དོ། །དཔེ་ལ་ཅོག་རོའི་འགྱུར་ལས། ཇི་ལྟར་མགོ་གཉིས་
ཀ མེད་པ་ལ། །གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་པར་སྣང་ངོ་། །ལྟ་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས། འགག་པ་འགག་པ་གཞན་དང་ནི། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགག་མི་རིགས། །ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། ཟླ་བས་ནི། འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཡོད་མིན་འགག་པ་གཞན་གྱིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རང་དང་ནི། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན། །ཞེས་པ་
བསྒྱུར་བ་ནི། འགག་པ་འདི་ནི་མ་འགགས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགག །ཅེས་སོགས་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འགག་པ་གཞན་གྱིས་མི་
འགག་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དེ་ནི། དེའི་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལས་གཞན་པ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་བས་འགག་པ་ལ་འགག་པ་མེད་ན། འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འཇིག་པ་ལ་
འཇིག་པ་གཞན་རྟོག་ན་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བརྟགས་ན་གྲུབ་པར་མི་
འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དང་། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེད་ན་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁུང་

༤། ༄༅། །ལས་ཀྱང་འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་རྒ་གཉིས་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་
དེ། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོར་འདུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་
ཡ་ དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྔར་མེད་པ་ཕྱིས་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བཅས་སུ་འདོད་ན། འཇིག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བྱ་བས་ནི་མི་གནོད་དེ། ཞིག་པ་ལ་ནི་
བཞི་ རྒྱུས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་པར་མི་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་ཉིད་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རྡུལ་ལྟ་བུ་རང་གི་ 127
ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འཇིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ལ།
ཟ འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་ལ། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟ་བུའོ། །འདིར་འཇིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དངོས་མེད་རྒྱུ་བཅས་དང་། འདུས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་ལ་དགོངས་ཏེ།
མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། མདོར་བསྡུ་ན་ནི་དངོས་མེད་པར། །འདུས་མ་བྱས་
ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འདི་ནི་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བརྗོད་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། འདུས་བྱས་སུ་བཤད་པའི་དོན་མ་
རྟོགས་པར་འཇིག་པ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡིན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བཅས་སུ་སྨྲ་བ་ནོར་པ་ཁོ་ནའོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རིགས་ངོར་འདུས་བྱས་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་།
འཇིག་པ་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདུས་མ་བྱས་དགག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ།
གང་ལ་ལྟོས་ནས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཇོག་བྱེད་འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། འདུས་བྱས་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཇོག་པས་

ཤ ༄༅། །འདུས་མ་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་འདུས་མ་བྱས་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི།
བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དང་།
ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་མེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་། ཟླ་བས། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མཛད། གནས་པ་དང་འཇིག་པ་
གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མཛད། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་རྗོད་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་
ཡང་། རྨི་ལམ་དང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་སྔགས་དང་སྨན་གྱི་མཐུ་ལས། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་འོབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྐོར་
བར་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས། འདུ་བྱེད་ལ་བདག་དང་

བདག་གི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གཟུགས་ནི་ལྦུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་བུར་དག་དང་མཚུངས། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེ་འདི་དག་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་སྣང་ཙམ་ལ་བདེན་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་བ་ཆུ་བུར་དང་། །རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུ། འདུས་བྱས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུང་ངོ་། །ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས། བདག་
མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་གང་ཟག་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས
གསུང་ངོ་། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བགོད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འདུས་བྱས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༄༅། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་

༄༅། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས། གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་དང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བས་ནི། ཕུང་པོ་སོགས་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོས་སྟོང་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད་དོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། དོན་དམ་པར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མངོན་པ་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་གསུངས་ལ་དགེ་བ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། ཀུན་སློང་དང་། དོན་དམ་པར་དགེ་བ་སྟེ་བཞི། མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཞི། ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། སྤྱོད་ལམ་ལས་བྱུང་བ། བཟོར་གནས། སྤྲུལ་སེམས་དང་བཞི་ཞེས་འབྱུང་བས། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཡོད་

པ་ཕོན་ནོ། །ཞེས་འགོད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། །མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་ཕོན་ནོ། །ཞེས་འགོད་དོ། །གཞན་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །ལན་ལ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་འདུས་དང་། ལས་ལ་ཡང་། ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་འདུས་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་གྲང་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་ཚིག་དོན་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཡང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་པོའི་འཐད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་དེ། བྱ་བ་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་བཀག་པས་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་སུའང་འགྱུར་རོ། །བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་བཀག་པའོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ནི། ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ 132

༤༡ ༄༅། །བྱ་བ་མེད་དེ། ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་མེད་དེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་
བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པ་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་དེ།
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་སུའང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར༏ ལས་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་ལས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་
པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་བྱེད་ན་ནི། བྱེད་པ་པོ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་མ་བྱས་པར་བསྟན་པས་ན། ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པར་བསྟན་
པས༏ ལས་ལ་ཡང་ལས་སུ་བསྙད་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་བསྙད་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས་འཆད་དོ། །ག་ 133

ཀ་ཤེས་བཀའ་འགྲེལ

ལས་འཛིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་ན་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པ་ལའང་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་འཆད་དོ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ། འདི་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་ནི། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་ན་ནི། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མི་རིགས་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཏེ་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་ན་ནི། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་མེད་ན་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་ཀྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་དྲུག་རྒྱུད་དོ། །འདིས་སྔར་རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་

༄༅། །འདུས་ཀྱིས་ལས་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་འདུས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་ལས་སུ་གྱུར་པར་དང་། མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བས་སོ་སྣང་མུན་བཞིན་ནོ། །ལས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས། ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་གཅིག །ཅེས་འབྱུང་སྙེ་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བྱེད་པ་རེ་པོ་རེས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག །རེ་རེས་རེ་རེ་དང་གཉིས་འདུས་བྱེད་པ་དགག །གཉིས་འདུས་ཀྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། འདིར་ཡང་སྔ་མའི་སྐྱོན་དེར་ཐལ་བར་གྱུར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སུའང་འགྱུར་རོ། །ལས་ཀྱི་ངོས་ནས། ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་པོར་མ་གྱུར་པས་ཀྱང་ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་པོའི་ངོས་ནས། བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ངོས་ནས། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་སྐྱོན་

འདིར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ཅེས་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་
དང་། གཉིས་འདུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མ་གྱུར་པས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
ལས་སུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ཕྱོགས་ནས། ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱུ་
མེད་འགྱུར། །ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར། །གཉིས་འདུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།།
ཅེས་སྨྲས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་འདུས་ཀྱིས་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་འདུས་ཀྱིས། ལས་སུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ནི་གོང་དུ་

༦༡ ༄༅། །བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་གཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས། ཡིན་པར་གྱུར་
ལ་བྱ་བ་མེད། །ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལས་སུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། །ལས་ལ་རྒྱུ་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི།
སྔར་གྱི་རིགས་པ་སྦྱོར་རོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཡང་ལས་ལ་བརྟེན་ནས
གདགས་པར་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་གྲུབ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་ 137
འབྱེད་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། དོན་གཅིག་གོ །འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་
གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བསལ་བའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལའང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བསལ་བའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་འཐད་པར་སྣང་ངོ་། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༈ སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། འདུ་བྱེད་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་ཅན་མེད་ན་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་ལྦུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྔ་མར། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལྟར་ན། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལྟར་ན། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། །དེར་མ་ཟད། ཚོར་སོགས་ལ་

༄༅། །དབང་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དབང་བསྒྱུར་བྱ། གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཕ་རོལ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གནས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དང་ནི་བསྡུ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་གི་སྒྲ་
ནི། ལོགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ལེན་པར་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱིས་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འཆད། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ནི་སྒྲ་བ་པོའི་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བླང་བྱ་
ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མེད་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལྷ་སོགས་དེ་དག་གི་ཕ་རོལ་ན་ལེན་པ་པོའི་བདག་གི་དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཉེ་བར་
ལེན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་དེ་ལྷ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མཁན་རྩེ་སྐྱུང་གི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་འགོད་དེ་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་
གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་ལེན་པ་པོའི་བདག་དགག་པ་དང་། ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ན་ཡོད་པ་

དགག །རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་དགག །རྒྱུའི་ལེན་པ་པོར་རྟོག་པ་དགག དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཚོར་བ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་
གནས་པའི་ལེན་པ་པོའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལེན་པ་པོའི་ཐ་སྙད་དུ་གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་སྟེ། གདགས་སུ་མེད་པར་ཐལ། རང་དུས་སུ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་
དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྔར་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་དུས་སུ་ལེན་པ་པོར་མ་གྲུབ་པས་སྔ་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ནི་ཡན་གར་དུ་གནས་པར་གྱུར་ན། ལེན་པ་པོ་དེ་མེད་པར་ཡང་ལྟ་སོགས་དེ་དག་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ལྟོས་མེད་དུ་ངོ་བོ་ 140
ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་གཞན་གསུམ་འཆད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བླང་བྱའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་དེ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ལས་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་སྣམ་བུ་རྒྱུ་སྤུན་གྱི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཀོག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ལྷག་མ་སྔར་བཞིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་

ཆ དོན་གཅིག་ ཀ

༄༅། །ཡོད་ཅེ་ན། ལྟ་སོགས་ཅི་ཡིས་བདག་གང་ཞིག་ལེན་པ་པོའི་ཐ་སྙད་དུ་གསལ་བར་བྱེད། བདག་གང་གིས་ལྟ་སོགས་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་
ཐལ་བ་ལས། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཐ་སྙད་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་མེད་ན་ཡང་
ལྟ་སོགས་ཅི་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་མ་བུའི་སྐྱེ་པ་དགག །བདག་གང་ཞིག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བོ་ནའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞིག་གིས། གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྒྲ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ན་ལྟ་བ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་
པའི་བདག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་ལེན་པ་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན། བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་
མེད་པར་ཐལ། ལྟ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་ནགས་ཚལ་མེད་ན། ཤིང་རེ་རེའི་སྔོན་དུའང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན། བླང་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ལེན་པ་པོ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་འཆད་དེ་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་ན། ལྟ་བའི་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་གྲང་། གལ་ཏེ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ལེན་པ་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་གནས་པ་དེས། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྟ་བ་པོའི་བདག་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོའི་བདག་དང་། དེ་ཉིད་ཚོར་བ་པོའི་བདག་དེ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་བ་ལས། ལེན་པ་པོའི་བདག་དེ་ནི་གཅིག་དེ་ལྟར་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔ་རོལ་གྱི་བདག་གཅིག་ཁོ་ནར་གནས་པ་དེ། རྫས་སུ་མེད་ན་ལེན་པ་པོར་མི་རིགས་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་པོའི་བདག་ཉན་པ་པོའི་དུས་སུ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་པོའི་འོག་རོལ་དུ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། བདག་གཅིག་པུ་བ་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པར་ག་ལ་རིགས། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་ལྟ

༄། །ཁ་བོ་ཡང་གཞན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་པ་པོ་ཡང་གཞན། ཚོར་བ་པོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ན། ལྟ་བ་པོའི་བདག་གི་ཆེ་ན་ཉན་པ་པོའི་བདག་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པ་པོ་གསུམ་པོ་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུད་གཅིག་ལ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གསུང་ངོ་། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་སོགས་རེ་རེའི་སྣ་ཚོགས་ལ་ན་རེ་རེ་སྟེ་གང་ཟུང་གཅིག་གི་སྣ་ཚོགས་དུ་བདག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ལྟ་ཉན་ཚོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པས་ལྟ་བ་པོའི་བདག་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོའི་བདག་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཚོར་བ་པོའི་བདག་ཏུའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། གསུམ་པོའི་བདག་དེ་ནི་གཅིག །དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ། །གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་ནས། །གསུམ་པོའི་བདག་སོ་སོར་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྟ་བ་པོའི་བདག་གི་ཆེ་ན། ཉན་པ་པོའི་བདག་དང་། སྣོམ་པ་པོའི་བདག་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་པོའི་བདག་ཡང་གཞན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉན་པོའི་བདག་ཡང་གཞན། ཚོར་བ་པོའི་བདག་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུའི་ཤེས་པ་པོར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ལས།
ཤེས་པ་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན། གང་གིས་གདགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ཉན་པ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
ཡང་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྔ་རོལ་ན་ཤེས་པ་པོའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན། སྔ་རོལ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ། །དེ་ནི་གང་གིས་གདགས་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡིས་གང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཐལ་བ་རྣམས་བརྗོད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་
བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་གང་ལས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མི་ཡིན་ཏེ། སྣང་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་པ་པོ་ཞེས་གདགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་པོར་འཛོག་པའི་དུས་སུ་ལྟ་སོགས་མེད་པས་དེའི་ཤེས་པ་པོར་མི་འགྱུར་ལ། ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་པོར་གྲུབ་

༄། །པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཞིག་པས་དེའི་ལེན་པ་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་རྩོལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་། གང་གི་ཡིན་པའི་ལེན་པ་པོ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དག །འདུས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། གང་གི་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་མེད། །དེ་དག་ཀུན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ། ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལེན་པ་པོ་གང་ཞིག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རོལ་དང་། ད་ལྟ་དང་། ཕྱི་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། སྔ་རོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པའམ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ མེ་དང་བུད་ཤིང་བརྟག་

པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་རབ་བསྲེགས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་མིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའ་
མཚུངས་པར་རྣམ་རིག་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་མེ་ནང་ཡོང་མི་ཚིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དགག་པ་མ་བཟོད་ནས། གཉིས་པོ་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་བུད་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེའོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མེ་དང་བུད་ཤིང་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྨད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཀག་པ་ལ། མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད་ན། མེ་དང་བུད་ཤིང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའམ། གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྲང་། གལ་ཏེ་བུད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཀྱང་
གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྲེག་བྱའི་ཤིང་དེ་ཉིད་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་མིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཡིན་

༄། །པའི་ཕྱིར། གཙོད་པ་པོ་དང་གཅད་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀློག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། ང་ཙང་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་
ལན་དགག །གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་བྱུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མེ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱུད་ཤིང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟོས་པ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། བྱུད་ཤིང་བཞིན། ཞེས་བཀློག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱང་བྱས་སོ། །འདོད་ན། རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱུད་ཤིང་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། བྱུད་ཤིང་སྦྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐལ་བ་གསུམ་པོ་ལ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། བསྲེག་བྱའི་ལས་བྱུད་ཤིང་འདི་ལྟ་བུ་བསྲེག་གོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་
པའམ། བསྲེག་བྱའི་ལས་མེད་པའི་སྲེག་བྱེད་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བྱུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ལས་ཀྱང་མེད་པ་

ཡ ཀ་ཆེན་བཀའ་འབུམ་

ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བས། ལས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་། གལ་ཏེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུ་གཞན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བུད་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འབར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བུད་ཤིང་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན་རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། རྟག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཡིན་ན། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། ཐལ་བ་དགོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་སྲེག་བཞིན་པ་ཉིད་བུད་ཤིང་ཡིན་པས། མེ་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་སེམས་ན། གང་གི་ཚེ་མེས་སྲེག་བཞིན་པ་དེ་ཙམ་དེ་བུད་ཤིང་ཡིན་ན། བུད་ཤིང་དེ་མེ་དོན་གཞན་གང་གིས་སྲེག་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་དང་བུད་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། མེ་ཆོས་ཅན། བུད་ཤིང་སྲེག་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུད་ཤིང་དང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་

༤༡ ༄༅། །ལས། བུད་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཕྱིར་མི་ཕྲད་ཕྲད་མེད་ན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །མི་ཕྲད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཕྲད་པ་མེད་ན་བུད་ཤིང་བསྲེག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་བསྲེག་ན། བུད་ཤིང་ཟད་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་འཆི་ན། རང་གི་རྟགས་རྟག་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་པར་
ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། བུད་ཤིང་ལས་གཞན་ཡང་མིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། ཟླ་
བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གཞན་གཉིས་ལས་ནི། རང་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་གི་སྒྲ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་། ཤིང་དང་ཕྲད་
དུ་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་བུད་མེད་སྐྱེས་པ་དང་གཞན་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཕྲད་པ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དཔེ་དོན་གོང་འོག་བསྡོར་ནས་འཆད།
གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསལ་བར་གྱུར་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ལ་ཕན་ཚུན་མ་བསལ་ན་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན······ 149

ཡང་། ཤིང་དང་ཕྲད་པར་འདོད་ལ་རག་པ་ལས། མེ་དང་དུད་ཤིང་ཕྲད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གིས་གཅིག་བསལ་བའི་དོན་ཡུལ་དུས་སོ་
སོར་གྲུབ་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །གཞན་གསུམ་གྱིས་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དང་དུད་ཤིང་དག་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་བསལ་བ་སྟེ། ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་སོ་སོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཤིང་ལས་མེ་
དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐྱེས་པ་དང་། དུད་མེད་བཞིན་དུ་ཤིང་དང་ཕྲད་པར་འདོད་ལ་རག་པ་ལས། དགག་པ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ། མེ་དང་དུད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། །དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་གཉིས་ 150
གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྔ་ཕྱི་ལྟོས་པ་དགག །གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་དགག །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དུད་ཤིང་གྲུབ་པས་

༄༅། །ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟོས་ས་བུད་ཤིང་གང་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་ཆོས་མེ་དང་། ལྟོས་ས་མེ་གང་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་ཆོས་བུད་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོར་བུད་ཤིང་གྲུབ་པའམ་མེ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཤིང་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་པར་མི་རིགས་པ་གྲུབ་པ་ཞིག །ལྟོས་གྲང་ན། དེའི་ཚེ་
མེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སླར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བུད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་མ་སྐྱེས་པའི་དང་པོར་གྲུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཏང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་སྔར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བུད་ཤིང་གྲུབ་པར་འདོད་ན། མེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། མེ་བུད་ཤིང་ལ་མི་
ལྟོས་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་དགག་པ་ནི། དུས་མཉམ་དུ་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གལ་ཏེ་དུས
མཉམ་པའི་དངོས་པོ་མེ་དང་བུད་ཤིང་གཉིས་ལས། བུད་ཤིང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་པར་བཞག་པའི་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ལྟོས་བྱ་བུད་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། དང་པོར་བུད་ཤིང་

གང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་གང་ཞིག་འགྲུབ་པས། མེ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་བུད་ཤིང་གང་ཞིག་འགྲུབ་པ་སྨོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཟླ་བས་ཀྱང་བཤད། གཞན་གཉིས་ཀྱང་དོན་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་
ཤིང་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་མེ་ཡིན་ན། །མེ་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དང་པོར་མེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་
ཉེས་པ་སོགས་བརྗོད་ཟིན་ལ། ལྟོས་ས་ལྟོས་ཆོས་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བས་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་མོད་ཀྱི། མེའི་དངོས་པོ་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་སམ། བུད་
ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ། གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་སམ། མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས། མ་གྲུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ལྟོས་ཏེ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ལྟོས་པ་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས
ཏེ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས་ཤེ་ན། གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྟོས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། མེ་གྲུབ་པ་
དང་མ་གྲུབ་པ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མེ་ཡང་མེད་དེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་འབར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །

༄༅། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། བློ་བས་ནི། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དོ། །ལྟོས་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོགས་སུ་གྲུབ་པའི་མེ་ཡང་མེད་དེ། གཞན་ཉིད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་མེད་དེ། ལྟོས་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཤིང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་ཉིད་
བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་ལ་རིགས་པ་གཞན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། སྔར་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་བུད་ཤིང་ལས་གཞན་ནས་འོང་
ངམ། མི་འོང་བར་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན། བུད་ཤིང་དང་བཅས་པའམ། བུད་ཤིང་མེད་པར་འོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་བཀག་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུད་ཤིང་དང་བཅས་པར་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུད་ཤིང་མེད་པར་འོང་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། བུད་ཤིང་མེད་ན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་འབར་མེ་ནི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན། ཤེས་

རབ་སྒྲོན་མེའོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བརྟགས་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་མཛད་ནས། མེ་ནི་གཞི་གཞན་ལས་བུད་ཤིང་ལ་མི་འོང་སྟེ། བུད་ཤིང་དང་བཅས་པར་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན།
བུད་ཤིང་མེད་པར་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དང་པོར་བུད་ཤིང་དང་བཅས་ན་བུད་ཤིང་ལ་འོང་བ་དོན་མེད་ལ། བུད་ཤིང་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནས་བུད་ཤིང་ལ་
ཡོད་དོ་སྙམ་ན། མེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ནས་བུད་ཤིང་ལ་ཡོད་པའང་། མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། ཟླ་བས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་སྔར་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པའི་རིགས་པས་འགྲོ་འོང་དགག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བུད་ཤིང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་དག་སྔར་གྱི་རིགས་པས་བསྟན་ཏོ། །
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་བསྲེགས་པ་མི་བསྲེག་སྟེ། །མ་བསྲེགས་པ་ཡང་བསྲེག་མི་བྱེད། །བསྲེགས་དང་མ་བསྲེགས་མ་གཏོགས་པར། །སྲེག་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་རོ། །
གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །ཤིང་ལས་གཞན་ན་མེ་ཡང་མེད་དེ། །གལ་

༄ །ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཅེས་པའོ། །མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པ་ལ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ལྡན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་ཀ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ལ་ཤིང་བརྟེན་པར་མེད་ལ། ཤིང་དེར་མེ་དེ་བརྟེན་པར་ཡང་མེད་དེ། གཞན་ཉིད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། མེ་དང་བུད་ཤིང་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་བརྟག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། བུམ་སྣམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རིགས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པར་བཤད་ཅེས་སྨྲར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་ཚིག་གསལ་གྱིས་ནི། རིགས་པའི་རིམ་པ་ཕྱོགས་སྔར་བརྟག་པ་ལ་འཆད། གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྨད་པ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་དག་བདག་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཏེ། ཚད་མ་

དང་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འཆད་དོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། མི་དང་ཐུད་ཤིང་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༎ ༈ འཁོར་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས་སྔོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས། ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་དམིགས། དབུས་མི་དམིགས། ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བས། བདག་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཕུང་པོ་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་འཁོར་བ་ཟད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ནན་ཏན་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དོ་ཞེས་འཁོར་
བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བཤད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། རྟེན་འཁོར་བ་མ་གྲུབ་པ། བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ།

༤༡ ༄ །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཐད་པ་ལ་ལུང་ནི། སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས། །
རིགས་པ་ནི། འཁོར་བ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱའོ། གལ་ཏེ་དབུས་ཡོད་པར་སེམས་ན། འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་
ཀུན་བཏུས། ཅན། དབུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས་ 157
པས་སོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་ན་སྟོན་པས། འཁོར་བ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཟག་སོ་སོའི་ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་
ཐ གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །དབུས་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། འཁོར་བ་དེ་ལ་དབུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་བ་ཡང་གཅོ་

པོར་དེ་དང་མཐུན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། དོན་དམ་པར་འཁོར་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མངོན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་མ་མེད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཐོག་མ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་སྤྱི་ཉེ་བར་བཟུང་ན་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་
སོ་སོ་ལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་མཐའ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་ཕྱིར། །
སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །མུ་སྟེགས་པ་དག་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དེ། ཐ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཐ་
མ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཐོག་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ལ། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྔོན་གྱི་མཐའ། །ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །ཞེས་འཆད་པར་

༨༡ ༄༅། །འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཟླ་བ་ཡང་། སྤྲོས་པ་ལྷག་མ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།

དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་གསུམ་ལས་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྟེན་གྱི་འཁོར་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར

འགྲེལ། འཁོར་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་ཤི་དེ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། འཐད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དང་།

ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་སྔ་བར་གྱུར་ལ། རྒ་ཤི་ཕྱི་བ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་རྒ་ཤི་མེད་པ་དང་། ཚེ་སྔ་མ 159

མ་ཤི་བར་ཡང་ཚེ་འདིར་དང་པོར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱི་བར་འགྱུར་ལ། རྒ་ཤི་ནི་སྔ་བ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤིའོ་ཞེས་ཕྱིད་འདོད་པས་ན་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མེད་པའི་

ཀ རྒ་ཤི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པས་མ་སྐྱེས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ལྷན་ཅིག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

སྐྱེ་བ་དང་ནི་རྒ་ཤི་དག་ལྷན་ཅིག་ཉུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཐད་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་འཆི་བཞིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་འགག་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཅིག
ཆར་དུ་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལ་རྒ་ཤི་སྔོན་དུ་མ་སོང་། རྒ་ཤི་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ལྷན་ཅིག
པར་འདོད་པས་སོ། །སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྔ་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་རྒ་ཤི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་ཡང་རྒ་ཤིའི་
རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས། རྒ་ཤི་འང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་དེ་དང་རྒ་ཤི་དེ་དག་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ་བར་
བྱེད་དེ་སྤྲོ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གང་ལ་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་སྔ་ཕྱི་
དང་ལྷན་ཅིག་རིམ་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཚད་

༄༅། །མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཅི་ཡང་ཉུང་བ་དག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མེད་པ་ནི། །འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སོགས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལའང་ཆོས་ཅན། སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས་བཤད། ཚིག་གསལ་ལས་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྔོན་གྱི་མཐའ༑ །ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །ཞེས་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་སྔོན་ལ་འདོན་པར་མཛད་དོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྔ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་སྔ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་སྔ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚོན་བྱ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་མཚོན་བྱ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་མཚོན་བྱ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་

ན། སྔ་རོལ་ཏུ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་མཚོན་བྱ་དང་ལྡན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཕྱིས་
ཀྱང་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོར་ན་སྔ་རོལ་ཏུ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་
ཕྱིས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དོར་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྔ་རོལ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱིས་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྔ་རོལ་ཏུ་
མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་སྔ་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི། འདི་ལྟ་
བུའི་རིགས་པ་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས་ནི་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།

༄༅། །དངོས་པོར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཀླུ་བས། མཐའ་དང་ཆ་ཤས་རྣམ་གྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྔོན་གྱི་ཆ་ཁས་བླངས་པ་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མའི་ཆར་འཇོག་པའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ཁས་བླངས་པས་སྔ་ཕྱི་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཇུག་པའི་གནད་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པའམ། འཁོར་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ སྡུག་བསྔལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། རབ་བྱེད་གོང་མ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་མི་བཞེད་པར། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཀླུ་བས། བདག་ཡོད་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཕུང་པོ་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
བརྗོད། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པར་འདོད་ལ། ཡང་ལ་ལ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་གཞན་དག་གཉིས་ཀས་བྱས་
པར་འདོད་པ་དང་། །རྒྱང་འཕེན་པ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། །
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་སུ་དམ་འཆའ་བ་དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། བདག་གིས་བྱས་པ་དགག །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག །གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དགག །རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དགག་
པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་སྡུག་
བསྔལ་བྱས་པར་གྱུར་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བྱས་པས་སྔ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ 164

༄༅། །འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟར་བའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས
པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གཞན་བྱས་དགག་པ་ལ་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་
ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་གཞན་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལས་མ་
འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་གཞན་ཡིན་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་གཞན་དེ་དག་གིས་མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་གཞན་དེ་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ལས།
འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ད་ལྟར་བའི་ཕུང་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།
གལ་ཏེ་སྔོན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕུང་པོ་འདི་གཞན་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འཆད། ཟླ་བས་དེ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདི་ཞེས་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆར་

གཏོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འཆད། གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་བདག་བྱས་སུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱས་པས། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་པར་འདོད་ན། མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་མིའི་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པའི་མིའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་སྔ་རོལ་དུ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱེད་པ་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་སྔ་རོལ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས་ནི། མིའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དོན་གཅིག་གོ །གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱས་ནས། ལྷ་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་བྱས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་ནི་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱུང་ནས་ལྷ་ལ་སྟེར་བར

༄༅། །འདོད་ན། མིའི་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་བྱས་ནས་གང་ལ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞན་གསུམ་འཆད་དོ། །གལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱིན་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡིན་པ་པོའི་ལྷའི་གང་ཟག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ་། །སྨིན་པར་བྱ་བ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ལས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབྱུང་བར་འདོད་ན། མིའི་གང་ཟག་གང་གིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་བྱས་ནས་ལྷའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་མིའི་གང་ཟག་གཞན་ཆོས་ཅན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱས་ནས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོགས་སུ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་སྟེར་བ་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རྐང་པ་བཞི་པོ་འདི་ཚིག་གསལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །ཕུང་པོ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པར་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་བདག་གིས

བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིའི་གང་ཟག་བདག་དེ་
ཡིས་བྱས་པར་འགྱུར་ན། མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིའི་གང་ཟག་བདག་དེ་ཡིས་བྱས་པར་འགྱུར་ན། མིའི་
གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མིའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ག་ལ་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
རིགས་པས་མིའི་གང་ཟག་བདག་གིས་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །རིགས་པ་གཞན་གྱིས། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དགག་པ་ནི་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལས་གང་
ཟག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མེད་པས་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱས་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་གང་ཟག་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས། བདག་གིས་བྱས་པ་ལ་སྡུག་
བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་མ་བྱས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ཚ་ནས་གཞན་བྱས་སུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཐལ། གཞན་དུ་འདོད་པའི་བདག་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་མེད་པས་ནའོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ཚ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་འདོད་ན། རེ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ཚ་ནས་བདག་བྱས་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་དང་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་བདག་གིས་བྱས་པ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བྱས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་ན་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་གྱུར་ན། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་གང་ཟག་གཅིག་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གིས་བྱས་པ་ལ་གཞན་བྱས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་བདག་དེ། གང་ཟག་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་

གཞན་ཡང་བཤད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པ་དག་གིས། བདག་གིས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བདག་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་བྱས་པས་གཞན་བྱས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་གིས་བྱས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚིག་སྔ་མ་གཉིས་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚིག་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པར་བཞེད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། སྡུག་བསྔལ་དེ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་གང་ཟག་གཞན་མ་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གང་ཟག་གི་ཕྱོག་པ་མ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདག་གིས་བྱས་སོ་ཞེས་འཇོག་པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གང་ཟག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བདག་བྱས་སུ་འདོད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱས་

༨༡ ཞུ ཡིག ཟ

༄ །པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བྱས་པ་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཚིག་གསལ་ལ་ནི་རྒྱས་པོ་མི་
སྣང་ངོ་། །གཉིས་ཀས་བྱས་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདག་དང་གཞན་རེ་རེས་བྱས་པར་གྱུར་ན། གཉིས་ཀས་བྱས་པར་གྱུར་བ་ཞིག་ན། གཉིས་ཀས་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རེ་རེས་
བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་འགོག་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས། བདག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཞིའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གིས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འོད་སྲུངས་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། ངས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲས།

ཁོ་བོས། དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་མ་སྨྲས་སམ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྨྲའི། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀས་བྱས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྡོག་ནས་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པའམ། སྡུག་བསྔལ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།ཡོ་རྩ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཡོད་དེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་འགོད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་ཟླ་བས་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས། མཐའ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པས་ན། མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ། ཞེས་

༄། །འགོད་དོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། ཞུང་གི་དགོངས་པ་བརྗོད། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག །གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཅེ་ན། ལོག་པའི་ཤེས་པས་དམིགས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འབྲིད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་བརྫུན་པར་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བསླུ་བ་དེ་ནི་བརྫུན་ཞེས་དེ་
སྐད་དུ་གསུངས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཏེ། འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་སོ། །དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟར་ཏེ་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་
ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ །འདུས་བྱས་དེ་ནི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་དུ་འདུས་བྱས་པ་དེ་
ཙམ་དུ་བརྫུན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བརྫུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་ལ། བསླུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པའི་ཚིག་གོ །དེས་ན་དེ་དག་བརྫུན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །སྔར་

བའི་ཚིག་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི།
འདུ་བྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་སྟེ། ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ནོ། །བསླུ་བ་བརྫུན་པར་གང་གིས་ཤེས་ཅེ་ན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་བསླུ་བ་དེ་ནི་བརྫུན་པའོ། །མི་བསླུ་བའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱང་དོན་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་
མཐུན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བསླུ་བ་དང་བརྫུན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསླུ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་བརྫུན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བསླུ་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
བརྫུན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། འདུ་བྱེད་ཅི་ཞིག་བསླུ་བའི་ཆོས་སུ་སྟོན་ཏེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། བསླུ་བ་ནི་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསླུ་བ་དང་བརྫུན་
པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླུ་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཟླ་བས་ནི། ཚིག་ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དང་མཐུན་པར་བཤད་

༄༅། །ནས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་ཡིན་ནོ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོགས་སུ་འཆད་དོ། །གཞན་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པའི་དོན་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྫུན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་པ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་

ལས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
དངོས་པོ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས། དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་དགག་པ་བཤད་པ་ལ། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱུར་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ལུང་གི་དོན་མི་གནས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཆོས་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་
ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོའི་འཐད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མི་རྒ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་འཐད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒས་པའང་མི་རྒའོ། །ཞེས་
པའོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཟླ་བས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཇི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །ཇི་ལྟ་བྱུར་ན་གཞན་དུ་

༄༅། །འགྱུར། །ཞེས་སྨྲ་མ་བཞིན་དུ་འཆད། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བའམ། །གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མི་རྒ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྒས་པའང་མི་རྒ་བའི་ཕྱིར། སྨྲ་མའི་འཐད་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྨྲ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཞིག་པར་གཞན་དུ་འགྱུར་ན། འོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རམ། །འོ་མ་ལས་གཞན་ཞིག་ཞོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ཞོའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞན་ཞོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཚེས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། གང་ཕྱིར་གཞོན་ནུ་མི་རྒ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་རྗེས་འགྲོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀླག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འཆད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་འཆད་པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤང་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་པའི་མཆོག་གོ །ཞེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བཞེད་ན། ཞེས་བཤད། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི། མི་སྟོང་བའི་

ཆོས་ཅན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་སྐྱོང་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་མེད་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་མེད་དེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ལ། ཟླ་བས་ནི། རྟེན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན། གཉེན་པོ་སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། མི་སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་ན།
གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་ལ། ཟླ་བས་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་ལས། རྟེན་ཆོས་ཅན་མི་སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བསྟན་པ་ནི།
སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་མི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཉེན་པོར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་
པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པས། དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་ན། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཡང་། སྟོང་པ་

༤༡ ༄༅། །ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་གྲང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མིན་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཡང་ན་མི་སྟོང་པ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་
དབུ་ པ་ཡོད་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་མེས་སྲེག་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲེག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ 179
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས།
ཞ སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་འབྱུང་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཤིང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོར་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་

པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞན་དག་གིས་སྨྲས་པ། ཁོ་བོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ལ་རྒོལ་བའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཀག་པས་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གསར་དུ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་མོ། །དཔེར་ན་མར་མེའི་སྣང་བས་ཁང་པ་ན་མུན་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསར་དུ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པར་བདེན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གེགས་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཏེ། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཐར་པ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྨན་བཏང་བ་ན།

༄༅། །སྨན་ཉིད་ཁོང་དུ་འཁྲིལ་བས་སླར་ཡང་ནད་ཤིན་ཏུ་ཆབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུང་ངོ་། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། ཕྱར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་གསུངས་པ། །སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་པས་འདིར་སྟོང་ཉིད་འགོག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་གསུངས་མོད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་ཙམ་བྱ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་ཐར་པ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན། ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་བ་ལ། མེད་པ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པར་མཐོང་བས་ན། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་འཐད་དོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གཞན་སྟོང་གི་བཀག་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཀླུ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །མིང་གི་སྔོན་ནས

དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། དེ་ཡོན་ཉིད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།ཕྲད་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འགྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་
རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུགས་ལ་ཕྲད་པའམ་བྲལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་། རྣ་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ནི། འགྲེལ་པ་བཞི་ཆར་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཕྲད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གཞུང་
གི་ཚིག་དོན་བསྟན་པ་ལ། དམ་བཅའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། འཐད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བལྟ་བྱ་གཟུགས་དང་། ལྟ་བ་དབང་པོ་དང་། ག་
ལས་འཇིགས་མེད་ལྟར་ན། ལྟ་བ་པོ་བདག་དང་། ཟླ་བ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
བྱ་སྟེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དཔེ་མར་མེ་དང་མུན་པ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་། ཆགས་པ་ཅན་དང་། ཆགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་དེ་

182

༄༅། །དག་གཉིས་གཉིས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲ་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷག་མའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱར་བཞིན་དུ་ལྟ་སྟེ། ཞེ་སྡང་སྡང་བ་སྡང་བ་པོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མཉན་བྱ་ཉན་པ་ཉན་པ་པོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། ཕྲད་པར་གྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕྲད་པ་མི་འཐད། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་མེད་པས་ཕྲད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཐད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བལྟ་བྱ་དང་། ལྟ་བ་པོ་སོགས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་ན། བལྟ་བྱ་གཞན་དང་། ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བལྟ་བྱ་དང་། ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྲད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་སྦྱོར་བ་ནི། ལྟ་བ་པོ་ནི་བལྟ་བྱ་དང་ཕྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མི་འཐད་པ། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་

ལ་རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ་བྱ་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་སྣམ་བུ་སོགས་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པས་ཕྲད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་ལ། སྣམ་བུ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་བཞག་པའི་བུམ་སོགས་ནི། སྣམ་བུ་སོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ན། བུམ་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སྣམ་བུ་སོགས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣམ་བུ་སོགས་ཁྱོད་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཞན་ཡང་། ལྟ་བ་སོགས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པའི་བལྟ་བྱ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བལྟ་བྱ་གཟུགས་སོགས་གཞན་ནི། བལྟ་བ་སོགས་གཞན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་བལྟ་བ་སོགས་གཞན་མེད་པར་ཡང་གཞན་དུ་རུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བལྟ་བྱ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ལྟ་བ་སོགས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ལྟོས་སའི་གཞན་བལྟ་བ་སོགས་མེད་པར་དེ་ལས

༩༡ ཕར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས་འཆད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། ཚིག་སྔ་མ་གཉིས་གཞན་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི། སྨྱུ་གུ་སོགས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའི་བུམ་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་གུ་སོགས་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྨྱུ་གུ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ་ལྷག་མ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས། གཟེགས་ཟན་པ་དག །གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་འདུ་བ་དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྒྲ་བློ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་ན་གཞན་གྱི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱི་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པས་ཟླ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་ནམ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་ཉིད་

དེ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །ཡང་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་བུམ་པ་སོགས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རེ་ལྟེ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་དབང་གིས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་དགོས་ལ། གཞན་དེ་ཉིད་བརྟགས་ན་ཡོད་པ་ལ་ཡིན་པས་ན། གཞན་ནམ་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་བཀག་པས་ཕྲད་པ་མེད་ལ། །ཕྲད་པ་མེད་པས་ཕྲད་པའི་འཐད་པས་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་མེད་པས་ཕྲད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ལྟོས་སའི་གཞན་བཀག་པས་གཅིག་མ་གྲུབ་ལ། གཞན་དང་གཅིག་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་དང་ཕྲད་པ་མེད། གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཕྲད་མི་འགྱུར། །ཞེས་མཇུག་བསྡུད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༄༅། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་དེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་
གནས་པའི་འོ་མ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཐ་དད་པ་དང་། སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་བཀག་པས་སོ། གསུམ་པ་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ཐ་དད་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།དངོས་པོ་
དང་དངོས་མེད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའམ། པ་ཚབ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུགས་ལ་ཆད་པའི་དངོས་
པོའམ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཆད་པའི་དངོས་པོའམ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་
པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དེ། སོ་སོ་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་།

བྲྀཧྣ་སྭ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམ་འཆའ་ན་རང་ཚིག་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡིན། དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འགོད་དོ། །ཟླ་བས། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕྱོགས་བཞིའི་སྒྲུབ་པ་དགག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྨད། དབུ་མ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དགག །དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་སོ། །

༄༅། །འཐད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རང་བཞིན་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་ན་
རྐྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མེད་ན་གང་གི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་ན། རང་བཞིན་ནི་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྔོན་མ་བྱུང་བ་ཕྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ནི་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། བྱས་པར་འདོད་པ་ཡང་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འཐད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རང་བཞིན་དག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་པ་མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་
འཇུག་པ་ནི། རང་རྒྱ་མ་ཐུབ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར། ཞེས་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་
ལས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཟློག་པ་རང་རྒྱུད་ནི། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་

སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་སྨྲ་མ་ནི། སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའི་མཐུས། །སྤྲུལ་གཞིའི་
འཇིམ་པ་དང་། །ས་ལ་སོགས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གླང་པོ་ཆེར་སྣང་ཡང་གླང་པོ་ཆེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དཔེར་འགོད་པར་བྱེད་ཀྱི། འཇིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིམ་པ་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་སུ་
ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚ་བ་ལ་མེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་
དམ་པར་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཞེས། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །འཐད་པ་བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དོན་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་ནི། །མེའི་ཚ་བ་དང་། ཆུའི་གཤེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མེའི་ཚ་བ་ནི་མེ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་

༄༅། །ལྟར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཕྱིས་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ལྟར་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཚ་བར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་ཡ་བྲལ་དུ་གནས་མི་སྲིད་པ་དང་། དུས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་དུས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆུའི་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མ་བཅོས་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་ནི། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཆུའི་ཚ་བ་དང་། བཅོས་མའི་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆུའི་ཚ་བ་ནི། ཆུ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིས་མེ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བས་མ་བཅོས་པའི་དོན་མ་ཚང་ལ། ཚ་བའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་ན་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་བས་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །ནོར་བུའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་བྱས་པའི་བཅོས་མ་ནི་ནོར་བུ་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་ཕྱིས་གཞན་གྱིས་བཅོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཐ་སྙད་

བྱེད་དོ། །ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྣད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གི །དོན་དམ་པའི་
རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚ་བ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པར་སུ་ཞིག་སྨྲ། གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་
པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །
ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ་སྟོང་པ་ 192

༄། །ཉིད་དེ་ཡང་བདེན་པར་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཕྲུག་མེད་དང་། །
འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པར་བསྟན་པ་དག་གོ །འདི་ནི་འཕྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཉིད། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་སྔར་སྟོང་པ་ཉིད་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉན་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་
སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ནི་ཉན་ཅིང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་དོ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེན་ང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བསྙད་དབང་གིས། །གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རེག་པ་མེད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་རེག་པ་མེད་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོག་ངོར་རྟོག་པས་བཟོས་ནས་སྦྱར་བས་སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲོས་པ་ངོས་མ་ཟིན་པར་སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་ཙམ་མོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དོ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་དངོས་དག་ཡོད་ན། དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་

༄༅། །གཞན་དངོས་དག་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པོ་བཀག་ཟིན་པས་སོ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བདག་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལྟོས་ས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དངོས་པོ་ནི་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་ཀྱང་བཀག་ཟིན་ལ། རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན། ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས། གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་རྗེས་དཔག་མང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་

ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེའི་ཚ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་མེའི་ཚ་བ་ཉིད་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་མ་
གྲུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་ལྟར་
ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་དངོས་དག་ཡོད་ན། དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དངོས་པོ་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་དངོས་དག་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་རང་གཞན་དངོས་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་འདོད་པར་གསུང་ངོ་། །ཀླ་བ་ཡང་སྨྲ་
མ་རྣམས་དང་གཅིག །གལ་ཏེ། དངོས་མེད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། གལ་ཏེ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་བཀག་པའི་དངོས་མེད་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་
སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་བུམ་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་པ་ནི། འགྲེལ་པ་

༤༡ ༄༅། །གསུམ་ལས། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་དག་རང་བཞིན་དང་།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཐར་པར་འཐད་དེ། སྟོན་པས། ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་གདམས་ངག་ལས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལའང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་པའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པས་བློ་གྲོས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་སོགས་སུ་ལྟ་བ་ནི་
ཟ རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བཤད་ཟིན་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པས

ཀུ་ཏུ་ཡ་ནའི་གདམས་ངག་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུ་ཏུ་ཡ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ལའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པ་སོགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པར་གྱུར་པ་ནི་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པས་ནམ་མཁའ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདེན་པར་ལྟ་བ་གང་དག །རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སྟོན་པས་ཀཱ་ཏྱ

༄། །ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པས། ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་གདམས་ལས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་མེད་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད། ཟླ་བས་ནི། རང་བཞིན་དང་། གཞན་དངོས་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་ནི་རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ངག་མི་གསུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་རིགས་པས་མི་འཐད་པས་ཐར་པ་
འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་གདམས་ངག་ལས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀ་འང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་ 200
སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོངས་གཅོད་དུ་

༤༡ ༄༅། །ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པས་དེ་ནི་ཕྱིས་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེའི་ཚ་བ་གྲང་བ་
ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོད་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ནི་ཕྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནའང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་ན་ཚོད་བཞིན་ནོ། །རང་
བཞིན་མི་འཐད་བཞིན་དུ་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྣང་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་ན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་པར་ཇི་ལྟར་རུང་། ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
མེད་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལྟ་བ་ངན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་

ངེས་པར་ལེགས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དབུ་མ་ལ་བློ་སྦྱོང་བར་གདམས་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་རྟག་པར་འཛིན་པ་
དང་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་ཆད་པར་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས
ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེར་འཛིན་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་གང་སྔོན་བྱུང་ལ་ད་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་པར་འཛིན་པ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཇིག་པར་འཛིན་པ་དེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ
ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དངོས་པོ་གང་སྔོན་བྱུང་ལ་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ་འཛིན་པ་ནི། ཡོད་པ་ལ་ 202

༄༅། །འཇིག་པར་ལྟ་བ་ངེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཉེས་པ་འདི་ཁྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་པས་ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྒྱུ་མར་གནས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། ཡོད་མེད་དུ་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱིས་
པས་རྣམ་བརྟགས་ལྟར། །དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་མཐོང་ཡོད། །ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མིན་པས། །ཉོན་མོངས་མེད་
ཅིང་རྣམ་བརྟགས་མེད། །དེ་དག་བྱེད་པ་མཐོང་ལྟར་མེད། །དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཞེས་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འདོད་ཅེས་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།བཅིངས་
ཐར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུགས་ལ་འཁོར་བའམ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡུམ་ལས། གཟུགས་མ་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་མི་འཐད་ན། གཞི་མེད་པ་ལ་འཁོར་
འདས་དང་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེའོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བར་
འདོད་ན། འཁོར་འདས་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ལས། འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བས་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སོགས་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་ཁོན་ཉིད་
མཐོང་བའོ། །ཞེ་ན། འཁོར་འདས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་ཞེའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཡང་མེད་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་རིགས་པས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཟླ་བས་ནི། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་
གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཁོར་འདས་དགག་པ། བཅིངས་གྲོལ་དགག་པ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་འདོད་ན་འདུ་བྱེད་དམ་

༄། །སེམས་ཅན་ནམ། གང་ཟག་འཁོར་བར་འདོད། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་སྔ་མའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཙལ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་ན་མི་འཁོར་ཏེ། མི་འགྱུར་བས་འཁོར་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་ན་ཡང་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པས་ཕྱི་མའི་དུས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། ཟླ་བ་ཡང་གང་ལས་འཇིགས་མེད་བཞིན་དུ་འཆད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྟག་

པའམ། མི་རྟག་པ་འཁོར་ཀྱང་། ཀྱང་ས་ཅན་དག་འདུ་བྱེད་གནས་སྐབས་སྔ་མ་སྔ་མ་པོར་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཁོ་ན་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྟག་པར་འདོད་ན་མི་འཁོར་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སྟེ་བ་དག །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་འཁོར་བར་འདོད་ན་ཡང་། མི་རྟག་པ་འཁོར་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མ་ཞིག་ཟིན་པས། སྔར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བའི་ཚིག་ནི། ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྔ་མའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་འདི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རིམ་པས་འཁོར་རོ། །ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བཞིན་དུ་སྔ་མ་འགགས་པ་ཉིད་ཕྱི་མ་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་དག་རྟག་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག

༄། །འཁོར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ག་ལས་འཇིགས་མེད་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དམིགས་སུ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གང་ཟག་འཁོར་བ་བཀག་མོད། འོན་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པས་སླར་ཡང་གང་ཟག་འཁོར་བར་འདོད་ན། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
བཅས་པའམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་འཁོར་གྲང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། སྔ་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས་ཕྱི་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འཁོར་
བར་འདོད་དགོས་ན། དེའི་བར་སྐབས་ན་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ཡང་མི་འཁོར་ཏེ། བར་དུ་སྲིད་པ་མེད་ལ། སྲིད་པ་མེད་ན་ཉེ་བར་
ལེན་པ་མེད་ཅིང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ན། གང་ཟག་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། མེད་པས་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། སྔ་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནས། ཕྱི་
མའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་འཁོར་བ་ན། སྔ་མ་བཏང་། ཕྱི་མ་མ་བླངས་པའི་བར་འདིར་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པར་གདགས་པའི་གཞི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པས་སོ། །བར་འདིར་སྲིད་པ་ཡང་

མེད། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་མེད་ན། གང་ཟག་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་མེད་ན་ཡང་གང་ཟག་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། བར་དུ་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཡོད་པས་སྲིད་པ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སྔ་མའི་སྲིད་པ་བཏང་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མ་བླངས་པའི་བར་འདིར་སྲིད་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གང་ཟག་
འཁོར་བ་བསལ་བས། མེད་ན་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སླར་ཡང་འཁོར་བར་རྟོག་པར་བྱེད་ན། ཉེ་བར་ལེན་ནས་ལེན་མེད་པར། །འཁོར་ན་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྲིད་མེད་ཉེ་བར་
ལེན་མེད་ནའང་། །ཞེས་པའི་བར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྲིད་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་ཡོད་པས་སྲིད་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། ལན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་པོ་ཞེས་འདོད་པ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོན་ལ་སྔ་ཕྱི་གཏོང་ལེན་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་
པ་མཛད་ནས། རང་ལུགས་ལ་བར་འདིར་འཁོར་བ་པོའི་གང་ཟག་དེ་མེད་པས་ན་གང་ཟག་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །ཟླ་བ་ཡང་ཚིག་དོན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་

༄། །གཅིག་ལ། འགྲེལ་དོན་ནི། འདུ་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་འཁོར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་མི་འཁོར་ཏེ། འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཞིག་པ་ཡང་མི་འཁོར་ཏེ་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྔ་མ་འཁོར་རོ། །ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མའི་དུས་སུ་སྔ་མ་མ་ཞིག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྔ་ཕྱི་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མའི་དུས་སུ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྔ་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་གཞན་འཁོར་བས་ཕྱི་མ་གཞན་འཁོར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འཁོར་བར་འགྱུར་ན། སོ་སྐྱེ་འཁོར་བས་གཞན་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། མར་མེ་གཞན་འབར་བ་ན་ཤི་བའི་མར་མེ་ཡང་འབར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྔ་མའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་འདི་མཚུངས་ལ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད། འགྲེལ་དོན་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔ་མ་བཏང་ནས་འཁོར་བའམ། མ་བཏང་བར་འཁོར། དང་པོ་ལྟར་ན་བར་

ཏུ་སྲིད་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་མ་བཏང་བར་འཁོར་ན་སྔ་མ་མའི་ཕུང་པོ་མ་བཏང་བས། ཕྱི་མ་ལྷའི་ཕུང་པོ་བཟུང་བས་བདག་གཅིག་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཅིག་ཆར་གཏོང་ལེན་བྱེད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། ཅི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སྔ་མ་གཏོང་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱི་མ་ལེན་ན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏོང་ལེན་བྱེད་ན་གཏོང་ལེན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྐང་པ་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་གནོན་ལ། ཡ་གཅིག་གིས་གཞན་ལེན་པ་བཞིན་དུ་གཏོང་ལེན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་སྔ་མ་ལ་གནས་ལ། གཅིག་གིས་ཕྱི་མ་ལེན་པས་བདག་ཆ་ཤས་ཏུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དགག་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། འདུ་བྱེད་མྱ་ངན་འདའ་བར་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདའ་བར་ཡང་། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་འཐད་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་ཟླ་བས་ནི། འདུ་བྱེད་མྱ་ངན་འདའ་བར་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དེ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདའ་བར་ཡང་། །ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་

ཨ

༄༅། །འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདུ་བྱེད་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་བ་ནི། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཡང་ཇི་ལྟར་བུར་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཅིངས་གྲོལ་དགག་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བཅིངས་གྲོལ་ནི་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་སྔར་བཅིང་བ་དག་ཕྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྔར་མི་འཆིང་ཞིང་ཕྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། གྲུབ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པས་བཅིང་བ་དང་གྲོལ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔས་བཙུང་པོ་སོགས་ལ་བཙལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་

211

ལས་འཇིགས་མེད་དང་མཐུན་ལ། ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ། སྔར་སེམས་ཅན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་འཁོར་འདས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྔ་མ་འདུ་བྱེད་ལ་འཁོར་འདས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་མི་འཆིང་ཞིང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བས་ནི། སྔ་མ་
བཞིན་དུ་ཞེས་པ་འདུ་བྱེད་ལ་འཁོར་འདས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་འཆད་དོ། ལྷག་མ་རྣམས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་དོན་གཅིག་གོ །འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ལས་ནི། རྟག་པ་དང་མི་
རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཉིད་འཆིང་ངོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འགོད་ལ། ཟླ་བས་ནི། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་པས་འཆིང་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འགོད་
དོ། །ལན་ལ་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་འཆིང་བའི་འཆིང་བྱེད་དུ་འདོད་ན། དེས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཞིག་འཆིང་གྲང་། ཉེ་

༄༅། །བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་འཆིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅིངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆིང་བའི་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའང་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡང་མི་འཆིང་སྟེ། འཆིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག །འཆིང་བར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བཅིང་བར་བྱ་བའི་སྔ་རོལ་ན། འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་ཡོད་ན་དེས་འཆིང་ལ་རག་པ་ལས། སྔ་རོལ་གྱི་འཆིང་བྱེད་ཀྱིས་འཆིང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་རོལ་གྱི་འཆིང་བྱེད་དེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔ་རོལ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་ནི། སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པའི་རིགས་པས་བསྟན་ཏེ། རེ་ཤིག་བཅིངས་པ་མི་འཆིང་སྟེ། །མ་བཅིངས་པར་ཡང་འཆིང་མི་འགྱུར། །བཅིངས་དང་མ་བཅིངས་མ་གཏོགས་པར། །འཆིང་བཞིན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་འཆིང་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་འཆིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔར་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་

ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་ན། །ཉེ་བར་ལེན་བཅས་གྲོལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གྲོལ་བ་དགག་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་
མེད་དང་། བྲཧྨ་པླ་ཤི་ཏ་ལས་ནི། རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། བཅིངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་བཅིངས་པ་ཡང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅིངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བཅིངས་པ་ཉིད་གྲོལ་
བཞིན་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གླུ་བས། བཅིངས་པ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་མི་བརྗོད་
པར། གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གྲོལ་བ་དང་ཉེ་བས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་ལ་ཉེ་བའི་གྲོལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དོ། ལྷག་མ་རྣམས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། རེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། འཆིང་བའི་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་བཞིན་ནོ། །མ་བཅིངས་པར་ཡང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅིངས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། བཅིངས་པ་མེད་ན་གང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བས་བཅིངས་བཞིན་པ་ཉིད་གྲོལ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན།

༄༅། །བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུང་ངོ༌། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ། ཐར་པ་ཡོད་དེ། བདག་ཞེན་པ་མེད་པར། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་འ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདག་གི་ཐོབ་བྱར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐར་པ་འདོད་པ་གང་དག་བདག་ནི་ཞེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདག་གི་ཐོབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དེའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང༌། ཉེ་བར་ལེན་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྡན་པས་ན་ཐར་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཉིད་ཐར་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང༌། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། འཁོར་བ་པོ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེའམ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། སྡར་འདུ་བྱེད་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་བཅིངས་གྲོལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་བརྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ཐལ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཅི་ཞིག་བརྟག་ཏུ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པ་གང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསར་

༤༡

215

ཏུ་བསྐྱེད་པའང་མེད། འཁོར་བ་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱ་བའང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དོན་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ལས་ཀྱང་མེད་ལ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། འདུ་བྱེད་དང་འཁོར་བ་ཡོད་དེ། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བ་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ཡོད་དེ། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་མི་དགེ་བ་ལས་ལེགས་པར་སྡོམ་པ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ 216

༨ ༄༅ །འདོགས་པ་དང་། བྱམས་སེམས་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་ཏེ། གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་
ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། མདོར་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་མཆོག་གི་ལས་རྣམས་ནི། སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པར་བྱས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །སླར་
ཡང་ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་འདོད་ལ།
གང་བསམ་པའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །བདུན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དགེ་མི་དགེས་བསྡུས་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཡང་བསྐྱོད་པ་སྟེ་གཉིས་པོས་བསྡུས་
པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དེ། གཞན་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་རིག་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། མི་དགེ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལས་བྱུང་པའི་སྡོམ་མིན་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྡོམ་པའི་ངོ་བོའོ། །རིག་བྱེད་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་སུ་ 217

ཕྱི་བ་ལ་དེ་བཞིན་དུ། བར་མ་ལུས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དགེ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་མི་དགེ་བ་ནི་
སྲོག་གཅོད་པའི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་དེ་དང་ཆོས་བདུན་པོ་ནི་ལས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བླ་
བའོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལས་ནི། མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཐོབ་ཅེས་པའི་
དོན་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་འགགས་ཟིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བུའི་སྔ་རོལ་ནས་འགགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་སློབ་དཔོན་
གསུམ་གྱིས་དབུ་མའི་རིགས་པར་འཆད་ལ། བླ་བས་ནི། ཟུར་ན་གནས་པའི་ཚོལ་བས་རྩོད་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་གྱི་ཉེས་སྤོང་བརྗོད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཨ། བཞི་བཅུ། ཀ

༄། །མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ནི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་
འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་ནི། ས་བོན་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པོ། །ས་བོན་མེད་ན་སྨྱུ་
གུ་དང་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་གྲུབ་པོ། །ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ས་བོན་ལས་སྡོང་བུ་དང་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་
དང་། རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ས་བོན་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྔོ་ནས་སྨྱུ་གུའི་དུས་སུ་འགག་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྡིག་གི་སེམས
ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པོ། །སེམས་པའི་ལས་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུན་དེ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ངེས་སོ། །ལས་ནི་ཆད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལས་དགེ་སྡིག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་དང་

སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ནི་འབྲས་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་དུས་སུ་འགག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐོག་མཐའི་ཞིང་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་སྡུད་པའི་ཚིག་གོ། གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཡི་ཐབས་རྣམས་ནི། །དཀར་པོ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་གཞན་དུ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྲ་བ་ཡང་དོན་དེ་ཉིད་དོ། །ཕྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞན་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ། རང་གི་འདོད་ཚུལ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་འགྲེལ་པ་བཞི་ཆར་གྱི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་རྒྱུན་འབྲེལ་བའི་དཔེས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན། འདི་ཕྱི་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། སཱ་ལུའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ལྟར། དགེ་བའི་སེམས་ལས་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་དང་། སྔར་མིར་སྐྱེས་པ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་མང་པོ་གནས་སོ། །ས་མྱུག་ཆོས་མཐུན་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་

༄། །གསུམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་ཞེས་མ་སྨོས་པར། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུའི་རྒྱུན་ཕོན་སྐྱེ་བ་ལྟར། དགེ་བའི་སེམས་ལས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་
ཕོན་སྐྱེ་བ་སོགས་སྟ་མ་བཞིན་བརྗོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟག་པ་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་འདིར་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་
བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི་རྟག་ཆད་སྤོང་བའི་བརྟག་པ་གང་ཞིག །འཐད་པའི་ཚུལ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཚད་མི་ཟ་བའི་དཔེས་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་བསྟན་པ། དཔང་རྒྱ་གང་དུ་གཏོགས་པ། སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཚུལ།
ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་མ་གྲགས་ཀྱི་འགྲུར་ལས། དཔང་རྒྱ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་ཆུད། །མི་ཟ་ལས་ནི་བུ་ལོན་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། གཞན་གསུམ་གྱི་འགྲུར་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་
བུ་ལོན་དཔང་རྒྱ་ལྟར། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཆུད་མི་ཟ། །ཞེས་སོ། །བུ་ལོན་ཇི་ལྟར་བ་དེ་ལྟར་ནི་ལས་ཡིན་ལ། དཔང་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། བུ་ལོན་གྱི་ནོར་དེ་སྤྱད་ཀྱང་དཔང་རྒྱ་ཡོད་

པས། ཉོར་བདག་གི་ཉོར་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་སྐྱེད་དང་བཅས་པ་འོང་བ་བཞིན་དུ་ལས་འགགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོར་ཁྱུགས་པ་ན་དཔང་རྒྱ་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ཟིན་ནས་ཆུད་མི་
ཟ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ།
གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་དགེ་བ་ཡིན་ན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལུང་མ་
བསྟན་པོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་དེར་མ་
ཟད། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱིར་འོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །ཟླ་བས་ཁམས་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ཡང་སྤོང་
ངོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། ཀྱང་གི་སྒྲའི་ཉུས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ལས་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ 222

༄༅། །པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བས་མི་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཚད་མི་
ཟ་བ་ཡིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད། ཟླ་བས་ལས་སྤངས་ཀྱང་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤོང་
བས་སྤང་བ་དང་། ལས་སྟ་མ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་བྱེད་པ་ལ་འཕོ་བ་ཡིས། སྟ་མའི་ཚད་མི་ཟ་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། ཕྱོགས་དེ་ལ་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇིག་པ་
དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟླ་བའོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། གལ་ཏེ་སྤོང་བས་སྤང་བ་དང་། །ལས་འཕོ་བ་དང་མཐུན་གྱུར་ན། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་འཕོ་བ་སྟེ་འགགས་པའི་ལས་དང་། ཚད་མི་ཟ་རིགས་མཐུན་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་སྟར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཚད་མི་ཟ་འཇིག་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་ལས་འགགས་
པས་དེའི་ཚད་མི་ཟ་ཡང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འཕགས་པ་ཐོབ་པས་ནི་མྱོང་དུ་མེད་པར་ཐལ

བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་སུ་མཚུངས་པའི་ལས་དགེ་བ་སོགས་སུ་ཆ་མཚུངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཆ་མི་
མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་སོ་སོ་བ་བཏང་ནས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ། །ཀུན་གྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། །ཟག་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོའི་ལས་ཀུན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་གྲངས་
དང་མཐུན་པར་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །ལས་རྣམ་པར་སྨིན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟླ་བའོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། ཚེ་འདིའི་ལས་ནི་སེམས་པ་དང་། བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ། དགེ་
བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་གྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཐུན་པར་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལས་རྣམ་པར་སྨིན་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འགག་ཚུལ་ལ་ཆུད་མི་ཟ་དེ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བ་དང་། ཤི་བར་གྱུར་ན་འགག་པར་འགྱུར་བས་འབ།ག་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ལྔ་

ཨ བཞི་བརྒྱ་པ། ཀ

༄། །པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། ཆུད་མི་ཟ་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཟག་མེད་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཆུད་མི་ཟ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཆད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཆུད་མི་ཟ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ཡང་འཐད་དེ། འགྲོ་བ་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ཐ་དད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་མིན་ཏེ། ལས་རྣམས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ངོ་བོ་ངེས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཆད་པ་ཡང་མིན་ལ། འཁོར་བ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པ་མིན་ནོ་གསུང་ངོ་། །ཟླ་བས། སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ངོ་བོ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་སྟོན་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་

225

པས་རྟག་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་འང་གནོད་བྱེད་བརྗོད། །བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འགྲེལ་པ་
གསུམ་གྱི་དོན་ནི། ལས་ཡོད་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཆུད་མི་ཟ་རྟོག་པར་རིགས་ན། ལས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་
ན། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན།
ལས་དེ་ནི་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པས་རྟག་
པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། རང་བཞིན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྐྱེན་གྱི་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་མ་བྱས་
པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རྟོག་ན། རང་གིས་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་ཕྲད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། ཅི་སྟེ་ལས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པའི་

༤། བཤེ་བཤེ་བཞུ ཟ

༄ །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་ཕྲད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚངས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པའི་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཟླ་བས་ནི། ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པའང་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ། ཞིང་ལས་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། ཟླ་བས་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་བའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། འདི་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་སྡིག་པ་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། ལས་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨིན་པར་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་
དེའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཕ་རོལ་པོས་ལས་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སླར་མི་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་ཟིན་པའི་དཔང་རྒྱ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དཔེ་ཡང་
མ་གྲུབ་པས་ལན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག །འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་དགག །ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྔར་སྐྱེ་བ་བཀག་
ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱེད་དྲུག་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ནས་ཀྱང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་དག་སྡུག་དང་མི་སྡུག་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ལས་རྟེན་འབྱུང་བ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད། །ཅེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། ཟླ་བས་རྣམ་

ཤ

བཤེ་བཤ་ཊཱི་

ཟ

༄༅། །གྲངས་ཕྲེམ་འགོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པར་མེད་ན་མེད་པར་སྨྲས་པས་ན་ལས་མེད་པར་ཐལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བསྟན་བཅོས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལུས་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེས་གསུང་ངོ་། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལུས་རྣམས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བློ་བས་ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་བྱུར་ན་མི་སྣང་ལ། ལྷག་མ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ལས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཟ་བ་པོ་ཡོད་

229

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟ་བ་པོར་བསྟན་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་གང་། །སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་དང་། སྡིག་པའི་ལས་འདི་བྱས་ན་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་སྨིན་ཟ་བ་པོ་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྔར་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གསུངས་ཏེ། གཞན་གསུམ་ཡང་དོན་གཅིག་གོ །འོན་ཀྱང་གཞན་ལས་ལུང་གི་ཁུངས་ངོས་བཟུང་བ་མི་སྣང་ངོ་། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ལས་འདི་ནི་རྐྱེན་བཀག་པས་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྐྱེན་མིན་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་རྐྱེན་མིན་ལས་བྱུང་བར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལས་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་

༄༅། །ཕྱིར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་མིན། །རྐྱེན་མིན་ལས་བྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་མེད་པས་ན། །རྐྱེན་མིན་རྐྱེན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལྟར་ན། ལས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྐྱེན་མིན་ལས་བྱུང་བའང་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མའི་ཚིག་དོན་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་མེད་ན། །ལས་སྐྱེས་འབྲས་བུ་ག་ལ་ཡོད། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡོད་མིན་ན། །ཟ་བ་པོ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །བླ་བས་ནི། ལས་ཡོད་ན་རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མིན་ལས་འབྱུང་གྲང་། །དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྐྱེན་བརྟག་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་འབྲས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། བླ་བས། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་བའི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ཞིང་། སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་གཞན་ཞིག་ནི་སྤྲུལ་ཞིང་། ཡང་སྤྲུལ་དེས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྤྲུལ་པ་གཞན་ཞིག

སྤྲུལ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོས་ལས་གང་བྱས་པ་དེ་འང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་སྟོན་བྱེད་པ། །རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིས། །སྤྲུལ་ཞིང་སྤྲུལ་པ་གཞན་སྤྲུལ་བྱེད། །སྤྲུལ་པ་དེས་ཀྱང་གཞན་དག་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་ལས་གང་བྱས། །དེ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐུ་ཡིས་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན། སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་ཞིང་རྩ་བའི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་བ་གཞན་སྤྲུལ་པར་བྱེད་ལ། སྤྲུལ་པ་གཞན་དེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཞན་དག་སྤྲུལ་པར་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོས་གང་བྱས་པའི་ལས་དེ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་བརྒྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་རྣམས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་

ཨ བརྒྱ་བཅུ་བདུན་ ཀ

༄༅ །འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། གཞུང་ལས་མི་སྣང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། སྤྲུལ་པ་བྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། ཡང་སྤྲུལ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་།
སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། དཔེ་དྲུག་བཀོད་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལུས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་དང་། དྲུག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་
མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་
པ་ལ། འགྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས། གཟུགས་ནི་བདག་དང་
བདག་གིས་སྟོང་། ཚོར་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དམིགས་པ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་། གང་གིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་འཆད་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་རང་ཕྱོགས་སུ་

བསྟན་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད། གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་དང་བདག་གི་བ་དགག་པ། འཛིན་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་
མེད་ལས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། རིགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
རྟོག་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །བདག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་
རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ནང་དང་ཕྱི་ལ་བདག་དང་

༄༅། །བདག་གི་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གོམས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ན་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས༑ བདག་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་༑ བདག་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་སྨྲ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འཆད་ཚུལ་ནི། བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དགེ་སློང་དམ། བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་གམ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་

ཀྱི་བརྟག་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུས་
ཅམ་གྱི་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་
བ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། བདག་གི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མིན་ཏེ། རྫས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཅེས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཏགས་ནས་བདག་ཅེས་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་དུལ་བ་ནི་དགེ་བ་
སྟེ། །དུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ནས། མདོ་སྡེ་གཞན་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །མཁས་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་དུལ་བས། །

༄༅། །མཐོ་རིས་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཡིན་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་
ནས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་བདག་ཏུ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་བདག་ཡིན་མིན་བརྟགས་པའི་ངོར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་
དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ཕུང་པོ་བདག་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ན། ཕུང་པོའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། །འོག་ནས། མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྐྱོན་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྱུང་བ་
རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟར་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་

གསུངས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཞེས་སོགས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་དོན་གཅིག་གོ །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གཟུགས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་
གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཕུང་པོ་ལས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལས་སེམས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཕུང་པོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ནང་པ་ངར་
འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྨོས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོད་པས། བདག་ཡོད་དོ་ 238

༄༅། །ཞེ་ན། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་གིས་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་སྟེ། ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་ནས། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་པས་བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་སྔ་མའི་དོན་བཞིན་དུ་འཆད། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡང་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི། ནང་ལ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཉིད་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་དག་ཟད་ན། འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགག་པའི་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་བདག་མེད་པར་མཐོང་

ཟ

བས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྤོང་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་ཟད་ལ་སྲིད་པ་དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པོ། །ཐར་པ་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སྤང་རྟོགས་འདྲ་བར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲོས་པ་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པ་དེ་གང་གིས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ག་ལས་ 240

༄༅། །འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་རྙེད་པ་དང་མ་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་ནོ། །འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཐུན་མོང་གི་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། ཚིག་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་འདི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་མོད། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ངོ་། །སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བརྟག་ཟིན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

པ་ཞི་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་ཐར་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་སྟེ། །སྒྲ་ངན་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །འདི་ལ་དེ་ཉིད་
འབའ་ཞིག་ཅེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སྨྲུར་ནས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱུར་ཞིང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་
དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཟ་བ་པོའི་བདག་ལ་མངོན་པ་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། གདུལ་བྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་
གནས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལས། བདག་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད། བདག་མེད་

༄། །ཅེས་བྱ་བར་སྨོན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་གཞན་དུ་བརྟགས་ཏེ་མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་
འཇིགས་པས། བདག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་སྒྱུར་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ལ་རྨོངས་པས་རྨུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དག་གིས། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་འཆད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བདག་གི་
ཐ་སྙད་བསྟན་པར་མཛད་ཅེ་ན། བདག་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་མི་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས། ཚིག་དོན་སྔ་མ་བཞིན་འཆད། འཕགས་པ་ལྷའི་ལུང་དང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། མེད་དང་ཡོད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །
གཉིས་ཀ་མིན་པའང་སྟོན་མཛད་དེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་ནི། །སྨན་ནི་འཕྲོད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལས། བདག་
ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྨུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་

རོལ་མེད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གདགས་གཞིར་བར་བཟུང་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་གིས་བདག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་པར་གྱུར་ཞིང་།
བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་པས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་སོང་ཡང་བྱའི་རྐང་པ་བ་ཤལ་ཐག་གིས་བཅིངས་པ་ཕྱིར་ལྡང་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་····
ཐག་པས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། གདུལ་བྱ་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་ཤིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པ་དོན་དམ་པའི་གཏམ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་འདུས་བྱས་རྨི་ལམ་དང་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་དོན་དམ་པར་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས·····
རྣམས་ཀྱིས་ནི། བདག་དང་བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་གཞན་དུ་བརྟགས་ཏེ། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག །བདག་མེད་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
འཇིགས་པས་བདག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཞིང་། །ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འགའ་ཞིག་བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་སྒྲོས་

༄༅། །པ་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི་བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་མེད་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ལ། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པས་ནི་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཚོན་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ངོར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ལྡོག་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྡོག་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོག་པ་དེ་ཡང་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ནི། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྡོམས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ངོར་
མཛད་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྗོད་པ་འཇུག་པ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཇི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་ཅེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཚིག་ལྷག་མའོ། །ཡང་ན་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་མཐོང་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་དོ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མ་མཐོང་
ནའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། དངོས་པོ་སོགས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཁོང་ནས་དྲངས་སྟེ། སེམས་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་

ཀ དབུ་ཤེར་བཞི ༡༢༤

༄༅། །པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཕོན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱང་མི་
རྒྱུ་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཕོན་ཉིད་ནི། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་དེ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་ལྡོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ཕོན་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་གསར་དུ་སྟོང་པ་
ཉིད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ།

247

འཕགས་པ་ལྟས། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་ལ་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པ་ལས་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་འབྱུང་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ན། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས། བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཕྱོག་པ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱོག་པ་སྟེ། ངོ་
བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱོག་པའི་དོན་ནོ། །དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱོག་པ་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་
དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སྔ་མ་དང་མཐུན་no། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། ཉོན་

༄༅། །མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པས། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྣམས། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་བཤད་པ་ནི། །སློབ་དཔོན་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །ཕྱི་མའི་བཤད་པ་ནི། བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་མེད་ན། གང་ཞིག་བསྟན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་མི་འཇུག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་གནས་སོ། །འོག་ནས་ཀྱང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་སྤྲོས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལན་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཟད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པར་ནུས་སམ་ཞེ་ན། ལན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་དང་མེད་པ་པ་དག་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་བཏང་སྙོམས་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ནས་བཏང་སྙོམས་བྱེད་པ་གཉིས། བཏང་སྙོམས་བྱེད་པར་འདྲ་མོད་ཀྱི། སྔ་མ་ནི་མ་རིག་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྒྲིབས་པས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འཇིག་རྟེན་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི། །ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་བརྟགས་ནས་ངོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་

༤༨ བཀ་ཤེར་ཊཱིཀ ཀ

༄༅། །དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། གཞན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དེའི་ངོར་ལན་མ་ཡིན་ཞེས་སུན་ཕྱུང་ནས་རང་
ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། མཐོང་བའི་དོན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་སྒྲོད་ལ།
དབུ་མ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོན་ཉིད་ལ་ལྟ་བའི་དུས་སུ་ཡང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། མེད་པ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྱི་སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་གྲུབ་ལ། དབུ་མ་པ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་།
གནས་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་ན། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཡོད་པར་ཕྱིར། ཡང་དག་མིན་

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ངོར་མཛད་ནས། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཡོན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། ཐམས་ཅད་ཡང་
དག་ཅེས་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དག་མིན་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་
བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་སོ། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་པ་ནི། དོན་དམ་
པར་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པ་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པར་བརྟགས་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པའོ། །བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་།
དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་པ་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་

༄༅། །ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་ཅེས་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ང་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དག་མིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་
གང་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ང་ཡང་མེད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཟིགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འདི་ནི་ཡང་དག
པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་པར་ནི། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་
དག་མིན། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །རིམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་
དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོར། །ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཅེས་བསྟན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོར། །ཞེས་སྨྲ་བས་སོ། །ཡང་དག་མིན་ཞེས་ཀྱང་

བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་སྔ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྨྲ་བས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་གདགས་པར་ཟད་ཀྱི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས། ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མ་བསྟན་ན་མི་རྟོགས་པས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཅེས་བསྟན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་༑ འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན། བསྟན་ཚུལ་

ཤ ༄ །ཁྲི་རིམ་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་སྟེ། བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པ་
འགྲེལ་བཤད། སྟེ། །ནང་གི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་
རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད། དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ལ་མ་ཞེན་པར་དེ་ཁོན་ཉིད་བཟུང་
བར་བྱའོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་དག་གིས་སྨྲས་པ། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ 255
པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་བསྟན་པར་མི་མཛད་ན་རང་ཕྱོགས་མི་འཛོག་པར་གཞན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཅི་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པས་
ཀ བརྗོད་པར་མི་ནུས་ལ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་སྒྲ

རྟོག་ལས་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར། འདིའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། དོན་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ་ཞི་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཚིག་མི་འཇུག་པས། ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ནི། ཚིག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཀྱང་འདས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་

༄༅། །ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། མྱུ་གུ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་བོན་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ས་བོན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའང་མིན་ནོ། །འདིས་ནི་མཆོད་བརྗོད་དུ། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །ཞེས་པ་དང་། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འཆད། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། ཚིག་དང་པོ་གཉིས་སྔ་མ་བཞིན་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ས་བོན་དེ་ལས་མྱུ་གུ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་གཞན་པ་ཡང་མིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པ་མིན་པས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེས་ན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལྡོག་འགྱུར་བ། །དེས་ན་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཚིག་དོན་གཞན་དང་མཐུན་པར་བཤད་ནས། སྦྱོར་བ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ།

སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་
གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྒྱུ་མིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པས། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་
མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། རྒྱུ་འགགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་གཅིག་པར་
འབྲེལ་བས། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཇི་མ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ལྷའི་ལུང་སྦྱོར་ཡང་མཛད་དོ། །གླ་བས་ནི། གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མྱུ་གུ་སྐྱེས་
པའི་ཚེ་ས་བོན་མ་འགགས་པས་རྟག་པར་སྨྲ་བར་ཡང་འགྱུར། །མྱུ་གུ་དང་ས་བོན་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་ན། ས་བོན་མེད་པར་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་
བོན་གྱི་རྒྱུན་མེད་པས་ཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། དེ་རྟོགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་།

༄། །བུ་ཛྙཱ་པྲ་ཤི་ཏ་ལས། དེ་ལྟར་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ། དོན་ཐ་དད་པ་མིན་པ། ཆད་པ་མ་ཡིན་པ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ། མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིའི་རྒྱུན་གཅོད་པས་བདུད་རྩི་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ལྡན་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ངེས་པར་འགྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཟླ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན། གསུམ་པ་དེ་ཡོན་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་གང་

ཡམ་འདི་ལ་ཐོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་བརྒྱ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པས་ན་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། འདུ་
འཛི་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་དབེན་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཚེ་འདི་ལ་ཕལ་ཆེར་འགྲུབ་ལ། ཅི་སྟེ་བརྒྱ་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་།
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པས་ན་རྐྱེན་དང་མི་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེན་པ་བསྟེན་པ་འདུ་འཛི་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་དོ། །བླ་བས་བརྟེན་པ་མེད་པའི་དོན་
དབེན་པ་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་བཤད་ལ། གཞན་སྣར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། །བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།དུས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཡུམ་ལས་འདས་པ་མི་དམིགས། མ་འོངས་པ་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མི་དམིགས། ཞེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་

༄༅། །སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་དེ་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པོ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆོག་དང་ཐ་མ་སོགས་ཀྱང་
རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་མཛད་དོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་དུས་གསུམ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་མཛད་པས་སོ་ཞེས་སོ། །
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དུས་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བས་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་དེ། དུས་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་དུས་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གདགས་ཏེ། སྔ་མའི་དངོས་པོ་འགག་ཟིན་པ་ལ་འདས་པ་
དང་། སྐྱེས་ལ་ནི་མ་འགགས་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་། འབྱུང་རུང་མ་བྱུང་བ་ལ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདས་པ་དྲན་པའི་བློས་འདས་པའི་ཁྱམ་པ་ཞེས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་འགགས་
པའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྟོག་པས་མ་འོངས་པའི་ཁྱམ་པ་ཞེས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་

སྐབས་ལ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དུས་ནི་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་བ་
འགགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གདགས་པའི་དུས་ཀྱང་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ལ། འབྱུང་ལ་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་དུས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ལ་
འགགས་པ་ནི་དངོས་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྨྲ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ཚུལ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་མེད་དེ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་
གསུངས་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱས་པར་འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ། རིགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་
དགག །ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག །མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་

༄༅ །།ཁམ། མ་ལྟོས་པར་གྲུབ། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་འདས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གྱུར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་གལ་ཏེ་འདས་པའི་དུས་དོན་མེད་པར་གྱུར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཇི་ལྟར་ན་འདས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལྟོས་པ་དང་མ་ལྟོས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་པ་དང་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པའི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྒོར་བའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །བསྒོར་ཚུལ་དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་དང་འདས་པ་དག །གལ་ཏེ་མ་འོངས་ལྟོས་གྱུར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་འདས་པ་དག །མ་འོངས་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་འདས་པ་དག །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། །གང་ལྟར་བྱུང་དང་འདས་པ་དག །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །མ་འོངས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར། །དེ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ

ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། །འདས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བསྟོར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་བྱུང་ལྟོས་ན། །འདས་པ་དང་ནི་མ་
འོངས་པ། །ད་ལྟར་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། །འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །ད་ལྟར་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར། །
དེ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པ་དང་། །མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་
དཔྱད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོག་དགེ་བ་དང་། ཐ་མ་མི་དགེ་བ་དང་། འབྲིང་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གསུམ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། དབུས་དང་།
ཕྱི་མའི་མཐའ་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། སོགས་པ་གཉིས་དང་། མང་པོ་ལ་སོགས་དངོས་པོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་པ་ཇི་སྙེད་པའང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིམ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །འདིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། མཆོག་དང་འབྲིང་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལྟོས་པ་ 264

༄༅། །དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མའི་ངང་ཚུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཅིག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། ཕྱོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
བཞིན་ནོ། །གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་དེ། བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་གཞན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ། མེད་དེ། ཕྱོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྔ་མ་
བཞིན་དུ་འཆད། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། མཚོག་ཏུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག །གལ་ཏེ་འབྲིང་ལ་ལྟོས་གྱུར་ན། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག །འབྲིང་པོ་ལ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག །
གལ་ཏེ་འབྲིང་ལ་མེད་གྱུར་ན། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་དང་ཐ་མ་དག །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། །འབྲིང་པོ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར། །དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། །ཐ་མ་
དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །རིམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས། །ལྷག་མ་གཉིས་པོར་བསྒོར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པས་དོན་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་རྒྱུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། དུས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་
ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། དུས་དངོས་པོར་གནས་པ་ཞིག་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ནམ།

མི་གནས་པ་ཞིག་འཛིན་གྲང་། དང་པོ་ནི། དུས་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་སུ་འཛིན་
པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་ལས་ཐ་དད་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་བཟུང་དུ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟུང་བར་
བྱ་བའི་དུས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དུས་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་གདགས་ཏེ། མི་གདགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཞེད་དེ་
གསུམ་ག་མཐུན་ནོ། །ཀླ་བས་ནི། སྐད་ཅིག་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱའི་དུས་ཅིག་ཡོད་ན་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པར་རིགས་པ་ལས། དུས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཚད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བྱར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུས་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་བྱས་མིན་པ་ཞིག་རྟོག་གྲང་ན། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་ཅན་
ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པའང་མི་འཐད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། །

༄། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཞེས་བཀག་ཟིན་པས་སོ། །གང་ཞིག་གི་ཚོད་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བཟུང་བའི་དུས་ནི་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་གདགས་ཏེ།
གདགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དུས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་དང་། ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་མིན་དང་། མྱུར་བུལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་ནི། དངོས་པོ་ལ་རྟེན་ཅིང་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན་ཞེའོ། །ཀླ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཇོག་པ་ཡིན་
ན། དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ། མེད་པར་ཐལ། རྟེན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། །དུས་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་བཞེད། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ། །ཕྱི་མའི་དོན་ནི། དུས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཡུད་ཙམ་དང་ཉིན་ཞག་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་
ཏེ། །དུས་ནི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །དུས་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཁོན་

ཡིན་ཏེ། སྔ་ཕྱི་དང་མྱུར་བུལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་། སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། །དུས་ལྟ་
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་དོ། ཟླ་བ་ཡང་སྔ་མ་དང་དོན་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། དུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༔ ༎
ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོའི་འབྲེལ་ནི།
གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྙེད་མེད། །ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དངོས་པོ་ཚོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི།
དུས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དུས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག །རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པ་དགག །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག །རྒྱུ་ཕྱོགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་

༄༅། །དགག །ཚོགས་པ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་དོན་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་པའམ། ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་གྲང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །ཇི་ལྟར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་བཟུང་དུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། རྒྱུ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ཀྱང་། །རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུས་སྟོང་པ་བཞིན་ཞེས་འཆད། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི །འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན། དེ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ཏེ། དོན་དམ་
པར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཉིད་མ་གྲུབ་ན། དེའི་སོ་སོར་ངེས་པ་དག་ག་ལ་ཡོད། ཐ་སྙད་དུ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་བ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི
ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་ལ་མི་དགེ་བ་ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་གི །ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཅན་
གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས། །རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་

270

༄ །མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་ནས་འགགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མི་སྨྲ་བས་ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱིས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་ནས་འགགས་པས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ལ། རྐྱེན་གྱིས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེས་འགོད་ལ།
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འབྲས་བུ་སྔར་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་རམ། མ་བྱིན་པར་འགག་པར་འགྱུར་ཞེས་འགོད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། རྒྱུས་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པས་ན། རྒྱུ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་འགོད་དོ། །ལན་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། གང་བྱིན་པའི་ཆ་དང་། གང་འགགས་པའི་ཆ་
སྟེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མ་བྱིན་པར་འགག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན། རྒྱུ་འགགས་ཟིན་ནས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་

ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་གང་དུས་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་པ་ཕྱི་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་དག །འབྲས་བུ་ཚོགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཕྱིས་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་མེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུ་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པས་དགག །འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་དགགས་པས་བསྐྱེད་པ་དགག །འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་པས་དགག །མཐོང་མ་མཐོང་ལ་བརྟག་པས་དགག །ཕྲད་མ་ཕྲད་ལ་བརྟག་པས་དགག །སྟོང་མི་སྟོང་ལ་བརྟག་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་དག་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ན། རྒྱུ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ཀུན་ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྔོན་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ནི་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྟན་ཡོད་པར་སླ་བས་རྒྱུ་འགགས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

༨༤ བཀྲ་ཤོ་བ་དཀ་ ཟ

༄༅། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་སྔ་ན་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དག །རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན། རྒྱུ་འགགས་པའམ། གནས་པས་བསྐྱེད་པར་རྟོག་གྲང་།
ཞེས་གསུང་ལ། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བརྟག་པ་མཛད་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགགས་པ་ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུའི་ཕྱོགས་ནས་ནུས་
པ་མེད། འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་གནས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུའམ། མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་གྲང་། འབྲས་བུ་དང་
འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་གནས་པས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་མ་འབྲེལ་ན། །རྒྱུས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། ཡོད་དོ་ཅོག་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་སྒྲིར་བཀག་ནས་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་མིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་ན། མིག་

གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་བསྐྱེད་དམ། མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད་གྲང་། རྒྱུ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་ནས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་སྐྱེས་ཟིན་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
མཐོང་བར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། མཐོང་བའི་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། མ་མཐོང་བ་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་འཆད་དོ། །ཟླ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
གཞན་དག་ནི་མཐོང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྲད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྲད་ན་ཡོད་པས་སྐྱེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། མེད་པ་ལ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་དང་
ནི་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ། །གནས་པས་ཀྱང་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་དང་ཚུལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས་ནི། རྒྱུ་ས་བོན་གྱིས་འབྲས་བུ་
མཐོང་ནས་བསྐྱེད་དམ། མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད། ཅེས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །རིགས་རལ་གྱིས་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་ལ་དབང་པོ་མེད་པས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ༎
བཞི་པ་ནི། རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་བསྐྱེད་དམ། མ་ཕྲད་པར་བསྐྱེད། ཕྲད་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་འདས་པ་རྒྱུ་འདས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་

༄༅། །ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འདས་པ་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི། །
ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འགགས་ལ་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཡང་། རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ལྷན་
ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འདས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་ལ་རྒྱུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་ 275
རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འདས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་
བསྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ན་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྲད་ནས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕྲད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུས་

ནི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་དམ། མི་སྟོང་བའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་གྲང་། འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་རྒྱུས་
འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ། མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཏིལ་མར་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུས་མི་སྟོང་བའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུས་མི་སྟོང་བའི་རྒྱུས། ཇི་
ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུས་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བས་
འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་འབྲས་ཕྱོགས་ནས་དགག་པ་ལ། སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དཔྱད་པས་དགག །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟག་པས་དགག །ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་
པས་དགག །བྱ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་དཔྱད་པ་ནི། འབྲས་བུ་མི་སྟོང་པ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་
མི་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

༤ ཟ

༄། །གྲུབ་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་པོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། ཕྱི་བྲག་སྨྲ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ན་འབྲས་བུ་མི་སྣང་བར་འདོད་པས། དེ་དག་གི་དགག་པ་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མི་སྣང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མི་སྣང་བ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུས་སྣང་པ་སྟེ། མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣང་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུས་སྣང་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། སྣང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་དང་། མི་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། འདིས་རྒྱུད་འཕེན་པ་དགག་པར་བཤད། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྣང་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །

277

འབྲས་བུ་སྟོང་པ་ཇི་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིག་ནས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དང་པོའི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །འདིའི་དོན་ནི། རྒྱུ་
ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུ་མིན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྟར། རྒྱུ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པས་སོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་རྙེད་དོ། འོག་ནས། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལ།
ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་ལྟ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དག་གིས་དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་
ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་སྨྲའོ། །ཡིགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱང་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་དང་བུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་

༄༅། །ཉིད་ཀྱིས་གཞན་མིན་ཏེ་རྒྱུན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའམ། མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བའོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན་རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འང་བསྟན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་འང་རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་མེད་པར་འདོད་པས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས་ནི། མེད་ཀྱང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་པ་ཏྲའི་མེ་ཏོག་གིས་ཀྱང་ཕྲེང་བ་འཆིང་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད། ཟླ་བས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུང་བུའི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེད། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་ཕོ་བོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་བ་ཅག་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དང་། །རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་

མེད་ན་དེའི་ཆོས་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་མི་མཛོན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན་མེད་པར་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པས་ཁོ་བོ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱུས་འབྲས་བུ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་འདི་འོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་
ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་ནས་འབྲས་བུ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་རང་ཉིད་གཅིག་པོ་ནས་བསྐྱེད་དམ། ཚོགས་པས་བསྐྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཁས་བླངས་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་རྣམས་དང་ནི་རྐྱེན་དག་གི །ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱེད་ན། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཚོགས་པས་ཚོགས་པ་མི་
བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་པ་རང་ཉིད་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཚོགས་པ་རང་ཉིད་རྫས་སུ་མེད་པས། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལའང་གནོད་བྱེ་ ་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

༤༡ བཞི་བརྒྱ་པ། ཟ

༄ །ཚོགས་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་དོ། །ཚོགས་པ་མིན་པས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་མ་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ཚོགས་པའམ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་བར་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འགྲེལ་ནི། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུགས་ལ་འཆི་བའམ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་བའམ་འཆི་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ནི། དུས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད། ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དཔྱད་པས་དགག །ཟད་མ་ཟད་ལ་དཔྱད་པས་དགག །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག །སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དཔྱད་པས་དགག །གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟག་པས་དགག་པའོ། །དང་ 281

པོ་ལ་དམ་བཅའ་བརྗོད། འཐད་པ་འགོད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། ཡང་འབྱུང་བ་
འཇིག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རམ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྣང་པའི་ཚིག་གོ །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཐད་པ་
ནི། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་པར་མེད་དོ། །འཇིག་
པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འཆི་བ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་
པར་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱི་འཐད་པ་ནི། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ། རྒ་དང་འཆི་བའི་

༄༅། །ཆོས་ཡིན་ན། །གང་དག་རྒྱ་དང་འཆི་མེད་པར། །གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྱུང་བ་འཇིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། སྐྱེ་བ་འཆི་བ་དང་དུས་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འབྱུང་བ་འཇིག་པ་མེད་པར་ནི། ཇི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷག་མ་སྔར་བཞིན་ནོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དག་འཇིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་ནས་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱི་མི་རྟག་པས་ཇི་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་གམ། འོན་ཏེ། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འཇིག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པས་འཇིག་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྒྱུས་ཀྱང་ནི་མི་འཇིག་སྟེ། །མི་འཇིག་པའི་བདག

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྲ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ལྡན་ཅིག་ཏུ་དགག་པ་ནི། སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འབྱུང་འཇིག་དེ་དག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འབྱུང་འཇིག་གང་དག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཕན་ཚུན་ལྡན་ཅིག་གམ། ཕན་ཚུན་ལྡན་ཅིག་མ་ཡིན་པ་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཟད་མ་ཟད་ལ་དཔྱད་པས་དགག་པ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཟླ་བ་ལྟར་ན། ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དང་
འཆི་བ་བཞིན་ནོ། །མ་ཟད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལའང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལྟར་ན། གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
ལྷག་མ་སྔ་མ་དང་གཅིག་ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་མེད་པས་འཇིག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཟད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལའང་འཇིག་པ་མེད་དེ། དངོས་
པོའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་དེ། འབྱུང་འཇིག

༄༅ ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་དང་
འཇིག་པའང་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལྷ་བས་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་དེ། རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འབྱུང་བ་དངའཇིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་གཅིག་གོ །
བཞི་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་ན། སྟོང་པའམ་མི་སྟོང་པ་ལ་ཡོད་གྲང་། སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་པ་ལ་
ཡང་འབྱུང་འཇིག་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བས་མི་སྟོང་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་འཇིག་གི་རྟེན་མེད་པའི་
ཕྱིར། ལྔག་མ་སྔ་མ་དང་མཐུན། ལྔ་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་ཡོད་ན་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྲང་། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱིར། ཤེས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུམ་གྱིས་བཤད། ཟླ་བས་སྣང་མུན་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པ་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་བྱེད་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོན་བྱེད་དགག །རྗེས་དཔག་གི་སྐྱོན་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བས་འཐད་པ་ཅི་དགོས་སྙམ་དུ་ཁྱོད་སེམས་པར་བྱེད་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག་མཐོང་བ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་ནི། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག །མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཁྱོད་སེམས་ན། །འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཏི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་མ་ངེས་ཏེ། སྨི་ལམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།

༤༡ དབུ་ཞི་བཞི། ཀ

༄༅། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་དགག །ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟླ་བས། གཏི་མུག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། འབྱུང་འཇིག་དངོས་པོ་ལ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། མཐོང་བར་འགྱུར་གྲང་ན། རྟེན་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་ན། དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་གཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་དམ། དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་གྲང་། དངོས་མེད་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟླ་བའོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཀྱིས། གལ་ཏེ་རྟེན་དངོས་པོ་ཡོད་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེ་གྲང་། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་དངོས་

པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་གྲང་། དངོས་མེད་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་གྲགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་དངོས་པོ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཏེ༑ བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ༑ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། རྟེན་ཡོད་པས་རྟེན་ཆོས་འབྱུང་འཐད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྟེན་དངོས་པོའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན༑ དངོས་པོའོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་གནས་པས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བུམ་པ་ནི་འཇིམ་པ་འགགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བུམ་པ་འགགས་པ་ལས་བུམ་པ་འགགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བུམ་པ་ཆག་ང་ནི་བུམ་པ་གནས་པ་

༄༅། །ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་ན། དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འགགས་པས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་བརྟག་པ་དོན་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་པ་གཞན་གང་ལས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་ད་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ། ད་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ན་རྟག་ལ་ཕྱིས་འཇིག་ན་མི་རྟག་པ་སྟེ་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། རྟག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དག་གི་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་ལ། དེ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་འཇིག་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་འཇིག་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་པར་
གྱུར་ན། འོ་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་རྒྱུ་འཇིག་ཟིན་པ་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེས་ཚིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་རྟག་ཆད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ལེགས་
ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ན་སྲིད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
སྔར་ཡོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་སྲིད་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྔའི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པས་ཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ད་

༄༅། །ལྟར་གྱི་སྲིད་པའི་ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ལས་ནི། མ་འོངས་པའི་སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མ་འགགས་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྲིད་པ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་མ་འོངས་པའི་སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། ཕྱི་རན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་ཀྱང་སླའི། འཁོར་བའི་དུས་སུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པས་རྟག་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་ཆད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་ཟིན་ལ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐ་མ་འགགས་པའམ། མ་འགགས་པ་ལས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་གྲང་། ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་འགགས་ཀྱང་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། སྲིད་པ་དང་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཐ་མ་འགགས་པར་མ་

གྱུར་པའི་ཚེ་ན། སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་མའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཕྱི་མ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་བ་ཡང་དོན་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགགས་བཞིན་པས་མ་འོངས་པའི་སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དུས་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འགག་བཞིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དག་མི་མཐུན་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རིགས་པ་མིན་གྱི། ཐ་མ་འགག་བཞིན་པ་ན་སྲིད་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏེན་ཕུང་པོ་གང་ལ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་འཆི་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགགས་མ་འགགས་གཉིས་ལས་སྲིད་པ་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་མ་ཟད་འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ལ། སྲིད་

༄༅ ། །པ་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ན། ལན་ལ་ཕུང་པོ་གང་ལ་འཆི་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། ཕ་རོལ་པོས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགགས་མ་འགགས་གཉིས་ལས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། འགག་བཞིན་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ན། འོན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཕུང་པོ་གང་ལ་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བས་ནི་གལ་ཏེ་འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ན། ཕུང་པོ་གང་ལ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་འཆད་དོ། འགྱུར་ལེགས་པར་སྣང་ངོ་། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཐ་མ་འགགས་མ་འགགས་འགག་བཞིན་པ་ལས་སྲིད་པ་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ནི་མི་རིགས་ན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བརྟགས་པ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༔ །།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འགྲེལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཆོས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་བྱིས་
པའི་བློ་ཅན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་མེད་དགེ་བ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། །འདི་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མེད། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཏེ༑ དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བས་ནི། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་པའི་
འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྲུབ་པའི་
ཚུལ༑ རིགས་པ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག །ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ཕུང་པོ་དགག །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལེན་པ་པོ་རྫས་སུ་

ཤ ༄༅། །ཡོད་པ་དགག །བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་
དང་། གཞན་དང་། རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་དང་། ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྱུང་འཇིག་གི་
ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོགས་ཤིག་ཏུ་དབང་པོས་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་
འཇིག་གི་ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་ན་སྐྱེས་བུ་འདུག་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པར་ཡང་མེད། ཅེས་པའམ། གངས་ལ་ནགས་ཚལ་བཞིན་དུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་བརྟེན་པར་མེད། ནགས་ན་སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པར་ཡང་མེད་དེ། གཉིས་པོ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལྗོན་པ་སྙིང་པོ་
དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟླ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་འཆད་དོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་

རྣམ་གྲངས་གཞན་གསུངས་པ་ནི། སྤར་མེ་དང་བུད་ཤིང་གཅིག་པ་ཉིད་དང་གཞན་པ་ཉིད་བཀག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཌྷ་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེར་ལེན་གང་དེ་སངས་རྒྱས་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།
གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན། །ཤིང་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་སངས་རྒྱས་གཞན། །ཉེར་ལེན་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
ཞེས་བརྗོད་དེ། ལྷག་མ་རྣམས་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་མིན་ཏེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་དངོས་དང་གཞན་དངོས་ལས་གྲུབ་པ་དགག །ཉེ་
བར་ལེན་པ་མེད་པའི་རིགས་པས་དགག །གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་
བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ 296

༄། །གཤེགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དངོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ག་ལ་ཡོད། དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ལས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་གང་ལས་
ཀྱང་དངོས་པོར་བཞག་ཏུ་མེད་པ་བཞིན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་དེ་བདག་ཉིད་དམ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཕུང་པོ་གཞན་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཕུང་པོ་གཞན་
དངོས་སུ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོན་མའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་བཀག་ཟིན་ལ་རང་བཞིན་དང་གཞན་དངོས་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་

རིགས་པས་དཔག་པ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཞིགས་ལྡན་འཕྲེད་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ། མ་གྲུབ་པ་ཞིག་གདགས་གྲང་། གལ་ཏེ་སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་གདགས་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་
པར་སྔ་རོལ་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཕྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་ད་གདོད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ལ་རག་པ་ལས་སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་པ་ཞིག་ད་གདོད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་
སྔར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་པ་ཕྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་ལེན་པ་པོ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཕུང་པོ་ཇི་ལྟར་ཉེར་བར་ལེན་པར་འགྱུར་
ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྔ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ད་གདོད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འདོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་རག་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྔ་རོལ་ཏུ་ལེན་པ་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བླང་བྱའི་ཕུང་པོའི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་
ལས། ཉེ་བར་བླངས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་དེ། བླང་བྱའི་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་ལེན་པ་པོ་མེད་དེ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པའི་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་འཆིའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྔ་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལེན་པ་པོས་ཕུང་
པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལེན་པ་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་

གཉིས་ཀ་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་བླངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྔ་རོལ་དུ་ལེན་པ་པོ་བཀག་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅི་ཡིས་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །འགྱུར་གཞན་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅི་ཡིས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་
སོ། །འདོད་ན་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་
ཅན། རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་གདགས་ཏེ། གདགས་སུ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཙལ་བར་བྱས་ན། ཕུང་པོ་དང་།
དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕོས་དམར་ཅན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཞེས་རྩོད་པ་བཀོད་ནས་ལན་སྔ་མ་བཞིན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ཕུང་པོ་དགག་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གསུམ་གྱིས་ནི། ལེན་པ་པོ་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡོད་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གི་ཉེ་བར་བླང་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ལས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་བླང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་རེ་སྐན་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། བདག་གི་དངོས་པོ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། གང་ཟག་གི་ཉེ་བར་བླང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་བདག་གི་དངོས་ལས་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ནི་སྔར་ལྟར་འཆད། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་སྡུས་པ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བརྟེན་ནས་མིན། །རྣམ་ལྔའི་ཕྱ་རོལ་ཉེར་ལེན་མེད། །མ་བརྟེན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི། །འགའ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཉེ་བར་བླང་བ་དེ་ཡང་ནི། ཉེར་ལེན་དེ་ཡི་ཕྱ་རོལ་ན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཡོད་མིན་ན། །ཉེར་ལེན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཉེར་ལེན་ཉེ་བར་བླང་དེ་ལ། །བརྟེན་པ་ཡོད་མིན་མ་བརྟེན་མིན། །ཉེར་ལེན་ཉེར་བླང་ལས་མ་ཡིན། །ཉེར་བླང་མིན་ལས་ཡོད་མ་

ཡིན། །ཉེར་སྣང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མིན། །ཉེ་བར་ལེན་མིན་པ་ཡི་མིན། །ཉེར་ལེན་མིན་ལ་རྟེན་མ་ཡིན། །ཉེར་ལེན་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །ཉེ་བར་སྣངས་ལས་འགྱུར་མིན་ན། །དེ་གྲུབ་མེད་ན་ཉེར་ལེན་
པའི། །འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཉེར་ལེན་འགྲུབ་འགྱུར་བའི། །ཉེ་བར་སྣང་བ་མ་གྲུབ་ན། །ཉེར་ལེན་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་པས། །ཉེར་སྣང་བ་ཡི་བྱེད་པ་མེད། །གསུམ་པ་བཀག་པས་
གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཉེ་བར་སྣང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་སྣང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འདོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་རིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལྟར་ན། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་མིན་དུ་

༄༅། །བདེན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཙམ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་གདགས་པའི་དོན་ཙམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚིག་དོན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་ལ། ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ སྤྲོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ན་སྟོང་པའོ་ཞེས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ཚིག་དོན་སྔ་མ་བཞིན་འཆད་དོ། །ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྷས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་དངོས་དང་གཞན་དངོས་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བཞི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་

བའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་མི་
མངའ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཚིག་དོན་སྟ་མ་ལྟར་འཆད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་
སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་འཆད་དོ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡོད་དེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མེད་དོ་
ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བག་ཆགས་གང་དག་གིས་བསྒོས་པའི་བློ་ཅན་འཛིན་པ་སྟུག་པོས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའམ་མེད་ཅེས་པའམ། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེའམ། མེད་དོ་ཞེས་
སོགས་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་པ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། ཡོད་མེད་ཀྱི་

༄༅། །ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཏི་མུག་གི་སེམས་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་དོན་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་སྡུག་པོས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་དེ་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའམ། མེད་ཅེས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བས་ནི། དོན་སྔ་
མ་བཞིན་བཤད་ནས། ནམ་མཁའི་རི་མོའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་
སྤྲོས་པ་བྱེད་པ་དེ་ཀུན་གྱིས་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཟད་པ་མེད་པ་ལ་སྤྲོས་པས་བློ་གྲོས་
ཀྱི་མིག་གཉིས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་གྱིས་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་
དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ཉིད་དེ། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞི། །ཞི་
བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་བུམ་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཆག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་ཚེ་ནི་དེ་དག་
འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲེས་སོ། །སྐུ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་ལ། དོན་དམ་པ་བསམ་པ་དེའི་ཚེ་ནི་

༄༅ ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་མི་འཐད་ན་བགྲེས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་འཐད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ
སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པས། གཟུགས་རྣམ
པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། སློབ་དཔོན་གཞན་གཉིས་ལྟར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་མཛད་ལ།
ཟླ་བ་ལྟར་ན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲེལ་མཛད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི
ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་དེ་བྱུང་བར་གསུངས
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སོ་སོའི་རྒྱུ། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་

ཨ་ཀ་ཛྙཱ་ཤ་བཀའ་འགྲེལ

བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ། ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་བསྟན་པ། སོ་སོར་དགག་པ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྟེན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །རྒྱུ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །དམིགས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ལས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་སོ་སོའི་རྒྱུ་གང་དག་ཡུལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པའི་རྟེན་བདག་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཀག

༄ །ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུངས། །སློབ་དཔོན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་། རྟེན་གང་གི་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དག་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་རྩིག་པ་མེད་པའི་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། གོང་གི་འཐད་
པས་རྟེན་བདག་མེད་པའི་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྣམ་བུ་མེད་པར་སྣམ་བུའི་སྦུ་བ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉོན་མོངས་པ་རང་དགར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་ལྔར་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔར་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན། ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྔར་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཡུལ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡང་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པ་ལྡར་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ལྡར་བཙལ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་
དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་དང་། དྲི་དང་། ཆོས་དང་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་གཞི་སྟེ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བརྟགས་སོ། །གང་གི་ན།
འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བརྟགས་སོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་རོ་དང་རེག་པ་དང་དྲི་དང་ཆོས་དག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྣང་ཙམ་འབའ་ཞིག

༤༡ ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄། །པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་
རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་དག་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཆད་
དོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདི་དག་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་བུ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དང་ཡུལ་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་དམིགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨིག་
རྒྱུ་འདྲ་ཞེས་པ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྨི་ལམ་འདྲ་ཞེས་པ་ནི། འདོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་
བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། ལོག་པར་སྣང་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མི་བདེན་པ་དེས་ན་ཡུལ་

དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྡུག་པ་དང་ནི་མི་སྡུག་པ་འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་བསྟན་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དགག་པ། གཏི་མུག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་སྡུག་མི་སྡུག་དགག་པ། འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་བརྟེན་པས་དགག །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་དགག །དང་པོ་ནི། སྡུག་པ་དང་ནི་མི་སྡུག་པ། །འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྡུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་སྡུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྡུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་མི་སྡུག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སྡུག་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པ་ཞེས་གང་གདགས་པར་བྱ་བའི་མི་སྡུག་པ་ཆོས་ཅན། མི་སྡུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པར་བཞག་པ་ཉིད་མི་སྡུག་པ་ལ་གདགས་པར་བྱ་བའི་ལྟོས་ས་སྡུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྡུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྡུག་པ་ལ་མ་ལྟོས

༄། །པར་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། ཐ་མ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །འདིར་པ་ཚབ་ཀྱི་འགྱུར་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པ་ཞེས། །གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྡུག་པ། །སྡུག་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་སྡུག་པ་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ། །གདགས་པར་བྱ་བ་སྡུག་པ་ནི། །མི་སྡུག་མ་ལྟོས་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཕྱིར་མི་སྡུག་འཐད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ལེགས་སོ། །འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་དགག་པ་ནི། །སྡུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་ཡུལ་སྡུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་ཡུལ་མི་སྡུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཏི་མུག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དགག་པ། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་པར་དགག །འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས། ཡུལ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཚུལ། འཛིན་པ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། སྡུག་པ་

དང་མི་སྡུག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་
མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་སོགས་
སུ་འཛིན་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་འཛིན་
པའང་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པའང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདེའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་
མིན་པས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་མིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་
ཡོད་མིན་པས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་འདོད་ན། མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ 314

༄༅། །ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ
ཞེས༔ །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་པ་འོ་ཞེས། །འཛིན་པའང་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འཛིན་པའང་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་
རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཡང་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞེད་
ཚུལ་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛིན་པ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འཛིན་པ་བདེན་པ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གིས་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་པའི་
དངོས་པོ་གང་དང་འཛིན་པ་པོ་དང་གང་བཟུང་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ཀ་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། འཛིན་པ་ནི་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཛིན་པ་པོ་དང་བཟུང་བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ། གང་གི་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། གང་གིས་འཛིན་

དང་འཛིན་གང་དང་། །ཞེས་སོགས་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་དགག་པ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལོག་པའམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། གཞན་ཡང་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པ་ལའང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་པ་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བརྟག་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ལའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་

༄། །ཡོག་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འདོད་ན་སྐྱོན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འཐད་པས་ན་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་བློས་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིག །བློ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །མཐའ་གསུམ་ལས་མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལྟར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྨྲས་སོ། །བླ་བས་ནི། དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། །བདག་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་མིན་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་འདི་འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཡུལ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་སྡུག་པ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་པ་ཤེས་པ་དང་། རྟག་པ་ཤེས་པ་ 317

དང་། བདེ་བ་ཤེས་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དོན་ལ་ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་སྡུག་པ་དང་། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་མེད་ན་ནི། བདག་མེད་མི་སྡུག་མི་རྟག་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལྟར་ན། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་དང་སྡུག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་འདི་སྐབས་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་རྟག་པ་སོགས་བཞི་མེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སོགས་བཞི་ནི་ཡོད་པས་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། གལ་ཏེ་བདག་དང་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །བླ་བས་ནི། ཡུལ་རྟག་སོགས་ཡོད་ན་ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྔ་མ་ལྟར་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་རྟག་སོགས་མེད་ན། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་མེད་པས་ན་འགལ་ཟླ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། །རྟག་དང་བདེ་བ་མེད་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་

ཨ ༄། །ཏུ་འཆད་དོ། །བདག་ཤེས་སྡུག་ཤེས་རྟག་ཤེས་དང་། །བདེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྔ་མར་སྨྲས་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་འབྲས་
བུ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འདིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས། མ་རིག་པ་ནི་འགག་
པར་འགྱུར་རོ། །མ་རིག་པ་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་
ལོག་པར་གྱུར་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས་ཞེས་སོགས་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ཟླ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ 319
བྱེད་དགག་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་སྤོང་གྲང་། གལ་
༣ ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཉེན་པོས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཡོད་པ་སུ་ཞིག་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་

འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། །གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། མེད་པས་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར། འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། མེད་པ་སུ་ཞིག་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། མེད་པ་ནི་སྤང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤོང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་སྤང་བྱ་མེད་པས་ན་ཇི་ལྟར་སྤོང་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།བདེན་བཞི་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། འཇམ་དཔལ། གང་གིས་འདུ་བྱེད་མ་སྐྱེས་པར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་དེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། ལམ་བསྒོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་མ་བཟོད་ནས། གཞན་གྱིས་ད་ཅང་ཐལ་བའི་

༄། །ཉེས་པ་བཀོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ལན་བསྟན་པ་ནི་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། གཞན་གྱི་རྩོད་པ་བཀོད་པ། རྩོད་པའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་བདེན་
བཞི་མེད་པར་ཐལ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་
བདེན་པས་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞི་མེད་པས། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་། །སྒོམ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག །འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱོད་ལ་
དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། །ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །དེ་དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་
མེད། །ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་

མིན་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་སོགས་དེ་སྐད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས། དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆོས་མ་ཡིན་མི་དགེ་བ་དང་། ཆོས་དགེ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བུམ་པ་
གྱིས་ཤིག །འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག །ཅེས་སོགས་ནི། ཀུན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་ལན་བཤད་པ་ལ། རྩོད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བརྗོད། རྐྱེན་མི་འཇུག་པའི་འཐད་པ། དབུ་མ་རྟོགས་
པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། རྩོད་པ་དེ་ལ་ལན་བཤད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཡུལ་ཅན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་

༄༅། །དགོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐབས་ནི། སྟོང་ཉིད་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་སོགས་ཡིན་ལ། དོན་འདི་དག་མ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གནོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པ་སྒྲུབ་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་དོན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བ་དང་། གྲངས་ངེས་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཙམ་སྟེ། ཆོས་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཆོས་ཅན་སྣང་ཚུལ་ལས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། དོན་དམ་ནི།

དེའི་གནས་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་བརྟེན་པ་དང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞག་སྟེ། མཐོང་བ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་
བྱའི་སྒྲ་དོན་དང་། དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་ཡང་དག་པའམ། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། དོན་ཡང་ཡིན། དམ་པ་ཡང་
ཡིན་པས། དོན་དམ་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དམ་པ་སྟེ། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་དག་གོ །དོན་དམ་པ་ཉིད་
བདེན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཡུལ་ནི། གཞན་པ་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དག་གོ །ཡུལ་ཅན་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་ཡུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་སྟོང་ཉིད་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་ནི་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་སྟེ། བག་ཆགས་སད་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞི་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཐོང་བ་བརྫུན་པའམ། གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བློའི་རྙེད་དོན་ནོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །

ངོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཚྭ་བས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ།
མིག་སེར་དང་། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ནི་སྤྱིའི་དོན་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཚིག་
དོན་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
བདེན་པ་གཉིས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །བདེན་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་
ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་ཤེས། །ཞེས་སོ། །ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཟློག་པས་བསྟན་ཏེ། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག །
དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག

༤༡ ༄༅ །ཕྱི་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་བསྟན་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཁས་པར་ཀློམ་པ་གང་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་མཐོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་བ་ཉེས་པ་སྟེ། ལོག་པ་བཟུང་ན་ཤེས་རབ་ཆུང་
དུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་པ་དང་། རིགས་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་ཉམས་པས་སྒྲུབ་པ་ཉེས་པར་གྱུར་ན། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་
ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི། རིགས་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་པའི་དཔེ། ནམ་མཁའ་ཨུཏྟ་ཀྱེལ་ལྟར་སྤྱོ་བ་ལ་འཕགས་ཏེ། རང་གི་རྒྱན་གྱི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་བར་སྣང་བརྒྱན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་
ལ་བསམ་པ་བྱས་ལ། རིགས་སྔགས་ཉེས་པར་བསྒྲུབས་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཚིག་ཉམས་པས་ཕུང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་མ་རྟོགས་ན་
ཟ གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི་གཏིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

ཨ ཀ་ཐོག་བཀའ་འབུམ་

པ་སྐྱོན་མི་འཇུག་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱོན་གྱི་གཞི་མི་འདོད་པ། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་གནས་བསྟན་པ། ཉེས་པ་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པ། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་
ང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་གནོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ལ་
སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་སྟོང་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་
པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་སྤོང་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ལས་འོད་སྲུངས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླའི། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་མི་མཐོང་
ངོ་། །མི་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟར་བའོ། །དངོས་དོན་ནི་གསུམ་ག་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་

༄༅། །གནས་བསྟན་པ་ནི། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བར་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བདེན་བཞི་སོགས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བའོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེས་པ་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པ་ལ། ཉེས་པ་གཞན་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ། གཞན་ལ་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཉིད་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་བལྟ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཉིད་དང་། །བྱེད་པ

པོ་དང་། བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་སྟེ་དགག་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་
བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་གསུངས། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཀློག་གྲོས་ཆེན་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཤད་དེ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་
བཤད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
མི་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། 330

༄། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པས་དབུ་མའི་རྟོགས་པ་འདྲེན་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དྲུག་བཅུ་པ་ལས། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །འདི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་གྱུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གསུངས་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་
སོ། །འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མའི་ལམ་སྒོམ་པ་ནི་མིག་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རྟོག །མེད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་མི་
རྟོག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་སྲུངས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བར་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ལམ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཀླུ་བས་ནི། དབུ་མའི་
ལམ་ནི་དབུ་མའི་ཤུལ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་ནི་འདིའི་དོན་མི་སྣང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་

པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། གང་གིས་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་གཉིས་བཤད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཞེས་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་གཞན་
ལ་ཉེས་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་
འཇིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་མིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་

༄། །ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྡུག་
བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལས་ཉོན་ལས་ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འཐད་ཅེས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་
ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་འགག་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མི་འཇིག་
པར་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྡུག་བསྔལ་འགག་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། མི་
འཇིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་འགག་པའི་འགོག་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི། །ལམ་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྒོམ་ཞིང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ལམ་བསྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་དག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི།

ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། ལམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། སྒོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་སོ། །ཉེས་པ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བསྒོམ་བྱར་འདོད་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀླ་བ་ཡང་སྡེ་མ་རྣམས་དང་དོན་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ལམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྔར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གནས་པ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་གནས་པར་

༄༅། །འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་སྒོམ་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་མི་རུང་སྟེ།
སྔར་མ་སྤངས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དང་། སྔར་མ་སྒོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བཞི་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་མི་གཏོང་ན། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་
སྔར་ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་དེས་སྔར་མ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཡིས་སོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ། དགེ་འདུན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། །ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད། །དེ་

དག་མེད་ན་དགེ་འདུན་མེད། །ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། །སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བཙལ་བ་སྟེ། འབད་པ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། སྔར་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་ནམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་སྟོང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱུས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

༨༤ ༄༅། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མེད་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཡོད་པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་། །བསྟན་བཅོས་
དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྒྱུས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པས་
སྟོང་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ནི་གཞུང་ཙམ་ལས་མི་སྣང་སྟེ་དོན་མཐུན་ནོ། །ཐ་སྙད་མི་
འཐད་པར་ཐལ་བ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བུམ་པ་གྱིས་ཤིག །གླེགས་བམ་ཀློགས་ཤིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ 337
ལའང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅི་
ཟ ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱ་བ་ཡང་རྩོམ་པ་མེད་པའི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པས་ན། མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆེ་འདིར་བོངས་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡང་གནས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ན་ཞེས་པའི་འགྱུར་ལྟར་
བྱ་སྟེ། འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པའི་ལས་
དང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་ཡང་དོན་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་དབུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆེ་
བ་བརྗོད་པ་ནི། འཕགས་པ་གང་གིས་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེས་ན་འོ། །འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། བདེན་བཞི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་བས་ནི། བདེན་བཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༤༡ ༄། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལ་བདེན་བཞིའི་མཐོང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་
དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བའི་ལུགས་ལྟར་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའི་རྣམ་
པར་བཤད་པའོ།། ༔ །།མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དག་གོ །
གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐད་པ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ།
གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན། འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པའང་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་གང་ཞིག་སྤོང་བ་ལས་ལྷག་བཅས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གང་ཞིག་འགག་པ་ལས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། འདོད་པར་མི་ ཀ

རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན། དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །
གང་ཞིག་སྤོང་དང་འགག་པ་ལས། །མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མྱང་
འདས་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་དགག །རྟོགས་པ་པོའི་མྱང་འདས་དགག །གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ
ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལ་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱིས། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་པ་མེད་པ། །སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་མེད་པ། ངོ་བོ
ཉིད་མེད་པས་ཆད་པ་མེད་པ། རྟག་པ་མེད་པ། སྤང་བྱ་འགགས་པ་མེད་པ། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ
དགག །གཉིས་ཀར་འདོད་པ་དགག །གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མྱང་འདས་དངོས་པོར་འདོད

༄། །པ་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་མྱང་འདས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དགག་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྒ་ཤིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། རྒ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །མྱང་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཆི་བ་ནི་འཇིག་པ་ལ་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་འདོད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ་ནི། འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཀློག་པ་རང་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་འདོད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གསུམ་ལས་ནི། ཇི་ལྟར་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ཡང་།

དོན་སྤྱི་མ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི། གོས་དམར་ཅན་གྱི་སྡེ་པ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་
དང་། མདོ་སྡེ་པ་དག །ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འདོད་ན།
དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཇི་ལྟར་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །སྔར་ཡོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཞི་བ་ལ་འདོད་ན། གང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཞི་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ལ། ཕུང་པོའི་
རྒྱུན་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞི་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། །སྔར་ཡོད་ཀྱི་ལས་ཉོན་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞི་བའི་དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆ བརྒྱ་དོན་གཉིས་ ཀ

༄༅། །བུམ་པ་ཆག་པའི་གྱོ་དུམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ། རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་གིས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཟླ་བའི་འཆད་ཚུལ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཕུང་པོ་འཁོར་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའམ། གང་ཟག་འཁོར་བ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་སྔ་མ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་རྒྱུར་བྱས་ནས། འཁོར་བར་གདགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གདགས་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཕུང་པོ་འོང་བ་དང་། འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་འཁོར་བར་གདགས་པའམ། ཕུང་པོ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་གདགས་པའི་རྒྱུར་བྱས་ནས་འཁོར་བར་གདགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གདགས་པ་མིན་པ་ཙམ་ལ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་སྔར་ 343

ཡོད་བཏང་བའི་དངོས་མེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག་སྲིད་བར་འགྱུར་བ་སྟོན་པས་བཀའ་བསྡུས་བའི་ཕྱིར་ན། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་མི་
འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་། དངོས་མེད་ཡང་མ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལས་ནི་གཞུང་ཚིག་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་ཀར་འདོད་པ་
དགག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་སྨྲས་པ། ཐར་པ་ནི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་དངོས་མེད་ཡང་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་
མྱུ་ངན་འདས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཞི་མཐུན་པ་དག་ཡིན་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སོ། །ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་ཀྱིས་ནི། ཐར་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དུ་མ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་འགལ་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དངོས་པོར་

༤ཨ ཁཾ་ཤ་ཐཾ་ཁྱཾ་ཤ ཀ

༄༅། །འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །ཟླ་བས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཐར་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་མིན་པ་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་
ལ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་དང་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འཆད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཆ་ནས་དངོས་མེད་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལས། དངོས་མེད་
ཏུ་འདོད་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ 345

གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་དང་། དངོས་པོ་དང་སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏང་བའི་ཆ་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བྲི
བས་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །སྔར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་
བཏང་བའི་དངོས་མེད་ནི་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡང་
དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་ན། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་དེ་གཉིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་དགག་པ་ལ། ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་བཟློག་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པར་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་ 346

༄ །ཕོར་ཡོད་པ་ཡང་མིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་གང་སྟོན་པ་དག་ལ་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་གཉིས་ཀ་ལས་བཟློག་པའི་ཕུང་པོ་
གསུམ་པ་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། འགྲུབ་པ་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོའི་དོན་དགག་བྱ་བསལ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ལ། གནས་ཚུལ་ལ་དགག་བྱ་མེད་པས་དགག་བྱ་སུ་ཞིག་བཀག་པའི་དགག་པར་འགྱུར། འདི་ནི་འདིའི་རིགས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དུ་མ་ལ་ཞེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་
དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱང་འདས་ཡོད་དེ་ཤེས་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡང་མིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། རྟོགས་པ་པོ་
གང་ཞིག་གིས་ནི་ཆོས་ཅན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡང་མིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་མངོན་པར་བྱེད་དེ། མི་བྱེད་པ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་པ་པོའི་མྱང་འདས་དགག་པ་ནི། རྟོགས་པ་པོའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་མྱ་ངན་

འདས་གྱུར་ནས། །ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཁྱད་གཞི་མེད་ན་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །བཅོམ་ལྡན་
བཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །ཡོད་པར་མི་མངོན་དེ་བཞིན་དུ། །མེད་དོ་ཞེའམ་གཉིས་ཀ་དང་། །གཉིས་མིན་ཞེས་ཀྱང་མི་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུང་ངོ་། །ཟླ་བས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི།
ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ
འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལས། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་ནི། །

༄། །སྐྱེད་འདས་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་འཁོར་བ་བཀག་ཟིན་ལ། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་སོ་སོར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་འདས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །འཁོར་འདས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་འཆད་པའི་ཚུལ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ༔ མཐའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། འཁོར་འདས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། ཡོད་པར་མངོན་མི་མངོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་

ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །འདི་ལ་དགག
བྱའི་ལྟ་བ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེར་ལྟ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཕན་ཆད་ནས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་།
གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །མཐའ་ཡོད་པ་དང་། སོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞི་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འཇིག
རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ལྟ་བ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། འོག་ཏུ་དེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ཅི
ཞིག་གཞན་ཅི་ཞིག །ཞེས་འབྱུང་བས་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཡིན། མཐའ་མེད་ཡང་ཅི་ཞིག

༄༅ །ཡིན། མཐའ་ཡོད་དང་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཡང་
མཐའ་དང་མཐའ་མེད་མིན་པ་ཅི། །དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་གཞན་ཅི་ཞིག །རྟག་པ་ཅི་ཞིག་མི་རྟག་ཅི། །རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཅི། །གཉིས་ཀ་མིན་པའང་ཅི་ཞིག་བརྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ།
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་ག་ལ་ཡོད། །རྣམ་བརྟག་རྣམ་རྟོག་ཟད་གྱུར་པས། །བསྟན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཊཱི་ཀྰ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དགག་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་དེ། མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཆོས་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གནས་གང་དུ་ཡང་གང་ཟག་སུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་
ཞི་ཞིང་། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མི་སྣང་ཞིང་། ཚིག་དོན་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཀླུ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གི་ཉུབ་མོ་ 351

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཐན་ཡི་གེའི་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །མི་གསུང་། གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
སྦྱོར་ཡང་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སུ་ལའང་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་དོན་དམ་དང་ཕྱི
མ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཤད་པ་ནི། སྟོན་གྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ
པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་ཡང་གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏེ། སྟོན་གྱི་དྲང་སྲོང་གིས་བསྟན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་བསྟན
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ
ལ༑ མདོའི་འབྲེལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི

༄། །འགྲེལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། ལན་བཤད་པ་ཞེས་ཚིག་ཀྱང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། གོང་དུ་སུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཞེས་སྨྲ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པས་གནོད་པ་མེད་ནམ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །གླེང་བས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་
གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཡན་ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་པས་
ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དག་གིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །

མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེ་དག་གིས། རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྲོ་རྣམས་སུ་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་
རོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དེ་ལས་རེག་པ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རེག་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་། དྲན་བྱེད་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོ་འདུས་པར་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་རེག་པའོ། །རེག་པ་དེ་ལས་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་སྐྱེ། ཚོར་བའི་དོན་དུ་སྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་
པ་དག་རབ་རིབ་ཀྱིའི་སོ་ལ་སྣང་སྐྲའི་ཐིགས་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་དེ་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུང་ངོ་། །སྲེད་པར་གྱུར་ན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོགས་ 354

༄། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་
བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །སྲིད་པ་དང་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཁ་ཅིག་སྲིད་པ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་དག་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་ན་ལེན་པ་པོའི་སྲིད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་
སྲིད་པ་སྟེ། སྲིད་པར་བྱེད་པས་སྲིད་པའོ། །ཡང་ན། སྲིད་པ་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྲིད་པའི་རྒྱུའི་ལས་ནི་སྲིད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པས་དེའི་
སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་། །སྐྱེ་བ་ལས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྡུག་

བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་
གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུང་ངོ་། །གཞན་གཉིས་ལས་ནི། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་
པ་ཙམ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །ཟླ་བས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་དུ་ཡང་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་
བ་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཁས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་ཁོ་ནས་འདུ་བྱེད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡན་ལག་འགག་པའི་རིམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་ན་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མ་རིག་པ་གང་གིས་འགག་ཅེ་ན། མཁས་པ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་

༄། །ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྔ་མ་དེ་དང་དེ་ནི་དགག་པར་གྱུར་པས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་
དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་འགགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་དུ་ཡང་དག་པར་འགག་གོ །
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་འགག་པ་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།ལྟ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་ལ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་
དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་མདོའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས། འདིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་བ་ཡོད་ན་ལྟ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལས། ལྟ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་
གསུངས་སོ། །བླ་བས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བས་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ན། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དུ་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོས་བཟུང་བ། ལྟ་བ་བཟློག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ནི། ཐག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། བདག་སྔོན་མ་བྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་
འདི་ལས་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་
མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་འདིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། བདག་

༄ །འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། མ་བྱུང་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་
གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཚེ་སྔ་མ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས། འདས
པའི་དུས་ན་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། མི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། །
གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །
ལྟ་བ་ནི་ཞེན་པའོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ནི་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོའོ། །བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀླ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་བཟློག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ།
སོ་སོར་དགག་པ་དང་། །ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སོགས་བཞི་དགག་པ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སོགས་བཞི་དགག་པ། སྔོན་གྱི་

མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་དགག་པ། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་སོགས་བཞི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའོ། །འཐད་པ་ནི། སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་འདི་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། སྔར་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་གཅིག་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འཆད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། སྔོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཐ་དད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་ལུས་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་ན། བདག་སྤྱིར་ཁས་བླངས་ནས་སྨྲ་ན་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་ 360

༄། །པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་དང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མིན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནུས་ཏེ། སྔོན་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་བདག་མིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུད་སོ་སོ་བཞིན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཁས་བླངས་ན་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་མིན་ཏེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་
བར་ལེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱས་པའི་ཚེ། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་བདག་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་སྙམ་ནས། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན།
འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་
དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ཟླ་བས་ནི། གཙོ་བོར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ཡང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
བདག་ཏུ་འདོད་པའམ། ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་བདག་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་མིན་པར་

ཐལ། འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བླང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་
སྐྱོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་ཉེ་བར་བླང་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་བུད་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཟླ་བ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་
འཆད་ཚུལ་ནི། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོས་བཟུང་དུ་ཡོད་
པར་རིགས་ན། བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡང་མིན་ལ། བདག་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་
མིན་ནོ། །བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་མེད་པར་ཡང་གདགས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་

ཞ། [illegible] ཟ

༄༅། །ལས་གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། གཞན་ཡིན་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་མ་
ལྟོས་པར་གཞན་དུ་གྲུབ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་ཡང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བདག་འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་བ་དགག་པ་ནི། བདག་
འདས་པའི་དུས་ན་མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སྔོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ་དེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་འདི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་འདི་ནི་སྔར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་
གྱུར་ན། སྔར་གྱི་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ནི་གཞན་དུ་གནས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། ཚེ་སྔ་མ་དེར་མ་ཤི་བར་ཚེ་འདིར་དང་པོར་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །
སྔ་མའི་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྔར་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་ལས་མ་སྤྱོད་པར་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། གཞན་གྱིས་སོ་སོར་
སྤྱོད་པ་དང་། དེ་མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། བདག་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྔ་མ་མ་ཞིག་གམ། ཞིག །སྔ་མའི་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་དུས་སུ་སྔ་

མ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱམ་དེར་མ་ཤི་བར་ཚེ་འདིར་དང་པོར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྤྱམའི་བདག་ཞིག་ཅིང་། ཕྱི་མའི་དོན་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
སྤྱམའི་བདག་ཆད་པར་ཐལ། སྤྱམའི་བདག་ཞིག་ནས། ཕྱི་མ་དོན་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ཆུད་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་དུས་སུ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཞིག་ནས།
ལས་བྱེད་པ་པོས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱམའི་བདག་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཕྱི་མའི་
དོན་གཞན་གྱིས་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་མའི་དོན་གཞན་གྱིས་རྣམ་སྨིན་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་ལས 364
གཞན་ཞིག་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ན། སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་གཞན་ཞིག་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། འདི་ལ་སྐྱོན་དུ
མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིས་བྱུང་བའི་བདག་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུའང་འགྱུར་ཏེ། བྱེད

༄༅། །པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་དང་དུས་མཉམ་པས་བྱེད་པ་པོ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དགག་པ་ནི། བདག་བྱུང་བ་དང་བདག་མ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བའང་མི་འཐད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདག་འདས་པ་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཐད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྱུང་སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་བྱ་བར་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་མ་བྱུང་བཞི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ཤེ་ན། མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། །མ་འོངས་རྣམས་སུ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མ་འོངས་དུས་ན་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མ་འོངས་དུས་སུ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་ཡང་བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟག་སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི། མིའི་འགྲོ་བས་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ལྷའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན། གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་ནི་སྔར་གྱི་མི་དེ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་
ལྷ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་སྔ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བླ་བའོ། །གཞན་གསུམ་ནི། ལྷ་ཞིག་
མིར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་སྔར་གྱི་མི་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན། ལྷ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྟག་
པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ལྷ་ལས་ཕྱིས་མི་གཞན་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་མི་ལས་སྐྱེས་པ་ན་སྔར་གྱི་བདག་འགག་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན་ནི། སྔར་གྱི་ལྷ་མི་རྟག་
པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། སྔར་གྱི་ལྷ་ཕྱིས་མིར་སྐྱེས་པ་དག་རྒྱུད་ནི་གཅིག་ཏུ་འཐད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་སྔར་གྱི་ལྷར་གནས་
པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་མི་རུ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གྱུར་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དེའང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱེད་ཤི་བ་དང་། ཕྱེད་གསོན་པ་མི་

༄། །འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་
གསུམ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག་པ་ལས། །དགག་པ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་ལྷའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་གང་ནས་འོང་ཤིང་མིའི་གང་ཟག་ཅི་ཞིག
གང་དུའང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ་དེ་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གནས་པས་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཐོག་མེད་ནས་གནས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་
ནས་འོངས་ཤིང་། མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཅི་ཞིག་ཏུ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་སྔོན་སའི་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན་མི་རྟག་པ་གང་
ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་དེ་གཉིས་བསལ་བ་སྟེ་བཀག་པར་གྱུར་
པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པའང་མིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་བཀག་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་

སོགས་བཞི་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །མཐའ་ཡོད་པའི་དཔྱ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྡུམ་འགགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུམ་པོན་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། སྡུ་ཕྱིའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་འདི་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་སྡུམ་འགག་པ་ན། ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྡུམ་འགགས་པས་ནི་མཐའ་མེད་པ་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་ནི་མཐའ་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་སེལ་ལོ།། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྦྱོར་ཚིག་ནི། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ། སྡུམ་འགགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མར་མེའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དམ་བཅའ་སྡུམ་གཉིས་ཀྱི་འཐད་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་སྡུམ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་

ཚ བཀྲ་གྲུ་ལྔ་ ཀ

༄༅། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དགག་པ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་སྔ་མ་མི་འཇིག་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་མ་འོངས་པའི་
ཕུང་པོ། དེ་ནི་གསར་དུ་མི་འབྱུང་བ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་གནས་ན། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དགག་པ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་
མཐའ་ཡོད་ལ། །ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་གྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་མེད་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ལས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའོ། །
འཐད་པ་ལ་གལ་ཏེ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་རམ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་
པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་
ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་

369

རིགས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འཆད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་པར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ལས། འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་འཇིག་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་མི་འཇིག་པར་འདོད་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་འདོད་དམ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་དག་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་

༄༅། །གཉིས་སུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། མཐའ་དང་མུ་དང་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །ཟླ་བ་ཡང་
དོན་དེ་ཉིད་དོ། །ཤཱ་ཡོ་ཀ་སྔ་མ་གཞན་དང་གཅིག་ལ། དེའི་འཐད་པ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་འཇིག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་འདོད་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་འདོད་དམ། ཉེ་བར་
བླང་བྱ་ལ་འདོད། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་
འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟ་བུར་ན། འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མའི་འཆད་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་མཐའ་ཡོད་དང་། མཐའ་མེད་
པ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག་པ་ལས། དགག་པ་
བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་དག་ཡུལ་དང་དུས་གང་དུ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྒྱུ་ཅི་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི། སོ་སོར་དགག་པ་ལས་རྣམ་གྲངས་ཡང་ན། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་གང་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་དུ། གང་ཟག་གང་ལ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དང་གང་ཟག་དང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བླ་བ་ཡང་དེའོ། །༔ གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་མཚོད་ནི། གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གོའུ་ཏམ་མ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞི་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པའོ། །ཆོས་ནི་ལེགས་པ་འཛིན་པའམ། དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐུ་འཛིན་པས་ན་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་སེང་གེ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི། གང་གིས་

ཤ། བཀའ་འགྱུར། ཀ

༄༅། །ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤིན་ཏུ་རྨད་དུ་བྱུང་བ། བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ། མཚུངས་པ་མེད་པ། གདུང་གཽ་ཏམ་མ་དང་གཅིག་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལྟ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། ༈ །།གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཛད་བྱང་ནི། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུ་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ། མི་
འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བརྙེས་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་
གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ༈ །བཞི་པ་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྒྱུར་

ཚུལ་ནི། དབང་ཕྱུག་དམ་པའི་མངའ་བདག །བོད་ཀྱི་དཔལ་ལྷ་བཙན་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ་ཛྙཱ་ན་གརྦྷ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་
དགེ་སློང་ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཞིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། ༈ །སླར་ཡང་ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཧ་སུ་མ་ཏི་སྟེ། བཞེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་།
ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཅོས་པའོ།། ༈ །།འདི་ལ་ཤློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་ཡོད་དོ། །བམ་པོ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། །
འདིར་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ག་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་པ། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ། ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །ཇོ་བོ་རྗེ་ཆེན་
པོས་རང་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་འདི་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བཀའ་གྲུབ་པ། བསྟན་བཅོས་དུ་མའི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་

༤།

༄། །ཞུགས་པ། རིག་སྔགས་འཆང་གྲུབ་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གཤེགས་པས་མཛད་པ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ། བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་རིག་སྔགས་འཆང་གྲུབ་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གཤེགས་པ། སྐུ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྡོ་རྗེའི་ས་བགྲོད་པའི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པ་འདི་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འཁྲུག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ། རི་མོར་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་འོ་མ་བཞོས་ནས། བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་སྤྲུར་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་བ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་བཞིའི་བཞེད་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་བཀོད་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོན་ཉིད་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའོ། །དོན་དམ་རྣམ་དཔྱོད་ལྷུར་ལེན་བློ་སྐྱབ་གསུང་རབ་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་ལས། །ལྷ་ངན་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་འགྲེལ་ཆེན་བཞི་ཡི་ཆུ་བོ་རབ་འབབ་པ། །མང་ཐོས་བློ་དབང་སྟོང་གིས་ཡོངས་བཟུང་བདག་བློ་ཕྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཕྱུང་བའི་རྣམ་བཤད་ཉིན་མོར་བྱེད་འདིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་འོད་སྟོང་

འགྲེད། ༔ །།གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན། །འཕགས་མཆོག་གསུང་གི་དགོངས་
དོན་ཇི་བཞིན་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ། །བློ་མིག་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེང་འདིར་བདག་གིས་གསལ་བར་བཤད། ། ༔རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྤོབས་པ་རྒྱད་བྱུང་གཞན་ལས་
རབ་ཏུ་ལྷག་པའི་མཐུས། །དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་དེང་སང་འདི་ན་གཞན་ཡོད་མིན། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མཁས་སློམ་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་བློ་ཡིས་ཀྱང་། །བདག་བློ་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་རིགས་པའི་ཚ་ཟེར་བཟོད་མ་ཡིན། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་འབུམ་འགྲེད་མཁས་པའི་པདྨ་རྒྱས་བྱེད་པ། །ལྟ་བ་ངན་པའི་མུན་པ་ཀུན་སེལ་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་
སྣང་བ་ཤར། །ཕྲག་དོག་མུན་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ནི་དེང་ནས་གླིང་གཞན་བསྟེན་པར་གྱིས། །དམ་པ་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་བློ་ཅན་འདི་ལ་རིང་དུ་གོམས་པར་མཛོད། ༔ །ཉུང་ངུའི་ཚིག་གིས་རྒྱ་
ཆེའི་དོན་སྟོན་སྐྱོན་བྲལ་རྩོམ་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་རྩོམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མིན། །མུན་སྤྲུལ་ཚིག་གིས་བློ་གྲོས་ངལ་ཞིང་འགྲེལ་པ་བྱས་པོ་འདོད་རྣམས་

༄༅ ། །ཀྱང་། །འདི་ལ་མ་བརྟེན་རྩོམ་པའི་མཐུ་མེད་དེང་ནས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས། །འདིར་འབད་དགེ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། སྨྲས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བའི་མཁའ་ལས་གཟུགས་སྐུའི་ཉིན་བྱེད་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །རབ་དཀར་ལྷག་བསམ་གངས་རིའི་རྩེ་ནས་དྲི་མེད་དགེ་ཚོགས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། །ཕན་བདེའི་ལོ་ཏོག་ཀུན་ནས་རྒྱས་པའི་སྣོད་དུ་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག།

༈ སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་བརྩིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། །ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མན་ངག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་རྙེད་པ། དྲི་མ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་ཅིང་། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མི་འཇིགས་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། སྒྲ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། །རྟོག་གེའི་རིགས་པས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་དཔུང་ཚོགས་རབ་ཏུ་འཇོམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྣང་པོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པ། སྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་། ཤར་

རྒྱལ་མོ་རོང་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མགོ་བཙམས་ཏེ། བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོས་བསྙེན་པའི་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཏུར་སྒྲིག་གི་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་རིན་སྤུངས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་དང་། གཡུང་པ་དཔོན་དགེ་སྦྱོང་བས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས།
མཐར་གཙང་ཆོས་ལུང་དགོན་པར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཉི་མ་ལ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །ལེགས་བྱས་
འདི་ནི་གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་རྒྱན། །གསུང་རབ་འཕྲུལ་གྱི་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་དགོས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །
བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འཕྱུར་པ་རྒྱས། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་སྐུ་ཚེ་མཛད་ཕྲིན་འཕེལ། །བསྟན་རྩ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཐུགས་མཐུན་པའི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་དུས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་ཞི། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིས། །ཉེས་མེད་འགྲོ་ལ་འཚེ་བར་མེད་གྱུར་ནས། །ཀུན་ཀྱང་བག་ཡངས་བདེ་བས་འཚོ་བར་ཤོག །སངས་

༄༅ །རྒྱས་སྐུ་གསུམ་བརྙེས་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། །ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་དང་། །དགེ་འདུན་མི་ཕྱེད་འདུན་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ། །

༄། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ། ལྷག་པའི་ལྷ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་གཡོ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་
མཚོ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་སྐུ་གསུམ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ། །སྒྲིབ་པའི་ཆུ་འཛིན་མ་ལུས་ཞི་བའི་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་སྔོན་ལམ་མྱུར་འགྲོ་བདུན་
ལྡན་ཞིང་། །ལེགས་བཤད་དྲི་བསུང་དོན་གཉེར་བློ་གྲོས་དབང་པོ་མཆོག་ལྡན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་དང་བཅས། །ཕྲིན་ལས་འོད་བརྒྱའི་དྲ་བས་བློ་གྲོས་
པདྨ་རྒྱས་མཛད་ཀུན་མཁྱེན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དུ་མའི་གཏེར་གྱུར་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་ཆེར་གནས་ཤིང་།།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ལུས་བཟང་དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །སྣང་བའི་ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་རོ་

༄༅། །འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལྡན་པ་ཅན། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁྲབ་བདག་འཕགས་པ་སླུ་ཡི་དབང་པོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ཟབ་མོའི་དོན་
རྟོགས་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིས་པའི་ཆུ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲིན་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། །དངོས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་པདྨོ་ཟུམ་བྱེད་རིགས་པའི་འོད་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཆ་ཙམ་ལྷུང་
བས་ཀྱང་། །རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་མུན་པ་ཀུན་བཅོམ་རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རབ་ཏུ་བསིལ་བའི་འོད་བརྒྱ་པ། །སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་རྗེན་འབྲེལ
ཟབ་མོའི་ལམ་བཟང་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །བློ་གྲོས་འདབ་སྟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ། །འབུམ་ཕྲག་གཞུང་གི་དྲི
བསུང་ལྡན་པ་ཅན། །བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཡོན་ཏན་ཁུར་གྱིས་ལྕི་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག །མང་ཐོས་གསེར་གྱི་དྲྭ་བའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །སྨད་ ༣

བྱུང་སྦྱོབས་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་གཡོ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་པད་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སྐྱགས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་མཆེ་བ་རབ་བརྟན་ཞིང་། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་ཕས་རྒོལ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །
ལྷ་དང་བཅས་པད་ཚལ་འཛུམས་པའི་མཐུ་ལྡན་པ། །ཡོངས་འཛིན་ལག་ལྡན་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །གཏིང་མཐའ་རབ་ཡངས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་པདྨོའི་མཚོ། །རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བརྒལ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །གཏིང་མཐའ་ཡངས་པ་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་མ་ནུས་ཀྱང་། །ཟབ་དོན་སྙིང་པོའི་དོན་གྱི་ནོར་བུ་ཙམ་མི་རྙེད། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལེན་ན་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ། །
གལ་ཏེ་ལེན་པ་མེད་ཀྱང་བདག་བློའི་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་དོན། །རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཞུགས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་བརྩམ། །
གང་ཞིག་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མིའམ་ཅི་དང་གདེངས་ཅན་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡིས། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གིས་རྒྱུ་སྐར་དབང་པོ་བཞིན་དུ་གུས་པས་འདུད་བྱེད་པ། །གཉིས་མེད་གསུང་བའི་
གསུང་རབ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དགོངས་དོན་རྣམས། །གསལ་བར་སྟོན་མཛད་དཔལ་ལྡན་བླ་བའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཇུག་

༄༅། ། རིགས། ། ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་གྲུ་བོ་ཆེ་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་དེ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མུན་
པ་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ། བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་རང་གིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལས་ཆེས་ལྷག······
པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་འགྲན་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་སྙེད་ཅིག
བསྐོར་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་བཞི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་དག་གི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ······
མཐོང་བས། དེ་དག་བཟློག་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་

དག་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ནླབས་ཕྲེང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ། འཕགས་པ་ཀླུའི་དབང་པོས་དབུ་མའི་དོན་རིགས་པས་སྟོན་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་། ལུང་གིས་སྟོན་པ་བསྟོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་མཛད་
དོ། །རིགས་པའི་ཚོགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་
ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་
དོན་དུ་རྩེན་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་རྩོད་པ་བཟློག་པ། སྐྱེ་འཇིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ། འདུས་བྱས་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་བཞིའོ།
སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་ནི་རྟོག་གེས་ཁེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བརྟག་པ་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་འཐག་པར་
བྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་དེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སིཾ་ཧ་ལའི་མེ་ཏོག་གི་ལྷུམ་རར་སྐྱ་འཁྲུངས་པ་འཕགས་པ་ལྷས། དབུ་ ༦

ཨ ༄༅། །མ་རྩ་བའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དོན་དུ་དབུ་མ་ལག་པའི་བོལ་ཚད་དང་། འཁྲུལ་པ་བཟློག་པའི་རིགས་པ་
ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བུམ་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ཡོངས་སུ་བཀྲམས་པ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་
ཁ དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་པ་བརྙེས་ཤིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་
༡༧ བས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་གི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པར་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་གཟུང་ ༧
པའི་དོན་དུ་དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་བའི་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་
ཁ གེ་འབར་བ་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་རིགས་པའི་བསིལ་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བས་རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་

ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པའི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཅི་ལྟ་བཞིན་དུ་དགོངས་པར་མཁྱེན་ནས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སུན་འབྱིན་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཅིང་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་
འགྲེལ་དང་། སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སླང་པོ་ཆེའི་རྩལ་གྱི་མདོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་ ༨
གང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་ལོ་ཙྪ་བས་བཀོད་པའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་དང་། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། སྒྱུར་བྱེད་ལོ་པཎ་གྱི་འགྱུར་བྱང་
བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། གཞུང་འདི་ལ་མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏ་ར་ན་མ། ཞེས་བརྡ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ནི་དབུ་མ། ཨ་བ་ཏ་ར་ནི་འཇུག་པ། ན་

ཨ ༄༅ །མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབུ་མ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབུ་མ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ ༡
བར་འབྱུང་བ་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྣང་བའི་འཆར་སྒོ་མ་འགག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་འདས། སྣང་དུས་ཉིད་ནས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་
འདས་པའོ། །ཡང་ན་གཞི་དབུ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ། ལམ་དབུ་མ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་
ཊཱི་ སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་སྟེ། འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མའོ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ་ཙཱ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དོ། །མཚན་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་
ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་དོན་བཤད། །གཞུང་གི་དོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ། །བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ལས།
ཀ བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ཤེར་ཕྱིན་བཀའ་འགྲེལ།

ལོ་བསྐོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་ཐུབ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པས་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ནོར་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་ཡིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཐུབ་དབང་དེ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་སོ། །ཅི་ལྟར་སྐྱེས་ཤེ་ན། དེ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་དོན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་དོན། བསྒོམ་བྱུང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་འགའ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་དབུ་མའི་དོན་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོན་

ཨ ༄༅། །ཡ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་བཞིན་དུ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། དེ་ཉིད་ཤེས་
པས་གཡལ་ཏེ་འདི་ར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་།
༡༥༤ ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདག་མེད་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་ཉམས་སུ་
བླངས་པ་ལས་འཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྒྲོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོག་གོ །ཡང་
ན་དེ་པ་རྣམས་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། །མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །བྱང་
ཁ ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྒྲོགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འཕྲིན་གི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བས་འདིར་རང་རྒྱལ་ལ་བསྙད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཕྲིན་ཞེས
བྱ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འཕྲིན་ངོ་། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་སངས
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་སྟེ་སྐྱེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ
ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སྐྱེས་ཤེ་ན། དེ་ཡང་བདེན་མོད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་རྒྱུར་བཞག་གོ །དེ་ལ་ 12

༤ ༄༅། །རིགས་པ་ནི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་
རོ༑ །དང་པོ་ནི། དེ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་མཐར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
དབུ་ མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེན་དུ་གཞུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་
པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་
དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི་དེ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །
དེ་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟགས་པ་བརྗོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས 13

དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བསྙིང་བ་སྙེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལའང་དོན་གྱིས་
མཆོད་པར་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྨན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འཐོན་ཞིང་ཡོ་མ་འཛམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོང་
བར་བྱེད་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། མྱུ་གུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་
བརྩེགས་པ་གསུངས་པའི་དུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟུགས་པ······ 14
བརྗོད་དོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཞ ༄༅། །རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དགུ་དང་བཅས་པའོ། །འཕགས་པ་ཆོས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་
ཁ ཨཱ ད འདི་ཙམ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུར་བརྗོད་ཅེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ 15
ལགས། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་བསྟོད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཟླ་བ་
ཁ གྲགས་པ་བདག་གིས་སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །གང་ལ་བསྟོད་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྙིང་རྗེ་ལའོ། །བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་

ཉེན་ན་ཡོ་ཐོག་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐོག་མར་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་བར་
ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ན། དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
མེད་ན་མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་བས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་བཏང་སྤྱོད་ཀུན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་
ཞིག་དེ་ལ་སྨོད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །བར་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱི་བར་དུ་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྡུས་ནས་བར་མ་དོར་དམན་པའི་མྱང་འདས་སུ་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མར་ཡོངས་

༄༅། །སྨོན་པའི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྨིན་ཟུང་གི་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་སྙིང་རྗེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གནས་ཀྱང་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་བརྗོད་ཟིན་ནས་ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འདུད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སོ། །གང་ལ་ཞེ་ན་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ། །འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཁྲུད་མོ་འཁྱུན་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ལས་འཁྱུན་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དང་པོར་ཉེ་

བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་ང་ཞེས་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་བདག་གི་རྫས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ཞེས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །ཚིག་དང་པོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཟློ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་བསྡམས་ཤིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་རགས་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་འཁོར་བའི་ཁྲིན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པར་ཐུག་པར་ཟབ་ཅིང་། བར་མཚམས་མེད་པར་འཕྱན་པ་ངན་སོང་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་། དགེ་བ་བཅུའི་འབད་པས་ལྷ་མིའི་གནས་སུ་དྲང་བར་བྱ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གཙེས་པའི་ཕྱིར་ཟློ་ཆུན་གྱི་ཆུན་མོ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་

༤། ༄༅། །འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་དཔེར་ན། ཆུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པས་གང་བའི་ཆུ་མཚོའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་
གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་རླུང་ཙུང་ཟད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་···
ཕ པའི་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ། མ་རིག་པའི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་དུ་གནས་པ། རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་
ཞི་ བརྙན་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་མཐོང་བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་ཆུ་ཟླ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་འདི་དག་གདོད་མ་ནས་མ་ 19
སྐྱེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བའོ། །སྙིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་ལས་དང་ས་མཚམས་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་ཁྱད་
ཕ པར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་།

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའོ། །ཁྱེད་ལས་ནི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ས་མཚམས་ནི་དང་པོ་ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཡོད་
ཅིང་། གཉིས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །མཚོན་པར་བརྗོད་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་ས་བཅུ་སོ་སོར་བཤད། །སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། །འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ ༢༠
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འདྲ་བ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་འདྲ་
བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཀྱང་། །

ཆ ༄༅། །བརྗོད་མི་ནུས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་ནུས། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྷགས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་དང་གླིང་བཞི་ལ
བཅུ་གཅིག དབང་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ནི་དོན་བཞིའི་སྒོ་ནས
བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན། ས་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། སའི་བསྔགས་པར་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ས 21
དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདིའི་སེམས་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སེམས་གང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་མཐུ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དེ་ནི་སེམས······
ཁ བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཅིང་ནི་སྐྱུད་པའི་

ཚིག་གོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཁོར་
གསུམ་དག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགའ་བདེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པ་ཅན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བཀོད་ཅེ་ན། གནས་སྐབས་འདིར་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བཅུ་འདེབས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་
ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བས་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལས་ས་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་མོས་པས་སྤྱོད་པ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པར་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་

༄། །འདོད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་མདོག་ལས་འདས་ལ་ལྷའི་མདོག་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ས་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ། །རྣམ་པ་གཞན་སོ་སྐྱེའི་མིང་གིས་བསྙད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྙད་པར་བྱ་བ་མིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ཅི་

ཤེར། ཀ ཉིཁྲི་བཀའ་འགྲེལ

ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཡོག་པ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཉེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པར་བརྗོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པའི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་པའི་ས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་དེ་དག་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་

༄། །འཆང་བ་སྟེ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ངེས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ས་འི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི
ནུས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྗེས་ནས་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལེགས་པར་གནོན་པ་སྟེ་བགྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་གོང་མ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ
ཐོང་དུ་ཆུད་པའི་ས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གནོན་པ་ལ་ཆེས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་མི་བྱེད་ 25
པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་ངན་འགྲོའི་ལམ་འགག་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་སོ་སྐྱེའི་སྐྱོན་རྣམས་ཟད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་མི་བྱེད་པས་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ངན
འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེ་བདེན་པ་མཐོང་བས་འདིའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཟད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ

ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ལྷ་དང་པོ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོད་པར་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །གང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་སྐྲུས་བསྡུས་པ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་སྐྱེས་
ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་བློན་པོའི་ཚོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་དེ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང······
སངས་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྲུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རླུང་

ཤ ༄། །གི་ཤུགས་དང་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོའི་ཕྲུ་གུ······
བཞི་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་ 27
སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་གོམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པས། བསོད་ནམས་ལྷག་པར་མ་ཟད་
ཞ སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་བཤད་ལས་བློ་གྲོས་ལྷག་པའི་དོན་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གོམས་པ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་གཞུང་མ་མཐོང་བའམ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྱེས་པའི་དབྱེ་བ་
མེད་པ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཏུ་མ་མེད་པས་ཆོས་དབྱིངས་མི་འདྲ་བ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་
བསྟན་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ས་བདུན་པ་ནས་བློ་གྲོས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་ལུང་
གི་ཁུངས་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ ༢༨
པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་

༄། །ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་གིས་བསལ་བས་སོ། །སྒྱུ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་ཕུར་དང་། རེང་བྱེད་ཀྱི་བུ་ལྷག་སྤྱོད་བཞིན་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་སོགས་སུ་རྟོགས་པས་ཕྲ་རྒྱས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མ་ངེས་ཤེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྟག་སོགས་འཛིན་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་འཛིན་པ་ཡང་ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕུང་པོ་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཕུང་པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་ལུང་ལ་བདུན་ཡོད་པ་

ལས༔ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རགས་ལས་པའི་ཁུངས་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགལ་མེ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིས་རྗེས་འགྲོ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱོག་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །ཕུང་གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟན་པའི་ཁུངས་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིས། །འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཕྱིར་ནི་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་པ་ནས། བདག་གཉིས་མེད་པར་ཤེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདས། །ཅེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ 30

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཇུག་ཐོག་ཡོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་ལྦུ་བ་གདོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུའི་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་བཞིན་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལས་སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་སྒྲས་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཟད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་

ཁ

གསུངས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྙམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པས། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་རོལ་ཕ་རོལ་འགྲོ་ངོགས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་པར་བཤད་དོ། །ལུང་ཐམ་འདི་གཉིས་ཚིགས་གསལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་འདིར་དྲངས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།

ཤ། ༄༅། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་
ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས།
མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པར་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་ 33
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བསྟན། ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན། དང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེའོ། །གང་ཟག་གང་ལ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྷག་ཅེ་ན།
སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱིན་པའི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། སྦྱིན་པའི་བསྡུགས་པ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དངོས་པོ་
གཏོང་བ་ལ་གུས་པར་མ་ཟད། རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་དེ་གཞན་དུ་སྟེར་བ་ཡང་གུས་པར་བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་བས་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་དུ་སོ་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་པར་རང་གི་ཤ་བཅད་དེ་སྟེར་བ་ལ་གུས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་

༄༅། །པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གཏན་དུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མཛད་དོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན། གཏམ་གསུམ་གྱི་དང་
པོར་རོ། །གང་གིས་ན་ཐུབ་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་མཛད་ཅེ་ན། ཡོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མཁྱེན་ནས་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་གཉེན་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་མེད་ན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་
དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱིན་པས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བསྟན་པ་ནི། གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་
རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་

རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཏོང་བ་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པས་སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། སློང་བ་པོ་ལ་ཞེན་ཏུ་ཕྲི་བ་དང་བཅས་པས་རྩུབ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅན་ནོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ནོར་ཅུང་ཟད་བཏང་བས་འབྲས་བུ་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་གུས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྦྱིན་པ་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་གུས་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ། ཡོན་གནས་དམ་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་ཕྲད་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཕགས་པ་དང་ཕྲད་པ་དེ་ནས་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གདམས་ངག་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མཐུ་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ་ལམ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས······

༄༅། །འདས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འགྲོ་བར་ཕན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་
པ་ནི། ཡོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་
མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ། །ཅེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་འབྲས་དགའ་བ་

ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྣང་མོ་བས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་དབང་གིས་བདག་ལ་ཡིན་ནམ་གཞན་ལ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པ་ལས་བདག་ལ་སྣང་བ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཐུབ་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེད་མིན་ཏེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ལས་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ལྟ་སྨོས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་ལ་ནི་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཤིང་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་སྣ་ལ་ཚལ་ཞིག་ཡོད་ལ། །དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་ནས་སྣ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན་ཤིང་སྣ་ལ་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་

༄༅། །ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་
རིང་གནས། །ཞེས་སོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་སྲིད། འོན་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ལྷག་པར་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རང་གིས་གཞན་དོན་དུ་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་དེ། སློང་བ་པོ་ལ་སྦྱིན་ཞིང་། བདག་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་
འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་གཞན་དག་རྣམས་མཚམས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ལུས་རབ་ཏུ་འཇོམ་པ་དག་རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རང་རིག་སྟེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམ་མོ། །སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་བསྟན་པ་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་རྫས་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་།

ཁ་ཀ་ཚོམ་བཀའ་འགྲེལ

གཏོང་བ་པོ་གསུམ་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱིན་······
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སངས
རྒྱས་སོ། །ཕྱིན་པ་ནི་དེར་ཕྱིན་པའོ། །འདི་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལ་པ་རཾ་ཨི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཚམས་མ་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་པ་རཾ་ནི་ཕ་རོལ་ཡིན་ལ། ཨི་ཏ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ
ཡིན་ནོ། །ཀླད་སྐོར་གྱི་མ་ནི་ལས་ཀྱི་གཉིས་ཚིགས་ཏེ། ཏུ་ཞེས་པའམ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་ཕ་རོལ་ལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚམས་སྦྱོར་
བྱས་པའི་བཤད་པ་ལ་སྒྲ་གཞན་གྱི་ལུགས་ནི་ཀླད་སྐོར་གྱི་མ་ལ་བསྣུ་བ་བྱས་ནས། རའི་སྟེང་ཡིག་ཨ་ཕྲུངས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་བྱའོ། །སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཨིའི་གོང་གི་ཨ་ནི་ཨེ་
ཞེས་པར་འགྱུར་བར་བཤད་པས་ཨེ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་གྱི་ཨི་ཡིག་དབྱི་བར་བྱའོ། །ཨེ་ཡིག་ར་ཡི་སྟེང་ཡིག་ཏུ་སྦྱར་བས་པ་རེ་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདིའི་བཤད་པ་ནི་

༤༡ ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །ཚིག་ཕྱི་མ་མི་མངོན་པར་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བས་ན་སྐད་སྐོར་གྱི་མ་དཀྱུས་སུ་བཞག་ནས་ཨེ་སྒྲོག་ཏུ་བྱིན་པས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཧྲ་ན་པ་ར་མི་ཏ་ཅེས་པ་སྒྲ་བརྗོད་
པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཧྲ་ན་པ་ར་ཞེས་པ་ནི་ཕོ་སྒྲ་ཡིན་ལ་མི་ཏ་ནི་མོ་སྒྲ་ཡིན་པས་སྒྲ་བརྗོད་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ལ་ཕོ་སྒྲ་མོ་སྒྲ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་ནི་པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་གཉིས་མོ་སྒྲ་ཅན་དུ་མཚུངས་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ནི་པ་ར་མི་ཏ་མོ་སྒྲ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཏགས་ཤེ་ན། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཞེས་པའི་ཚུལ་དུའོ། །འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་བསྔོ་བས་ཟིན་ན་སྲིད་ཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་
སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་སྦྱིན་བྱ་སོགས་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེས་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྙད་དོ། །བཞི་པ་སའི་

བསྔགས་པ་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་ཤིང་མཐོང་སྤོང་གི་དྲི་མ་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་རྙེད་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་ཅན་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལས་ན་མཐོང་སྤང་གི་མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེ་ན། ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཟླ་བས་མུན་པ་སེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཤད་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་བསྟན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་བསྔགས་པ་གསལ་བར་བརྗོད། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན། །

༤༡ ༄༅། །སའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་གཉིད་སད་པའི་དུས་སུ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
ཤེར་ཕྱིན། སྤོང་བཅུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཤི་ལའི་སྒྲ་ལས་བཤད་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འཁྲུད་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཤ་ལའི་སྒྲ་ལས་བཤད་ན་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ 43
ཡོན་ཏན་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་དམ་པའི་ལས་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་ཆར་དུའང་སོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
ཁ འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དག་ཅིང་། ངག་གི་རྒྱུ་བ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ཚིག་རྩུབ་དང་། ཚིག་འཁྱལ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་བརྣབ་སེམས་གནོད་

ཨ ཀ་ཚོམ་པ་བཀའ་འགྲེལ།

སེམས་ལོག་པར་ལྟ་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དྲང་ཞིང་གཡོ་སྒྱུ་མེད་ལ་སྒྱུ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་
འདུན་ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་མི་གསོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སོག་པར་བྱེད་
མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟོས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ཆར་ཡང་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཧྲགས་པ་སྟེ་ལྷག་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དེར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་ཅེ་ན། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བས་
རྫུལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་སྟེ་གཞན་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ། དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པས་ཞི་

༄༅། །ཁ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་ཆགས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་མཛེས་པ་ཡང་ཡིན་នོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་
ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བསྲུང་ངོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་
མཚན་མར་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་
ཤིང་གནས་ཞེས་པ་ནས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འོད་སྲུངས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་···
ལྟ་བུའོ། །ཀློམ་པ་དང་བཅས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་དང་། གང་གིས་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཆར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་བློ་དང་བྲལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྗོད་ནས་གཉིས་པ་ཚུལ་

ཁྲིམས་གཞན་གྱི་བསྡུགས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད། གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བརྗོད། མདོར་མཐོ་རིས་ལེགས་རྒྱུ་རུ་བསྟན། དང་པོ་
ནི༔ སྦྱིན་པ་བཏང་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་སྔོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ནི་འབྱུང་ན་འང་། ཕྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཉམས་ན་འགྲོ་བ་ངན་པ་ཉེ་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། བ་ལང་དང་། རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། སྤྲེའུ་དང་། སྦྲུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་
སྐྱེས་ནས་སྔོན་གྱི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་
བཏང་བའི་ཚུལ་ལ་རྗོངས་ཤིང་། སྔར་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་འདུ་བ་སྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནའོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་ཆུད་གསོན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྔར་གྱིས་
ས་བོན་ཙམ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་གཞུང་གི་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་བདེ་འགྲོ་ནའང་། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་

༤༡ ༄༅། །ཁྲིམས་རྐང་པ་ལྡན་ལས་འབྱུང་། །སྲིད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་འཕེལ་བས་ན། ཕྱིན་ཆད་ཀུན་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འདོན་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་དོན་ཅུང་ཟད་
ཙམ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྙེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
ཀྱི་ངན་འགྲོ་ལས་ལྡང་བར་དཀའོ་ཞེས་བསྟན་པ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར། གང་གི་ཚེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པས་གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་པར་རང་
དབང་དུ་འཇུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་སྐབས་ནས་གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པས་ངན་འགྲོ་ལས་འཛིན་པར་མི་···
བྱེད་ན་དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་དུ་བསྐྱུར་བ་ལྟར། ཕྱི་ནས་ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྷུང་བས་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་པ་མེད་པར་གཞན་དབང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཐབས་གང་
གིས་སློང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྐྱེས་ནའང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་

བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པར་དེའི་ཕྱིར། སྡིག་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཐམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་ཐོགས་ནས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། ཞིང་དང་
འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཞིང་ས་ལོ་ཏོག་གི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
དང་། བཟོད་པ་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བརྒྱུད་པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཉེ་བར་འཕེལ་ཞིང་ཉེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་རྒྱུ་རུ་བསྟན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་
ཐུབ་པའི་གསུངས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་

༄༅། །ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ་ལས་ནི་གཉེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དང་། འབྲིང་དུ་སྤྱད་པས་ནི་དུད་འགྲོ་དང་། ཆེན་པོར་སྤྱད་
པས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉེན་པོ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཆུང་ངུར་སྤྱད་པ་ལས་ནི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འཁོར་བའི་བདེ་དགེ་བཅུ་འཐོབ་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུངས་པ་ལས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྙིང་རྗེས་བརྩེ་བ་དང་། བསྡུ་
བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིས་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨྱིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ལས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པ་
དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་···
ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། །མི་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན། ཀླུ་རྣམས་ནི་གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་རོ་ཉིད་ཞག་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། རྣ་

ནག་མ་སྐྱེ་བུར་དང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི། །གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བྱ་གང་ཞིག་སྤོང་བ་དང་། ཡུལ་གང་
ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། འཁོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པའི་ཞེན་པས་སྟོང་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་སའི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་དེའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་ལ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་དྲི་མ་
སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་མིང་ཅན་འདི་ཡང་སྲིད་མིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འཆལ་
ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་
ས་རྟུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱང་གདགས་སོ། །སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

༤༡ ༄ །སྲིད་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་ཀྱང་སྲིད་པའི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གླིང་བཞིའི་
དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ
ཤེར་ཕྱིན་ བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་
རྣམ་བཤད་དོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སའི་ངོ་བོ་བསྟན། སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། རྟེན་དང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན། 51
སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པའི་བུད་ཤིང་རྗེ་རྫེ་ཟེགས་མ་ལ་
ཁ སོགས་པའི་རིགས་པས་བསྲེགས་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་འབྱུང་ཞེས་

དྲང་ངོ་། །གང་ལ་འབྱུང་ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལའོ། །དུས་གང་གི་ཚེ་ན། ས་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེའོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔ་རོལ་
དུ་ཟངས་དང་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་བསྟན། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
རྣམ་དབྱེ་བཤད། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པར་བསྟན། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། །མི་བཟོད་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་བསྟན། །
བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་འོས་པ་བསྟན། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པར་སྐྱེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས
ལུས་ལས་ཤ་བཅད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེ་ན། ཁོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། ལུས་ལ་ནི་གཙོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་གཙོད་ཚུལ་དང་པོ་ནི་ཤ་ཏུས་པ་དང་

༄༅། །བཅས་པ། གཅོད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཡུན་རིང་སྦྱོང་ཅིང་གཅོད་ལ། གཅོད་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི་སྲུང་རེ་རེ་ནས་གཅོད་པའོ། །གལ་ཏེ་ནི་ཕྲ་བ་དཀོན་པའི་ཚིག་གོ །སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་
བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ནི་བཟོད་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་ལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལུས་ལ་ཤ་བཅད་པ་ལའོ། །བཟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྡིག་པའི་རྐྱེན་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བཟོད་པར་མ་ཟད། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤ་གང་ཞིག་གཅོད་པ་དང་གང་ཟག་གང་གིས་གཅོད་པ་དང་། དུས་གང་གི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ལ། དང་པོ་ཕྲ་བ་སྲུང་བར་རིགས་པ་ནི། བདག་ཕ་རོལ་པོས་རྣ་
འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དེར་བཀོན་པ་སྐྱེ་ཡོང་ཕྲ་བ་ན། ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་བཀོན་པ་སྐྱེ་ཡོང་ཕྲ་བ་ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་

བཀོན་པ་སྐྱེ་ཁོང་ཁྲོ་བས་གནོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་བཟློག་གམ་སྐྱེ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རྒྱུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིར་གནོད་ལན་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་
བདེ་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་མ་ཤེས་པར་ཁོང་ཁྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་གནོད་
ལན་བྱེད་པར་འདོད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའོ། །ཞེས་པོས་ནས་ལུས་ལ་མཚོན་ཆའི་གནོད་པ་འབབ་པ་ནི་སྔོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་
འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཙུང་ཟད་ལུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིས་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར······
བྱས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་བར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་ལུས་པ་འབྱིན་པའི་དོན་དུ་ལུས་ལ་རྨ་འབྱིན་པའི་སྨན་པ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་སློང་གི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ས་བོན་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ་འདེབས་པར་མི་རིགས་སོ། །

༄༅། །ཁོང་ཁྲོ་བ་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། མི་བཟོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྡིག་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྔར་བསྟན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་.........
འཇོམས་ཏེ་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་ན་གཞན་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཉམ་
བཞག་གིས་མ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡང་སྲིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོའི་ཆུའི་ཚད་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཚད་ཀྱང་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་ཡིས་བཞིན་རས་ནག་པོར་བྱེད་པས་མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་དམ་པ་མིན་པར་ཡང་བགྱི་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་དགེ་བ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བའི་བླང་དོར་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་དུས་ཕྱིས་ལྷ་མིའི་རིགས་མཐུན་པ་བཏང་ནས་མྱུར་དུ་སྡེ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ངན་འགྲོར་བསྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། བཟོད་པས་མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་འཕངས་པ་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཏེ་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ནི་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་འཐོབ་ཅིང་སྔར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་བསྟན་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་དང་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲད་

56

༤༡ ༄། །པའི་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བཟོད་པ་ལྷ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད་ཅེས་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱར་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ནི། བཟོད་པའི་དགེ་བ་གང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་གང་བཟོད་པ་དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་
ཤེར་ཕྱིན་ བཟོད་པ་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་དེ། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་ན་བཟོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ས་འོད་བྱེད་པ་དེར་རྒྱལ་སྲས་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ་བསམ་གཏན་དང་། 57
དེས་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་། དང་གི་སྦྲས་བསྐུས་པ་གཏི་མུག་ཀྱང་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དུ་
ཁ ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འཕོ་བ་དང་

འཇིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །བསམ་གཏན་སོགས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ཏུ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་རོ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པས་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་མ་ཟད། ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེས་ཀྱང་ལྷའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བའི་འདམ་ནས་འདོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་······པའི་ཕྱིར་རོ། །སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྟེན་དང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྟགས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྟགས། གང་གིས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལ་ན། ཕལ་མོ་ཆེར་ཏེ་གཙོ་བོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསྒྲུབ་པར་སླ་བའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་སྐུ་ཡང་དེ་དག་གོ །བསམ་གཏན་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་ཕལ་མོ་ཆེར། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བསྔགས། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་ཤུགས་ལ་འདོན་པར་བྱས་ནས་སྨྲས་སོ། །བཞི་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་འདི་དང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མུན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས་ཕྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་འཕྲེད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཉི་མས་མུན་པ་སེལ་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་སྨྲུམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་སའི་ངོ་བོ་བསྟན། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་ཚིག་བརྗོད། སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་སྔར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཉིད་ས་གང་དུ་འབར་བ་སྟེ་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་ས་དེ་ལ་ས་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ངེས་ཚིག་བཤད་པ་ནི། ས་བཞི་པ་དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༤༡ ཤེར་ཕྱིན། ཁ

༄༅། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པར་བསྒོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྔར་བཤད་པའི་སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ལས་ལྷག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་
འོད་འབྱུང་བས་ན། ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྣང་བ་འདི་དག་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི་སྣང་བ་
མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་མོད་ཀྱིས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པ་མེད་པ་
ལ་དགོངས་ནས་མ་བཞག་གོ །གསུམ་པ་སྤངས་པའི་སྐྱོ་ནས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི། ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་རང་དུ་ལྟ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ལ་བྱ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་སྤང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཨ་ཀ་ཀྲོཾ་ཤ་བཀའ་འབུམ

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམས་ངེས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད་དོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ངེས་ཚིག་ནི།
ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བུའི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ན་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ······
རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཤུལ་བྱུང་གསར་དུ་ཐོབ་པས་ལྷག་པའོ། །ཅིང་ནི་སྡུད་པའི་ཚིག་གོ །གསུམ་པ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། བློ་བཟང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་བཞི་སོས་ཁོང་དུ་ 62
ཚད་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་བླང་བར་

༄༅། །བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འདུ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཛད་ཅེ་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡུལ་ཅན་འདུས་བྱས་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་སུ་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ས་བདུན་པ་ནས་བློ་གྲོས་ལྷག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དགག་བསྒྲུབ་རྒྱས་པ་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས་སྦྱངས་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ས་ལྔ་པའི་རྣམ་བཤད་དོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ། ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལྔ་པའི་གནས་སྐབས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འདིར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་འདི་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་ཕུལ་བྱུང་གསར་བུ་ཐོབ་པས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྔ་རོལ་དུ་ཐོབ་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ལུས་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ན་ཡང་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འགོག་པ་མེད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་ལས་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དངོས་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལྷང་བའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མེད་ལ། ས་དྲུག་པ་ལ་ནི་མཉམ་པ་བཞག

༄༅། །པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་དྲྭ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་
བསལ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་འོག་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། འདིར་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་
ཞིང་། ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤོང་འགྱུར་ཅིང་། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ན། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ས་
འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་ལྷཱ་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞར་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རག་ལས་
པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མིག་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་དེར་བདེ་བླག་ཏུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་བློ་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མིག་ཉམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ་འཛོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་
པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་ནུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་བློ་གྲོས་གཡོ་བ་མེད་པར་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་
འོད་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་
ཡིན་ལ། རྟོགས་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཞི་བར་འགལ་ལོ་ཅེ་ན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ཅིར་ཡང་མ་དམིགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་

ཨ ༄ ། ལས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འདིར་གཞིའི་གནས་ལུགས་ལྟ་བས་སྒྲོ་འདོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་
ཞུ་ པའི་དོན་ལ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ······
བ་ཞི་ གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་མུན་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་བསལ་བས་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་རོ······ 67
མཉམ་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁ བཤད་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བཤད་བྱའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ། དང་པོ་ནི་འདིར་སྐབས་པ། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོགས་པ་ཐོབ་

ཕར་ཕྱིན་བཀའ་འགྲེལ།

པར་འགྱུར། ཞེས་གསུང་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་། མཐོང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མིག་སྨན་གྱིས་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡིང་ཧོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་བློའི་སྤྱན་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས······
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་
མཐོང་ཚུལ་གསུངས་པས་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པའང་བདག་གིས་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་མི་ནུས་སོ། །
འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པར་མི་ནུས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་
བུས་བྱས་ཤིང་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་ལས་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔའ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀཱ་ཏྱཱ་ན་ལ་གདམས་པའི་ལུང་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་ནས་ནི། །བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་དགའ་བའི། །དགེ་སློང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བྷེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་པ་རབ་བསྟན་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་

དེ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཀླུ་ཞེས་པའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། མཐར་གྱིས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་དག་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཟུང་བ་དང་། ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་པའི་ས་བོན་བཞག ༧༠
པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། འགའ་ཞིག་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་བཟུང་ནས་ལོག་པར་ལྟ་
བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉན་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་ལས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། སོ་སོ་

༄༅། །སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐོས་ནས་ནང་དུ་སྟོང་ཉིད་ཐོས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རབ་ཏུ······
དགའ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཅིང་ལུས་ཀྱི་དད་པའི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བློ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ལ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་
བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ན་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་རིག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་དབུལ་བར་
གྱུར་ན་ཡོ་བྱད་ཚོལ་བའི་བྱ་བས་གཡེངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉན་པའི་སྐབས་མེད་དོ་སྙམ་ནས། སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེས་མ་ཟིན་པའི་ལྟ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་པར་

རྟོགས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཁོང་ཁྲོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། མདོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བླ་མ་མི་མཉེས་པར་འགྱུར་སྙམ་ནས་བཟོད་པ་
བསྒོམས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་དུ་མ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་མི་ནུས་པར་བསམས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
གུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི། ཟབ་མོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྦྱིན་
སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐུ་གསུམ་ཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་

༄༅། །ཞེས་གདམས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོ་ནས་བཤད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤད། དང་པོ་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་དུ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་རྗེ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་

ཏྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དགུ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བདུན་གྱིས་
བསྟན་པ་དག་གོ །ཐ་མ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཡོད་པ་
ལས༔ སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་རྣམས་གོ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན༎
གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དམ་བཅའ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩོལ་དཔྱད་པ་དང་།
ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་ཅེ་ཐྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
བ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་དེ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་མེད་པས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའང་ཁས་མི་

༤༡ ཚ་ཁ་ཨཀ་ ཁ

༄༅། །ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པའང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ངོར་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཟད་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དབུ་མ་པ་ནའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་མེད་པར་འདོད། རིགས་ཚོགས་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབུ་མ་བདག་གིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པ་ཡིན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གི་ལུགས་སོ་སྙམ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པ་ལྟར་ཞེན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རང་གིས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོང་གཅོད་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་དང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ 75

ཏེ༑ སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབུ་མ་སྨྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་ཡང་དབུ་མ་པ་དག་གི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་བསལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་དགག་བསྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་གཞན་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ནས་འགོག

༄༅། །ཕས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བར་ཤེས་ན་ནི་ཚད་མ་ཡོད་ལ། མི་ཤེས་ན་ནི་འགོག་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བས་ཇི་ལྟར་དེ་དག་དགག་པར་བྱེད། གཞན་
ཡང་ཕ་རོལ་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤེས་ན་ནི་ཚད་མ་ཡོད་ལ། མི་ཤེས་ན་ནི་རིགས་པས་འགོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་གྲུབ་མཐའ་འགལ་མི་འགལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་
ཡང་ཚད་མ་མེད་ན་གང་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད། དེས་ན་ཁས་བླངས་མེད་པའི་དབུ་མ་པར་རློམ་པ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེད་ཅང་། 77
དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་སོགས་གང་ཅི་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྨྲ་བས་གཞན་འགོག་ནུས་པར་ལྟ་ཞོག་རང་ཉིད་···
ཀྱིས་རང་ཉིད་འགོག་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིག་པས་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། ལུང་གིས་ཀྱང་དེས་ཏེ། བརྩོད་བཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་
བླངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་སྟེ་གདོན་མི་ཟ་བར་

ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོག །ཅེས་པས་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་འདོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གནོད་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནོད་མི་ཟབ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པས་དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་མར་གནོད་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས་རང་བཞིན་འདི་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་

༄༅། །དང་གཞན་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་པས་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་
ཆོས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་། ལུང་འདི་ལས་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་བཞེད་ཚུལ་ལ་ཡང་། བརྗོད་བཟློག་ཏུ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་
ཚད་མ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་གསུངས་ལ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ཤོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས། བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྩ་དང་། སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཚད་མ་ཡང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིགས་ཅིང་ཡིད་ཆེས་
པར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ཡང་འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ནི་བ་ལང་
དང་འདྲའོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་རང་སྤྱི་སོགས་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཀུང་ཙུང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། མེད་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ ༤༠
ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས་མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་སྣང་ལ་ནི་འཁྲུལ་སྣང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་

༤༡

༄། །པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ན། བདག་ལ་སྣང་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །རྗེས་དཔག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་
ཆོས་འགའ་ཞིག་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་མངའ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་
རྗེས་དཔག་མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བརྗོད་དོ། །ལུང་ཚད་མས་བརྗོད་པ་ཡང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཐད་པ་དང་འགལ་བ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་མཁས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནའི་གསུངས་ཚད་མར་བྱེད་དེ། འཐད་པ་དང་བཅས་པས་མི་སླུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ངག་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀུན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་

ཁ

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལུང་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བས་ཚད་མ་མིན་པ་ཉིད་དང་། ལུང་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །
ཞེས་སོ། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དམ་བཅའ་དང་ཚད་མ་ཡོད་ན། རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད། ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་
སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས། །ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྨྲོས། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས། །གྲུབ་པོ་སྙམ་ན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། །ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །དང་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་
ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ཡོད་ན་སྐྱོན་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཡང་རྟོག་གེ་ལས་བརྟག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་ཏེ་རང་དགར་སྣང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ནི་བཞེད་པ་ཡིན་

༄། །ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། བཞི་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གེའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་གནས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རྟོགས་ལ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་དམ་བཅའ་དང་ཚད་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་ངོར་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། འབྲས་
ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་
ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དབུ་མ་པའི་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ངོར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རང་གཞན་མཐུན་
པའི་ཁས་ལེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་བློ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ང་

དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །དེ་བཞིན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །ཅེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་
མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་དང་། བདག་བཏགས་པ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་བདག་ཅེས་བྱའོ། །བཞི་འགྲེལ་ལས།
ཇི་ལྟར་བུད་ཤིང་ལ་རྟེན་ནས་མེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་ལ་ཞེས་བདག་ཏུ་ཁས་བླང་བ་དང་། ཆོས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་
ཞིག་འཇིག་རྟེན་པས་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་དང་། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་འགྲུབ་ཡང་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱོན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༄༅། །གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་
ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་ཁས་ལེན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ནི་
ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་རང་བཞིན་དཔྱོད་པ་ལྟར
ལེན་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་འདོད་པ་དང་། ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྟགས་འགོག་པའི་སྐོད་དུ་ཚུད་བར་བྱས་ནས་ཕྱིས་རང་རྒྱུད་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་པ་འདི་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བཞག་བཀོད་པ་དང་། རྣམ་བཞག་དེའི་སྐྱོན་སྤང་པ་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོས་བྲལ་ལ་

སོགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་སྟེ་གཞུང་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དག་གོ །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་འགོག་པ་མིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་འགོག་པ་ཡིན་ཡང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་
བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཕྱོགས་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལམ་གྱིས་དགག་བྱ་ནི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་
བ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། འདིར་ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་སུ་འཛོག་

༄། །ཡ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་བདེན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་གི་འཐད་པ་ལ་རྟེན་
ནས་རྟོག་པས་སྒྱུར་བ་དག་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐུར་པ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་མེད་བསྐུར་འདེབས་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པའི་བློ་དང་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་
པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པར་ལྟར་རོ། །འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར།
གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་གཞན་ཕྱོགས་དགག་པའི་རིགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ།
ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ །འགལ་བརྗོད་དང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། །ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པས་འགོག་པ་ནི་འགལ་

བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་པས་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་སྨྲ་ཞིང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཁས་བླངས་འགལ་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་གྲགས་རྗེས་དཔག་ནི། ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། གཏན་ཚིགས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་དགག་བྱ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དངོས་སུ་འགལ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་། ཁས་བླངས་མཐར་ཐུག་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་བླངས་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མ་ས་གྲུབ་ལ་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་དང་། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་ལ་ལ་དུ་བ་མཐོང་བར་མེ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་དུ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆུ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མེའི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ནུས་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། ཆུ་ ༤༤

ཨ

༄༅། །ཡང་མེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རང་གིས་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུས་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལས། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་པའི་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ནི་ཐལ་
འགྱུར་ཙམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་དགོས་པར་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པ་དགོས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཁས་བླངས་ནང་
འགལ་བསྟན་པས་འགལ་བར་ཤེས་པ་ན་ལོག་རྟོག་ལྡོག་ལ། ཡུལ་མ་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་པས་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་དགག་བསྒྲུབ་ཡང་མ་བརྟག་པའི་བློ་ཡུལ་
གྱི་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ་རྗེས་དཔག་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་དགག་པ་ཁོ་ནའོ། །འགལ་
བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་བཀག་པའི་དོན་དུ་བཀག་ཆོས་ཁས་བླངས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་

རྗེས་དཔག་པོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གིས་སྟོང་སྟེ། རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་དགག་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམ་བཅའ་བའོ། །ཐལ་བ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། མིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་མི་ལྟ་བར་ཐལ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མགོ་སྨོས་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་བསྒྲེ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་བརྗོད། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ལ་མགོ་བསྒྲེས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི། དངོས་པོའི་ལན་ལ་བསྐྱོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། མགོ་བསྒྲེའི་དོན་ནི་མི་འདོད་པའི་དོན་གཞན་ཁས་བླངས་པའམ། ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པས་འདོད་པའི་དོན་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མགོ་བསྒྲེའི་གནས་རང་གིས་ཁས་བླངས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཁས་བླངས་ན་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདི་ཁས་ལེན་ཞེས་མགོ་བསྒྲེ་བའོ། །བསྒྲེ་བྱ་དང་སྒྲེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྩོལ་བ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུགས་པ་ནི། དེ་ཡང་འདི་འདོད་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་འདི་ཡང་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་

༤ཤ ༄༅ ། །འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས 16
སུ་བབ་པའི་དཔེར་བརྗོད་མགོ་སྒྲོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་དང་རྗོད་གཞི་མགོ་བསྒྲམས་པ་སྟེ། དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡོད་ལ། རྗོད་གཞི་མིག་གི་སྟེང་ནའང་རང་ལ་མི་
ལེ ལྟ་བའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའང་རང་ལ་ལྟ་བ་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་ཙམ་དུ་ལྡོག་པ་གཅིག་པས། བུམ་པའང་གཞན་ལ་ལྟ་དགོས་ལ་ཡང་ན་མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལྟ་བར་མི་
ཡོ་ག རིགས་ཞེས་མགོ་སྙམ་པའོ། །རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་མིག་རིག་པ་དང་
ལྡན་ལ། བུམ་པ་མི་ལྡན་པས་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས་ཞེས་ལ་ལྟར་རང་ལ་མི་ལྟ་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་
བ གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །མིག་ཆོས་ཅན་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་ལ་མི་ལྟ་ཙམ་དུ

ཕྱོག་པ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་གྱུར་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོག་པ་གཅིག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་མི་འདོད་པས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཚེ་བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱི་ལ་མི་
རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྱིར་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་ཙམ་ལ་གཞན་ལ་མི་ལྟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ། བྱེ་བྲག་མིག་གི་སྣང་གི་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་
ལ་གཞན་ལ་མི་ལྟ་བས་མ་ཁྱབ་པར་འགལ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བུམ་པའི་རང་ལྟ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཡང་རིགས་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སྤྱི་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཞེས་བྱའོ། །དོན་གྱི་མཐར་
ཐུག་ནི། ཕྱོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་འགལ་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་མི་ལྟ་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་ན་ཕྱོག་པ་གཅིག་ཏུ་འགལ་བས་ཀྱང་ཁྱབ་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་ལ།
ཡང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་ནི། ཕ་རོལ་པོས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་

༄༅། །དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་
བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་སྤང་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་པ་སྤོང་བ་དང་། དོན་དམ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཉེས་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་བརྟག་པ་ཁས་བླངས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གཞན་ངོར་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་སྙད་
ལ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟག་པ་མི་འཇུག་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་རྣལ་མའི་ལན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མགོ་སྨོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ན། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་
བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རིགས་པས་གཞིག་པར་མ་ནུས་ན་ཀུན་རྫོབ་བརྟག་མི་བཟོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་བརྟག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ ༩༣

འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ངེད་ཀྱི་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་སྨྲས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ནི་མ་བརྟག་གནས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་གི་རིགས་པས་བརྟག་བཛོད་དུ་
མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་རིགས་པས་བརྟག་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་རིགས་པས་བརྟག་ན་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ། དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་མེད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རིགས་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དམ་བཅའ་མེད་པས་རིགས་པས་བརྟག་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་
མེད་ཅེ་ན། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་རིགས་ན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྙེད་པས་གང་
གིས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད། ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་

༤༡ ༄༅། །མེད་པོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཡང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཅེས་
པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའི་ངོ་བོ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱང་དམ་བཅའ་མེད་པར་འདོད་པས་དམ་བཅའ་མེད་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་བར་སོང་ངོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཆེའི་པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡ་ཨ་
ཊ་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་ཀུ་ཙོ་འདོན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཁ་རོག་སྡོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་ཅང་མི་སྨྲ་བར་འདུག་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་སྨྲ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཀུ་ཙོ་ཡིན་ཞེས་
རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་དམ་བཅའ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པའང་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ལ།
བློ་དམན་པ་དག་ནི་དམ་བཅའ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པའི་
ཁ དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་འཆད་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དམ་བཅའ་མེད་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་

ཡིན་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡང་རི་བོང་གི་རྭ་དམ་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་ནི་རྭ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རི་བོང་གི་རྭ་བཀག་པ་རི་བོང་གི་རྭར་འགལ་བས་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཡང་དམ་བཅའ་བཀག་པ་ཡིན་པས། དམ་བཅའ་བཀག་པ་དམ་བཅའ་བ་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒོལ་མའི་ལན་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པར་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ལ་དཔྱོད་པའི་གཞི་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་
ཆོས་ལས་གཞན་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་གཅོད་མི་ནུས་ན་ཉེ་
ཚེ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མར་མི་འགྲུབ་བོ། །ནུས་ན་གཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱིས་གཅོད་ཅེས་བརྟག་པ་ན་རིམ་གྱིས་གཅོད་ན། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་དུས་མེད་ལ་གཅིག་ཆར་

༤༧ ༄༅། །གཅོད་ན་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་རོ་གཅིག་པས་གཅིག་ལ་ཚོད་པ་ན་ཀུན་ལ་ཚོད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོས་ནི་རིམ་གྱིས་
གཅོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་འགལ་བ་བརྗོད་པས་དངོས་པོར་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་བཅད་ནས། ཕྱིས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་ཡང་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཞན་ལ་གྲགས་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་གྲགས་ནི་ཕ་རོལ་
པོའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་དམ་བཅའ་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་ན་
དགག་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་དུ་བས་ཀྱང་རེག་འགོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཕྲུལ་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་
ཁ ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་མེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཆུས་བསད་པའམ། སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོས་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་ཞིག་ཕམ་པར་བྱས་པ་བཞིན། འཕྲུལ་ངོར་དགག་བསྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟག་ན་ 97

དགག་བསྒྲུབ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ཡང་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །དེ་ཕྱིར་དགག་པར་བྱས་སོ་ཞེས། །སྐུར་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
བཏབ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཞན་ངོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ངོར་སྨྲས་པའི་ལན་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་བརྟག་ན་དགག་བསྒྲུབ་ཉིད་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟག་པ་འཁྲུལ་ངོའི་
དགག་བསྒྲུབ་ལ་རྣམ་དཔྱད་ཞིབ་མོ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་བརྟག་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཉམས་པའི་
ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇུག་པས་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །རིགས་པས་མ་གྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་གོ་མི་ཆོད་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། རིགས་པས་བརྟག་ན་དེ་
དག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་གྲུབ་དགོས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མེ་ཚ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བར་འོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་ ༩༨

༄༅། །ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀུན་རྫོབ་མི་རྙེད་ལ། རིགས་པས་མ་གྲུབ་ན་ནི་ཡོད་པའི་ཀོ་མི་ཆོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །
ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ
ན་སྟེ། རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་གནོད་ན་རིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་
ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། ཐུབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ
ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་གནས་སོ་ཞེ་ན། མི་གནས་ཏེ་རིགས་པས་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་ངོ་ཙམ་དུ་འཇོག་པའི་
ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས

པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐུ་ལྡན་གྱིས་སྤྲུལ་སྒྱུར་བྱེད་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་ན་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ཐར་པ་ཐོབ་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་བས་ན་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་མེད་པ་དང་དྲུག་པོ་འདི་དག་ནི་

༄༅། །གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་མཚོན་ཆ་རྣོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་གོ་ཆ་སྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་སྨྲན་ཀས་སླག་མི་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་བསྟན་པ། དེ་ལ་སྨྲན་ཀ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་དགག །བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཐད་པར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་པར་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཐལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གྲུབ་པའི་དོན་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཚུངས་པར་

ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་སྔར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་། སྦུབ་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བའི་གོ་སྐབས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་ས་བོན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་ནི། ས་བོན་སྲིད་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་འཁོར་བ་མ་
སྟོང་གི་བར་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་ས་བོན་སྐྱེ་བ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་
ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ལ། མྱུ་གུ་ཡང་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱས་ནས་འབྱུང་བས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྙེད་པ་དང་། ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་
བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་དང་བདག་ཉིད་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། མྱུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། མྱུ་གུའི་བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་

༄༅། །ལས་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་ནུས་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་དང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བསྟན་ཏོ། །བཟློག་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་བརྗོད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཟློས་གར་མཁན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་སེར་པོའི་ཆ་བྱད་བཏང་ནས་སྔོན་པོའི་ཆ་བྱད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་སྔར་གྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས་དེ་
ལས་གཞན་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ས་བོན་དེ་ཉིད་མྱུ་གུའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་མྱུ་གུ་དེའི་ངོ་བོ་ས་བོན་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་
བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེའོ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྗེས་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་མ་བཟུང་
བར་རྗེས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་གཞན་མ་

ཡིན་པར་གཅིག་ཡིན་ན་མི་སྣང་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་མྱུ་གུ་ཞིག་བྱ་བར་བཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་མྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བའི་ས་བོན་དེ་ཡང་བཟུང་
དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་རྫས་གཅིག་པས་སོ། །མྱུ་གུ་སྣང་ལ་ས་བོན་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྤོང་བར་འདོད་པས་ནི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུའི་རྫས་གཅིག་པ་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །དོན་དམ་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་ནི། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་པར་གྱུར་ནའང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མཐོང་བ་
དེའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་དངོས་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞེས་གྲགས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་འདི་དེ་ཤིན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་དངོས་པོ་
རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་དོན་མེད་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

༄ །ཕྱིར། གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཅད་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་གཅོད་
པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བསྐྱེད་
བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་དེ་དག་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་འགལ་བརྗོད་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའང་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །
ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དགོག་པ་དང་། ལན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་རང་གི་སྡེ་པ་དག་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། བདག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་

བའི་རྐྱེན་བཞི་པོ་རྒྱུ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ་རྐྱེན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་སྟོས་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་
བླངས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། རྒྱུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྔའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་གིས་རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་གི་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ། །རྒྱུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་
དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་རྐྱེན་གཞན་མྱུ་གུ་དང་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་རྫས་ཡོད་
དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུའོ། །དེ་ཡང་བཤད་པ་སྟོམ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་འདུ་

༤། ༄༅། །ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་ལྟོས། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་དང་གཅིག་ཆར་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུང་བས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན་ལྔ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་
ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས། ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་
ཀ་ཐ་ པ། རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པ། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་བརྗོད། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ཞ༧ ལ་གསུམ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད། གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བསྟན། མུ་བཞི་བརྟག་སྟེ་དགག་པ་བསྟན། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ། སྐྱེ་བ་ངེས་ 107
པ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཁས་བླངས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་རྫས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི་འོ་ན་མེ་ལྕེའི་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་
ཐ མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མུན་པ་དེ་མེ་ལྕེ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་འབྱུང་བ་འདི་ནི་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་

ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་མཚུངས་ཏེ། མེ་ལྕེ་ལས་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་ལ་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བ་ཉིད་ལན་དུ་བཏབ་པས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །ཆོས་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་ནུས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་ནི་དེ་མེད་དོ། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ཙམ་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སཱ་ལུའི་ས་བོན་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་པ་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་

༤༡ ༄༅། །མཚུངས། །ཞེས་ཀྱང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་གང་ཞིག་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱ་
བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་ངེས་པར་བརྗོད་ཅིང་རྒྱུ་གང་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་འང་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་ཡིན་གྱི·······
ཀ གཞན་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རིགས་འདྲ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་སཱ་ལུའི་ས་བོན་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་
ལྔ གཏོགས་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའམ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སཱ་ 109
ལུའི་ས་བོན་ཡོ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་མྱུ་གུ་ཡང་སཱ་ལུའི་ས་བོན་ཡོ་ནའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །ངེས་པ་མཐོང་
ཞ བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་སྨྲ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་པར་མཐོང་ཞེས་རྩོལ་ཞིང་བརྟག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་ལན་དུ་སྨྲ་ན་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

ཉེས་པ་སྤྱང་བར་མི་នུས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་ནས་དང་པདྨའི་གེ་སར་དང་ཤིང་གེང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་མིན་འདྲ་བ་ཡང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་སྣ་ལུའི་ས་བོན་ཡང་
ནི་ཆོས་ཅན། སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། སྣ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་དགག །སྔ་ཕྱི་འབྱུང་བའི་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་མཉམ་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ནི་ས་བོན་དང་
དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦྲས་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ལ་གཞན་ཡིན་
པས་ན་ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ས་བོན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་མྱུ་གུ་ལ་སྟོས་ནས་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ 110

༄༅། །རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུའི་དུས་གཞན་དུ་འཇོག་གོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། མེད་ན་ནི་ལྟོས་ས་མེད་པས་ད་ལྟ་གཞན་ཉིད་མི་འགྲུབ་བོ། །ད་ལྟ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་བློས་བཏགས་ནས་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། འོ་ན་ལྟོས་ས་ཡང་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་དེའི་ཚེ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཡང་བཏགས་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོའི་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་མྱུ་གུ་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་གཏོང་བར་བྱོས་ཤིག །དོན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དང་པོ་གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མགོ་མཇུག་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པ་ནི་མིན་པར་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དག་གི་འགག་པའི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པས་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་
གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྙོག་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྲང་གི་མདའི་མཐོ་དམན་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་གྲུབ་ཐུབ་པ་
ཡིན་ན། དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ས་བོན་
དང་མྱུ་གུ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
པར་འདོད་པར་གྱུར་པས་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དུས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་
མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དུས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་

༄། །དད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་མྱུ་གུ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་བྱ་བའང་མ་
གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་
ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །འདོད་ན་ནི་ས་བོན་འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བ་དང་དུས་མི་གཅིག་པས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་
པ་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མིན་པ་ཁོ་ནའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་གྱུར་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་གཙོ་བོ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་གཞན་སྐྱེ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འདུ་

ཤེས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འདོད་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མིག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མིག་སོགས་སྐྱེད་པ་ཡང་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་ནས་དགག་པ་སྟར་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མུ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་ན་འབྲས་བུ་སྔར་ནས་ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་གྲང་། ཡོད་པར་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་སྐྱེ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །

༄༅། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ། །ཁྲིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །རྒྱུན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད། རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་
བསྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ལའང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་།
མེད་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་འདུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་
འདས་པ་ལ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། །དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྣང་བ་དང་ནི་མུན་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་ཏེ་མི་བྱེད་དེ། །ཡིན་
དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་ལའང་རྒྱུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་དེ་བཀག་པའི་བཀག་པ་
ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ། །དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག །གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་གནོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། ཟློག་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རིགས་པ་གང་
དང་གང་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་མེས་བསྲེགས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེས་སྲེག་པར་བྱེད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་སྟོར་བར་
བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་བུད་ཤིང་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ །གལ་ཏེ་རིགས་པ་མ་བསྟན་ན་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་སྐྱེ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་
འདིར་ནི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་
གནས་པ་ན་ཚད་མར་འདོད་ཅིང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་དེས་ན་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་བཟློག་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ།

ཤ ༄༅། །གཏོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་བདེན་པ་གཉིས་མ་བཤད་པར་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བདེན་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། (འདི་ནས་ས་བཅད་ཆད་མེད་བཏག །མཆན།) དང་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་ནས་སྣང་ཙམ་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བའི་དོན་ལ་བདེན་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།
འགལ་ཞིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ལྟོག་པ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། རིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའོ། །དཔེར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྟོས་ས་
ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་ཐུང་དུ་འཇོག་པ་བཞིན། མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་
མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་
དག་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ཉེས་པ་བཞི། ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་བཞི་བརྗོད་པས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་

༄༅། །ཧོ། །ཡ་ལ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་པ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བ་
དོན་དམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྣང་བའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བའི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས
འདོད་དོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་
འགྲེལ་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་བཟུང་བར་ 119
བྱའོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
ཡང་ན་ཚིག་གསལ་ལས། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ། ཡང་ན་བརྡའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །དོན་ཡང་ཡིན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་སྟེ།

ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཅེས་པ་བཞིན། ཡང་ན་རིགས་པ་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། མི་བསླུ་བ་ལ་དོན་
དམ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་སྣང་བ་འདི་དག་ལ་སླུ་བ་དང་མི་སླུ་བའི་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ། ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་། དབུ་མ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྫུན་པར་མཚུངས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་
རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏོ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་བདེན་པ་དམ་པ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ 120
རྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་རྫུན་པ་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོགས་མི་བྱེད།།
ཅེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྟེ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསླུ་བུའི་ཆོས་ཅན་མིན་ཏེ། མྱང་ལས་

༄༅། །འདས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་མྱ་ངན་འདས་ནི་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དམ་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ནི་ཐལ་
འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་དོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག
དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་སྨྲས་པ་ཡིན་නོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་རེས་འགའ་ཐམལ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སོ་སྐྱེ་དང་། ལ་ལར་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་བློ་ལ་བཤད་དེ། གཙོ་ཆེར་ཕྱི་མའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་
ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲྭ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་སེངྒེ་བཟང་པོ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དབུ་མ་
རྒྱན་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་འདི། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མ་

སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པར་འདོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུལ་རོལ་དུ། །གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཅེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཅེས་སོ། །སྣང་བ་འདིའི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན། འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཙོ་བོ་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་རྣམས་ལའང་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་དེ། མོའུ་འགལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས་བཅོམ་པའི་སྣང་བ་བཞིན། སངས་

༄༅། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་མ་
དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དག་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་འབྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་
འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ལ། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ནི་འགའ་ཞིག་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུར་འདོད་དེ། སྣང་བ་འདི་ལ་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་མ་དཔྱད་ན་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགའ་ཞིག་ནི་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དེ། མདོ་ལས་གང་གིས་དངོས་རྣམས་དངོས་མེད་ཤེས་གྱུར་པ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གནས་ཀྱང་
ཆགས་མེད་པ། །དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རེག །ཅེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་

ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་ལེགས་སོ། །ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ནི་རྣམ་གཅོད་ཙམ་དུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་གྱི། ཡོངས་གཅོད་དུ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་འདི་དག་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་འབྲས་དང་འབྲས་ཀྱི་ཤུན་པ་ལྟ་བུར··· འདོད་པས་ནི་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དོ། །མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་མེད་གི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་ཟད་དོ། །དབྱེ་བ་ལ་དོན་དམ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་པས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་ནས་དུང་སེར་པོར་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཚུལ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༄༅། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཙམ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་སྣང་ཡང་
ཞེན་པ་མེད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་དུ་གནས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
འདུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་གཞན་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྐབས་བྱེད་
བཤད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། འགའ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་
ལྟོས་ནས་བཞག་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་དཔྱད་པ་

བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །སྣང་བ་ཙམ་འགྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྣང་བ་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་སྣང་བ་ཙམ་མི་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རིགས་པ་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་བདེན་པ་མ་བཀག་ན་རྫུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྫུན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེན་པ་ཁེགས་ཤིང་སྣང་བ་ཙམ་ལུས་པ་དེ་ཉིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །སྣང་ཙམ་ནི་མི་འགོག་སྟེ། བཞི་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་། དངོས་མེད་བདེན་པ་འགོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས། རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་

ཨ ༄༅། །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བདེན་པ་བཀག་ནས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་ཙམ་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་འགོད་དོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་
དགག་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ལྟོས་ས་མི་སྟོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྟོས་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་ས་ཕ་རོལ་མ་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་ཚུ་རོལ་ཡང་མི་གྲུབ་པ་བཞིན།
དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་ལས། ཞིག་
རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། དེ་ཞིག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སྟོང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་
བ ལེན། ཚུལ་འདི། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་རིགས་པས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །རིགས་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དོན་དམ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་

དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ལས་མ་འདས་ཏེ། མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་འང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྨི་ལམ་མཚུངས་པར་འདུག །གང་གིས་མཁས་པ་དེ་ལྟར་མཚུངས་པར་འདུག །དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཆོག་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཏུ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདུག་པ། །དེ་ནི་ངག་གི་བདེན་པ་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་འདི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་འདོད་པ་ཕོན་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། ཅི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་

༄། །རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་གསུངས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཤཱ་རིའི་
བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་འང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་འཁོར་བར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་རོ། །
དེ་བས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་
མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་གང་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་
རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བློ་

གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། ཅི་སྟེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་མི་འཐད་དེ།
རིགས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་པར་བཏགས་པ་འགོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འགོག་ལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལས་མི་འདའ་འོ། །རིགས་པ་འདི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའང་འཆིང་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། །ཅེས་པ་དང་། རྩ་བ་
ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཅེས་པ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འོད་
སྲུངས་གང་དག་སྟོང་ཉིད་དུ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་ངས་གསུངས་རབ་འདི་ལ་ཉེས། རབ་ཏུ་ཉེས་ཞེས་བཤད་དོ། །འོད་སྲུངས་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི།

༄༅། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོང་སྣངས་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོད་སྣངས་གང་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡོན་ནར་ལྟ་བ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །རྟུལ་དང་རགས་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །འཆིང་བའི་རྒྱུ་རུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་གཉིས་ཀས
མཉམ་དུ་འཆིང་། །དེ་བས་སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བར་བྱོས། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། །དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཁེགས་པ་རིགས
པའི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་ན་ཤེས་བྱར་མི་རུང་ལ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་འཛིན་པས
བློ་དང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། བློས་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཤེས་ལ་ཡང་ལོག་པ་འགོག་པ
དང་། དངོས་པོ་འགོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་འགོག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕྲ་རགས་གསུམ་མོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པས་འགོགས་ན་དེའི་ཡུལ་ཡང་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བཀག

དགོས་པས་བློ་སྔ་མ་གནོད་བཅས་དང་ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྔ་མས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་མས་མི་འགོག་ཅིང་། ཕྱི་མས་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་ནི་སྔ་མས་མ་གཞལ་
བས་འགལ་བ་མེད་ལ། ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་བདེན་པ་བཀག་ཅིང་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པ་བཀག་པས་བདེན་པའི་ལྷག་མ། མ་ལུས་པས་གསུམ་པ་ནས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་རིགས་པ་ཟད་དུ་བྱུང་བ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པར། །
ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་མེད་ཅེས་ཞལ་མི་བཞེས། །ཞེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །དེ་
ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། །དངོས་སུ་མགོན་པོ་ཁྱོད་མི་བཞེད། །སྟོང་དང་མི་སྟོང་མ་མཆིས་ལ། །གཉིས་ཀར་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་འགག་པ། །དེ་སྐད་རྗོད་པ་མ་མཆིས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ཆེན་སྒྲོད་པ་ལ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་

༄༅། །གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིས་རྙེད་པ་དང་། ཡུལ་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡི་སོ་སྐྱེའི་བློ་ཡིས་རྙེད་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་
དད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་
ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ། སོ་སྐྱེ་དང་
འཕགས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་འཁྲུལ་པའི་དབྱེ་བ། ཡུལ་རྫུན་པའི་དཔེར་བརྗོད། འཇིག་རྟེན་པའི་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་རྫུན་པས་

མཐོང་བ་ལ་ཡང་། སོ་སྐྱེའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་། རྫུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ། མཐོང་བ་རྫུན་པའང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་། རྫུན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སྐྱེའི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ལོག་པར་འདོད་དེ། །འདིས་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བཞེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ལྟར། ཡུལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་གནོད་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་གནོད་པ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བས་གནོད་པའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡིད་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་

༤༨ ༄༅། །པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ནང་ལ་གནོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱི་ལ་གནོད་པ་ནི་བྲག་ཕུག་ནས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་
སྤྲུར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ཐོས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་མ་བཟུང་བའི་ལྷག་མ་གནོད་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བ་གང་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །འདིར་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། 135
ཁ སྣང་བཅས་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རིག་པས་གནོད་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྒྲིད་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་

འདོད་པས་ཞིང་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་གང་དག་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་གནག་རྫི་ཡན་ཆད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་འདས་ཞིང་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱང་མ་བཟུང་"'
བར་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྟགས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའང་ཡུལ་
གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པའི་སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་བློའི་ཡང་
དག་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་འདི་དག་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡང་ལོག་གཉིས་གཉིས་སོ། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བརྟག་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་ 136
རྫོབ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་ནི། བློ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། མིག་ལ་ནི་རབ་རིབ་ཀྱི་
སྐྱོན་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་བློས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པ་ཡིས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པས་སྐྲ་ཤད་མ་དམིགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ······

༄༅། །ཤིས་སྣང་བ་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློས་དྲི་མ་མེད་པ་འཕགས་པའི་བློའི་ཡུལ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ་ནི། གཏི་མུག་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དེས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་གང་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་
པ་ཡང་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྫུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཕྱིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་ནི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ། །སོ་སྐྱེ་
རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་འདི་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདེན་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས 137

པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དུ་སྣང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གང་ལ་སྣང་ཞེ་ན། སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་ཤེས་ལ་སྣང་གི་མཉམ་བཞག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྗེས་ཤེས་ལ་སྣང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྣང་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡུལ་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པས་སོ། །མདོར་ན་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་དག་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མི་སླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་

༤༡ དབུ་མ། ཁ

༄༅། །ལྟར་ན་ཐུབ་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་བཤད་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ནི། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་གནོད་པ་ཞུགས་པའི་མཐུ་ཡིས་ལག་ན་ཐོགས་པའི་བསེ་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་སྐྱེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །དེའི་ཚེ་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་ཡུལ་གང་དུ་མིག་གཏད་པས་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྲ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚིག་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བ་པོ་སྐྲ་ཤད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྲ་ཤད་མི་བདེན་པར་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཡང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་དག་པས་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་

བཞིན་དུ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་…… འདས་ཀྱིས་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ། ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ན། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ནི་དོན་དམ་པའི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྨྲ་བར་བྱ་བ་དང་། སྨྲ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་།

༄༅ །གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེའི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཕགས་པ་ཁོན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་དང་། མི་
གནོད་པའི་དོན་དངོས། གནོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་འདོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་གཞན་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིག་ལ་སོགས་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་སོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་དུ་
ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་

བླུན་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ཚད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་གནོད་པའི་དོན་དངོས་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར༑ དེ་ཁོན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པས་འཇིག་རྟེན་པས་གནོད་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གནོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། འོན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གནོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་འཕྲོག་པོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྫས་ཅི་ཞིག་དྲིས་པ་ན། ཕ་རོལ་པོས་བུམ་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་རྫས་སུ་གྲགས་པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞལ་བྱ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བུམ་པ་རྫས་སུ་གྲགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་བུ་ཡི་ས་བོན་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་བཏབ་ནས་ཕྱིས་ཕྲུ་གུ་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་གིས་བུ་འདི་ 142

༄༅། །བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྟག་སྦྲན་ཙམ་ཞིག་བཙུག་པ་ལ་ཤིང་སྡོང་ལ་དམིགས་ནས་ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་དེས་ན་འོ། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགོག་ན་སྣ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་དང་འགལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་དོན། དེའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ། བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཡིན་ན་མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལོ། །ས་
བོན་དང་མྱུ་གུ་གཅིག་ཡིན་ན་མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མྱུ་གུའི་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྣ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ས་ 143

བོན་གང་ཡིན་སྒྱུ་གྲུ་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་དེ་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་སྒྱུ་གྲུ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་གཅིག་པའམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། རྨི་ལམ་དུ་རྨིས་པའི་ས་བོན་དང་སྒྱུ་གྲུ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་
དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་སོ། །
གལ་ཏེ་འཁོར་དུས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གྱུར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་སྔར་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས
དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོང་

༄། །ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་དངོས་པོ་སྔར་ཡོད་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་རྩེག་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མར་མེད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་
མེད་པ་དང་། གང་སྨོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྨོན་པར་མེད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའང་ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་
པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པས་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དང་། གང་མ་བྱུང་བས་ཆོས་
རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་པ་གང་དག་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས

སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་བློས་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་ལོག་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་
མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་
གསུངས༔ །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་མ་བཟོད་ནས་སྨྲས་པ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་ལ། དོན་
དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་དེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་བསླུ་

༤༣ ༄༅། །བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །ཐ་སྙད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མི་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་དཔྱད་བྱས་ན་
ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཚེ་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་ལས་ཚུལ་རོལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྙེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། 147
འཕགས་པ་ལྷས། ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་
བ ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་རྟེན་

བྱས་ནས། །ལག་པ་རྩོལ་བ་བྱས་གསུམ་ཚོགས་པ་ན། །སྒྲོག་བྱེད་པི་ཝཾ་གླིང་བུ་ལ་སོགས་ལས། །དེ་དག་ལས་སྐྱེས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་གང་
ནས་འོང་བ་གར་སོང་ཞེས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བརྟག་བྱས་ཀྱང་། །སྒྲ་ཡི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དག་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ལས། །འདུ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་སྟེ། །ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི། །འདུ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ཕུང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །ནང་ཡང་སྟོང་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ། །བདག་
ཉིད་ཀུན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེ་ཁོན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་
གིས་དངོས་པོ་ཀུན་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པས། གང་

༤། ༄༅། །དག་ཛོ་ཧྲེ་གཟིགས་མའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་འགོག་གི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་འདོད་པ་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱང་བརྟགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན། དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་གྲགས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལས་ཤེས་པར་གཟུགས་བརྙན་དེའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དག །ལས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོང་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཟུགས། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཧྲོན་

པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་ཡང་། བསྟན་བཅོས་ལས། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུལ་པ་ནི། །རྫུ་འཕྲུལ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་། །སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ནི། །སླར་ཡང་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། །བྱས་པའང་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། །དཔེར་ན་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་གཞན་ཞིག །སྤྲུལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་དེ་དག་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སུའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི་རྟག་ཆད་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། །རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི། །ཐལ་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ། ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟུར་ན་གནས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་ཞིག་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་གམ་མི་འགགས།

༄། །འགགས་ན་ནི་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་འགགས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ལས་འགགས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་བཞག་པ་ལས་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་པར་འདོད་དོ།། དབུ་མ་པས་ནི་ཀུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདི་སྐྱེད་པར་ནུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགགས་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ལ་ལར་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་དྲན་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྱུང་བར་རིགས་པར་གྱིས། ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་

མེད༑ །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་ལས་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྲིད་
འཚོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་ཕུང་པོར་སྤུངས་པ་མེད། །སྤྲུལ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་པ། །སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་བསྟན། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །ཐ་སྙད་དུ་ལས་འགགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི་རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་དག་མཐོང་ནས་ནི། ཕྱིས་གཉིད་སད་དུས་ཀྱང་རྨི་ལམ་གྱི་བུད་མེད་དྲན་
ནས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཧྲན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་མཚུངས་པར་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དྲན་
སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་
བར་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་འདོད་ན། རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་སྨིན་ 152

༨༤ ༄༅། །ཟིན་པའི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་
མཚུངས་ཀྱང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་གི་དངོས་པོ་གཞན་རི་བོང་གི་རྭའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པར་
ཀུན་བཏུས་ མཚུངས་ཀྱང་སྔར་སྨིན་མ་ཟིན་པའི་ལས་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་ལ་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ནི་སླར་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་མིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་རྣམ་སྨིན་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་
བ་སྤང་བ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་འབྱིན་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་འབྲས་བུ་སྨིན་མ་ 153
སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྨིན་མི་སྨིན་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་
ཁ དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་ནག་པོ་མི་དགེ་ལས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་དགེ་བ་ཉིད་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་རབ་རིབ་ཅན་

ཀྱི་དཔེ་ལས་མཐོང་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོས་བྲལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་
ཕྲེང་བ་ལས། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པས་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་འབྲས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་བྱེད་པར་
དགོངས་ནས་ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་རིགས་པས་སེམས་པ་དེ་དགག་པ་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་མཛད་ན། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་
ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཡིན། ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ཡང་འཐད་པས་སྣང་སྟོང་འགལ་བ་མེད་པའོ། །འདི་ཇི་
ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྣང་གྲགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ལ་མེ་དང་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་མཐོང་བས་སྣང་སྟོང་འགལ་བ་མེད་

༄༅། །པར་རྟོགས་ལ། དེ་ཉིད་ལས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཀུང་རྟོགས་སོ། །དེ་དག་རྟོགས་པས་ནི་ལས་དགེ་སྡིག་གི་སྣང་དོར་ལ་གནས་ཤིང་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་མངོན་ཞེན་གྱིས་འཆིང་བ་བཅད་དེ། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་བསྟན་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡོད་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལ་མོས་པ་དང་། མི་མོས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡོན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཞིང་། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་ཡང་མེད་པར་བཟུང་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ནས་ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྟུང་བའོ། །འདི་ཉིད་དགག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་འཇུང་བ་དང་འཛིག་པ་མི་འཐད་པ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་སྤྲོས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་སྨོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་པོར་བཏགས་ནས་དེའི་རྗེས་དངོས་པོ་ཡང་རྟོགས་

པར་བྱེད་དོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་པས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། །བླུན་པོ་
མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མི་ཉུང་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱིའུ་གཙུག་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་སོགས་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་མེད་
པར་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་ན། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་ 156
དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གང་ཟག་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ཁུར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕུང་
པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པས་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་···

༄༅། །གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་སོགས་བསྟན་པས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་ལོག་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་གོ །ཞུགས་པ་ལས་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་མ་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡིས་དེ་དེ་སྔར་དཔྱད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྣོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་བསྟན་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ངར་འཛིན་སྤྱངས་ཀྱང་ང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། ངའི་ཐེག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མོད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་མཛད་ནས་ཡོད་པར་

གསུངས་པ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་ཤར་གྱི་རི་བོ་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་གང་
ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཡུལ་ཡང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཕུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་
འཇུག་ཡིན། །མིང་མེད་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ལ། །བསམ་དུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོང་རབ་བརྗོད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་
ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་ནས། །དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱོན་མེད་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་
ཀྱང་། །བསྲེགས་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ།།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་འདིས་ཆོས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་མཛད་ནས་གསུངས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་

༄། །པ་དངོས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་བཀློག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ། ཀློག་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ས་དྲུག་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་མ་བཟོད་ནས། རྣམ་རིག་པ་རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་ས་དྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཤེ་ན། གཟུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་རྟེན་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྒོམ་བྱུང་གིས་གོམས་པར་བྱས་པས་གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་ལས་རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་རླུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

པོ་ལས་རྐྱེན་དང་འཚམ་པའི་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རླབས་དང་འདྲ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཀུན་གྱི་ས་བོན་གྱི་རྐྱེན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་ཉིད་འགག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རང་གི་ནུས་པ་བཞག······པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ན་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་ནི་མེད་དོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་མེད་ན་ནི་འཁྲུལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས

༄༅། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའོ། །དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུན་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡོགས་སུ་མི་བགྲང་བས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་ཟློག་པའི་ལན་བཤད་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། ངེས་ལེགས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་པ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱོན་ཀ་སྤོང་བ། སེམས་ཅམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། སེམས་ཅམ་པ་ལ་གདམས་པ་བརྗོད་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་གཞན་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་པ་དགག །གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དགག །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་མི་འགྲུབ་པ། རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེས་མི་འགྲུབ་པ། རྟེན་དང་དམིགས་པ་སུན་ཕྱུང་བ། སྒྲུབ་བྱེད་རིལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ། ལུང་གིས་གནོད་པ་སྤོང་བ། སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་བཞིན་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ། དྲན་པའི་རྟགས་མེད་པར་བསྟན་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལན་གཞན་ཡང་

དགག་པ། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་མཐུན་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་འཐད་པར་དགོངས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་
དོན་སྣང་གི་སེམས་ཡོད་པའི་དཔེར་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པའི་ཚེ་ལན་སྨྲས་པ། ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་དོག་པའི་ནང་དུ་གཉིད་ལོག་པའི་རྨི་ལམ་དུ་གླང་པོ་ཆེའི་ཕྲུ་རྨིས་པའི་ཚེ་གླང་པོ་ཆེ་
ཤོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་གླང་པོ་ཆེ་མེད་ཀྱང་གླང་པོ་ཆེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་པར་བྱ་སྟེ་རྣམ་རིག་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དབུ་མ་པའི་ངོར་
ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་དབུ་མ་པ་ང་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་མིན་པ་དེའི་ཚེའོ། །གཉིས་
པ་དྲན་པའི་རྟགས་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་སད་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་
ཡང་རྨི་ལམ་རྨིས་པའི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་གླང་པོ་ཆེ་མཐོང་ངོ་སྙམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

༄། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལན་གཞན་ཡང་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ། སད་པའི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་
ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དཀྲུག་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་མིག་གི་བློ་མི་སྲིད་པས་དེའི་ཡུལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སྣང་བའི་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོན་ཡོད་པས་དེའི་རྣམ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་མོ། །རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་
འབྱུང་བར་འདོད་ན་རྨི་ལམ་དུ་དོན་མེད་པར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་
ན་ཡིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ལ་མ་བརྟག་པའི་ངོར་ན་སེམས་སྣང་བ་ལྟར་ཡུལ་ཡང་སྣང་བའོ། །སད་པའི་ཚེ་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ན་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀར་སྣང་
ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྨི་ལམ་དུ་ལས་སོག་པར་ 163

འགྱུར་ཏེ། སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཡུལ་ཅན་སོགས་ཡོད་མེད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་ཀྱི་གསོས་འདེབས་པ་ཡོད་ན་ནི་སོག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ནི་སད་པ་ཉིད་གཉེན་པོར་འགྲོ་བས་
སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པཎྜི་ཏ་པ་ར་ཧི་ཏ་ཏས་བཞེད་དོ། །སྒྲ་ཤད་དང་རི་བོང་གི་རྭ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་མཐོང་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ།
དགེ་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སོ་སོར་ངེས་པར་བསྟན་ཞེས་ལན་བཏབ་ན་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་སྔོ་གཟུགས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མེད་པས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣ་བ་དང་
སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་པོའང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཀར་ཡང་རྫུན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་དུ་
དབང་པོ་དང་དོན་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་སད་པའི་ཡུལ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཀར་མི་

༄༅། །བདེན་པར་བསྒྲུབས་ནས་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སད་པའི་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་ཡང་མི་བདེན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྫུན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་དག་ཀུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་......
སོགས་ཀུན་མེད་ཅིང་རྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀུན་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཕ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་
པར་ལྟར། །སྟོང་བ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་ཡང་དག་མིན། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ། །དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཅེས་པ་དང་། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སུ་ཡང་
མི་འཆི་སྐྱེ་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀུན་མི་རྙེད་དེ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ལྦུ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྨི་ལམ་སད་པ་ལ་
སྦྱར་བས་རྨི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཀར་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་

ཏུ་ཇི་སྲིད་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་སེམས་དམིགས་པ་ལྟར་དབང་པོ་དང་དོན་ཡང་དམིགས་པས་ན་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སད་པ་རྨི་ལམ་ལ་
སྦྱར་བས་སད་པའི་གསུམ་པོ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐ་སྙད་པའི་གཉིད་སད་པར་གྱུར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཀར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར་ཇི་སྲིད་གཉིས་སྣང་གི་གཉིད་ཡོད་པ་
དེ་སྲིད་ཏུ་གསུམ་ཀར་ཡོད་ལ་གཉིས་སྣང་གི་གཉིད་ཟད་པ་ལས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱས་པའི་ཚེ་རྨི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་སད་པའི་དུས་ན་མི་སྣང་བ་དེ་……
བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སྣང་ཙམ་དུ་གསུམ་ཀར་ཡོད་ཅིང་དོན་ལ་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རབ་
རིབ་ཀྱི་དཔེས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་དགག །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་རིབ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་ལ་

ཨ། ཞེ་བཞི། བ

༄༅། །བརྟེན་པའི་མིག་བློ་གང་གིས་བདག་རྐྱེན་ལ་རྟོན་ཞུགས་པའི་མཐུ་ལས་སྔ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྲ་···
སྣང་གི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྐྲ་ཤད་དང་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་བརྫུན་པར་དེས་ན་ཡུལ་མི་
བདེན་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་མི་བདེན་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
སྐྲ་སྣང་གི་བློ་ཡོད་ན་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་དེའི་ཡུལ་མཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་དང་མིག་ནི་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཅན་ལའང་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་། སྐྲད་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ནི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མ་
ཡིན་གྱི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་དབང་པོ་དེ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བས་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་མི་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ། ཉེས་སྤོང་འགོག་པ་ 167

དང་། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཡང་འདིར་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པས་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་སྐྲ་
ཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྲ་ཤད་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་བ་དག་པ་དེ་ལ་སྐྲར་སྣང་
གི་བློ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྲར་སྣང་གི་བློའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ཤོས་ལ་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡོད་པས་སྐྲར་སྣང་གི་བློ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་
དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ནུས་པ་མི་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། ནུས་པ་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་ཚུལ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ནུས་པ་སྨིན་པ་དང་
མ་སྨིན་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་ནུས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་སྨིན་མ་སྨིན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ངེས་
པ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲི་བ་བཀོད་པ་དང་། དགག་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་ནུས་མེད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིར་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ན།

ཨ། ༄༅། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གམ། མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའམ། འདས་པས་བཞག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། གཉིས་པ་དགག་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ད་ལྟར་
པའི་ནུས་པ་དགག །མ་འོངས་པའི་ནུས་པ་དགག །འདས་པའི་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བ་ལ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་
ཤེ་ཁྲི། བ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ད་ལྟར་བའི་ནུས་པ་འདོད་པའི་ཚེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་དང་། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་གང་རུང་དུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པས་སོ། །དྲུག་པ་འབྲེལ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟ་བའི་ནུས་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཞི་མཐུན་གྱི་དྲུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་ 163
པ་ཉིད་ད་ལྟར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནུས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་འབྲས་བུར་གནས་པ་དེ་ཉིད་
བ ད་ལྟར་བའི་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་ཕན་མ་བཏགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་ཡང་འགྱུར་

ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཡང་རྒྱུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོ་བ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་ལྡོ་པ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་བསྟན། འབྱུང་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་སྔ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ནུས་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་མེད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་མེད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནུས་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་ནི་ནུས་པ་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པས་མ་འོངས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལའང་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་

༄ །ཐལ་ཏེ། མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་ནུས་
པ་འདི་ཡིན་ཞིང་ནུས་པ་འདི་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྙད་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱིས་འབྱུང་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག །སྐལ་མ་འདི་ལ་
རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ནུས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོས་ས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་འབྱུང་འགྱུར་ཡང་ 171
མེད་དེ། ནུས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་ཀྱང་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྔོས་
ནས་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ལ། ནུས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་དོན་ལ་གཅིག་རྟེན་པའི་སྐྱོན་ཐུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་དང་། ཕ་རོལ་

དང་ཚུལ་རོལ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་མིན་ཞེས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་སྟོས་གྲུབ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོས་ནས་ནི། །སྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་སྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །འདས་པའི་ནུས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ། གཞན་ཉིད་ལ་རྒྱུད་གཅིག་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགགས་པ་སྟེ་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་ཉིད་འགག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྟག་པ་སྔ་མ་གཉིས་ནི་མཐའ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འདོད་པ་རྣལ་མའོ། །དེ་ལྟར་ན་སེར་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆུ་ཀླུང་གི་རྒྱུན་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཅན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཞན་གྱི་ནུས་

༄། །པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་པའི་ནུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བའི་སྐབས་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དང་
བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་དེ་དག་ལས་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུན་ཅན་
རྗེས་ཐ་དད་ལ་རྒྱུན། གཅིག་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞིག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུན། གཅིག་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་
ཉིད་ལ་རྒྱུད་གཅིག་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་སྔ་ཕྱི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་ལྟ་བུར་རྒྱུད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ནུས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ 173

རིགས་པ་འདིས་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བཀག་པའི་ཉེས་སྤྱང་གི་ལན་དུ་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་མ་སྨིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་རྣམས་བསལ་བའི······
ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་འདི་ནི་གནས་སོ། །གསུམ་པ་རྐྱེན་དང་དམིགས་པ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད། དགག་པའི་འཐད་པ་བརྗོད། བཤད་
པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན། དང་པོ་ནི། སླར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པས་དབང་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་པར་བསམ་ནས་སྨྲས་པ། མིག་ཤེས་སྔ་
མ་འགགས་བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ནུས་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེ······
བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་བསྟན་ཏོ། །བདག་རྐྱེན་བསྟན་པ་ནི་མིག་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་ནུས་པ་དེ་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་
རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་ཤིང་

༤ ༄༅། །ཀིང་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས་དམར་པོར་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི······
རྣམ་རིག་ཕྱི་ཡི་གཟུང་བ་སྔོ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས་ཆུ་ནང་དུ་ནོར་བུ་པདྨ་རཱ···
ཡ་བཤད། གའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ལ་ནོར་བུ་པདྨ་རཱ་གར་ཞེན་པ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སེམས་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མི་ལམ་ནི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཟུགས་མེད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཤེས་གསལ་སྣང་སྐྱེད་པའི་རང་གི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ 175
པ་ལས་གཟུགས་སོགས་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསལ་སྣང་གི་ཡུལ་
ཁ ནི་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་པ་བརྗོད། ཉེས་སྤང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྨི་ལམ་དུ་རང་གི་

བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་སྣོ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་
འདིར་ཡོང་བ་ལའང་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་དང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་དུ་གཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ནུས་པ་
སྨིན་པར་ཡོད་པ་ལ་སད་པར་གྱུར་པ་ན་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ལ་སད་པ་ལས་མིན་པར་འདོད་ན། རིགས་པ་མེད་པར་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་རྐྱེན་གཉིད་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི·····
རིགས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མིག་མེད་པ་ནུས་པ་སྨིན་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་གཉིད་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པ་མ་སྨྲས་སམ་ཞེ་ན། སྨྲས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པ་སད་པའི་

༄༅། །ཡོང་བ་འདི་ཡི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱེད་མིན་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་དུ་ཡོང་བ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་མིག་ཤེས་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་འབྱུང་བས་སོ། །སད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་བདེན་པའམ་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྨི་ལམ་ན་མིག་དབང་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ན་ཡང་མིག་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། རྨི་ལམ་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པར་ཡང་མིག་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྒྲུབ་བྱེད་རིལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། དཔུ་མ་པ་དག་གིས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ 177

ཞེས་བསྟན་པ་ན། སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་སད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སད་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་
ནི་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
བོན་བཞིན། གཞན་དབང་མེད་ན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མེད་དེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྦལ་གྱི་སྤུའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་
དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྟོད་པ་འདི་
རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་ལུང་གི་གནོད་པ་སྤོང་བ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུང་འགར་ཡང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཅིང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི། །རྟོག་གེ་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་གང་དག་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བར་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་རྟས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དྲུག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་གཞན་བཀློག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀེང་རུས

ཀྱི་དཔེས་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། ཡུལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་མི་སྨུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཀེང་རུས་མེད་ཀྱང་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་སྨུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་ཚེ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་དེར་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་སྟོང་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཤིང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་
ཡོན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དང་། ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀེང་རུས་མཐོང་བའི་སྐབས་དེར་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བློའི་ཡུལ་རྣམས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྨུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ

༄། །ཡང་དངོས་པོར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཟུང་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གང་ཟུས་སྣང་བའི་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་པ་ན་གཅིག་ཤོས་
རྣལ་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་གང་ཟུས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟློས་གར་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་དབང་ཤེས་སྣ་མས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱི་མས་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟར་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མི་སྡུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཡུལ་རྫུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གང་ཟུས་རྫུན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་གང་ཟུས་
རྫུན་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནས་ཡུལ་མི་བདེན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་
ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ། ཆུ་འབབ་པའི་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་རྣག་ཏུ་སྣང་བ་དང་མི་ལ་ཆུར་སྣང་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་པོ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །དོན་འདི་ལ་རྣག་ཏུ་སྣང་བའང་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་ཏེ། མི་ལ་ཆུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཆུར་བདེན་པའང་མ་

ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་བདུད་རྩིར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུས་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་
བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ་བསྟོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་
ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་དམིགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ངེས་པར་སྒྱུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 182
ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན། ཁ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགག་པ་

༄༅། །ཕྱིར་བསྟན་པ། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ། བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་གཞན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་མེད་པ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དང་བྲལ་
བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་འདི་ནི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་པ་བཞིན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཛིན་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་
ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་མི་ནུང་སྟེ། ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་མངོན་སུམ་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་མེད་པ་དང་། ཞར་ལ་རང་ཕྱོགས་བཞག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་ཁོ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱོང་བར་འགྲུབ་པར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཉིད་རིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲས་པ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་རིག་པར་བྱེད་པས་རང་རིག་པ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་པ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ནི་ཡུལ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །རང་རིག་པ་དེ་ཡང་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པས་གཞན་དབང་འཛིན་བྱེད་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་ལས་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དྲན་པ་དོན་དམ་པའམ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྨྲ། དང་པོ་
ལྟར་ན། མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་དྲན་པ་འདི་ནི་རང་རིག་དོན་དམ་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རང་རིག་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་སྐྱིར་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡོད་ཅེས་པའམ་རང་རིག་གིས་སྐྱེད་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ཡོད་ 184

༄༅། །ཅེས་དཔོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ཉོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལམ་མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེལ་དཔོག་པ་བཞིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རིག་པ་ཉིད་ཚད་མ་གྲུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཉིད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ནའང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་བ་དྲན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པར་བྱ་བ་དང་དྲན་པ་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་སྔར་མ་ཤེས་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་ཕྱིས་དྲན་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་ལ་འདི་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སོགས་ཀྱང་འཇོམས་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གཞུང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་

སྔར་གྱི་མྱོང་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དྲན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ང་ཡིས་ཡུལ་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལའང་དྲན་པས་སྔར་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་འདི་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་གྱི་མྱོང་བ་དྲན་ཚུལ་འདི་ཡང་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཤད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པ་ནི། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གང་གིས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་རང་རིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་གཞན་དབང་དེ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། རིག་པའི་གནོད་བྱེད་གཞན་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རིག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་རིག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་གཅིག་མིན་པས་སོ། །

༤། ༄༅། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་ན་གཅོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དང་གཅོད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ནི་མིན་པས་ཤེས་པ་དེ······
ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྲི་རང་གི་སོ། །གཅོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་རེག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་གི
ངོ་བོ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འདོད་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་རིགས་ཏེ
རིགས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་མཚུངས་བཞིན་དུ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་འདོད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུས
གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། གཞན་དབང་གིས་ཕན་ཅི་ཞིག་གདགས་ཞེས་སྨྲས། གཞན་དུ་ན་གཞན་དབང་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡང་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་

པ་ནི། གོང་དུ། དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དབང་ཡོད་ན་རིགས་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་དབང་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དགོངས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་འཇིག
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། གཞན་དབང་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས
རྣམ་བཞག་འདུག་ཅིག་སོངས་ཤིག་ཟོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟག་སྟེ་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དུ
འདོད་ཅིང་གཞན་དབང་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངེས་ལེགས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དབུ་མ་ཚིགས་གསལ་བ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཁྱོད
པར་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཤུལ་ལམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

༤། ༄༅། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཉམས་ཤིང་སེམས་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པས་དོན་དམ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དོན་དམ་མ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་དོན་དམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན།
འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་དོན་དམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །
ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་པ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་མ་རྟོགས་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ།
བསྟན་བཅོས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བསྟན་པ་

ཉི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཐབས་ལས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཟག་གང་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ལེའུ་འཕགས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་
པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །གང་གི་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། །བདེ་
བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སླད་དུ། །འཇིག་རྟེན་ཕར་ཕྱིན་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་
དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་དག །མི་ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། །རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་། །ཕྱུག་པོའི་ཁྱིམ་དང་དབུལ་
པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་། བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས། །བུད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ནིང་དང་། །འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་། །མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་

ཤ ༄ །བསྟན་མཛད་པ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཁས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། །འཇིག་རྟེན་མཆོག་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་དགའ་བའི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་ན། །འགྲོ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ནི་
འཇུག་འགྱུར་ཏེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། །བསྟོད་དང་སྨད་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཐོབ་པ་སྙེད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ། །མ་ཐོབ་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཁྲུགས་པར་འགྱུར། །གང་
ཤྲ་ཡཾ་ཐ གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ། །ནད་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་གཅོད་པར་འགྱུར། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ། །དེ་དག་ནོར་བའི་བློ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །མི་སྡུག་སྡུག་དང་སྡུག་
བསྔལ་བདེ་བ་དང་། །བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། །མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྒྲ་བགྲིད་ཅིང་། །དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ། །དེ་དག་བའི་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་
ནས། །འཇིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤྱོང་བར་བྱེད། །དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤྱོངས་གྱུར་ནས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་མྱོང་། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཆོལ་བགྲིད་
ཕ ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་དག་བྱིས་པས་མྱོང་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཞིག་གིས། །མ་ལོག་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་གྱུར་ནས། །སྦྲུལ་གྱི་ལྤགས་པ་ཉིད་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ། །སྲིད་ 191

པ་ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། །སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས། །གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག །ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་
བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཁས་ལེན་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ཀུན་རྫོབ་སྤངས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་སེལ་བར་བྱེད་ན། རིགས་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཅི་ཡང་གནོད་པ་མེད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པ་
བ་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བདག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་

༤ ༄། །དེ། ཀུན་རྫོབ་བརྫོད་པ་ནི་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཁུངས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་
ཤེ་ཕྱིན། པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་དོན་དུ་གཞན་དབང་ཡང་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་ལུགས་ཁས་བླངས་ནས་འོག་མ་འོག་མ་འགོག་པར་བྱེད་
མོད། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བར་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན་ན་མཐར་འགོག་པར་མི་རིགས་ལ། གལ་ཏེ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ན། མི་འཐད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ན་རང་ཉིད་ལ་གནོད་པའི་
ཁ ཕྱིར་དང་། བར་གྱི་ཁས་ལེན་རྒྱུད་པ་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མའི་དྲི་མ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བར་དུ་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ 193

ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་དོན་དུ་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་བླངས་པས་མཆོག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཤེ་ན། འོ་ན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་དེ་ནི་རང་གིས་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་ནུས་པར་ཆེས་འདོད་པར་རིགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རིགས་པས་མི་འཐད་ན་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ན་གཞན་དབང་ཡང་འཐད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ནི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པས་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ནི་རིགས་པས་འཇོག་པས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྟེར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡང་ཇི་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་ལྷག་མ་མེད་······

༤། ༄༅། །པའི་མྱང་འདས་ལ་ཕུང་པོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲ་བ་ལས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་སྨྲའོ། །འདིར་དཔེ་བཀོད་པ་ནི་
གཞན་ལ་གྲགས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་
ཕ་བཀའ། འགོག་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་གཞན་ངོར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྤངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་
ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །དགག་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ 195
གྱིས་མི་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོན་ལ་ལྟོས་ནས་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ལ། ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་
ཁ། པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་བཟློག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་

པར་མི་འགྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པ་ལ་སྐྱོང་གདབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ནི་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀུན་
རྫོབ་འདིར་རྩོད་པ་གྱིས་དང་ཕྱི་ནས་རྩོད་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་
བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་རིགས་སམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་འགོག་གྲང་ན། ལུང་རིགས་ཀྱིས་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ལུང་རིགས་ཁས་
མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པས་ཀྱང་མི་ནུས་ཏེ། གྲགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་འགོག་མི་ནུས་ལ་མ་ཡིན་ན་འགོག་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བས་སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཙམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ། གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཅན་དུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་འགོག་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། དགོངས་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། འཐད་པ་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་

༤༡ ཤེར་ཕྱིན། ཕ

༄༅། །གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ན་ལུང་གིས་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་སེམས་ཙམ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ད་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མདོའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་ནི་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནི་བདག་རྟག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་རྒྱུ་ཡིན་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཁུངས་ནི་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ན་
བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དག་ཀུན་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་འདིའི་རྒྱུ་སེམས་ཡིན་པ་དེར་གསུངས་
ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལས་ཤེ་ན། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་སོ། །གང་གིས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སོ། །གང་གསུངས་ཤེ་ན། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །
གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་གསུངས་པའོ། །དགོས་པ་ནི་བློ་ལྡན་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་མདོ་དེའི་དགོངས་
པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས། ཅིའི་ཕྱིར་མདོའི་ངག་འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཟག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བའི་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་རི་བོ་མཐོན་པོ་དང་ལྡན་པ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདིའི་དོན་བཀྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས་གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་ལ་

༄། །སོགས་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་ལོན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་མུ་སྟེགས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་འདི་པ་ཡང་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་སོགས་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ཕལ་ཆེ་བའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་ཟག་ཕུང་པོ་སྨྲ་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་དང་། །གོས་མེད་ཅན་ལ་གལ་
ཏེ་ཞིག །ཡོད་མེད་འདས་པར་སྨྲན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཡིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གང་
ཟག་དང་ཕུང་པོ་སྨྲ་བ་ཡང་། མུ་སྟེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་གཙོ་བོར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། ཕྱིའི་དོན་འགོག་པ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན། སེམས་སུ་བདེན་ 199

པ་ལྟུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད། སེམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཡོན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཚིག་སྔ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོ་ཕྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གཟུགས་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་དུ་བདེན་པར་མཁྱེན་ནས་མདོ་དེ་ལས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་གཟུགས་ཉིད་ལ་དགག་པ་མཛད་ན་ནི་སླར་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་རྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་གཏི་མུག་དང་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་གསུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་བཀག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

༤༡ ༄༅། །བྱེད་པ་པོའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་
ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་འགོག་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་སྣོད་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་སོག་གི་སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་རི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དམྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་འགྲོ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་སེམས་གཙོ་བོའི་
རྒྱུ་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་གཙོ་བོར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་ལས་གཞན་
པའི་བྱེད་པ་པོ་བཟློག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་དུ་ 201

བྱེད་པ་པོའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །འདི་ནི་བདག་པོར་འདོད་པ་དང་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལ་སྟོད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྟོད་པ་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་དོགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་བསལ་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པས་སྟོད་པའི་ཚེ། གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་གཅིག་ཤོས་བཏོན་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཟུགས་མི་འགོག་གི་འགྲན་ཟླ་ལྟ་བུའི་བདག་བཀག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གདམས་པ་བརྗོད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་རིགས་པ་བསྟན། ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་དོན་ལ་གདམས་པ་བརྗོད། །ཡུལ་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ལུང་གིས་བསྟན། །མཐར་ཐུག་གིས་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་དབུ་མ་པའི་

202

ཨ

༄༅། །གཞུང་ལུགས་ལས་སོ་སྐྱེ་ཙམ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། རིག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མེད་པར་འཇུག་པའི་བློ་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཙོ་ཆེར་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
མེད་པར་འཇུག་པའི་བློ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའམ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ངོར་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །དོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱང་སེམས་ལྟར་འཐད་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱང་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་
བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚུངས་པར་སྤངས་པ་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་

བརྒྱ་གཉིས་

བ

བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚར་ཡང་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གི་རྫས་ནི་སྒྲུབ་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་
ཚར་ཡོད་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་ངོར་སྐྱེས་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཁོན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བའི་དཔེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་ 204
གཞན་བཀློག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་དྲང་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་རིགས་བསྟན་པ། ཞར་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ནི། ལུང་
གཞན་ལ་རྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། །ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་

༄༅། །ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །
བསྡུས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ན་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
སེམས་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དྲང་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དགོངས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོར་ཀེང་
རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས····
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་འདྲ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་ངེས་ཏེ། ལུང་འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ

རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་གཞན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཅེས་པ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་ལ་གསུམ། །ལུང་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་སོ། །ལུང་གཉིས་པ་ནི། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་པ་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་

༄༅། །ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ། །ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟོན་པར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་དེ་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པར་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ་བློ་གྲོས

༤༡ ཞ 207

ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན། རྫ་མཁན་ནི། འཇིམ་པའི་རྡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་། བཟོ་དང་།
ལག་བཟུང་དང་། ཆུ་དང་། སྲད་བུ་དང་། ནན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྫ་མཁན་
བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །བློ་གྲོས་ 208
ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དེ་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས། དེ་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྟུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ལྡན་ཞིང་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བར་ཧེ······

༄། །ཕྱིར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུང་གསུམ་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་
དུ་ལུང་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་མཚན་དང་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ངེས་
དོན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་འདིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་མཛད་པས་ན་ཚིག་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་
ཐོག་མར་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་བདག་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་དགག་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་
བྱ་བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་ཤེས་པ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བསལ་བའི་དོན་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་འགྲུབ་པས་ཤེས་པ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་དང་པོ་ཤེས་བྱ་ལ་དགག་པ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མདོ་གང་དེ་ཁོན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འདང་རྟོགས་ནས་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་མདོ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ་ཤེས་པར······
བྱའོ༔ །འདི་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ 210
བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་མདོ་ལས། འཇིག་
རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ཁྲུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒོམ་

༄ །འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཆོས་མང་པོ། །ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གནས་འདི་ལ་ནི་བསླབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་མདོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གདུལ་བྱ་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ནི་དྲང་དོན། སྨིན་པ་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་འདྲེན་ནོ། །དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྦྲུལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྲུལ་དུ་བཟུང་ཡང་དེ་ལ་སྦྲུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྲུལ་དངོས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་

ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟུང་ཡང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དངོས་སུ་སྣང་ཞིང་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །དེ་དག་བརྟགས་པ་ལྟར་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་བརྟགས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་དོན་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འདི་དག་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་སེམས་ཙམ་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་

212

༄༅། །གསུངས་པ་སེམས་ཙམ་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་དབུ་མ་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྨྲས་པས་ཆོག་གོ །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསལ་བྱ་
འགོད་པ་ནི། ཚོགས་འགལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བའི་གཅེར་བུ་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ནི་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡང་ཡིན་ལ། རྫ་མཁན་གྱི་བྱེད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན་དུ། ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ཁོན་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕ་མ་ལ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔར་ 213
གྱི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྦྱར་བ། །བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་པ། ཡ་གྱལ་ཁེགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདིའང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གསར་

དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱམས་པ་ཆོས་ཅན། །ཕ་མ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་སྒྲོག་གི་བདག་ཉིད་ཡོན་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་རྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་གྱི་རིགས་པས་མ་ཟད་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་རེ་རེས་ཏིལ་མར་འབྱིན་མི་ནུས་ན་མང་པོ་ཚོགས་པས་ཀྱང་འབྱིན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་དགག །ཚུལ་རོལ་མཛེས་པ་བའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་

༄༅། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་སྨྲ་བ་དག་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ན། བདག་གིས་རྒྱུ་ཁས་མ་བླངས་པས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ་པ་དང་། རྩུབ་པ་དང་། ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུས་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཤིང་ཐོག་པ་ན་སེ་དང་བལ་པོའི་སེའུ་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། གྲགས་པས་གནོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་ཐོག་པ་ན་སེ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རོག་ལ་ཡང་རྨ་བྱའི་མདོངས་སོགས་ཡོད་པར་

འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བའི་མདོངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཟླ་བ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནེ་ཙོའི་སྒྲ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ནེ་ཙོའི་སྒྲ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡུལ་དང་དུས་ཚིག་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། །རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཡིས་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་ཆུ་བཙུ་བ་ལ་སོགས་པ་འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་ལོ་ཏོག་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ལས་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ····· དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འདི་དག་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ཨུཏྤལ་པ་ལའི་དྲི་དང་མདོག་བཞིན་བཟུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྣོད་འཛིན་ཅིང་དམིགས་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་དམིགས་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཚུལ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསལ་བྱ་འགོད་པ་དང་། སེལ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སྨྲས་པ།

༄༅། །རྒྱུ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྙོན་པར་མི་ནུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་། ནང་གི་སེམས་ཅན་དང་། སྣོད་
འདི་དག་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་པོན་ཡིན་གྱི་ཚེ་ཕྱི་མ་བྱས་པའི་ལས་འདིར་
སྨིན་པའམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མི་རྟོགས་
པར་བསྟན། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ། མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལྟའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པར་གྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱང་འཕེན་པ་གང་ལ་
འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་འཐུག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་

བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་འཕེན་པ་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྒྱུད་འཕེན་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་
སྔེ་ཕྱེ་བྲག་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་ལྟ་བའམ་ཐེ་ཚོམ་མ་ཞུར་པ་དེ་སྲིད་དུ···
ལྡན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དེའི་ཚེ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟེན་ང་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །མེད་པར་ལྟ་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་མཐུན་དཔེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྡན་པས། དགེ་བསྙེན་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་བདེན་པར་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བ་བདེན་པ་མེད་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བདེན་

༄། །པར་ཡོད་པར་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་
པར་ཡོད་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ སྔར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་དགག་པ་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མཐུན་དཔེ་གྲུབ་པ་
ཉིད་དོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་དགག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤིས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་
བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་གཞན། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་བོའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤིས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་ལྟ་བར་རྟོག་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་བདག་

མེད་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་དག་རང་
བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་སྟེ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློས་གཟུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་མེད་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཐ་
སྙད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱི་བློས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པ་ནི་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་
བཀག་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་སྒྲུབ་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་

༄༅། །པར་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པའི་རྩ་བ་བྱུང་ནས་འཕྲིན་ན་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་བསན་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ལྡོག་ཅེ་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལས
ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། སླར་ཡང་
རང་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུན་ཐབས་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ས་བོན་ཙམ་ཡང་སྤངས་པས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ······
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་གཉེན་མའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན

སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་རང་གི་ངང་གིས་དངོས་པོར་མངོན་པར······
ཞེན་ཅིང་སྣང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་དངོས་པོ་སྨྲ་བས་བདེན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ
སྐྱེས་ནས་སྐྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ་བདེན་འཛིན
ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་པ་མེད་པས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ······
མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན། བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ
ཀླན་ཀ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཀླན་ཀ་སྤོང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཀླན་ཀ་སྤོང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་སྣང

༄༅། །བའི་རྒྱ་བཤད། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཚུལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཐོས་བཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ཐོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་
གིས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་གཏི་མུག་འཐུག་པོ་ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་གིས་
སྒྲིབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ནའང་མེད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་མཐུ་ཡིས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྐྲ
ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་དང་རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་འདུས་བྱས་སྣ་ཚོགས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བློ······

གྲོས་ཀྱིས་བདེན་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཁུངས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་རིག་པ་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་རྩ་བ་མ་རིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་གི་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་
ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བར་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆགས་པ་སྟེ་གདོན་མི་ཟའོ། །བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་
བཟང་པོའི་ཉི་མས་བདེན་འཛིན་གྱི་མུན་པ་མཐུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དེར་མ་ཟད་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་
པ་སྤོང་ཞིང་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པས་ན་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་འགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

༄ །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ། དཔེ་ཡིས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ། ལུང་གིས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ། ཐ་སྙད་
དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྣང་བར་མི་
རིགས་སོ་ཞེས་རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟུགས་མཐོང་ལ་
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོས་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣལ་འབྱོར་པས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། །གང་སྤྱོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡེ་
ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པས་མིན། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས། །ཤེས་པ་པོ་དང་འདུ་བར་རྟོགས་གྱུར་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་
དག་སྤྱོད་ཅེས་བྱ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བརྐྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ།
དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྐྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟ་ཞིག་རེ་
ཞིག་ཕྱིད་ཉིད་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། མིག་འཕྲུལ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་སོགས་པས་བྲག་ཆ་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མཐོང་བར་འདོད་ན་དངོས་སྨྲ་ཕྱིད་ལ་གཟུགས་སོགས་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་གཉིས་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་དུ་ཟིན་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཐ······ 226

༄། །སྣང་དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་པས་ན་འདིར་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་དག་ནི་རྨི་འདྲར་བཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ན་རྣམ་མ་བཞག །རྨི་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད། །ལོག་པའི་བློ་ཅན་མཐོང་པར་ཞེན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཤད། །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །ཆུ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཡང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དཀྲུགས། །སྡུག་པ་མིན་པ་སྡུག་པར་རྟོག །མི་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པ་མེད་དེ།

ཀ་ཚུལ་བཀའ་འགྲེལ

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ནས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་སྐྱེས་ལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ……
ཡང་མ་སྐྱེས་སོ། །གསུམ་པ་ལུང་གིས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟག་ཏུ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གདོད་མ་ནས་ཞི་ཞིང་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། 228
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་
པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་

ཨ བརྒྱ་བཅུ་ལྔ་ བ

༄ །ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡང་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཞི་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་དག་གིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་བརྒལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དཔེ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་གདགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྱུང་འགྱུར་བཞི་པོ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་བུམ་པ་གདགས་པར་རིགས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བཏགས་

པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སོ་གཞན་གྱི་བུ་དང་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པའི་རྟེན་རྫས་སུ་གྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རླུང་སོགས་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། ས་ཆུ་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ནི། །རེ་
རེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད། །གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཉིས་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན། །སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཇི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
པ་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ། །མི་རྟག་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་འགལ་བ་ནི། །ནམ་ཡང་
མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གདགས་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཀ་བ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས།

230

༄༅། །ཁྱིམ་དུ་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན། བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། ཇི་ལྟ་ སྟོན་པས་སྤྲུལ་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པར་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ལ་ གཉིས་ཏེ། རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚུལ། རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མཐའ་བཞི་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་རིག་པ་ལས་ འདུ་བྱེད། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་དུས་ལ་སོགས་ པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་ དུ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་བརྗ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ་གང་འདིར་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་

231

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་ལྟ་བའི་དྲྭ་བ་གཅོད་ཚུལ། མཐའ་གང་དུ་ཡང་བརྟག་པར་མི་ནུས། རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་ལ་སོགས་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་
གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ལ་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་སུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་འདི་དག་གང་དུ་ཡང་བརྟགས་པར་

༄༅། །མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་ངན་གྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་སུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་འདི་
པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་མི་ལེན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟག་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་
སྨྲ་བས་རང་བཞིན་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་ལས། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་
ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་
སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་གང་། །དེ་ནི་སྐྱེ་ཞེས་ཇི་སྐད་སྨྲ། །ཅེས་པ་དང་། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་གདགས་

པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་
རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྱུང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ནི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་
དངོས་པོར་སྣང་ཙམ་སྟེ། དབུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་དགག་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ལམ་ལ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་རྒྱུའི་དུས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་མེད་པ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་

༄། །དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དང་། འབྲས་བུ་མི་སླུ་བར་སྟོན་པའི་རིགས་པས་སེལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། དངོས་པོ་འགོག་པས་སེལ་ལོ། །འདི་ནི་ཡོད་པ་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྣང་བ་བདེན་པར་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་འགོག་པའི་ཐབས་ཏེ། དེ་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་བློ་སྤོང་བར་
ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་མ་བཀག་པར་ཡུལ་ཅན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དགག་བྱར་བཟུང་བའི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་བློས་བདེན་པར་བཟུང་བ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་ཡང་དེ་
ལྟར་དུ་གནས་པ་སྟེ་དེ་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་
ཀ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མེད་ནའང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་
ཡོད་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བཅོས་མའི་ནོར་བུ་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་

ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྟོག་པར་མི་ནུས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་པའམ་བདག་དང་གཞན་དང་
གཉིས་ཀ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་ཟིན་ལ་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ།
དཔེར་ན་བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་
འབྲས་བུར་བསྟན། སྟོང་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་མིན། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཟླན་ཀ་སྨྲང་། ཕྱོགས་འཛིན་བསལ་བས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས
པ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས་དེ་ཁོན་ཉིད་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

236

༄། །ནམས་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་སྐྲ་ཤད་སོགས་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་མི་ཤེས་
པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་རྟོག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་ན་མཐར་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་པ་རྣམས……
གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། 237
གཉིས་པ་རྩོད་པའི་ཚེད་དུ་མཛད་པ་མིན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་
མཛད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་

བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ཀ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡོན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཞག་པར་སྒྲུབ་བ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ནི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོལ་བ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སྣང་བ་ཉེ་བ་ན་མུན་པ་ལྟར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྩོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་པ་མིན། །འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་ལྟར། །འདི་ཡིས་ཕལ་གྱི་ཆོལ་བ་བསྲེགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཕྱོགས་འཛིན་བསལ་བས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་

༤༡ ༄༅། །གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཡོང་ཁྲི་བ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉེན་པོ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ལ་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། འགའ་ཞིག་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ན་རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་
པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་ཞིང་སྒྱུ་མ་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དང་བཅས་པས་འཁྲུལ་པ་ཡོན་ནོ། སྣང་བ་ནི་མ་རིགས་པའི་ 239
དབང་གིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལ་དང་པོ་མཉམ་བཞག་འགོག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་དམ་པའམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུང་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་ནམ། མཉམ་བཞག་ཡོན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ལ་ཕན་ཚུན་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཤེས་པ་

དང་ཤེས་བྱ་མེད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡོན་ཉིད་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་མཐོང་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་ཕྲད་
པའི་སྲིད་པ་དང་། །སྡུག་ལ་བྲལ་བའི་སྲིད་པ་སྟོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་གྲོལ། །གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།
དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོང་ཤེས་པ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡི། །བློ་མཆོག་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཉམ་བཞག་ཏུ་བློ་
མེད་ན་ཡུལ་བདག་མེད་པ་གང་གིས་རྟོག་པར་བྱེད། མཉམ་བཞག་གོམས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སུ་བློ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་ཞེན་མེད་པས་མི་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མཉམ་བཞག་ལ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྟོག་པ་འགག་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ལ་ནི་བདེན་ཞེན་མེད་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པར་ཡོད་པས་མི་འགལ་ 240

༤༡

༄ །ཡོ། །མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན། སྣང་བ་ལས། ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ལ་བསྟོད་པར། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། །མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་སྟོན་པ། །ཟབ་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་པ་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་སྤངས་པའི། །རྟོག་བྲལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྡན། །ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་བར་བྱེད། དེས་ན་བློ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁ

ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་མདོ་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པ་བློའི་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅེ་ན། འདིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བུ་དོན་དམ་པར་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ཞེས་དོན་དམ་པའི་སྒྲ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། མཁྱེན་བཟང་ཕྱིར་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཁྱབ་སུ་ཆུད། །ཅེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལས་འདས། །དབང་པོ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་བྱ་བ།།

༄། །གང་ཡང་རུང་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ན་ངེས་རྟོགས་ན། །དེ་ར་ནི་ཤེས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །ཅི་སྟེ་མཉམ་བཞག་ན། བློ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཉམ་བཞག་ན་གཞན་རིག་མེད་ཅིང་རང་རིག་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་པས་བརྟགས་བཟོད་ཀྱི་རང་རིག་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་ནི་མི་འགོག་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དཔེ་མེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཅི་སྟེ་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ལ། །ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐེག་མཆོག་མོས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ཅུང་ཟད་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་

བར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ནས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་མདོ་
ལས། སྤྲིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་དག་བློ་
གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདིས་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྟོགས་
ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁྱོད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་བཞག་ན་བློ་མེད་ཅིང་རྗེས་ཐོབ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཕོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པའི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཉེན་པོར་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་ཇི་
ལྟར་ནུས། གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱ་དགོས་པ་ཕོ་ནའོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་འདིར་ནི་ལྟ་བས་ཟིན་པའི་མཚན་མ་བཅད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མཉམ་པར་

༄། །འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྨྲས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་གཉིད་འཐུག་པོས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སྔར་ལྟར་གནས་སོ། །དེས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེར་ལས། མ་རིག་འགག་པ་འགྱུར་ན་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་པས་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །
ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་
མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་ཟད་མེད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་རྟག་པར་ཡང་། །དེ་དག་ལན་འགའ་
ཙམ་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད། །ཡེ་ཤེས་མི་ཤེས་མི་བྱ་མི་སེམས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་རྟེན་ནས་མི་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྤང་བྱའི་རྒྱུན་གཅོད་པར་འདོད་ན། རྩ་ཤེར་ལས།
སྔོན་འབྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། སྔར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་པ་ན་འཕྲུལ་སྣང་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་འཕྲུལ་སྣང་དུ་འདོད་པས་དེ་དག་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ནི་ཁྱོད་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མདོར་ན་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མིན་པ་ངན་སོང་བ། །དེ་ནི་
ལོག་པར་ལྟ་བར་བཤད། །ཅེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་ལ་སོགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཉེས་པ་
སོ་ན་གནས་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཚེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་བཀག་པ་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་
འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདེན་ཞེན་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་པས་དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་གཅིག་པས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ནི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་

༤ ༄༅། །པའི་འདོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དབུ་མ་པས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་བརྒལ་ལན་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་བློ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མཉམ་རྗེས་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བློ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། མཉམ་བཞག་
རྟོག་མེད་ཡིན་ལ་རྗེས་ཐོབ་རྟོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་སྨྲ་ཡི་རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་མི་སྨྲ་སྟེ། མ་དག་ས་བདུན་ནའང་མཉམ་བཞག་ 247
གིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡོད་ལ། དག་པ་སར་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཡང་གཙོ་བོར་རྟོག་མེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཏུ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་
འབྱེད་ཅེ་ན། མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ལྡང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་ཅིང་། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པར་བཀག་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡང་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མངོན་

དུ་རྒྱུ་ནི་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་བཞག་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་སྣང་གིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་པས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡང་ཡོངས་སུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུའི་དུས་སུ་སྤྱང་མི་དགོས་པ་དང་སྣང་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་ལམ་གྱི་གེགས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་དུས་སུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་།

༤ ༄༅། །སྣང་བཅས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པས། ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་བའི་མཐོང་རྒྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་
དམན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྫུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རྗེས་ཐོབ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་
སོགས་ཕྱིའི་ཡུལ་བདེན་པ་སྣང་བའི་མིག་སོགས་མ་འཁྲུལ་པ་དང་། མིག་རྒྱུ་སོགས་རྫུན་པའི་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པར་སྨྲ་ལ། འདིར་ནི་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
བྱང་གི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ཁོ་ན་ལ་རུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་དངོས་པོ་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་ 249
འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་ན་ཆུང་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འདིར་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད་ཅེ་ན། འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་བ་

དང་མི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་ན་ནི་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ་མི་སྣང་ན་ནི་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཁྲུལ་
མ་འཁྲུལ་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་མི་སྣང་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་སྣང་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱུན་ཚོགས་མི་བཟོད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།
བྱང་ཆུབ་ལམ་ཅན་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གང་ལས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་དངོས་རྣམས་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྐྱེན་གཞན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། །མཉམ་བཞག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་མཉམ་བཞག་ལ་བློ་མེད་པར་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཇོག་ཁའི་གཉིས་སྣང་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་འགགས་པར་ཡོད་ཅིང་
འདིར་ནི་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །གཉིས་སྣང་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོན་གྱི་མི་དགེ་བ་ལས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འདོད་

250

༄། །ཕར་ཕྱིས་ཤིག །ཅི་སྟེ་ཕྱིད་ལ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་པར་འཇོག་ཁའི་གཉིས་སྣང་ནི་འགག་ཟིན། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཉམ་པར་འཇོག་ཁའི་གཉིས་སྣང་གིས་མཉམ་བཞག་ལ་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བཞག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཕྱིད་ཀྱིས་ནི་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པས་མི་འདྲའོ། །འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་རྟོག་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། མདོ་ལས་མ་རིག་པ་ནི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྐྱེན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ནས་བག་ལ་ཉལ་བ་ནི་རྒྱུའོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་རྐྱེན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་མ་རྣམ་སྦྱངས་པས། །མར་གྱི་སྙིང་པོ་དྲི་མེད་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱངས་པས། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ས་བོན་

གྱུར་པའི་ཁམས་དེ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད། །རིམ་གྱིས་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དྲི་མེད་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཡང་། །སྤྲིན་དང་དུ་བ་ཁུག་སྣ་དང་། །
སྒྲ་གཅན་གདོང་དང་རྡུལ་ལ་སོགས། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཡིས་བསྒྲིབ་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་པ་ཡི་སེམས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྐྱེན་ནི་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ནི་དེའི་གཞི་ཡིན་པས་རྒྱུར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་སྣང་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་འདི་མ་རྟོགས
པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དང་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྐྱེན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས 252
ལ་རྟག་ཆད་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྐྱེན་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུང་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རྟེན་

བརྒྱ་ཉེར་བདུན་ ཁ

༄༅། །ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་སྣང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དུ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱེལ་བས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བའི་···
ཚེད་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་པས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་པས་མཐོ་རིས་
འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་རེ་ཤིག་ཇི་ལྟར་བཅིང་པའི་ཚུལ་ལོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ན་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།
གང་བློ་ཡོད་དང་མེད་པ་ལས། །རྣམ་པར་འདས་ཤིང་མི་གནས་པ། །དེ་དག་ཟབ་མོ་དམིགས་མེད་པའི། །རྐྱེན་གྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པ་རྫོགས་པ་ན་

མཐོང་ལམ་དུ་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་མཐོང་སྟེ། འགག་ཞིག་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་མཐོང་བ་ན་འདི་ན་ཆུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་སོང་ལ་ལྟོས་ཤིག །ངའི་ཚིག་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་བཏགས་པའི་ཚེ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ངོ་བོ་ལྟར། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མི་སྣང་བ་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སླུ་བའི་ཆོས། །ཡང་དག་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། རྣམ་པར་དབེན་པ་རབ་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །མཐོང་

༨༡ བཀྲ་ཤེར་བཀྲད་ ཁ

༄༅། །ལམ་ཡན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་ནི་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་མོད་ཀྱི་སེམས་འགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ནོར་བུ་དང་། མེའི་འོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་ནི་ཞིང་དག་པ་དང་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷུར་ལེན་པའང་ཡོད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་རྒྱུས་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་འགྲིབས་ནས་དག་པའི་སྣང་བ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བས་སོ། །གཙོ་བོར་ནི་སྣང་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་སྟེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གཏི་མུག་ཟད་བྱེད་མཐོང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འདོད་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །སངས་རྒྱས

རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིན་དེ་ནི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་འཁྲུལ་སྣང་འབབ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་ཡོ་ནར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དབུ་མའི་གཞི་དང་ལམ་
དང་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་
སྟེ་མཉམ་བཞག་གིས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་མཉམ་བཞག་སྣང་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་སྣང་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་གྱི་སྣང་བ་གཏན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཚེ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། དེའི་ཚེ་
རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་མ་མཐོང་བ་གཉིས། འཕགས་པས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་བློས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཤཱཀྱ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཉི་མས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་མ་ལུས་པས་མཐོང་ཤིང་ཚང་ཚིང་དུ་གྱུར་པའི་མ་

256

༤ ༄༅། །རིག་པའི་ཤུན་པ་བཙོམ་པ་འདུས་བྱས་སྐྱི་ཡམ་དང་མིག་འཕྲུལ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་བསལ་བ་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་མཐའ་བྲལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་ཡང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདེན་པ་མི་སྣང་བས་སྣང་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།
དངོས་པོ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་རབ་མཐོང་ན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། །ཡུལ་གྱི་འདམ་ལ་མ་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་མ་རྟོགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་འཛིན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་བསྒོམས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་
འཛིན་མི་ལྡོག་པ་བཞིན། ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྡོག་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་
དམིགས་ཡུལ་དུ་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས་སྣང་མེད་དུ་འདོད་པར་དོར་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་སྣང་སྟོང་ཟུང་

འཇུག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་འདི་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤང་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམ་ཞིང་ཕྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པར་སྤངས་པའི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ནས་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཡན་གར་བ་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་སྣང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་སྐྱེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཤས་ཆུང་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཀུན་སྒྲིག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། བདག་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག །བརྟེན་ནས་བཏགས་

༄༅། །པ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག །མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རྗེད་པའི་ཚུལ། བདག་མེད་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། བརྟགས་པས་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་དཔྱོད་
པའི་བློ་ཡིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ། དེའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དེ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་འཐད་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་རྒས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བའི་རྩ་བ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཅན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་ལྟ་དེའི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་ནི་འཇིགས་ལྟ་དེའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པ་སྟེ་
ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་

ལ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་བདག་ཁོན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྡེའི་འདོད་པ་དགག །རང་སྡེའི་
འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་ཇི་འདྲ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་དུ་བརྟགས་སོ། །ཁྱད་པར་ལྔ་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པས་ན་ཟ་བ་པོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱ་བ་ལ་སྐྱོམ་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའོ། །རྒྱལ་དང་མུན་པ་དང་
སྙིང་སྟོབས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་
ནི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་བདག་ཡོན་ཏན་དགུ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ལུས་ཆེན་པོ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བརྒྱང་པ་དང་། ཆུང་དུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་བསྐུམ་
པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་སྨྲའོ། །རིག་བྱེད་དུ་སྨྲ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་ཐ་དད་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་བདག་གཅིག་ཉིད་ལུས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཅེས་འདོད་དོ། །

ཨ བརྒྱ་སོ་གཅིག བ

༄༅། །གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ། རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པས་གནོད་པ། ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ལ་གནོད་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་
དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ངར་འཛིན་
གྱི་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་ནི། གྲངས་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་བདག་
དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཀུན་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས་གནོད་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕུང་པོ་མ་

གཏོགས་པ་སྟེ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བདེན་འཛིན་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་
རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློའི་རྟེན་དུ་མི་འདོད་དེ། གང་དག་རྟག་པ་དང་ཟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་རིགས་པ་མིན་པའང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་
བྱེད་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ད་ལྟ་རྟག་པའི་བདག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་དམིགས་པ་ཡང་སྔོན་རྟག་པའི་བདག་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་དག་བསྐལ་པ་
མང་པོར་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་རྟག་པའི་བདག་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་རྟག་པའི་བདག་འདི་མ་མཐོང་ལ། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱུང་གི་སྒྲས་ནི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་སྣད་དོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །རང་སྡེའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་

༄༅། །དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ན་རེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་བདག་ཏུ་འདོད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་སེམས་དུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་དུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེའོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། དགག་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མཐའ་གཞན་བཀག་པ་དང་། རྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་བྲེལ་
བའི་དོན་ཅན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད། ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད། མངོན་རྟོགས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མདོར་
བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔའམ་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་ན་དེ་དག་བདག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་ལ་སེམས་ཀྱང་མིག
གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག
ནི་རྫས་སུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རྣམས་ཡོན་ལ་ཕུང་པོར་བརྗོད་ཅིང་དེ་ཡོན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དགེ་སློང་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ
བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་

ཨ བརྒྱ་སོ་གསུམ་ ཐ

༄༅། །ཁས་བླངས་པས་གནོད་དོ། །བདག་དེར་ལྟ་བ་ནི་གཞི་མེད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །སྔོ་སེར་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། ཕུང་པོ་ལ་
དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་
ལྡོ་རྒྱུན་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ཁྱོད་ནི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པར་དང་ཆད་པར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐད་
ཅིག་རེ་རེ་དེ་དག་ལ་ཕུང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པས་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་བདག་ཀྱང་སྔར་གྱི་ལུས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བདག་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། ཉེ་

བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟར་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བདག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འདོད་པར་སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་གི་འོག་རོལ་དུ་ལས་ལ་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་
ཞིག་ནས་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མ་འོངས་པ་ན་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་
སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ 266
ན། འོ་ན་གཞན་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བདག་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་དེ་ནི་

ཞ

ཁ་ཤེ་ཊཱི་ཁ་༡

ཁ

༄༅། །གནས་གྱུར་ཅིང་། །དེར་མ་ཞི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཚད་དང་ལས་རྣམས་ཚད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྤྱོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྤྱི་ཕྱིའི་བདག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ལ་ལྟས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་སྔེ་གཅིག་ཏུ
ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་པར་རིགས་ན་འང་སྔར་གཞན་དབང་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པའི་ཚེ་རྒྱུད་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་རྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ཉེས
པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཙ་བ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཕུང་པོ་དང་
སེམས་བདག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་
ལུང་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་པོ་ཞེས་སོགས་བཞི། མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་བཞི། ལུས་སྲོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས

267

ཏེ་བཅུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང་པོ་འཛིན་དགོས་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཕྱིར། འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་པས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཕུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཤར་གྱི་རི་བོ་པའི་སྡེ་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྙད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ཡང་བསྙད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མངོན་རྟོགས་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལྔའམ་སེམས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ 268

༄༅། །བའི་དུས་སུ། ཕུང་པོ་ལ་བདག་གི་སྙམ་སྒྲོར་ལ། བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་འཇུག་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་
ལ་བདག་གི་སྙམ་གསུངས་ལ་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་སྤོང་བས་དེ་མེད་པར་མཐོང་ན་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་གི་སྙམ་བརྟགས་པའི་"
བདག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ལྟར་ན་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
བདག་མེད་མཐོང་བས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས
པ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ལ་ 269

མཚན་མར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས།
ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་འགོད། དང་པོ་ནི། ལུང་གིས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དམ་དགེ་སྦྱོང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་བདག་གོ་
སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ
བདག་ཏུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་ན་མདོ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་
གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་བདག་དགག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་ཡིན་རྣམ་ཤེས་

༄༅། །ཀྱང་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལས་བསྟན་པའི་དོན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་སློང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ཕུང་པོ་
བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མདོ་དེས་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བའི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་
ལ་ནགས་ཚལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི་ཤིང་རེ་རེ་ནགས་ཚལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་རྫས་སུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། མགོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མིན་དུལ་བར་བྱ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་
ཡང་ཡིན། །ངན་དང་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོའང་ཡིན། །ཞེས་མགོན་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་
ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ནི། །འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་དེ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས་ཤིང་རྟ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་

ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན་ཤིང་རྟ་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་རྟ་དེའི་ཡན་ལག་འཐང་ལོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དག་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐའ་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱིབས་བདག་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་འཐང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འཐང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་

༄༅། །དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་གྱི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྐྱེད་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་བདག་ཡིན་པར་……
འདོད་དོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་དེ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་གཟུགས་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བདག་རང་ཉིད་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་
མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དང་བུམ་པ་དང་། རྫ་མཁན་
དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བུད་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ནི་ཉེར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ 273

སེམས་པ་ཡིན་ན་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ཡིན། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ། ཉེར་བར་བླང་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པོ་སོགས་གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཉེ་བར་བླང་བྱ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི། བདག་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པས། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་བདག་དེ་སའི་ཁམས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནམ

༄། །མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁམས་དྲུག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཅིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་
བཟུང་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྣམས་
ལ་ངར་འཛིན་གྱི་བློས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མ་དམིགས་པ་
ལས་བདག་གི་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཕུང་པོ་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་
དང་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་ན་
ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཟློག་པར་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་མ་འབྲེལ་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པར་རྟོག་པས་ངར་འཛིན་སྤོང་བ་ཞིག་ན། ཁྱོད་

ལྟར་ན་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྣང་བ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་རྟག་པའི་བདག་མེད་
པར་ཤེས་ནས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར་བ་སྟེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་དང་ངར་འཛིན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་རང་གི་ཁྱིམ་གྱི་རྩིག་པའི་ཕུག་ན་དུག་སྦྲུལ་གནས་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་པ་བསལ་ནས་དུག་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་ཀྱེ་མ་ཤེས་ལྡན་གཞན་གྱིས་གནམ་པོར་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཉིད་དེ། གླང་པོ་ཆེ་མེད་པས་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཡང་རྟག་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོག་པས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་བསལ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་བཟློག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་
བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འདོད་པ་དགག །ལྡན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགག །འཇིག་ལྟའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བདག་བརྟེན་པར་འདོད་

༄༅། །པ་མ་ཡིན། བདག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་མཁར་གཞོང་དང་ཞོ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྟོག
པ་འདིར་འགྱུར་ན་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འདིར་རྟོག་པ་དོན་མེད་པའོ། །བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་ཡོད་པ་མིན་པ
དེའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བདག་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དོན་མེད་དོ། །ལྡས་སྦྱིན་གནག་སྟེ་བ་ལང་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་ཀྱི་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར
གཞན་མིན་པ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ལྡན་པར་འདོད་གྲང་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདག་ནི་གཟུགས་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་འཇིག་ལྟའི་གྲངས་ངེས་བསྟན
པ་ནི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཚན་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མིན་ལ། ནགས
ཁྲོད་ན་སེང་གེ་གནས་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་བདག་བརྟེན་པ་ཡང་མེད། རི་བོ་གངས་ཅན་ལ་ནགས་ཀྱི་ཚོགས་ལྟར་བདག་ལའང་གཟུགས་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་

དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་དེ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དབྱེ་
བས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་མིན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཇི་སྐད་ཉི་ཤུར་བརྗོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉི་ཤུར་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་མི་ནུས་པས་རྣམ་པ་བཞི་
བཞིའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ། །ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བ་ཉི་ཤུར་ངེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལྔ་པོ་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་དགག་པར་མཛད་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་
རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུར་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་

ཨ། ༄༅། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིས་བཅོམ་ནས་རྩེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ལྷུན་སྟུག་པ་ལ་གནས་པ་ཇི་སྐད……
བཤད་པའི་ཉེ་ཤུ་པོ་འདི་དག་གོ །ལྟ་བའི་རི་བོ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་བྲག་རྡོ་འཕེལ་བ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུང་བ་དབང་ཁམས་གསུམ་
དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པ། མ་རིགས་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཐོན་པ་ཞིག་གོ །འདིར་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་གང་བཟུང་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཟུང་ངོ་། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད། དང་པོ་ནི། མང་
པོས་བཀུར་བ་དག་གང་ཟག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེ་
ཁ ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །སོགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ཡོད་པ་

དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །རྫས་སུ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཤེས་བྱ་མིན་གྱི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་ཡང་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་
ནི་དངར་འཛིན་གྱི་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག །དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་
དགག །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་བདག་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལས་སེམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་
གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སེམས་ལྟར་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལྟར་ན་བུམ་པ་རང་

༄༅། །གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་འདོད་ཅིང་གཟུགས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་དངོས་པོར་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གང་ཟག་རྫས་སུ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཏེ་ཡུལ་བདག་དེ་དངོས་པོར་རིགས་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་མིན་ལ་ཕུང་པོའི་ངོ་བོའང་མིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མིན་ལ་ཕུང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཏགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དཔེ་ཡིས་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་མདོར་བསྟན། དཔེ་ཤིང་རྟ་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེས་དོན་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཤིང་རྟ་འདི་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་དང་། འཇོར་བུ་དང་སྒྲོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ཡན་ལག་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་པའང་མིན། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟ་དེར་བརྟེན་པ་ཡང་མིན། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ལ། དབྱིབས་ཀྱང་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བདག་ཀྱང་

༄། །རིགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཤིང་རྟ་དོན་དམ་པ་དགག །ཤིང་རྟ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམ་པར་བཞག །རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཚོགས་པ་ཡོན་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག །དབྱིབས་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག །ཕྱི་བྲག་ཏུ་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་
པར་གྱུར་ན་ནི་ཡན་ལག་སིལ་བུར་གནས་པ་སྟེ་སྤུངས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ནི་དེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
ཅན་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་རིགས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ནི་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་བཤིག་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་དམིགས་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཤིང་རྟ་བཤིག་ནས་ཡན་ལག་སྤུངས་པར་གནས་པ་ཆོས་ཅན།
ཤིང་རྟ་མེད་པའི་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག །ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་དག་གམ་ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག །སོ་སོ་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འདོད་ན་སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་གིའམ། བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་རེ་རེ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་སྔར་ན་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤིང་རྟར་རྫོགས་པའི་དུས་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་བཅས་པའི་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཤིང་རྟ་མ་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ན། སྔར་གྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ལས་གཞན་ཕོན་ཤིང་རྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར་སྔར་གྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལས་ད་ལྟར་གྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་འདི་སྔར་གྱི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་

༄༅། །དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་
པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་
གཅིག་ཡོད་ན་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་གདགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ན་གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་བཏགས་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་པོ་ 285
ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤིང་རྟ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གདམས་པ་བརྗོད་པ། སྔར་གྱི་རིགས་པས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་
རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་འདི་ནི་མི་

བདེན་པའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པའི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་འདུ་བྱེད་དང་། མྱུ་གུ་མི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་བྱས་ཀྱང་གང་གི་ཤཱ་ཟ་བར་མི་ནུས་པའི་
རི་དྭགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ཞེན་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་བཀོད་པ་དེ་
ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བློས་བུམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞེན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ 286
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་བུམ་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དུ་མི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་

༄༅། །ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤིང་དེ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་
དུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིང་རྟ་
འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་
འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་མ་ཟད་
ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་
ཅན་དང་ཡང་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཤས་ཅན་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བླང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བརྗོད་

པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་སྡེ་པ་གང་དག་མདོ་ལས། ལས་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཡན་ལག་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆ་ཤས་
ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་མེད་པ་དང་། ལས་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་
སོགས་པ་མ་བརྟག་ཅིག་ཅེས་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་བརྟགས་
གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པས་ཕྱོགས་བདུན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། 288
ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། རྣམ་པ་བདུན་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་
པས་ཤིང་རྟ་འདི་ཡི་ཡོད་པ་མི་རྙེད་པ་དེས་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འང་གི་སྒྲས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མེད་པ་

༄། །ཡིན་གྱི་མ་བརྟག་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པས་ན་དབུ་མའི་གནད་བསྟན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ཤིང་རྟ་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའི་ཚུལ་མ་བརྟག་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྣལ་
འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མ་དམིགས་ལ་རག་མོད། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྣལ་མ་འཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རིགས་པས་
དཔྱད་ནས་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ཀྱང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པས་ན་
ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟ་རྟོག་པ་པོའི་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་གི་ཤིང་རྟ་མི་ཤེས་པ་དག་ནི་ཤིང་རྟའི་
ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་རྟ་རིལ་པོ་མེས་ཚིག་ན་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་ལ་ 289

སོགས་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བུད་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་
ལག་མ་ལུས་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མེས་ངེས་པར་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དཔེས་དོན་མཚོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་བ་དངོས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་
ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ཤིང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་ཤིང་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་ལ། བདག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །འདིའི་ལས་དང་བྱེད་པ་
པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཁས་བླངས་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་ལ་བདག་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོའང་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ནི་བདག་འདི་ནི་སྔར་
བྱུང་བ་ད་ལྟར་ཡང་ཡོད་པའི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་། མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན། འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ ༢༧༠

༄༅། །ཀུན་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་དེ། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་
བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཟས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་གྱུར་གྲང་། །མེད་
པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་པས་ཀུང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་རྩ་བ་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་
མི་འཐད་དོ། །སྔོན་ཚེ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀུང་མི་འཐད་དེ། །རྩ་བ་ལས།
ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། །མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མེད་ཏེ། །འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར། །བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྱུང་བའང་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་འཇིག་ཉིད་དུའང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་ 291

འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། །རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
དུ་འང་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་གི་ཐ་སྙད་འདི་གང་ལས་རྟེན་ཅེ་ན། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡུལ་གང་ལ་རྟག་ཏུ་
ངར་འཛིན་གྱི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་མིག་སོགས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡི་
འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་བརྟག་གྲགས་པའི་ངོར་གཉིས་སུག་གི་རྒྱུ་ལས་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་བདག་མེད་པ་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི།
གཉིས་སུག་གི་རྒྱུ་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ་དེ་མ་དམིགས་ན་…

ཨ ༄༅། །ཡང་བདག་གི་བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་བདག་གི་
བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གིས་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་གསུམ་སྦྱོར་དང་རྟག་
སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་པར་ཐོབ་པ་ན། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་མེད་པས
ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་དང་། །བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་ཟད་པས་ན་
སྐྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མཁས་བསོད་
ནམས་ཚོགས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་མཁས་པ་དག་གིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །དྲུག་པ་བརྟག་པ་ 293
བརྒྱ་ཞེ་བདུན་
ཁ

གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཅི་སྲིག་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་དང་། རེ་ལྡེ་དང་། དམག་དང་།
ནགས་ཚལ་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། སྡོན་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། སྲན་དང་། མགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་འདིས་རྟེན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྩོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ནི། ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རྩོད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་
དགག་པ་མི་མཛད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤེ་ན། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དོན་དེ་དག་གི་མེ་རིས་སྦོ་བསང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་བུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཇོག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མཁྲིན་པ་དང་སྟོ

༄ །ཁ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་དང་། མཆུ་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་གཞི་དང་། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
འདོད་ཆགས་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་། བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བསྲེག་བྱ་དང་། མེ་ལ་སོགས་པའི་སྲེག་བྱེད་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཤིང་རྟའི་རྣམ་
དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བཙལ་བ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཤིང་། རྣམ་དཔྱད་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལྟོས་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། རང་ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་པར་བརྗོད་པ། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ས་བོན་སོགས་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་ས་བོན་སོགས་དེ་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་

རྗོད་སྟོན་བཀའ་འབུམ་

འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེས་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་རྒྱུ་
གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུར་འཇོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ལས་རྒྱུར་འཇོག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལས་སྔར་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྨྲོས་ཤིག །གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྔར་
གྲུབ་ན་ནི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྔར་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་
མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེད་ན་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་དམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་གྲང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་
ཚེ་རྒྱུ་མཚོ་དང་ཆུ་ཀླུང་ཕྲད་པ་ལྟར་ནུས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པས་འདི་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དོ། འདི་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སོ་སོར་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ན་ནི་རྒྱུ་དང་
རྒྱུ་མིན་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཕྲད་པས་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ 296

༤༡ ༄༅། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ཕྲད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྲད་ཀྱང་སྐྱེད་ན་ནི་རིལ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་
ཁྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུས་མི་སྐྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུས
འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་མེད་པས་འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པར
ཡོད་པར་འདོད་པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་གང་
གི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལྟར་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་སྣང་བ་
ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དག་གིས་བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྣང་ཚོད་

ཏུ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་བོ། །བཞི་པ་གཞན་གྱིས་སླུས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱོན་སྤང་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྐྱོན་སྨྲ་བ་དག་གིས་སླུས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་
སྲུན་འབྱིན་འདིས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སྲུན་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར་ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་ཕྲད་ནས་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ནི་སྲུན་
འབྱིན་དང་སྲུན་དབྱུང་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་ཕྲད་པར་ཡིན་ན་ཡང་རིལ་སྲུན་འབྱིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ཞིང་བརྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་སླུས་པའི་སྲུན་འབྱིན་གྱིས་
རང་ཕྱོགས་ཕོ་ན་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲུན་དབྱུང་བྱ་སྲུན་འབྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཉིད་སྲུན་དབྱུང་བས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གྲུབ···
པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཚེ་དབུ་མ་པ་རང་གི་སྲུན་འབྱིན་གྱི་ཚིག་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པའི་རིགས་པ་ལྟག་ཆོད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འབྲས་བུ་

༄༅། །མ་སྦྲད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཇོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་སྦྲད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཉུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྕགས་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་མ་སྦྲད་པར་སྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་སྦྲད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུར་ཉུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྨྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་བཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་། གཞན་སུན་འབྱིན་པ་ཙམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤང་ལ་དྲུག་སྟེ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པར་བརྗོད། མི་བདེན་པ་སུན་འབྱིན་པ་འཐད་པ་དཔེ་ཡིས་སྟོན་པ། ཀླན་ཀ་བརྗོད་པའི་ངག་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། གཞན་ལ་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པར་བསྟན་པ། སུན་འབྱིན་ལྟག་མའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་ཚུལ། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྦྲད་པར་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་སྦྲད་ནས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་པའི་

ཉེས་པ་ནི་འདིར་གང་ཟག་གང་ལ་ངེས་པར་སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་། སུན་དབྱུང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་གྱི། དབུ་མ་པ་བདག་ལ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སུན་དབྱུང་བྱ་དང་། སུན་འབྱིན་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་བརྟག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱིར་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་
སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཨ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་
ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཡང་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་

༄༅། །རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་འདིས་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་བཀག་ནས། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྨྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། སྨྲུན་འབྱིན་པ་དག་ཀྱང་སྨྲད་པ་དང་མ་སྨྲད་པ་སྨྲུན་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྨྲུན་འབྱིན་པས་སྨྲུན་དབྱུང་བྱ་སྨྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མི་བདེན་པ་སྨྲུན་འབྱིན་འཐད་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ལའང་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་ཆུ་སྨྲད་པ་དང་མ་སྨྲད་པར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེད་པ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཆུ་དང་ཉི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་སྐྱེ་ལ་

ཨ། ཀ་ཤོ་ཤ་བཀའ་འབུམ་

གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་གཟས་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་ལོང་གི་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་རང་གི་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་སེལ་བའི་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་སུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་པ་ལ་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་སྦྱང་བ་སྤྱི་དག་པར་བྱ་བ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་…ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རྐྱལ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་བྱ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །འདིས་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཀླན་ཀ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་

302

༄༅། །ཁའི་ངོ་བོའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐྲད་པ་དང་མ་ཐྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པས་ཐྲད་མ་ཐྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ཚད་དེ་འབད་པ་དོན་མེད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་
གནོད་པ་བཞིན་ཏུ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐྲད་མ་ཐྲད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་སུན་འབྱིན་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་རྗེ་
ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཐྲད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་
པའི་མཐུན་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་
ནུས་པ་ཆེས་སླ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་

གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་རྩོད་པ་བཟློག་པ་ཡིན་པས་ལན་སྨྲས
ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་དར་གྱི་སྲིན་བུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པའི་སྙིང་དུ
དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཁོར་བ་འདིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་བཅོལ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །སྒྱུ་འཕྲུལ་ལྟག་མའི་སྒོ་ནས་ལན་
འདེབས་ཚུལ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་སྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་ལྟག་མ་རྗེ་རྗེ་གཟིགས་མ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་དམ། སོགས་
པ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཚེད་དུ་འདིར་སྒྱུ་འཕྲུལ་དུ་བཏང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་མི་
བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྱུ་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྐྱལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྱུ་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྐྱལ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་ 304

༄༅། །དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་རང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ནི་སུས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་མ་བཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བཟློག་པ་ཡང་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཚིག་ལ་ཐལ་པ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱིན་གྱི་ལྟག་མ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པའི་སུན་འབྱིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་སྐུར་པ་བཏབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། འདེབས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱའོ། །མཁས་རློམ་གཞན་དག་གིས་ནི་གཞུང་འདི་ཤིན་ཏུ་མ་ཆུད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། སླར་ཡང་རྣམ་པ་མང་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ།།

གང་གི་སྣོ་ནས་ཤེ་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་སོ། །དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་སྔར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ནི་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ལུས་པར་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་བདག་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་མང་དུ་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་རབ

༄། །འཁོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྨྲར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིར་བཤད་དེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀུང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་

པར་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་དང་། བཞི་ར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ནང་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི་ནང་གི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་རང་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་མིག་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ཅེ་ན། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཇི་ལྟ་
བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་བཞིན་མི་འདོར་བར་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའམ་འཇིག་
པར་འགྱུར་བ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། མིག་སོགས་འདི་དག་ནི་ཐེག་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་

༤༡ ༄། །གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་ཡང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོའོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྒོམ་
ཤེ། ཀ། ཁྲི། པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་རྩོམ་པ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཞིག་ན་དོན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ 309
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་དུ་
བ འདོད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་

ཕ་ཀ་ཉི་ཤ་བཀའ་འགྲེལ

རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་ནི་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པས་སོ། །རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་ནུས་པས། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བཞག་གོ །གང་དག་མེའི་རང་བཞིན་ཚ་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་རྟོགས་པ་ལས་ནི་བདེན་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ཤུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ་དགོས་སོ། །གང་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་

310

༄༅། །ཕྱིར་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ཞིང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ལྟ་བ་ནི་སྨན་དུག་ཏུ་སོང་བ་བཞིན་དུ་དམ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་
གསོར་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་སྟེ། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ནི་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པས་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་
མཁས་པ་དག་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
འཇིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེའི་

རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་རིགས་པས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་དུ······ 312
ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་

༄། །ཧོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ལ་དེ་ཡང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨད་པར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་
ཞེ་ན། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མུ་མཐའ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་སྒོམ་པའི་དཔེ་ཅན་དུ་
གནས་པ་ཡིས་ན་མུ་མཐའ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཡང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཕྱི་
བྲག་པ་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་རྫས་སུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མྱང་འདས་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱའི་ཕྱིར་དུ་དོན་དམ་
མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་

ངེས་པར་བསྙད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་མེད་པ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། མཐའ་ནི་
རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ་གང་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད། དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བསྙད་དོ། །ཐོག་མར་
དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཐོག་མ་ནི་དང་པོ་ཐ་མ་ནི་མཐའ་སྟེ། དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་བརྗོད། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ལ་དབུས་མི་དམིགས་ཤིང་། གང་
ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་སྔ་མ་ནས་འོང་བ་དང་། ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྙད་དོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་འབོར་བ་ལ་ངེས་པར་བརྗོད་ལ། དོར་བ་མེད་ 314

ཤ བྱེ་ཀ་བྱེ་ད ཁ

༄། །པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགག་ཡང་འཕོར་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོར་
བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སློབ་མ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐོང་བས་མངོན་པར་འདུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྙད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་
དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཅན་
དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་དག་གི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་

ཉིད། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བས་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོར་བ་ནི་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་ཉིད་དོ། །འདུ་བྱེད་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཁམས་
རྣམས་འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྲུལ་ནས་སྦྲུལ་གདུག་པ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་
སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་འཕྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཕྲོད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ 316

༄། །ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། བཟོད་པའི་ནི་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ནི་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་པ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མཁྱེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས་མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་སྦགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ན་སྨོན་
པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་ 318
དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་འཇིགས་པ་

ཤ ༄༅། །བཞི་ནི་དམ་བཅའ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་སྤོབས་པ་
དང་སོགས་པ་ཆོས་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པས་ཆད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་འགྲོ་བ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་
ཤེར་ཕྱིན། བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་
མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་གང་དག་ནི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་ 319
གཤེགས་པ་དེས་མི་འཕྲོག་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག །རྟོགས་པ་མ་
ཁ འདྲེས་པ་དྲུག །ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་པའི་

མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཉན་རང་གི་མཁྱེན་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། །གང་ཞིག་
འདུས་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཡོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །
མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟར་བ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་ཤིང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ལ། གང་དུ་དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་
དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མིན་པས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ 320
ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཚོགས་པའམ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཞིར་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་

༄ །ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
བརྗོད་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པས་རང་བཞིན་
ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ལ། རང་བཞིན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ་མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་ཚུར་རོལ་མཐོང་བ་ལས་ཕ་རོལ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་འདས་པས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐར་ཉིད་དེ། དེ་སྟོང་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཏེ་མདོ་ལས་སྔར་
བཤད་པ་དེ་བསྒྲགས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེན་

གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཐེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་གེགས་ཀྱི་མུན་པ་བཅོམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྣང་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་གསལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་སྟེ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །འོ་ན་གཞན་དོན་ངོར་བས་འགོག་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་འགོག་པར་འཇུག་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྙིར་བས་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དྲུག་པ་དེའི་གོང་རོལ་ས་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྦྱིན་སོགས་དང་དོན་ 322

ཤ ༄༅། །དམ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཤོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དཀར་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ས་དྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་གདུལ་བྱའི་

སྐྱེ་བོ་ངང་པའི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིས་མདུན་དུ་བདར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཏིང་མཐའ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་རྒྱ······

མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་མཆོག་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྲོའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་བཤད་པའོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་ནི། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་

བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་དུ་བྱས་ན་དེ་ལས་མི་ལྡང་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འཕར་བ་

ཀ ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཞི་

བཞག་པས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ།། །།ས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་གང་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ས་
བདུན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྔར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཐོབ་པ་བས་ལྷག་པ་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ······
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་རྣམ་རྟོག་གིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས་
ལྷག་པ་ནི་དཔེར་ན་གྲུ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལམ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པ་བཞིན་དུ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་འབད་རྩོལ་གྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་ལ། གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ 324
སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དཔེས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོལ་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིའི་སྨོན་ལམ་ས་དང་པོར་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་འདིར་ཤིན་ཏུ་དག་པར་གྱུར་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་

༄༅། །ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་ཡང་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ལ་གཞོན་ནུ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་། དབང་བསྐུར་བའི་སར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བརྙེས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གདམས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ། ངེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཡངས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །ད་དུང་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི་འབད་རྩོལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སློང་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས་པར་ཡང་མཛད་དོ། །མ་མཛད་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མངོན་དུ་རྒྱུ་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ས་དེ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་ཡོན་
ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ནི། ས་དེ་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བ་འགག་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ཡིས་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་
དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གི་མཐུས་མིའི་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་ཚོགས་⋯⋯
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ནི་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལུས་ལ་བརྗོད་དོ། །དབང་བཅུ་ནི་ཚེ་ལ་དབང་བ། སེམས་ལ་དབང་བ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་
དབང་བ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ། སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ། མོས་པ་ལ་དབང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་

326

༄༅། །ལས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་ཤིང་
ཆེས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ་པོ། །དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཤེས་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་
པར་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་
པ་བཅུ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅུ་པའི་ས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་
ཟེར་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་དག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཆར་སྤྲིན་རྣམས་

ལས་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ་ས་བཅུ་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་·····
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབ་པས་ས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་བཤད་པའོ།། །།གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་སྲས་
འདིས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་རྟོགས་སོ། །གང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་ཅིང་། བསྐལ་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ 328
སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་གོ །བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་སྟ་མ་གཏོང་བར་ཡང་བྱེད། འཇིག་
རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ཡང་ནུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དགེ་བའི་ལས་ལ་འགོད་པས་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྫེས་

༄༅། །སུ་འབྲེལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུབ་དབང་གི་སྲས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་གྲངས་སྐར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ས་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པས་དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་དང་། སྦྱངས་དཀའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའང་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག །བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་འཐོབ་ཅིང་ས་ལྔ་པ་ལ་དེ་ཡི་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ་བོ། །དེ་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་སྡེ་བྱེ་བ་འབུམ་འཐོབ་བོ། །ས་བདུན་པ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱ་ཇོགས་པར་བསྒྱུར་བ་དང་། སླར་ཡང་དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྲག་

ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་བྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བར་མི་ནུས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་བགྲང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྐྱོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་རྡུལ་གྱི་གྲངས་
ཀྱི་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྔར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་གསུམ་
གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོམས་པ་ཕྲག་བཅུ་སྟེ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་སྔར་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་གི་སྒྲ་ནི་ 330
ཡོན་ཏན་མ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀུན་སྤྱད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་ས་བཅུ་པ་འདིར་ནི་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་ཤིང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱོམས་པ་རྣམས་ནི······
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིར་

༄༅། །རྟོག་པས་ཀུན་ནས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བགྲངས་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་། མི་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ཀྱང་གི་སྤྲས་བསྡུས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་དུ་མ་གཅིག་
ཚར་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྤྲུལ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ཚིག་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་ཆོས་སྟོན་པ་ངག་གི་ལས་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་
དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། དབུ་མ་པར་རློམ་པ་ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་
གོམས་པར་བྱས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲུང་ཕྱུང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་རིག་

པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་ནས། དབྱིངས་སྒྲིབ་བྲལ་འབབ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། སྐུ་དང་ཕྲིན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་སྣང་
འབབ་ཞིག་ཡོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལམ་རིག་པ་ནི་འཕྲུལ་སྣང་གི་རྐྱེན་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལྟ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་རྒྱུན་མཐའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་
འཕྲུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ངམ་གཉེན་པོ་གཞན་གྱི་སྤང་བར་འདོད། །རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་བྱར་འགལ་བས་སོ།
གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་ལམ་ལ་དེ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཉེན་པོས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་བག་ཆགས་ཟད་པས་རང་
འགགས་སུ་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གང་གིས་སྦྱོང་། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོང་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུན་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ནི་འཕྲུལ་སྣང་ཡིན་པས་དེས་སྦྱོང་བར་མི་
ནུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་དེ་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པས་རང་འགགས་སུ་འགྱུར་ན། གོང་གི་སྤང་བྱ་རྣམས་ནི་སྤོང་སླ

༄༅། །ཕས་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བས་ན་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རིག་པ་ཡོད་པ་དགག་ཏུ་མེད་ལ། མི་སྐྱེད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རིག་པ་ཕྱི་མ་རྒྱུན་གཅོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་སེམས་སམ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དག་རང་རང་གི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་གཙོད་ལ་གལ་ཏེ་གསུང་ན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། ཕྲིན་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་འང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཐོབ་བྱ་མེད་པས་སོ། །དབྱིངས་སྒྲིབ་བྲལ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཟིན་ན་དབྱིངས་སྒྲིབ་བྲལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་འདི་ནི་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་སུ་མི་འཐད་མོད། །འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཞེན་པས་གདུལ་བྱའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་བཞག་པ་ཙམ་མོ་ཞེ་

༄། །ན། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྣང་ལ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་འཕྲུལ་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་སྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རྣམས་གཞན་སྣང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡང་གཞན་སྣང་ཙམ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན། ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཇེ་དམན་ཇེ་དམན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོའི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པའི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་འཕྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་འདོད་པས་ན། སྐུ་དང་གསུང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མེད་པས་དེ་དག་ལུང་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཞེན་པའི་ངོར་

སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་ལུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ནི་མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་བས་ཉེས་པ་ཟད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པས་དགག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ནི་ཤེས་པ་རིག་པ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་མ་རིག་རྒྱུ་
ཅན་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པ་སྤོང་གི་ཤེས་པ་སྐྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་
མ་དང་འདྲེས་ཆུ། །སྣོད་ཅིག་ན་ནི་གནས་པ་ལས། །ངང་པས་འོ་མ་འཐུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆུ་ནི་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ལུས་འདི་གཅིག་གནས་ཀྱང་།
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་གནས། །མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། འདིར་ནི་མྱ་ངན་འདས་པ་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པར་སེམས་གྱུར་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ། །ཡེ་
ཤེས་རྒྱ་མཚོ་གནས་གྱུར་ནས། །སྣ་ཚོགས་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དོན་གཉིས་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་སེམས་བྱུང་དྭ་བ་ནི། །སེམས་ 336

༄༅། །ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་མཛད་དེ། །སེམས་ཀྱི་རྫོངས་པ་བསལ་བ་ཡི། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྲུངས། །བདེ་ལེགས་སེམས་ལ་རང་སེམས་འབྱུང་། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། བཞི་འགྲེལ་ལས། རིགས་ཀྱི་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་ལ་ཐུག་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཐུག་པ་དང་། རིའི་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་ལྷུན་པོ་ལ་ཐུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཐུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཞི་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱེ་བས། རྣམ་པར་རྒྱས་

པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་པདྨ་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང༌། ལྷ་དང་མིས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་མཛད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའམ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་སད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཉིད་སད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་བློ་མངའ་ན་སྣང་བ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྣང་བར་རྟོགས་ལ། འཁྲུལ་པས་བདེན་པར་བཏགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང༌། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་མ་དམིགས་པ་ནི། མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་གང་གིས་འཕགས་པ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་བཞག་གོ །ཞེས་སོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་མིག་མེད་པའི་སྐྱེས་བུས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟར། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་

༄༅། །འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བྱ་དང་མཐོང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྣང་བ་མཁྱེན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་དག་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མི་སྣང་ཡང་
གཞན་ལ་སྣང་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟག་ཆད་དང་འཕྲུལ་སྣང་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་དག་པས་སྐྲ་ཤད་
མ་མཐོང་ཡང་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དང་། བསྟོད་ཚོགས་དང་། སྔགས་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་མ་
སྦྱངས་ཤིང་ལྟ་བ་ངན་པའི་གདོན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བབ་ཆོལ་འབའ་ཞིག་གོ །དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་དགག་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་

མཛད། ཅེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྫུན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་བདེན་རྫུན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ། གཞུང་ལུགས་འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་པ་ཡིན་ལ། ངོས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་འཁྲུལ་པར་གྲགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའང་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་དུ་བཞེད་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འཁྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཅི་སྟེ་ཀུན་ 340

༄༅། །སྟོབས་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཕྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
ཉེད་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པར་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཇི་སྲིད་དེ་ཁོན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་མོད་ཅེས་པས་ཀུན་རྫོབ་
འཕྲུལ་པར་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ལྡོག་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་མེད་
ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་སྣང་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གསུང་བར་ཡང་མཛད་ཅེ་ན། འདིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ། རྩ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པ་
དང་། མདོ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐོག་མར་

གདུལ་བྱ་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས། རང་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་བདེན་པའི་ཆ་བཀག་ནས་རྫུན་པར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་
སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རིམ་པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་རང་ལ་སྣང་བའི་དོན་རྟོགས་ནས་སྟོན་པ་
དང་། གཞན་ལ་སྣང་བའི་དོན་རྟོགས་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། བཀའ་ལ་ཡང་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་གསུམ་ལས། ནམ་མཁའ་དང་
རྩ་ཤིང་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་སྟེ། ཟིན་དང་སྤྲུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་
སྟེ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ན། རྩ་བ་ལས། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
དྲང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་གསུང་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་གོ་བ་དང་། ཆོས་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་གསུམ་

༄༅། །ལས། དང་པོ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པས། ཆོས་གང་ཡང་མ་
གསུངས་པ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་རྩ་བ་ལས། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་
གསུང་པར་མཛད་ན་རིག་པ་དང་འགལ་བའི་ངག་གསུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ངག་མི་གསུང་ལ་ཞེས
བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན། གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་དོན་དུ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ངག་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དེས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར་མཆྱེ་ཏེ། གང་

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བཞི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བརྙེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བ། སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་བཤད་པ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུགས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གནས་གང་དུ་བརྙེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བས་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་
འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོན་རོལ་ས་བཅུ་པའི་ཚེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ལ་སླར་ཡང་འབད་པ་རྩོམ་པར་གྱུར་པས་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་རྩོམ་པར་གྱུར་…
པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་འདི་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་མེད་པས་མཆོག་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཞི་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱུག་ཅིང་། འདི་དང་
འདྲ་བ་གཞན་མེད་པས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་པོ་ནར་བརྙེས་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་ 344

༤༡ ༄༅། །ཀྱང་མི་སྲིབ་པར་མཚུངས་པས་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་དུ་མཚུངས་པས་···
དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱིས་ཕྱེས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་མཉམ་པའམ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་
དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་ནས་མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས། གང་
གིས་ཆོས་གཅིག་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་ཞིང་སྐྱེ་མེད་ལ། གསོབ་རྫུན་ཐེག་ཟུག་མིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །རིང་པོར་མི་ཐོག་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ། །ཞེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོར། གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་གྱུར་ཅིང་། །གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བརྗོད། །གཅིག་གི་
ཁ སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཅིག་རྟོགས་ན་ཀུན་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ 345

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་སྟོང་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་ཟད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཅིག་མིན་ནོ། །འདིར་ནམ་མཁའ་དཔེར་མཛད་ནས་སྒྲིབ་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ ཞེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་རོ་ལྕི་དན་རྣམ་པར་ལྕང་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོད་པ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་པའི་རྟོད་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྐྱེ་མེད་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་ ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། བློ་མེད་པར་མི་འཐད་ལ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མེད་ལ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྲིད་ པས་སོ། །བློ་མ་ཞུགས་ན་རྟོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡུལ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མིན་ལ། ཡུལ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པའི་རྟོད་པ་ནི། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་ 346

༄༅། །མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་གཞན་ལ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་དཔེའི་སྒོ་ནས
ཡེ་ཤེས་འཐད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་བློ་དེ་ཡིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡང་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་དེའི་རྣམ་
པ་རྟོག་པར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་བའི་བློ་དེ་ཡིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུའི་སྒྲས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་ཏོ། །སྐབས་གསུམ་བདུན་བཅུ་པར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་བློ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བློ་
ཉིད་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཆད་པ་ལྟར་ན་དཔེ་ལ་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཉིད་ཡུལ་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞེས་བཤད་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་

པོའི་རྣམ་པར་སྨིན་ན་སྔོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྨིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །གཞན་ལྟར་ན། ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པར་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་མ་སྤངས་སོ། །འགྲེལ་པར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀའང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁྱེན་པ་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་

༤། ༄། །ཕྱུར་པ་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་སྐུའི་བྱིན་བརླབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་རྩ་དང་ཤིང་རྩིག་པ་དང་
བྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་དེའི་མཐུས་སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་རིག་པས་མཚེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ལོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་སྐུ་ལ་རྟོག་པ་མེད་
པས་རྩོལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་བུམ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་ཆེས་འབད་པས་བསྐོར་
བའི་འཁོར་ལོ་ནི་རྫ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟ་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་ངང་གིས་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་
ཁ རྩོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་

རང་གི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕང་པ་ལས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མཛོད་པ་ནི་ཚེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ། །གཉིས་པ་རྟེན་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་།
རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྣམ་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དགྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པས
རྟོག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འགྱུར་དཔེར། །བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་
མིན་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་དགག་མེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་པས་འཆི་འཕོ་བའི་འགག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་།
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བའི་འགག་པ་དང་། གཟུགས་སྐུ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པའང་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་རྒྱན་གྱི་
མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོང་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ལུས་པ་

ཨ བརྒྱ་དོན་དྲུག ཁ

༄ །འགག་པ་ཡོངས་སྐུས་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་སྤྲོས་པ་ཞི་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དཔག
བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསལ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་གྱི་
བར་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པའི་སྐད་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པས་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་བློའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་གི་རྟོག་པར་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པས
སྟོན་པ་དང་། རང་གཞན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོན་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཞན་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཆོས་སྐུ་དང་། ཡོངས་སྐུ་དེའི་རྒྱུ་
མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་གི་སྐྱེ་བས་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པའི་བྱུང་ཚུལ་མ་ལུས་པས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་མཐའ་དག

ཀཿཐོག་བཀའ་འབུམ

གསལ་བ་དང་། མ་འཚོལ་བར་མི་ཡོང་དག་པར་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོན་མཛད་དོ། །སྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཻཌཱུརྱ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། གསེར་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གིས་མཛེས་པར་བྱས་བ་ཇི་འདྲ་བར་ཐུབ་དབང་དེ་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ནམ་པ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཞིང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཞིང་དེར་བདག་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བསླབ་པ་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པ་གང་ཚད་ཅི་ཙམ་ཕུལ་བ་དེ་ནི་སྐུ་གཅིག་མ་ལུས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྦྱིན་པའི་བྱང་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྔོ་དུས་ཀྱི་སྟར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དག་དུས་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་ 352

༄༅། །དོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་འདང་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གདངས་མཐོན་པོར་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ན་བཞུགས་པ་དང་། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གཤེགས་པའི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀུན་བདག་གི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཅེ་ན། དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟར་དུ་མཁྱེན་ནས་མིག་འཕྲུལ་མཁན་མིག་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལྟར་དུ་སྟོན་ཏོ། །ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་མ་ལུས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་དང་། དུས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་
དང་མུ་མཐའ་ཡས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པ་ཡང་སྟོན་མོད་དེའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དུས་ལ་མངའ་
བསྒྱུར་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའ་བར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྡུལ་
ཕྲ་རབ་མ་ལུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་གྲངས་དེ་ཙམ་མེད་དོ། །བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་མི་ནུས་པ་དང་། ཡོན་ 354
ཏན་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་ལས་རྣམས་སྨིན་བློ་དང་། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་ཆུད་དང་། །སྣ་ཚོགས་
ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མ་ཡིན། །མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། །སྙོམས་པར་འཇུག་སོགས་བློ་སྟོབས་དང་། །སྔོན་

༄༅། །གནས་དྲུག་པ་མཁྱེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་སྣོ་དང་། །ཟག་རྣམས་ཟད་པར་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ། །སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །ཅེས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་ལས་དང་
པོ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་སོགས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་གནས་སུ་དེ་དག་མཁྱེན་པའི་སངས
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཟློག་པ་དགེ་བ་ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་སྐྱེ་བ་གནས་མིན་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁྱེན་
པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་འདོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས
ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལས་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་ལའང་། མཁྱེན་པའི་ཐུས
མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཇུག་པ་ནི། །དུས་གསུམ་པའི་ལས་དང་དེའི་རྣམ་སྨིན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་མཁྱེན་པ་ཁྱབ་པར་མཛད་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་

འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདོད་པའམ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་
སྣ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འདོད་པའི་མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་ལ་མོས་པ་སོགས་གཡོགས་ཤིང་······
སྒྲིབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལའང་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁམས་སུ་གསུངས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་······
པར་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་།
སོགས་པ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ། འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། རྟུལ་པོ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་

༄། །དང་། དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་སྐྱུབ་པར་ནུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ལམ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་། འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་དང་། འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དང་། འགའ་ཞིག་ཡི་
དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ལྷ་དང་། མི་རྣམས་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
པོ་གང་དང་། ཞི་གནས་གང་དག་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་པར་གནས་པ་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེའི་སྲིད་པར་སྣང་

འདས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དང་བཅས་པ་གྲུ་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མཁྱེན་པའི་བློ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཁྱེན······
པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །དགུ་པ་ནི། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་གང་དག་རབ་ཏུ་བཀྲ་ཞིང་
མང་བ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡུལ་དེར་འཇུག་པ་ཡིས་ན་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་
དོ། །བཅུ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནི་མྱུར་དུ་འཇིག་པ་སྟེ་སྤངས་བར་གྱུར་བའི་འགོག་པ་དང་། སློབ་མ་ལ་སོགས་པའི་
བློ་ཡིས་ཉོན་མོངས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་མི་ནུས
པར་བསྟན་པ་ནི། འདབ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གནོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་མེད་པས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདི་ནི་རང་གི་ 358

༄༅། །མཐུ་སྟོབས་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སློབ་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་……
ཡས་པ་བརྗོད་མི་ནུས་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པས་བློ་མིག་
མ་དོངས་པ་བདག་འདྲ་བས་ཕྲད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཡོན་
ཏན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། ཟབ་མོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟྱིན་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པས་ཡོན་
ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མཛད་པ་མྱིན་ལས་ལ་གསུམ། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་པོ་སྨྲར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་མངའ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་ལས་བརྒལ་དུ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་ན་གནས་པའི་དོན་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐུགས་
རྗེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཀྲི་བར་མཛད་དོ། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་འདི་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་བག་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཅན་མངོན་ཞེན་གྱི་རི་བའི་ཞགས་པ་མང་པོས་
བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་དག་གོ །གང་གིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་སོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་སྐུ་
བལྟམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། 360
ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན། འཇིག་
རྟེན་འདི་ན་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ལ་ལྷུར་བྱེད་པ་སྟེ་ནན་ཏན་བྱ་བ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་རང་བཞིན་

༄༅། །ཐ་མི་དད་པའི་དབྱེ་བ་འདང་རྟེན་པ་མིན་པས་དེ་ཡོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཡུལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་དབྱེར་མེད་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་རྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ཐེག་པ་རྣམས་ནི་དྲང་པའི་ཕྱིར། །ང་ཡིས་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་བརྗོད། །ཐེག་པ་རྣམ་བཞག་ཡོད་མ་ཡིན། །ང་ཡིས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་། དཔེར་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་པ་དབྱེར་མ་མཆིས། །སེམས་ཅན་གཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་ལགས། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཡང་ན་

ཨ། ཀ། ཇོ་ཤ་བཀའ་འབུམ།

ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པར་གྱུར་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ཐེག་གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ནི། བསྒྲོད་བྱའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་འཛེམས་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་མོས་པའང་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བདེར་གཤེགས་རྣམས་འགྲོ་བ་སྟོང་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་གདུལ་བའི་ཐབས་རྟོགས་པས་མཁྱེན་རབ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་ཏུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་མྱང་འདས་ལ་འགོད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེད་

༤༡ ༄༅། །དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཆས་པས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམ་པར་བཀོད་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ······
རིམ་གྱིས་ཁྲིད་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་སློབ་མ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་ཡིད་སྦྱུར་ཞིང་། འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོགས་སུ་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་
ནས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་ཏེ་ཚོགས་བསགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །བཞི་པ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བརྙེས་པའི་དུས་དང་། བརྙེས་ནས་
གཞན་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་དག་ན་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་བརྗོད་
པར་གྱུར་པ་ཅི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ནི། སྤྲུལ་པའི་སྐུར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་སྐྱེ་ཆོས་སྐུ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའང་དེ་སྙེད་དེ། འོན་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་བ་ 363

འདི་ནི་སྔོན་དགེ་བ་མ་བསགས་པ་དག་གིས་མོས་པར་དཀའ་བས་དེ་དག་ལ་བསྙེད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་དག་ལ་མོས་པ་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་དུས་ཅི་ཙམ་
བཞུགས་ཤེ་ན། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞི་བར་འགྱུར་
བ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་མ་མའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་གཏོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་དང་འདྲ་བའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཟ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་ལྷ་བུར་གྱུར་
པ་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བུ་གཅིག་པུ་ལ་མའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཙམ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་

༄༅། །ཀ་ཤིགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ལ་སྨྲ་ངན་འདའ་བ་མི་མངའ་བ་སྟེ། ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཞི་བ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཟློག་
ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་དོང་བས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན། མི་མཁས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
བློ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པས་སྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་
ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚུལ། ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ།
གཞན་གཞུང་འདོར་བ་ལ་གདམས་པ། བརྩམ་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཟོའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་གཞན་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་འབྱུང་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་གཞན་ན་མེད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛོད་ཅིག །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་འཕགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པས་དེ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཟློག་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་དེའི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་ཀུ་མུད་ད་ཁ་འབུས་པ་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་བསིལ་ཟེར་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་ད་ལྟར་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པས་རེ་འདོད་སྐོང་པར་བྱེད་དོ། །བཤད་ཟིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྔོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་རྒྱུ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཟབ་མོ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་

ཨ བརྒྱ་གྱ་བཞི ཁ

༄༅། །དང་བྲལ་བས་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་པའི་གཞན་
ལུགས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་རང་གི་རྟོག་པའི་བློས་སྦྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་དུ་དགའ་བའི་
བློ་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་བདེན་
གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ལས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དེར་བགྲོད་པར་ཤོག །བསོད་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་མ་ཅན་དུ
བྱས་པ་ཁ་དོག་སྔོ་བ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁར་བསོད་ནམས་སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་དུག་གིས་དཀྲིས་པའི་སེམས་ཀྱི་སྦྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ

བར་ནམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་མི་འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་
ཞེན་བཟློག་པར་མཛད་པས་སྤྲུར་བའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་འགྱུར་བྱང་ལོ་ཙྪ་བའི་འགྱུར་བཤད་པ་ནི། །ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྲོང་ཀྲྀར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུང་རིན་ཆེན་སྦས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་བསྒྱུར།
ཕྱིས་ལྷ་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ། བོད་དུ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ 368
ཕབ་པའོ།། །།བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཤེས་བྱའི་མཚོ། །འཕགས་པ་ཀླུ་ཡི་དབང་པོའི་མཁྱེན་རབ་མཐུ་ཡིས་ལེགས་པར་བསྲུབས་པ་ལས་འཐོན་
པའི། །རིགས་པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་ལྡན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ་བའི་རིང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །མཐའ་དག་འགྲོ་བར་ལམ་བཟང་སྟོན་པ་མཆོག་གི་གསུང་རབ་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག །འཕགས་པའི་

༄། ། ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཟབ་མོའི་དོན། །ཡང་དག་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་སྣང་བས་སྤྲོས་པའི་མུན་པ་ཀུན་སེལ་ཉི་མ་གྲགས། །དེ་ཡི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ལས་
སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཀྱི་མན་ངག་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། །རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོའི་བདུད་རྩིས་བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་རབ་རྒྱས་པ། །མཁྱེན་རབ་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་
ལེགས་བཤད་རྩོད་བྱུང་མང་དུ་ཐོས་པའི་མཐུས། །མུ་མཐའ་ཡས་པའི་གསུང་རབ་ནགས་ཀྱི་ཚལ་ན་སྤོབས་པའི་རླབས་ཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བ། །སྒྲུབ་དང་སྨིན་འབྱིན་དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་ཕས་རྒོལ་གླང་པོ་
དག་གི་སྤོབས་པ་འཇོམས་བྱེད་ཅིང་། །ཕ་རོལ་རྣམ་པར་གནོན་པར་དྲེགས་པའི་ཤུགས་འཚང་བཟློད་པར་དཀའ་བའི་ཀླུ་སྒྲུབ་རིགས་ཚུལ་གདོང་ལྔ་བ། །སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་བློ་ཡིས་བླ་
མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། །མཁྱེན་པའི་ཟླ་བ་རབ་རྒྱས་ཀླུ་སྒྲུབ་གསུང་རབ་ཀུན་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །དངོས་པོར་སྨྲ་བ་མཁས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྤོབས་པ་འཇོམས་བྱེད་རིགས་པའི་
འོད་འབྱིན་པ། །རབ་དཀར་གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་རབ་གསལ་དེ་ཡི་གསུང་རབ་དོན་ཟབ་ཕུལ་བྱུང་འདི། །ཚུལ་བཞིན་བཤད་པའི་དགེ་བ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རབ་དཀར་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །སྡུག

བསྔལ་རླབས་ཕྲེང་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་སྲིད་མཚོར་གང་གནས་པ། །ལེགས་བཤད་ཆུ་བོ་མི་ཟད་གཏེར་བྱུང་ཀུན་མཁྱེན་ཟབ་མོའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་གྱུར་ཅིང་། །ལྟ་བ་ངན་པའི་མུན་
པ་ཀུན་བསལ་བདེར་གཤེགས་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་བྱེད་གྱུར་ཅིག །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ངེས་དོན་རྣམ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་གི་སློབ་མ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐུལ་བའི་ངོར། །
འཆད་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། རྩོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྤོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་པ་རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གིས་སྦྱར་བའོ། །འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཤུ་བྷཾ།། །།ཚད་མེད་གྱི་དོགས་གཞི་མང་པོ་མཆིས་ཀྱང་། མདཔེ་གཅིག་ལས་མཆེད་ཅིང་དུས་སྐབས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཙ་འགྲེལ་བསྒྱུར་རྒྱུའང་མ་བྱུང་བས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་དགོས་པ་སྣང་། མཆན། འདི་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་
ཉིད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། །།

༄། །དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་བསྟན་པ་རིགས་ལམ་ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄། །ཨོཾ་སྭསྟི། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་བསྟན་པ་རིགས་ལམ་ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་ལམ་རྟ་བདུན་ཅན། །རྣམ་དག་མཁའ་
ལ་སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་ངོར། །དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ཡོངས་སུ་འགྱེད་མཛད་པ། །ཐུབ་དབང་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་པས་ལུང་བསྟན་ཐུབ་པའི་གསུང་
རབ་རྒྱ་མཚོའི་དོན། །རིགས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་གཅིག་པུ་བ། །ཡང་དག་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་མུན་པ་འཐིབས་པོ་རབ་བསལ་ཏེ། །སྨྲ་ངན་འཇོམས་
མཛད་སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་རློམ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས། །རིང་དུ་འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྨྲ

༄༅ ། །བའི་བཞེད་གཞུང་གི །དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ། །འདིར་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ།
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་ཀྱང་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟག་ཆད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་
བསྟགས་པ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་ལ། དེ་ལ་གང་ཟག་དང་
ཆོས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་ཚུལ་གཉིས། ཆོས་ལ་ཡང་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཕྱི་བྲག་ཏུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་
གང་ཟག་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཆི་འཕོ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོང་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་ཚུལ་ནི། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆད་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འགགས་པས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་འགགས་པས་རྟག་པ་ཡང་མིན་ལ། ལས་བྱས་པ་ན་བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལ། དེས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པའི་བཞེད་ཚུལ་གཞན་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ལས་བྱས་མ་ཐག་འགགས་པས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་བྱས་པ་ན་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྫས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་ཚུལ་སྔར་ལྟར་བཞེད་ལ། ཆོས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་ལ། ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པས་རྟག་པ་མིན་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་ 4

༤༡ ༄༅། །པར་ཡོད་པས་ཆད་པ་མིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པ་ན། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་སྔར་ལྟར་བཞེད་ཅིང་།
ལས་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་འགགས་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལས་འགག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ནས། དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་པ་
ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆད་པ་མིན་ནོ། །དངོས་སྨྲ་བ་འདི་དག་གིས་རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཆད་པ་མིན་ལ། རྒྱུན་དང་རགས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་
རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་འདོད་དོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་སྤང་ཚུལ་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་
བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་མི་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་འགགས་པ་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགགས་པ་ལ་ཆད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྩ་བ་ལས། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྔོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ནི་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། །

རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གང་ཟག་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ༑ ཆོས་ལ་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་སྤང་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་ལ། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་གང་ཞིག་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འགྱུར། གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་ལོ། །དབུ་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གཞི་དབུ་མ། ལམ་དབུ་མ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་གསུམ་ལས། གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག །ལམ་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག །འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གོ །བདེན་པ་གཉིས་ནི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་གཞི།

ཨ ༄༅ །དབྱེ་ངོ་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལ། འགའ་ཞིག་དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། བདེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབྱེ་གཞི་མེད་པའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐབས་འདིར་འགའ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ལས་ཕྱེ་བའི་དབྱེ་བར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཤེས་བྱ་མིན་ན་
བཞི མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བཞག་པ་མི་འབྱུང་བས་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་བདེན་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཙམ་ལ་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་གཞིར་རིགས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ། ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ 7
བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གནས་ཚུལ་
ལ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་དོན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པར་ལྟར་རོ། །སྒྲ་དོན་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

ཞེ་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་དོན་ནི། ཕན་ཚུན་
ལྟོས་ནས་བློས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ། བརྗོད་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །བརྗོད་ཞེས་པ་ནི་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ།
བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱའོ། །དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི། དོན་དང་དམ་པ་དང་བདེན་པ་གསུམ་གཞི་མཐུན་གྱིས་བསྡུ་བར་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དང་དམ་པ་
དང་བདེན་པ་གསུམ་ཀ་བཤད་དོ། །འདིར་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་བློས་རྙེད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།
མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་པ་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།
བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཡོད་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མི་བསླུ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་

ཤ། ༄༅། །བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དགག་བྱ་མིན་ལ། དགག་བྱར་བཟུང་བ་ནི་
ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡང་ཡུལ་ལ་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་མིན་གྱི། ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་སྟེ། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། མཐོང་བ་
ཁཱ རྫུན་པའི་རྙེད་ཚུལ་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་བཞག་སྟེ། སྣང་བ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་
པས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། ལོག་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ ༡
ཞེས་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཞག་པར་མི་རུང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་རིགས་པའམ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་ལྟོས་ནས་
༡ བཞག་པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་བློའི་ངོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཛོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །བློ་ལ་སྣང་

ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། མཐོང་བ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུང་། །མཐོང་བ་བརྟེན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བས་ན་མཐོང་བ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་སྣང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་དང་། བཏགས་ལོག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་ཆུར་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཕྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་པོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་ལོག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡང་ལོག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལོག་པ་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །བོད་དག་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་

༄༅། །དག་པ་ཡིན་གྱི་ལོག་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བདེན་འཛིན་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་དོངས་པོ་ཡིན་མིན་
གྱི་ཆ་ནས་ཡང་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྟག་འཛིན་སོགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་
ཆུར་སྣང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། བློས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་འཛིན་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ན་འང་ཡུལ་ལོག་གི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ལོག་པའོ་ཞེས
ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་ལ། མིག་འཁྲུལ་ནས་དུང་སེར་པོར་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པས་གང་བསླུ་བ་ལོག་པ་དང་། མི་བསླུ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་
འཛིན་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་བློའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་པས་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་
གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས། སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་དག་དང་བདེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་བློས་ཤིང་ཡོད་ན་ཇི་ལྟ་བུ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡང་ལོག་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྗེས་ཀྱི་བློ་གཞན་ནམ། འཇིག་རྟེན་པས་བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བར་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཡང་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ནི་བདེན་པར་སྣང་བའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་བློ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། དང་པོ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འཕགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཙམ་བདེན་པ་གཉིས་གང་གི་ནང་དུ་འདུ། དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདུ་ན་ལོགས་སུ་བཞག་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་སྣང་བ་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འཕགས་པ་ལ་སྣང་ཡང་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྔར་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས

ཨ བདུན་

༄ །བདེན་པར་བརྗོད་པར་དང་། འདིར་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་བཞག་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྔར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཟླ་བྱས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཙམ་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགོས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སྦྱོར་བར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་
ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་བློ་སོ་སོའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་སྦྱོར་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་སོ་སྐྱེའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོ་ནའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་སོ་སྐྱེའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་
མི་བཞེད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་བཞག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལོག་གཉིས་མི་བཞེད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་
པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ནི་འཕགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞེད་ཚུལ་ནི་གཉིས་པའོ། །སློབ་དཔོན་
ཟླ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་འབྱེད་དེ། མིག་སེར་དང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
འདོད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ན་འཇིག་རྟེན་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།
མིག་སེར་དང་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྫུན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་མངོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

༨ཤ ༄༅ །བདེན་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དབྱེ་བ་མ་
གསུངས་སོ། །མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། སྣང་ཚུལ་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་། གནས་ཚུལ་གྱི་ཕྱོག་པ་ནས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མི་བསླུ་བ་ལ་དོན་དམ་དང་། བསླུ་བ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འདིར་ཡང་བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བའི་ཕྱེ་བྲག་ལས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་མོད། ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པས་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ 15
ལ་བསླུ་མི་བསླུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་མི་བསླུ་བ་ལ་དོན་དམ་དང་། བསླུ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་འདོད་པའི་གཞི་སྣང་བ་རིལ་པོ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་འཇོག་ཅིང་། དེའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བདེན་གཉིས་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་བཞེད་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་

པའི་བློ་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྗོད་དེ། དོན་དམ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པས་
དབྱེ་བ་མ་བརྗོད་ལ། བདེན་གཉིས་མཐོང་བ་པོའི་གང་ཟག་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་ཀུན་རྫོབ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་ཀུན་
རྫོབ་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔྱད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། སློབ་དཔོན་འདི་དང་།
སེན་ཏྲ་བཟང་པོ་གཉིས་བཞེད་མོད། གཞན་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དབུ་མའི་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་ཡང་
ལོག་གི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་ཕལ་ཆེར་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བཞེད་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་

༄༅། །པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལས་མདོ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་
པ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བརྡ་བསྟན་པ་དག་གོ །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སེམས་ཙམ་
པ་དག་གིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བསམ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
མིན་ན་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨོས། གལ་ཏེ་
སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་ཀྱིས་སྤྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་འཇིག་
རྟེན་པའི་རྟོག་བཅས་དང་། རྟོག་མེད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཞེས་སྤྱི་ཊོག་ནས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་ 17

པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེར་གྲུབ་པས་ཛོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་པས་ན་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡི་གེ་རྣམས་ལྷ་སྔོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་མིན་པར་གྲུབ་པས་ན་གཞན་དབང་ཡང་...
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །འདིར་
ཇི་སྐད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་བརྗ་བསྟན་པ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པ་
ན་དོན་དམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་ཤུགས་ལ་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་དོན་
གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཡོད་ལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་ལ་དངོས་ 18

༄༅། །དང་། ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་མིན། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངག་གིས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་ན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལིཙྪ་བཱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དྲིས་པའི་ཚེ། ཅི་ཡང་མི་གསུང་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེན་གཉིས་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་དྲིས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་ལིཙྪ་བཱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་འདི་སྐད་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་ཅག་གིས་ནི་རང་རང་གི་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ན། ཁྱོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བསྟན་པ་ལ་སྤོབས་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ནས་ལིཙྪ་བཱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པར་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་ལིཙྪ་བཱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ལ་ཡི་གེ་དང་སྐད་དང་རྣམ་པར་

རིག་བྱེད་འཇུག་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་ནི། རིགས་པས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་དེ། དོན་དམ་དང་སྐྱེ་བོའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་དཔྱད་ན་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཀག་པ་ཡང་བཏགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགག་བྱ་མེད་ན་འདི་བཀག་པའི་བཀག་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །བཏགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། །བཀག་པ་བཏགས་མིན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པར་བཞག་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དོན་དང་། ཡང་དོན་དམ་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དོན་ནོ། །དང་པོའི་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ངེས་པ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་བསམ་པའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ངེས་གཞལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་

༤༡ ༄༅། །དམིགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་རིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །བོད་དག
གིས་རིགས་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཁྱད་མ་ཕྱེད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རིགས་ཤེས་སུ་སྨྲ་བ་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། བརྡ་ཁྱད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྣང་གི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་གཞུང་
ཁ ཚད་མ། ལས་མ་བཤད་དོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི། དོན་ཡང་ཡིན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དོན་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
མིང་གིས་བཏགས་ནས་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དམ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ནི་ཡུལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བསླུ་བའི་དོན་ཇི་སྐད་བསྟན་པ 21
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་ཡིན་ལ། དེས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དོན་ལ་ཡང་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲིབ་པ་ཡང་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་གཏན་ལ
ཁ ཕབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེའང་བརྟག་པའི་སྤྲོས་པ་བཅད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཞེས་འདོགས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ

བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྤྱིར་དོན་དམ་ཞེས་སྨོས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ལ། གཞན་གྱི་ཡུལ་དང་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་པོ་སོ་སོའི་དོན་ནི་སྣང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་
པ་དང་། སྣང་ཡང་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མིན་ལ།
སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ལུགས་ལ་འདོད་པས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བླུན་ཚིག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ
ཡང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་མི་བསླུ་བ་དང་བསླུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ
མིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་སུ་ན་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ནི་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་དང་བསླུ་བར་ཡང་ཇི་ལྟར ༢༢

༤༡ ༄༅། །གྲགས་པ་ཡོན་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡང་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་།
ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་འཁྲུལ་ངོར་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་བདེན་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འཁྲུལ་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པས་ཉེས་པ་མེད་དེ། ངོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ཚུལ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ། །སྒྲ་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད།། 23
ཅེས་སོ། །བདེན་པ་ནི་དེའི་ངོར་བདེན་པ་སྟེ་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་དོན་ནི། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཡུལ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བདེན་པའི་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་སྣང་བས་བདེན་པར་བཞག་པ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པས་བདེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་

ཡ། སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བསམ་ངོར་ནས་བདེན་པར་འཇོག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། མཐོང་བ་དང་མཐུན་པར་དངོས་པོའི་དོན་ངེས་པར་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགའ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འཇོག་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་
དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཕྱོད་དཔྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི་དོན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནོད་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ
ཟད་དོ་ཞེས་སོ། །བོད་དག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་མ་མཐོང་བར་འོལ་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་དོན་དམ་ནི། བདེན་
གཉིས་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བཤད་ལ། ཞི་བ་འཚོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། མདོའི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་

༄། །པར་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་རྗེས་དཔག་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་སྒྲས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་གསུམ་ཀ་གཟུང་ངོ་། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བཤད་དོ། །དོན་དམ་གྱི་ཟུར་
དུ་སྨོས་པའི་བདེན་པ་ནི་མི་བསླུ་བ་ལ་འདོད་དེ་སྐད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་བདེན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདེན་པར་གནས་པ་དང་། སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི། གཅིག་པ་ལ་སྐྱོན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་སྣང་བའི་ཆོས་
ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པས་སྣང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་མ་རྙེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་རྟོགས་སླ་ལ། ཕྱི་མའི་དོན་ནི་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་

མི་ཚད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་ནས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་
འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཕོད་འདིར་འདིའི་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་གཞན་མི་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་སྐྱོན་བཞི་ནི། ཀུན་རྫོབ་མཐོང་བས་དོན་དམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དོན་དམ་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལས་ལོགས་སུ་དོན་དམ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་བཙལ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་ལ་སྟ་རེབས
པས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ན་
དོན་དམ་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔོན་པོ་དང་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་

༤༡ ༄༅། །ལ་དམིགས་པས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་མི་དད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པའི་ཕྱོགས་ནི་ངོ་
བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྟོག་གེའི་བརྡ་ཆད་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་
བཞི་ འབྱུང་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཉིས་
བཞི་ སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་འདོད་ན་གང་ལ་ཡོད་པ་སྨྲ་དགོས་ལ། སྨྲ་བར་ནུས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ 27
རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པར་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཙམ་ལ་བསམ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པར་བརྗོད་ཀྱི། དེར་ངེས་པས་
༢ ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་ནི་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ངོ་བོ་དང་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་སྣང་ངོ་། །དགོས་པ་ནི་རང་

བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་གནས་ཚུལ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཁྱད་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟག་ཏུ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་དགོངས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ། སྣ་ཤད་དང་སྣ་ཤད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཐ་དད་བཞིན་ནོ། །འདིའི་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཕྱོགས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བཞག་སྟེ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །བདེན་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོས་ཀུན་རྫོབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་། ཕྱི་མས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས། དང་པོ་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ །ཞང་ཐང་སག་པས། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་སླའི། ཀུན་རྫོབ་དང་

ཨ ༄༅། །དོན་དམ་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ལ་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་སྣང་བ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ ༢༢
ལ་འདོད་དེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ལས་འཕྲེད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །ས་སྐྱ་པས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་རྟེན་པའི་རིགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཉིད་རིགས་པར་
སྣང་ངོ་། །འདིའི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་དེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་
ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞུང་གཉིས་པོའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པས་དབེན་པའི་རྒྱུ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡུལ་ལ་

ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་། །བུ་རམ་རང་བཞིན་མངར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་དཔེར་བཀོད་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རང་བཞིན་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཡིན་ལུགས་སེམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ 30
རིགས་པ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ལ། འགའ་ཞིག་དོན་དམ་ཐོག་མར་རྟོགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཏེ། རིགས་པས་སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས
པའི་རྗེས་སུ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤར་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་སྣང་ཙམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རིགས་པ་མི་

༤༡ ༄༅། །དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་བློ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྣང་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲོ
འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་སོ། །རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡི་རིམ་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྣང་ལྟོག་ལ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་བློ
དང་། སྟོང་ལྟོག་ལ་དམིགས་པའི་རིགས་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ལ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་བསྡུས་ནས་འཛིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་བློའོ། །དང་པོས་ནི་དཔྱད་གཞི་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། གཉིས་པས
ནི་དཔྱད་གཞིའི་གནས་ཚུལ་འཛིན་ནོ། །གསུམ་པས་ནི་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སློབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་སོ་སྐྱེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། མངོན་
ཕ སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་གཏན་མི་ཟ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས···

ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་གྲགས་སོ། །གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་
མཐུན་པ་མེད་དེ། རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་ལས་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བ་ལ་
བཟང་ངན་འདོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་གདོན་གྱིས་བཏབ་པའི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་གོ །གཞུང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་དང་མི་མཐུན་ཡང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡང་མིན་
ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་གཞི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དྲང་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་། རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མེད་པར་མི་སྨྲ

༨༡ ༄༅། །བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིགས་པར་མི་འགྱུར་
གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ན་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
འཇུག་འགྲེལ་ལས། དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོའི་དོན་འགོག་དགོས་ཏེ། རྒྱན་
སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར་ཚོགས་དང་། །ལྷན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ཡང་འགོག་དགོས་པས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་མདོའི་དཔེའི་དོན་ལས་ 33

ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡང་མིན་པར་གསལ་ཞིང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པས་འདིའི་དོན་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་དམ། དེས་ན་ཀུན་གཞི་
ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡང་རྫོངས་པར་ཟད་དོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་སོ། །དེ་ལ་
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་སོགས་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཙམ་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱི། བདེན་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བཅད་པ་མེད་པས་དབུ་མའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
མིན་ལ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་བདེན་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བཀག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་བཞི་ཀས་ཀྱང་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་བྱེད་ཀྱི། མེད་པ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་མིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་གཏན་ཚིགས་གཞན་ལས་ཁྱུས་པ་ལྷག་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་
འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅེ་ན། མེད་པ་མིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ 34

༤༣ བཞི་བཅུ་

༄༅། །བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་གཞན་
རྣམས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་འགག་པའི་དོན་དུ་བདག་ལས་མིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གོ་སླ་བའི་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་བ་དགག་པས་འགག་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འགག་ཁེགས་པ་ན་འདུས་བྱས་འགག་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ནི་སྐྱེ་འགག་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཁེགས་ཏེ། ཕན་ཚུན་
ལྟོས་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་བདེན་པ་སྐྱེ་ལྡོག་ནས་བཀག་པ་མིན་ཡང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །བོད་དག་གིས་འདི་ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་སོ། །རྟགས་དང་པོ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ། ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དགག་བྱ་དང་། གཏན་ཚིགས་
དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགའ་ཞིག་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྔར་རྒོལ་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་

དཔག་འདོད་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱིར་རྐྱལ་གྱི་ངོར་མ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྐྱལ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་འཛིན་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས། བདེན་གཉིས་ལས། རྐྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། །ཇི་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། །དེ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་
རྟོག །དེ་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཆོས་ཅན་སྤྱངས་ནས་མཁས་པ་དང་། །བུད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། །གྲགས་པར་གྱུར་
པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །བསྒྲུབ་དང་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། །མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། །ལ་སོགས་ལན་ནི་ཇི་ལྟར་གདབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་
ཅན་གཅིག་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ན་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། རྟེན་འབྱུང་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གང་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ། །ཁྱད་པར་མེད་དེ་མེ་ཤེད་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྔ་རབས་པས་འདི་ནི་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་

ཨ ༄༅། །ཕྱིར་ན་བདེན་པ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་དང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཚོགས་དོན་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་དགག་བྱའི་བདེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་
ཞེ་བདུན། པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་མ་ཡིན་དགག་ནི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་
ཅན་སྣང་བ་ལ་བདེན་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་མེད་པ་དགག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་དགག་བྱ་ལ།
འགའ་ཞིག་བློ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་དགག་གོ །རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ན། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
བ ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བདེན་དངོས་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བས་དབུ་མ་སྐྱོན་མེད་མིན་ལ། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་རང་

བཟོའི་ལྷན་ཆོག་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འཇོག་བྱེད་ལ་འདོད་དམ། བདེན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གསུངས་པས་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས། མི་མཐུན་པ་འཁོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྣང་བརྙན་ཙམ་གྱི་ངོ་
བོས་ཞེས་པ་དང་། སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་བདག་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དོན་དམ་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ
ཡང་མི་སྐྱེ་ཟེར། །དེ་བདེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ
རིགས་མིན་པ། །རིགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། འདིས

༄༅། །གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྙིང་པོ་ལས། རྫས་ཡོད་མ་མཐོང་ནགས་ཚལ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བཏགས་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ནི། འགའ་ཡང་གང་ནའང་མི་སྣང་ངོ་། །ཤིང་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་ནི། །གཞི་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པ་ལས། ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཐ་དད་པས་དཔྱད་ན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་གདགས་པའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་ཀ་བར་སྣང་བ་ལྟར་ཀ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཞེད་ན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བཞེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཏིང་ནས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དབུ་མ་པར་འདོད་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་

རོ་ཞེ་ན། །མི་འཐད་དེ། མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི། དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་བས་ལྷག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྙེད་རིགས་པ་ལས་མི་རྙེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་
ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་ཡོད་པར་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་འགོག་གམ། བཏགས་པ་འགོག་ཅེ་ན། བློས་བདེན་
པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་འགོག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གཞན་གྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་མིན་པས་བཏགས་པ་འགོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གནས་ཚུལ་ལ་
བཏགས་པ་དང་བདེན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཅི་ཡང་བཀག་པ་མེད་དོ། །དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་

༤༡ ༄༅། །བཀག་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འདིར་དགག་
བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་། གཏན་ཚིགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དགག་བྱ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་མི་བསླུ་བ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དགག་བྱ་མིན་པས་ཕྱི་མ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་བློས་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ལ། འདི་ཐ་མལ་པ་དང་མཐུན་པར་བློས་བཟུང་ནས
བདེན་པ་འཇོག་བྱེད་བཅལ་བ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པར་མཐོང་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རང་རང་གིས་སྨྲར་བའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ནི་བདེན་པའི་དོན་དུ······
འདོད་པ་ན། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་བཀག་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་འཛིན་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་དཔྱད་བཟོད་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱ་རྒྱ
ཕ ཆུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་ཁེགས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་ལ་རིགས་

པའི་དགག་སྒྲུབ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། དེས་ན་དངོས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོ་བོ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཟུང་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཟུང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། གང་གིས་ལྟ་
བའི་མི་མདག་གིས། །ད་དུང་ཕས་རྒོལ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །བུད་ཤིང་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཡིད་ཀྱི་མུན་རྣམས་འཇོམས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་དང་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་འཛིན་ཡུལ་གཉིས་འགོག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་པ་འགོག་པས་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་སེལ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་བཀག་པས་ནི་ཀུན་བཏགས
ཀྱི་འཛིན་པ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་འགོག་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་འགོག་གོ །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའི་བློས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཐའ་བཞིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བདེན་པ་ཁེགས་པའི་འབྲེལ་

༤༡

༄༅། །ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་པར་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྣམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་སྨྲར་བ་ལ་ཐུག་གོ །འགའ་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དགག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་མི་ལྡོག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རབས་པ་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་གང་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པའི་འཇོག་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་འགྱུར་བས་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདིས་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་སྟེ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་སྲིད་ལ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ལྟར་རིགས་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་རིགས་པས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ངོར་ནི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ངོར་སྐྱེ་བ་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་

ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ལ། རིགས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་
མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་འཛོག་མཚམས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དུ་
མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇུག་པའི་བློ་ངོར་ཡོད་
པའོ། །འཇུག་པ་ལས། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་འགྲུབ་འགྱུར་མེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པས་
བརྟགས་ན་འགའ་མི་རྙེད། །མ་རྙེད་པ་དེ་དོན་དམ་ཡིན། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དམ་པའི་དོན་དུ་མ་སྐྱེས་པ། །ཚིག་དོན་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་འབྲང་ན་སྐྱེ་བ་མེད། །
གཞན་ལ་དེ་བཞིན་སྦྱར་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་

༤༡ ཤེར་ཕྱིན། ཁ

༄། །འཇུག་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད། མེད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོར་སྐྱེ་ཙམ་ཡོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ངོར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་རྙེད་པ་མིན་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཚུལ་གྱི་གནད་མ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་རིགས་ངོར་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་བདེན་སྐྱེ་ཁེགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དགག་བྱ་བསྣན་ཟེར་ན་ཧོ། །རྟགས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དང་

45

དུ་མ་དང་བྲལ་ཙམ་ནི་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འགོད་ཚུལ་ནི། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ཏེ། དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་བཞིན་ནོ། །
འགའ་ཞིག་དུ་མར་སྣང་བ་རྟགས་སུ་དགོད་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་མར་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྣང་ཚུལ་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་
བ་གཉིས་སྣང་བཞིན། སྔ་ཚོགས་གཉིས་མེད་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་དུ་མར་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། ཆ་བཅས་
སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག་པས་རགས་པ་བདེན་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཅན་མེད་ན་ཚོགས་པ་
བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་ཡང་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་ཁེགས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་

༤ ༄། །མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་པས་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་དེ། བག་ཆགས་སོག་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་
དམིགས་པ་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཤེས་བཀག་པས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་མེད་པ་ཡང་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་
ཨ་ར་བཞི་ ཆ་བཅས་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །དབུས་ནས་རྡུལ་ཕྲན་རྡུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ།།
རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་ལྟ་ས་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ས་ཆུ་སོགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། ། 47
རབ་ཏུ་ཕྲ་རྡུལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་པུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཅིག་ཁེགས་པས་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ལ་
ཀ རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། འགའ་ཞིག་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་གཅིག་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན། ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་དགོས་

ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་འོང་ངོ་སྙམ་ན། དགེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བདེན་པ་སྣང་ཡང་བདེན་
པར་མེད་དེ། བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་མི་བྱེད་སྙམ་ན། བུམ་པ་ཀ་བར་
སྣང་ཡང་ཀ་བས་སྟོང་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེར་ཡིན་དུ་མི་རུང་བས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་གང་ཤེས་གསུངས་ཀྱང་ཞི་བ་འཚོས་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།
གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་བདེན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་སུ་མི་བདེན་ཏེ། དོན་ཤེས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དོན་ཤེས་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་མི་བདེན་ཏེ།
ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དོན་དུ་མི་བདེན་ཏེ། མེ་ལོང་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་དང་གཅིག་ཏུ་མི་བདེན་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་གཡོ་ཡང་མེ་ལོང་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་

༄༅། །ཁྱོ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་གཞན་ཞིག་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། མེ་ལོང་དང་ཁོ་ས་གཅིག་ན་གནས་པ་དང་། གཞན་ན་གནས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཟུགས་བརྙན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀོ་ས་གཅིག་ན་གནས་པ་ཡང་མེད་དེ། ཐོགས་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ
 མ་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ལས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབས་པས་བདེན་པའི་དུ
མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དུ་མ་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབས་པས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པས་རྟགས་གང་རུང་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་ན་བདེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས
བཀག་ཀྱང་བདེན་པ་མཐའ་དག་མི་ཁེགས་པས་བདེན་པའི་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གཉིས་པོ་ལས་མི་འདའ་བས་གཉིས་པོ་བཀག་པ་ན་བདེན་པའི་ལྟག་མ་མ་ལུས
 ཤིང་། སྣང་བ་ནི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འདི་ལས་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་ཞེ་ན།

བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་ན་ཐ་མ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ངེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དཔལ་སྦས་ཀྱིས་དབུ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ། །ཅུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཉིད། །བྲལ་བས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲའི་ཐ་སྙད་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདི་ནི་བ་གླང་སྟེ་ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དཔྱད་པ་ལ། འགའ་ཞིག་སྣང་བ་དཔྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ན་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་རྙེད་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་གི་ཞོག་པས་སྣང་བ་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལ་ཡུལ་ཡོད་ལ། རིགས་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་དོ་

༄། །ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མི་འདོད་ན་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
བློ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་རིགས་ཤེས་མིན་ལ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་སྣང་ངམ། མི་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་མ་བཟུང་བས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྣང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྣང་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
སྣང་བ་བཟུང་ཡང་དོན་དམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་གནས་ཚུལ་དུ་མི་འཐད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་དང་
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱའོ། །དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་ནི་གཞལ་བྱའམ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཞོག་པ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་མ་རྟོགས་པས་རྗེས་
དཔག་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མི་འདོད་པར་རིགས་ཤེས་ལོགས་སུ་ཚོལ་བའི་ངལ་བ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་དོ། །སྣང་བ་མེད་པས་ནི་རིགས་ཤེས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་ལ། དཔྱད་ན་སྣང་བ་

ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཡང་མི་སྣང་ལ། དེ་མི་སྣང་བས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་མི་མངའ་བས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གང་ཤེས་སོགས་ནི། སྣང་བ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཐེངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་བདེན་མེད་འཇལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། མཚན་མར་གྲུབ་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུང་བྱ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡུལ་མེད་པ་ཞེས་འདོགས་པར་ཟད་ཀྱི། གཞལ་བྱ་གཏན་མེད་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བོད་དག་གིས་འཁྲུལ་གཞི་ནི། ཆོས་ཅན་ལ་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་ལོག་པའི་སྐྱོན་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པའི་སྒྲ་མི་བསླུ་བར་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དམ་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས། སྣང་བའི་སྟེང་དུ་དགག་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི་དགག་བྱ་མིན་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པས་གྲུབ་པས་དགག་བྱར་འགྱུར་ན་བདག་

༄༅། །མེད་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པས་གྲུབ་པས་དགག་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་དམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། བཏགས་པ་བར་
བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ནོར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གིས་སྐྱེ་མེད་སོགས་ལ་བཏགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་དོ་ཞེས་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡང་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲ་
གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་རིག་པ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས་དེ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དོན་དམ་དུ་བསྟུ་བའི་དོན་དུ་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་
དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་པའོ་ཞེས་བཤད་ནས། ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་ 53

བྱེད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་བྱའི་དོན་དམ་བཏགས་པ་བ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་
དོན་མི་གཅིག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོས་མེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་འཇོག་ལ། སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་འདི་ཡོད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
མིན། བདེན་གཉིས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་གསུམ་ཀ་ལས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་སྟེ། ལུང་ནི་སྔར་དྲངས་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་བསླུ་མི་བསླུའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོན་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པས་བདེན་པ་དམ་པར་འཇོག་པའི་དོན་བསྟན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་

༄༅། །འདི་མཚན་ཉིད་དངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །མྱང་འདས་ཀུང་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་ལ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས་འདི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་
པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་བཤད་དོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཐམས་ཅད་རིགས་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་
འབྱེད་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ལ་དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་གོ །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པས་རིགས་ཤེས་སོ་སྙམ་ན། རིགས་པ་བཞི་གང་ཡིན།
ལྟོས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་ཟད་
དོ། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ནི། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་དུས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན།

རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ཟེར་ན། འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་ཐལ་བར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་སོ་སོར་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་མཉམ་པོ་སྐྱེད་བྱེད་གང་དང་བསྐྱེད་བྱ་གང་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་མ་བཏགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དུས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུས་ཕན་མ་བཏགས་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་སླར་སྐྱེ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པ་སྐྱེ་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱུའི་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་བྱར་མི་འཐད་དེ། མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འགགས་ཟིན་པས་གང་ཞིག་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད། རྒྱུའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་དུས་གང་དུ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་པའི་

༤། ༄༅། །དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུའི་དུས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་ཡུལ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བློ་ཡུལ་དུ་བསམ་ནས་འདི་
ཡིས་འདི་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་གཟུང་བར་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་འབྲས་བུ་
ཉེར་དགུ ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པར་མཚུངས་པས་སོ། །ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་མེད་པར་འདྲ་ན་འདི་འདིའི་རྒྱུ་
ཡིན་ལ་འདིའི་མིན་ནོ་ཞེས་གང་གིས་བཞག་པར་ནུས། གཞན་ཡང་རྒྱུའི་དུས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་པོ་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་
བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །འདིས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཐལ་བས་བསྒྲུབས་ནས། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་
བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ནི། རྡོ་རྗེའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་བྲག་རི་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་འདིའི་རིགས་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལོག་རྟོག་གི་

བྲག་རི་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་ལ། འདི་ནི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ལ་བདག་ལས་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་བཞི་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་དམ་བཅའ་བཞི་པོའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབས་ནས་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ༔ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གསུམ་ཀས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་ནས་རེ་རེ་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པར་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས་

༄། །ཀྱང་། དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཟུར་དུ་མི་སྨོས་པར་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དོན་དམ་
པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་རྐྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའི་གཏན་ཚིགས་
ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་གསལ་ཞིང་། ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དབུ་མ་སྣང་བར་སྦྱོར་བ་འདི་བཀོད་ནས་ཐ་སྙད་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་དང་
ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྨྱུ་གུ་བཞིན་ནོ། །རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ནི། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལ་
ཡང་རེ་རེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཁས་བླངས་དགོས་པས་འབྲས་བུ་དུ་མར་བསྐྱེད་པའི་མུར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཁས་མི་ལེན་ན། གང་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་

བཏགས་པའི་ཚ་མེད་པ་དེ་རྒྱུ་མིན་པས་རྒྱུ་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་དོ་སྐལ་རེ་རེ་ལས་འབྲས་བུ་དོ་སྐལ་རེ་རེ་སྐྱེད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་དུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡོད་པས་གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ངོ་། །
གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པོ་དགག་སླ་སྟེ། །ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡང་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཡང་ན་
རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དུ་མ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི།
དོན་དམ་པའི་དུ་མར་མི་འགྱུར་རོ། །གཅིག་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཐ་དད་པ་རྒྱུའི་ཐ་དད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དུ་མ་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུ་དོ་སྐལ་རེ་རེར་འབྲས་
བུ་དོ་སྐལ་རེ་རེ་བསྐྱེད་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་གཅིག་པོ་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལ་

༄། །ཕན་འདོགས་ན་དུ་མ་ལས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་ཚུལ་མུ་བཞི་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་དང་། དུ་མ་ལས་གཅིག་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སུས་སྨྲས། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པ་མིན་ཏེ། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བརྫུན་པ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་དང་། ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཀོད་དོ། །ཉེ་བར་བསྡུ་བའི་དོན་ནི། སྣང་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། །རིགས་པས་དཔྱད་ནས་གྲུབ་པ་འགོག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྔ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་གཞན་ལས་ལྷག་གོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ནས། རྒ་ཤིའི་

མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཚོགས་ལམ་ལས་སྦྱོར་ལམ། དེ་ལས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །དཔེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོག་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་མིན་པ་དང་།
གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་
ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུང་ངུ་དང་རིང་པོ་ལྟ་བུ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དཔེར་ན་ཚ་གདོན་ལྟ་བུ་འཕང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིང་པོར་བཞག་པ་དང་། མདུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུང་བར་བཞག་པ་དང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བུར་བཞག་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་གི་གང་ཟག་གཞན་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཕར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་

ཤ
ཀླ་བ་ཨོ་ན
བ

༄ ། །འགལ་བར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་དང་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེ་གང་ཡོད་པ་དེ་ན་ཡོད་པ་དང་། གང་གྲུབ་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་
དེ། རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མེའི་རང་བཞིན་སྤངས་ནས་ཚ་བར་གནས་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཕ་རོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུ་རོལ་དུ་བཞག་
པ་ཡང་ཚུ་རོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕ་རོལ་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཕ་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཚ་གཉེན་ཡང་རིང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མཐུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིང་པོ་འདོར་བའི་ཕྱིར་
དང་། ཐུང་ངུའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་དེ། འཕང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིང་པོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ཏེ་འཕང་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིང་བ་དང་མཐུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀའི་རང་
བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཆོས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་འགལ་བ་གཉིས་འཛིན་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་གནས་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡང་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་བྱར་བཞག་པ་ཡང་ཕྱིས་སྐྱེ་མ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱར་མཐའ་གཅིག་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡང་མིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་བྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་ལྟོས་བཞག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་འདི་
ཡོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚིག་གི་འདོན་པ་ལྟར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་པ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་འགལ་ཏེ། བཅོས་མའི་ནོར་བུ་ལ་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་
ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་བཅོས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཁྱད་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་བྱར་གཟུང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་
རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་མཐོང་ཞིང་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དངོས་པོར་སྨྲ་བས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་ལས། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྨྲ་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་བླངས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོང་དུ་མ་ཆུད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བྱས་པར་ཡོང་དུ་ཆུད་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་

༄༅། །ཡར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པ་ནི་འགལ་བ་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་
འབྲེལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བ་པོའི་ཁྱད་པར་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་སྨྲ་བས་སྣང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མཐུ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པའམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། དབུ་མ་པ་དག་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྟ་བརྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་བར་འཛིན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འགལ་བ་འཛིན་
པའི་བློ་དུ་མ་འབྱུང་བས་རང་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་པས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། བདེན་

པ་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་ངོར་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའམ་བློ་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལ། དོན་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བསྟན་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་བདག་ཉིད་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཅིག་ན་ནི་རྒྱུ་དུས་སུ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་དགོད་པ་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་དགོས་པར་དགོངས་སོ། །འགའ་ཞིག་གིས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་དགག་བྱ་དོན་དམ་གྱིས་

༤། ༄༅ ། །ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཆོར་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ། སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དོན་དམ་
ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པ་གསལ་ཏེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ན་དགག་བྱ་
ཆུ་ཁ་ཉི དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་དུ་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྦྱར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྒྱུ་ཞིག་ནས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་འགགས་ཀྱང་མྱུ་གུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕ་ཤི་བའི་འོག་
རོལ་དུ་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རྫོགས་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་
བ འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པར་ཐལ་བ་དང་ལྔའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས། བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའའམ་མེད་པའོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་གཞན་ཕྱོགས་འཇོམས་བྱེད་མཚོན་ཆ་ལྔ་བུའི་རིགས་པ་དང་། ལྔ་པ་རང་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་གོ་ཆའོ། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཤད་ཚུལ་ལ། རང་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྐྱོན་གནས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ནི། གྲངས་ཅན་པས་འཇིམ་པ་དང་བུམ་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། འཇིམ་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་

༤། ༄༅། །བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་པོ། །དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་མགོ་སྐོམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ་ཕ་རོལ་པོས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་སྐྱེ་དགོས་ལ་མངོན་
གསལ་གྱི་བུམ་པ་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་
ཚ༔ ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་སྨྲན། དུ་བར་མཚུངས་ཀྱང་ལའི་དུ་བ་དང་ཚང་བང་གི་དུ་བ་ལ་མེས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲའི་བྱས་པ་དང་བུམ་པའི་བྱས་
ཁེ༔ པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྨྲན་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དུ་བར་མཚུངས་པས་མེས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། བྱས་པར་མཚུངས་པས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་མ་ 69
ཁྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན། ཡོད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྩོད་ཟློག་ལས། མི་འདྲ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། །གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་
༣ ལྟར་རོ། །འགལ་བརྗོད་ནི། ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུབ་ཟིན་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཐུག་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། གྲུབ་ཟིན་པ་

དང་སྐྱེ་དགོས་པ་འགལ་བར་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་འཛིམ་དུམ་གྱི་བུམ་པ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐུ་མེད་དོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། གཞན་གྲགས་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྫས་གཞན་ལས་འབྲས་བུའི་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བར་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་ཡོད་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་རིགས་པས་གནས་པར་ངེས་པར་ཐལ། མུན་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་
ཡིན་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རིགས་པས་འཐད་པ་བཞིན། རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་ཕ་རོལ་པོའི་ཁས་བླངས་ལ་བརྟེན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ ༧༠
ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མུན་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ལ། མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་
འབྱུང་བ་ནི་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྤང་པར་མི་ནུས་སོ། །མཐོང་དུ་

༄༅། །ཆུག་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་མེ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་དཔྱད་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གང་གིས་འབྱེད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་མིན་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཙམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྫས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་མིན་པས་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ངོར་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་བདེན་པར་གྲུབ་ན། མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་འབྱུང་བ་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་མྱུ་གུ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན། མྱུ་གུ་ཡང་ས་བོན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལྟར་མེ་ལྕེ་ཡང་མུན་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཞིང་། མུན་པ་ཡང་མེ་ལྕེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་གཞན་ལ་གྲགས་སོ།།

གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ལ། མེ་ལྕེ་དང་མུན་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་
མི་འཐད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་སྤང་གི་ཁྱད་པར་ཇི་སྐྱེད་བཀོད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདིས་འཇོམས་ཏེ། ལྷ་བས། གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་
ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི། མགོ་སྨོམས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་
མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ཤུན་འབྱིན་པར་འདོད་ནས། མི་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་ཡིན་པ་ལྟར་རྟ་ཡང་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། བདག་
སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྤྲོས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། འདི་ནི་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ས་བོན་རྫས་གཞན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ལ། མེ་ལྕེ་རྫས་གཞན་ལས་མུན་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་དོན་དམ་པར་མི་རྙེད་དེ། གཞན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

༄། །པའི་དོན་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་རིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་དགོས་ན་དེ་ལྟར་སྨྲ་བར་མི་ནུས་པས་སྐྱོན་འཛུག་པའི་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་རིགས་པ་གཉིས་པོ་དང་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། གཞུང་དུ་ཞོའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ལོ་མ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞོ་དུས་སུ་འོ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་ཀྱང་འཇིགས་པར་བྱེད་ན་བོང་བུའི་རྭའི་རྣོན་པོ་ཡང་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མགོ་སྨོམས་ཀྱི་རིགས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཀྱི་དོན་ནི། །དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་ཚེ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤྱིར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པོ། །རང་ཕྱོགས་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་དང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་པ

མེད་པས་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟད་བྱས་ཆེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་ན། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཆེ། །གང་གི་སྐྱོན་འདོགས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་བཏགས་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟད་བྱས་ཆེ། །ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཆེ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དོན་འདི་ཡོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དཔུང་འཕྱུལ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་པར་མི་འཐད་
ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་རེ་སྐན། མར་མེས་མུན་པ་མ་ཕྲད་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པ་ཡང་། །ཁང་ནང་གི་མར་མེ་འདིས
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་གནས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་སེལ་བ་མི་འཐད་

༄༅། །དེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་པོས་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །མགོ་སྙོམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་ཆོས་རང་གིས་ཁས་བླངས་ནས་མཚུངས་པ་བསྒྲི་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ཁས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ན། ཕོ་བོས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པས་བུམ་པ་ཡང་བྱས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་མཐུན་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་མགོ་སྙོམས་པས་ན་མགོ་སྙོམས་ཞེས་བྱའོ། །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྐྱེ་དགོས་པ་གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པས་ན་འགལ་བ་བརྗོད་དོ། །སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བདེན་པའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་སྐྱེ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། གཞན་ལ་གྲགས་ནི། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་

ཡོད་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོས་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པས་གཞན་ལ་གྲགས་སོ། །མཐུན་དཔེ་ནི། བྱེ་མ་རེ་རེས་ཏིལ་
མར་འབྱིན་མི་ནུས་ན་ཚོགས་པས་ཏིལ་མར་འབྱིན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པོ། །འགལ་བརྗོད། འོ་ན་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་བདག་ཉིད་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། གཞན་གྲགས་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
རྐྱང་འཕེན་པ་རང་གི་སྤྱོ་འཛིན་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་

ཤ ༄༅། །སོ། །རིགས་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིས་འཇོམས་མི་ནུས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་རང་
འདི་གཉིས་དོན་དམ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་དམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བའམ་བཟང་ངན་
ཤཱ་ཏྲེ ཡོད་པར་འདོད་པས་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་མ་མཐོང་བར་སློམ་ཚོད་ཀྱིས་སྨྲ་བར་ཟད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མཐའ་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གཏན་ཚིགས། ལྟོས་ནས་
འཛིན་པའི་གཏན་ཚིགས། ཕན་ཚུ་ལྟོས་པའི་གཏན་ཚིགས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ 77
པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཁྱབ་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་མགོ་སྐོམས་ཀྱིས་ཀྱང་
༣ གཏན་ལ་འབེབས་ལ། ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་བློས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱར་འཇོག་ལ། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་

མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དེ། དགག་བྱ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རང་དབང་དུ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་པ་བློས་ངེས་པ་ནི་དགག་བྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །དེ་ཡིས་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དེ། བློས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་དེ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བདེན་པ་སྒྲོ་ལོག་ནས་ཞིགས་པ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། ཆོས་ཅན་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་ཞིགས་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་མེད་པའི་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།

༄། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དགག་བྱ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས།
དགག་བྱ་བདེན་པ་མེད་ཅེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དོན་འདི་ལ་སྨྲ་རབས་པའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག །བདེན་སྟོང་ནི་གསུམ་སྟེ། སྣང་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདེན་སྟོང་དང་། སྣང་བ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་དང་།
བདེན་པ་དང་གསར་དུ་བྲལ་བའི་བདེན་སྟོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་སྣང་བ་མཐོང་བ་ན་མཐོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱའོ། །གསུམ་
པ་ནི་དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དགག་བྱ་བདེན་པ་མེད་ན་བདེན་པ་དང་གསར་དུ་བྲལ་བའི་བདེན་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་གཉིས་ནི་དགག་བྱར་མི་བཟུང་སྟེ། འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །
དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་དང་གསར་དུ་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་ལྡོག་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུམ་ཀ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་བྱར་བཟུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པས་འགོག་པར་བྱེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུང་
པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་དགོས་པས་དགག་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཚད་མ་སྔ་མའི་གཞལ་བྱ་རིགས་པ་ཕྱི་མས་སུན་ཕྱུང་བས་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྣང་བ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆ་རིགས་པ་ཕྱི་མས་མི་འགོག་ལ། ཕྱི་མས་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཆ་ནི་སྔ་མས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྔ་མའི་གཞལ་བྱ་ཚད་མ་ཕྱི་མས་སུན་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དགག་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་ཆ་དང་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་

༨༡ ༄། །ཉིད་གཉིས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་སྟོང་མི་སྟོང་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པས་གསུམ་པ་ནས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
སྟོང་མིན་ཙུང་ཟད་ཡོད། །ཅེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པོ་ནར་གནས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས། ཅི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་
རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། མྱ་ངན་འདས་པ་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་
དག་གིས་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མའི་དཔེས་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྟན་པས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁེགས་ལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་
པའི་ཤུགས་ལ་བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་པོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ

རིགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་བློས་བཏགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཙུང་ཟད་ཡོད། །མི་སྟོང་ཙུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ནི་བརྟེན་པར་གྲུབ་སྟེ།
ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་
ཕོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འགའ་ཞིག་གིས་དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དྲིས་ལན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ལ།
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་དེ་སྲིད་དུ། འོད་

༄༅ ། །སྤྱངས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླའི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པས། ལྷག་མཐོང་གི་མན་ངག་གིས
མེད་དུ་བཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡང་མུ་སྟེགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟར་ངལ་བ་བརྩམས་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་སྙེམ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས། །རིང་
དུ་འབད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་མཐུ་མེད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་མཐུ་ལས་ཁོ་བོས་རྙེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སེམས
ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་དཔྱད་མི་

བཟོད་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཡང་བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྔ་མ་ལྟར་
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་
ཞི་བ་འཚོ་དང་། སེངྒེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདིས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
བཤད་དུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རང་གར་བརྩམས་པའི་དབུ་མ་སྣང་བ་
ལས་ནི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་བཞག་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དོན་སྔགས་ན་མོའི་ཚུལ་དུ་
འདོད་ཅིང་། རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དོན་སྔགས་ན་མོའི་ཚུལ་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་

༄༅། །ཕྱིར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་དཔྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པར་འདོད་ན་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་གྲུབ་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ
པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན། དེ་དག་ཀུང་མ་བརྟགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇོག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་སེམས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་སེམས་སུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ནི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་དོན་དམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ནི་
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་འཇོག་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ནི། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །ཞེས་

པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་སེམས་སུ་སྨྲ་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་སུ་བདེན་
པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་སློབ་
དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་
བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ །ཡང་དག་དམིགས་པར་གནས་ནས་སུ། །སེམས་ཙམ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཟློ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་
ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྲབ་སྐྱོགས་འཇུག་བྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བ་ཆེས་
ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་རིག་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དང་། དོན་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་སྨྲ་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྔར་ ༤༨

༤༡ ༄༅། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ནི་ཐོག་
མར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་རིགས་པས་
ཉ དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོངས་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐོག་མར་ཕྱི་
པ་ཉི རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་རྗེས་སུ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་མཛད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པར་ ༤༧
མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གདུལ་བྱའི་བློའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ལ་གཞུག་པ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་རང་
བ བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་འདི་ནི་མདོའི་བསྟན་ཚུལ་དང་མཐུན་ཏེ། །མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་བཞག་ལས་ལྡང་བ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

ཀ་ཀྱཻཤ་པ་བཀའ་འབུམ་

འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ཡང་གསུངས་ཏེ། གླང་ཆེན་བཞེངས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག །གླང་ཆེན་བཞུགས་ཀྱང་མཉམ་པར་
བཞག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་མཐོང་ཚུལ་དང་།
གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཐ་མ་ནི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མདོའི་བསྟན་ཚུལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཀྲལ་ཏེ། རྩ་ཤེར་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཅེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །འདི་
ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་སེམས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་མཉམ་ཡོད་དུ་གསུངས་

༄ །པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ལྟ་ཆར་མཚུངས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་འདི་འགོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ། སེམས་ནི་བདེན་དངོས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ནི་སེམས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་གནོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཞི་བ་འཚོའི་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་བྱེད་ན། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། སེམས་ཙམ་དུ་བས་པ་རྫས་མ་མཆིས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྩ་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེ་དག་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཞེད་པས་སྤྱི་ལྡོག་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་

མཉམ་ཡོད་དུ་གསུངས་པའམ། ཡུལ་སྣང་བ་ཅན་དེའི་ངོར་མཛད་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བློ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་ཤེས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་། ཟླ་བ་
གཉིས་སྣང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣང་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་སྨྲོ། །འདི་དག་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་
བླངས་པ་ན་དེའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་དབུ་མ་པས་དྲིས་པའི་ལན། རྨི་ལམ་དང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་དང་ཀེང་རུས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
ཡོད་པར་འདོད་པ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་ནས་མཚན་གཞིའི་དཔེ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རྙེད་པར་བསྟན་པས་སོ། །ཡུལ་གྱི་བདག་དང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་གནས་པ་སོགས་མི་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་
དང་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་མེད་པས་ཡུལ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་བསྟོན་དུ་མེད་
པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བཀག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་

༤ཨ ༄ །རིགས་པས་དཔྱོད་བཟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པས་ཡུལ་ཅན་བདེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་རྣམ་རིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་
༡ ཡུཾ་ཕ་ མཚུངས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་མ་དཔྱད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས་སྣང་
བ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ཉེས་པ་ཡོད་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྣང་བ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབས་པས་ན་སྟོང་ཉིད་བདེན་ 16
པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་ན་འང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་
ཕ སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་བདེན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཡང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་བོད་དག་གིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ལེགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོབས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སོ་སོའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡང་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་བཏགས་པ་དང་། དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཀྱི། སྟོང་

༄། །ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐོས་པ་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ནི་མེད་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བོ་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྐྲག་པ་སྤང་ཕྱིར་གསུངས་པར་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུམ་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་གནད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་སྣང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། སླར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྨྲ་བ་ནི་

འགལ་བ་ཡོན་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་བློས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བློས་བཙོས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློས་བཙོས་པ་ནི་དོན་དམ་དངོས་སམ་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། མཐོང་ལམ་ལས་སྒོམ་ལམ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་དང་། སངས
རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་སྤྲ་ཕྲི་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བ་ཡང་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བདེན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུར་བའི་ཆོས
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་ཡོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་ནི་སྤྲོ་བྱེད་ཡིན་ལ། སྒྲ་ནི་རྟོག་པས་སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ
ཡང་སྤྲོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བཀོད་པའི་ཆོས་སུ་མི་འདོད་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློས་བཀོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པས། དེས་ཇི་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚུལ་ཡང་སྨྲ་དགོས་ཏེ་སྨྲ་བར
ཡང་མི་ནུས་སོ། །རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་ནི་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྤྲོས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བློས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྟོག

༄༅། །ཆོས་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྤྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་དཀྲུག་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཆོས་མ་བཅོས་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་བཀོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྩ་བ་ལས། རྟེན་ཅི་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སོ་སོར་བཤད་དགོས་པར་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དོ།། དེས་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཙམ་ནི་ཆོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་། སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུར་བཞག་པ་ནི་ཆོས་བཏགས་པ་ཡིན་

པས་དེའི་ཕྱོག་པ་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་བདེན་པའི་ཆ་དང་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་རྟོག་པས་བཀོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། བཀོད་པའི་ཚུལ་ཡང་བདེན་པའི་ཆ་ནི་རྟོག་པས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མཐུ་ལས་ཡོངས་སུ་སྣང་བའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པས་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྣང་བ་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་བདེན་སྣང་ཙམ་ཡང་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་སྨྲ་བར་ཟད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་སོ། །འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་བཀོད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་ལས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

༄། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་། ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེད་དུ་མ་ཆུད་པར་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་སྒོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་པར་སྨྲས་པས་སྡིག་པའི་ཁུར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བས་ངལ་བར་གྱུར་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། བདེན་སྟོང་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྣང་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་སྟོང་ཁས་ལེན་པ་ལ་རུང་གི །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྐྱེ་འགག་མི་རུང་བས་ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་སྟོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྣང་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རོ་གཅིག་པས་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་གཟུང་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རུང་ངོ་། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣང་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

གཞན་དག་གིས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟོང་པ་ཉིད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཡང་རིགས་པ་སོ་སོའི་བྱེད་པས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་སོ་སོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་།
གཉིས་པ་ནི། མཐར་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པའི་བྱེད་པས་རང་བཞིན་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་པར་འདོད་དམ། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་
འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་སྟོང་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དབུ་མའི་ལུགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྣ་ཚོགས་
སུ་སྣང་བ་མེད་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་ནས་དོན་དམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐ་

༄༅ །སྣོད་དུ་ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རིགས་ངོར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྣང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་སྣང་བ་སྔར་ཡོད་བཞིག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསར་དུ་བྱས་
པ་མིན་གྱི། སྣང་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་གནས་ཚུལ་ལ་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་རིགས་པས་བློ་ངོར་ན་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་མི་འདོད་པས་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ༡༡
གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་ཙམ་དུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་པའི་ཚེ་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི། དཔྱོད་པའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་རྗེས་དཔག་གམ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མཐར་

ཐུག་པས་དེའི་ཚེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་། ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་ནས་དོན་དམ་ཕྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་དམ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྣང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཅད་ནས་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐོག་མར་སྐྱེ་ལུས་ལ་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱ་མ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟེ། ཐོག་མར་བདེན་སྟོང་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་སྣང་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །སློའི་རིམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགག་བྱའི་བདེན་པ་འཛིན་པ་དང་། དཔྱད་གཞི་སྣང་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། སྣང་བ་བདེན་སྟོང་འཛིན་པ་དང་། སྣང་བ་དང་བདེན་སྟོང་བསྡོམས་ནས་འཛིན་པའོ། །སྤྱ་མ་ནི་དགག་བྱའི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་

100

༄༅། །མ་གསུམ་ལ་སྣང་ཙམ་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། སྣང་བ་བདེན་སྟོང་འཛིན་པ་ནི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའོ། །སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་རྙེད་པའི་བློ་ནི་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་བློའོ། །དེ་ལ་དགག་བྱའི་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཐ་མལ་པ་དང་དངོས་སྨྲ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་བློའོ། །སྣང་ཙམ་འཛིན་པ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་གསུམ་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བློའོ། །སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་པོ། །བློ་ཐ་མ་ནི་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བློ་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཡང་ཡོད་དོ། །འཛིན་ཚུལ་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློས་ཐོག་མར་དཔྱད་གཞི་གཟུང་ནས། དེ་ནས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་དེའི་གནས་ཚུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་ན་སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གཉིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློའོ། །བློའི་འཇུག་ཚུལ་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་

རྟོགས་ཀྱང་འདིའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འཛིན་ལ། སྣང་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་བློས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་འདིའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མིན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཟླ་བའི་བཞེད་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་བློས་བདག་པོ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་། འགའ་ཞིག་སློབ་དཔོན་འདིས། ཕུང་པོ་གདགས་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ཡོང་དུ་མ་ཚུད་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་ལྟར་གཞི་མེད་ལ་བདག་པོ་ཞེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་འདོགས་ལ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

༄༅། །ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཁྲུལ་གཞིའི་དོན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་ལ། ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་བདག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ནི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་མིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། ལེན་ནོ་རང་ཉིད་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་མངོན་གསུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པས། སྐབས་དེར་མེད་པར་མཐོང་བའི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པ་མིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེ་ན། དེར་ཕུང་པོ་ལ་

བདག་གི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་ན་གཞན་དུ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་དེ། བདག་མེད་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་བསྒོམས་པས
ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁལ་ཏེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་བསྒོམས་པས་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན།
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྡོག་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ
འཛིན་པ་མེད་པའི་དུས་འགྲོ་ལའང་ངར་འཛིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་གཅིག་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས
རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འོ་ན་ལུས་གཅིག་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པས་ལུས་གཅིག་ལ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བདག་འཛིན་ཡང་ཡུལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་

༄༅། །ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །མཐོང་སྤང་མིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པས་བདག་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གམ་དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་བདག་གམ་བདག་གི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྙམ་ན། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟེན་ནས་འདོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་མིན་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གཞན་དུ

ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོས་གཟུང་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི། གང་ཟག་ངོ་བོ་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་འདི་དང་མཐུན་པར་བཤད་དེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཆོས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་ལེན་
པ་པོ་དང་། ཕུང་པོ་ནི་བདག་གི་ཉེར་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། གང་ཟག་ནི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུར་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་།
སྐྱོན་འདི་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མེད་པ་མིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ཡོད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པ་མི་འགལ་ལོ། མཁས་པ་དུ་མས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གཉིས་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་སྣང་ཞིང་། ཡང་། ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་ 106

ཨ ༄༅། །པའི་མདོས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གསུངས་པ་འདོད་པ་དང་། མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་
པའི་བདག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བབ་ཅོལ་འབབ་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ཀ། དང་། བདག་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པས་
བ། ༡༧ ཆད་པར་ལྟ་བ་སྤྱངས་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པས་རྟག་པར་ལྟ་བ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པའི་མདོ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་ 107
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བདག་ཅེས་
བ པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །ཁ་ཡར་བ་དང་ཚོགས་པ་ཅན། །གང་

ཟག་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ལྟར་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་རྫས་ཚོགས་པ་ལ་འོ་མ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར་བཏགས་པར་ཡོད་
པ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི །བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་སོ། །རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བདག་ནི་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་དུ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས། རྒྱ་ཤུག་གི་བུ་
ལ་གདམས་པའི་མདོ་དྲངས་པ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་དེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེས་རྟོག་པར་བྱེད། །འདི་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་བཅས། །ཞེས་དང་། རྣམ་
པར་བསམ་ནས་འདི་ཀུན་ལ། །གང་ཟག་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་གང་ཟག་གོ་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་ནི་ཁུར་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ནི་ཁུར་ཁྱེར་བ་པོར་གསུངས་པས
ན། ཁུར་དང་དེ་ཁྱེར་བ་པོ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པ་ཡང་མིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇུག་པ་ཡང་མེད་

ཤ ༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སུས་སྨྲས། ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་བརྟགས་པ་ཙམ་ཞིག་མེད་
པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། མར་མེ་བཞིན་དུ་མངའ་དུ་འགྲོ །ཞེས་
ཀ གསུངས་པས་ན། ཕ་རོལ་པོས་འོ་ན་བདག་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། བདག་མེད་ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་བདག་
ཀཱྀཿ མེད་པར་བསྟན་ནས་ཕུང་པོ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དགོངས་པའི་དོན་ནི། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕུང་པོ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ལས་ཕྱི་
མ་འབྱུང་བ་ཡང་བདག་གམ་གང་ཟག་གིས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་པའམ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་……
༢ གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཕུང་པོ་སྔ་མའི་རྒྱུན་ཙམ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་

ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ན། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་བས། བདག་འདུས་བྱས་སུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་སྙམ་ན། མདོ་ལས། བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། འཇིག་ལྟས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ལ། འཇིག་ལྟས
བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་གནོད་པར་སྣང་སྟེ།
རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ན། སྔར་མཐོང་བ་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་པ་དང་དྲན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྔར་ཡང་བདག་གིས་མཐོང་བ་ཕྱིས
བདག་གིས་ཤེས་པ་དང་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ངོ་ཤེས་པ་དང་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདག་གིས
མཐོང་བ་དང་དྲན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་སེམས་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བདག་གིས་མཐོང་བ་དང་དྲན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་

༄ །དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨྱོང་བ་པོའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡང་སྔ་མའི་ལས་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སེམས་རྒྱུད་སྔ་ཕྱི་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་སྨྱོང་བ་པོའི་ཐ་སྙད་བྱས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་མེད་པ་མིན་ལ། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡང་མིན་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་སྤང་སྟེ། མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཏགས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་འོང་ནས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ནི་གང་ལ་དགེ །མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས་གནས་པའི་མདོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་པ་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་དགའ་བོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་རྒྱུན་སྔ་མ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ནས་དེ་ལས་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་གི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ལེན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བསྙད་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨྱོང་བ་པོ་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟོས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་

འདོད་པས་སྡོམ་དང་མཐུན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་ལ་འདོགས་པར་འདོད་པ་ནི་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པས་བཏགས་ཡོད་ལ་བཏགས་པར་འདོད་
དེ༑ འཇུག་པ་ལས། མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཞེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དེ།
ལུང་སྦྱར་དྲངས་ཟིན་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་
ཅེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་
རྟའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་ལྟར་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་དུལ་བ་ནི་དགེ་བ་སྟེ། །དུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བདེ་
བ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཡང་མདོ་གཞན་ལས། བདག་གི་མགོན་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །གཞན་ནི་མགོན་དུ་སུ་ཞིག་འགྱུར། །མཁས་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་ཐུལ་བས། །མཐོ་རིས་དག་ཀྱང་འཐོབ་པར་

༤༡ ཀ་པ་ཊཱིཀ ༧

༄། །འགྱུར། །ཞེས་ཁུངས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། མདོ་སྔ་མས་སེམས་དུལ་བས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་ཕྱི་མས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒྲས་གསུངས་ནས། བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་ན་བདག་གི་སྒྲ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་མངོན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཞེས་པའི་དོན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པས། བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་མིང་དང་གཟུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གདགས་པར་ཟད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེར་དམ་འཆའ་བ་ནི་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བར་བཞེད་དོ། །གཞན་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་

ཚུལ་དང་། ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་པའི་
ཡུལ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་
པའོ། །འདིའི་དགག་བྱའི་གང་ཟག་གི་བདག་ངོས་གཟུང་བ་ནི་ཐོག་མར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་རྗེས་ཐོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཙལ་བས་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་
ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འཐད་པར་མཐོང་ནས་གཉིས་པོ་མཚན་མཚོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བར་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་སྟེ། བདག་ཙམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པར་མི་འདོད་
པས་བདག་འཛིན་གཉིས་པོའི་གཏགས་པའི་མཚམས་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །གཞན་གྱིས་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་གྱི་བདག་ཞིག་པ་ན་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་མེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྔར་མཐོང་བ་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་མི་འཇུག་པ་དང་མི་དྲན་པ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་འདིར་ཡང་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄༅། །གཞན་ཡང་བདག་མི་རྟག་ན་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འཆིང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་བདག་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གཅིག་ལ་བདག་གཅིག་དམིགས་ཀྱི་དུ་མ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ན་བདག་གཅིག་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དུ་མ་སྐྱེ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་སྨྲའོ། །རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་བས་ཀྱང་སྨྲ་བ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འཆད་དོ། །འགའ་ཞིག་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པས་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡང་འཁྲུལ་པར་སྣང་ངོ་། །ད་ནི་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཕུང་པོ་ཙམ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷན་

སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འདོད་པ་དགག་པར་འདོད་ནས། ཕུང་པོ་ཙམ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་
མང་བས་བདག་ཀྱང་མང་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པར་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ངར་འཛིན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་
ཚོགས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕུང་པོ་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་གང་གི་སྒོ་ནས་གདགས་པར་བྱེད། བདག་འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་བས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་བདག་མིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འཁྲུལ་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་གྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་ཏུ་འགྱུར་ན་
བདག་འཛིན་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སྔར་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་རྗེས་སུ་ལྟ་
བར་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་

༄༅། །བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་ཡང་མིན་ལ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་
བཀག་པས་མི་གནོད་དེ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མིན་ཡང་དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་མདོ་དེ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། བདག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་དེ་གསུངས་པ་མིན་གྱི། བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཡུལ་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་མི་གནོད་དེ། གལ་ཏེ་གནོད་ན་
གཟུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པས་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པར་མི་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་བཀག་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ 117

སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འགལ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་
སོགས་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་གནས་ཚུལ་ལ་བདག་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག་པ་
འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་འབྲེལ་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་མེད་ཀྱང་བློས་འཛིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་བཞིན་ནོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མི་ལྡོག་སྟེ།
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པའི་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་མི་ལྡོག་པར་ཐལ།
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཐ་མལ་པ་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀག་པས་བདག་འཛིན་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་མཐའ་ལྔ་པོ་གང་དུ་གང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཐ་མལ་པ་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་མཐོང་

ཨ ༄༅། །བའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པས་བདག་ཞུང་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་ཁེགས་ཀྱང་། ཐ་མལ་པའི་ངོར་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་རིགས་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་རིགས་པས་རྟོགས་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། གཞུང་འདི་མ་ཤེས་པར་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་བྱར་
ཡུ གཟུང་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་
ཆེ་ ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་བཅོམ་པས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་ 119
ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངར་འཛིན་མི་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་
བ ཤུ་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་ནི་འདི་ཡིན་

ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོགས་སུ་བདག་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན། གཟུགས་བདག་ཡིན་པ་དང༌། གཟུགས་ལ་བདག་གནས་པ་དང༌། བདག་ལ་གཟུགས་གནས་པ་དང༌། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་བཏགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བས་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་བདག་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདི་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་རོལ་དུ་དཔྱད་པ་ཞུགས་ནས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་སྟེ། ལྟ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་མཚམས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡང་ཁེགས་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱི་མཐའ་བཀག་པས་བདག་ཡོད་པའི་འཛོག་བྱེད་མ་རྙེད་པ་ན་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀག་པས་བདག་ཁེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་འདིས་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུའི་བདག་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལྡོག་ན་ཡང་རྟག

༄༅། །ཕ་གཅིག་ཕུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་བཀག་པས་ནི་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། རྟག་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་བདག་མཚན་མཚོན་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་
བཀག་པས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་བདག་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཁེགས་པ་ན་མཚོན་བྱ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁེགས་པ་ན་དངོས་པོ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ།།
མི་མཚུངས་ཏེ་བདག་དང་རྟག་སོགས་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དག་གིས་མཚན་མཚོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་དེའི་ངོར་བྱེད་ལ། དེའི་ངོར་བཀག་པས་དགོས་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
འཛིན་པ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་མཐོང་སྟེ། བདག་མི་འཆི་བར་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་འདི་ན་སུ་ཞིག་གནས་དྲིས་པ་ན་བདག་གཅིག་པུ་གནས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བར་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་

རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་ལ་རྟག་པར་མི་འཛིན་ན། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་པར་དྲིས་ཤིག །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྟག་འཛིན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འགོག་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཏིང་ནས་ཉམས་སོ། །མཚན་མཚོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་འཛིན་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་
དམིགས་ནས་བདག་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ན་ཕུང་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཀག་པས་བདག་སྤྱི་ཙམ་ལོག་ནས་ཁེགས་པར་འགྱུར་···
བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་མང་པོས་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་སྟོན་པ་
ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །མཁས་རློམ་དུ་མས་གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་མེད་སྨྲ་བ་ནི་བབ་

༄། །ཅོལ་འབའ་ཞིག་གོ །ཚུལ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དཔལ་སྦས་དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཏེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྔོན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གསུང་རབ་བདག་མེད་སེང་གེའི་སྒྲ། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དགོངས་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་ཉི་མ་དེང་འདིར་ཤར། །གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་མུན་པ་རིང་དུ་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་བདག་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་པ་ན། རྟག་སོགས་མཐའ་གསུམ་པོ་ལས་མ་འདས་པར་རྟོགས་པས་མཐའ་གསུམ་པོ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ན་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་རྟག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་གཉིས་ཀས་བཏགས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་
མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་། ཤུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་མཐོང་བར་བཤད་དོ། །འདིར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་བདག་དང་རྟག་སོགས་མཚན་མཚོན་དུ་འབྲེལ་བར་འཛིན་པའོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དང་། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་གཅིག་པས་ན་རྟག་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཁེགས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་

༄༅། །སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་གནད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རེས་འགའ་དམིགས་བསལ་མེད་པར་ཕུང་པོ་སྤྱི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ། རེས་འགའ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ལ་བདག་གིར་འཛིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདག་གམ་བདག་གིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་མཁས་རློམ་དུ་མས་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་སྣང་ངོ་། །རེས་འགའ་ན་ཕུང་པོ་ལས་བདག་གུད་དུ་དམིགས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པས་ན་ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ཕྱོགས་རེ་བཟུང་ནས་བཤད་པས་བོད་དག་གིས་དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་ཕྱོགས་རེ་ལ་འཆོལ་བར་སྣང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་པའི་འཛིན་པ་ལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་རེས་འགའ་ནི་སྲན་མ་ལས་སྲན་མ་དང་། ནས་ལས་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བདག་སྐྱེའི་ཚུལ་དུ་ཡང་འཛིན་པ་དང་། སྔར་ལྕུག་ཕྲན་བཙུགས་པ་ལས་ཕྱིས་ཤིང་སྡོང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་འཛིན་ལ། ཡང་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་སོ་སོར་ཡང་འཛིན་ཏེ།

གྲངས་ཅན་གྱིས་ས་སྨྱུག་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། འོ་ན་ས་བོན་དང་སྨྱུ་གུ་སོ་སོར་བཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པར་ངེས་པ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །མཁས་རློམ་གཞན་གྱིས་འདི་ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡང་མ་ཆོད་པར་སྣང་ངོ་། །གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་མ་ཟད་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅིང་། ལུས་ལ་བདག་གི་རྟེན་དང་། ཚོར་བ་ལ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པར་གསུངས་པས་ན། སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་

ཨ། ༄༅། །འཕྲེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །ད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་ཟ་བ་པོ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་བདག་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་མུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གོ །གཏན་ཚིགས་འདིས་ཁྱད་པར་གཞི་ལྡན་གྱི་བདག་བཀག་པས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་ཁེགས་སོ། །ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ནི། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀག་པ་དང་། དཔྱིབས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་བསྣན་ནས་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་སྔ་མའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ཚུལ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པར་བཤད་པས་བཤད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ནས་འགོག་སྟེ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་མི་

འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་རང་དབང་ཅན་མིན་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཕུང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ནི་མིན་པས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་དང་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའམ་འབྲེལ་
མེད་ཡན་གར་གནས་པ་ཡིན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་བས་ཕུང་པོ་འཇིག་པ་ན་བདག་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
ཕུང་མེད་པས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མི་
འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་འཆིང་འགྲོལ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་རྟའི་ 128

༤༡ ༄༅། །སྲོལ་འབྱེད་དག་རིགས་པའི་འགོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་སྣང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་དུས་སྐབས་ཀུན་
ཏུ་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་དགག་གཞིར་བཟུང་ནས་འགོག་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འཁྲུལ་གཞི་ལ་བརྟགས་ནས་མ་རྙེད་པ་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་
ཡུ། པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་འཁྲུལ་གཞི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་ཤུགས་ལས་བདག་མེད་དུ་ངེས་
ཁྱེ། སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འཁྲུལ་གཞིའི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་མི་མཐུན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བདག་མིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་ 129
དམིགས་པ་ཁོ་ནས་བདག་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་དགག་གཞིར་བཟུང་ནས་འགོག་
ཞ པའི་དོན་ནོ། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་ཕུང་པོ་བདག་མིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན་བདག་འཛིན་ལྡོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་

མདོའི་དོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པར་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་མཛོད་ཅེས་
འབྱུང་ངོ་། །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ཚུལ། །སྟོན་ཚད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་ཟབ་མོའི་དོན། །རིགས་པའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ངག་གིས་
བཤད། །གཞི་དབུ་མ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།གཉིས་པ་ལམ་དབུ་མ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཏེ། བསམ་པས་དམིགས་པའི་དོན་སྦྱོར་བས་བསྒྲུབས་པས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བསམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་པོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསླབ་པ་གསུམ་
སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་ཏེ་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ནས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་གཉིས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱིས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སེལ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། ཤེས་

ཨ། ༄༅། །རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །འདི་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་
ཤེས་བྱས་ཏེ། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་སྟེ་ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པའི་
ཡོ་ག གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །འདིའི་དོན་ནི་ལྷག་མཐོང་ལ་བསམ་བྱུང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་བསྡུས་པ་གཉིས་ལས། སྒོམ་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་
གནས་སྔོན་དུ་བཏང་ན་བསྒྲུབ་སླ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ནི་མིན་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། ལ་ 131
ལ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་ལ་
༢ བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས་ཀྱང་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བཤད་དོ། །འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་ལུང་དྲངས་ནས་འདི་

ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་འཆད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ནི་འདིའི་བཤད་པ་ལས་ཚུལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་འདོད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་བཅུ་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྔར་བསྒྲུབས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ཕྱིས་བསྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟུང་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བསམ་བྱུང་གིས་བསྡུས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཞི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ནི་གང་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པའོ། །སྒྲ་དོན་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གོང་འོག་ལ་ཞི་

༄༅། །རགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀླུང་གི་རྟོག་པ་ཞི་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ཞི་བའི་དོན་དུ་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ང་རྒྱལ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ཞི་བའི་དོན་དུ་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་
གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྔའོ། །ཡང་ན་ཁམས་འོག་མ་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ན། དེ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ་སོར་བསལ་བ་ལ་སྤོས་ནས་ལྷུར་གསུངས་ལ། མཉམ་པར་འཇོག་པ་ན་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་སེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒོམ་པར་གསུངས་ལ། །གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་
ལ་སེམས་རྒོད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་རྒོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བྱམས་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་

པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་ལ་སེམས་རྒོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་ལ་འཕྲོས་ཏེ་རྟ་རྒོད་ལྟར་འདུལ་དཀའ་བར་
མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་
གྱི་ཡན་ལག་འདི་གསུངས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དབུས་
མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེ་ལོ་དང་གདམས་ 134
ངག་བརྗེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ལེ་ལོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་འཛོག་མི་ནུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། སེམས་བྱིང་བས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་འཛིན་པ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་རྒོད་

༄༅། །པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་དེ། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ན་དགོས་པ་མེད་བཞིན་འབད་པའི་རྩོལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པའི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱིང་རྒོད་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སོ། །ཉེས་པ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་ལ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ནི་དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་སྟེ་བཞི། དད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འདུན་པར་བྱེད་དོ། །འདུན་པས་ནི་གང་ཐོབ་པར་འདུན་པའི་ཡུལ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ཆེས་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་

པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། དྲན་པས་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པར་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས
མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱིང་རྒོད་གཉིས་བྱུང་བའི་སྐྱོན་རིག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པས་སེམས་བྱིང་བ་ན་དམིགས་པ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ལ།
རྒོད་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་
འབྱེད་པར་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤངས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་ནི་
སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་སེམས་ལན་གཅིག་ཙམ་མིན་པར་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་མངོན་པར་སྡུད་པའི་ཚུལ་གྱིས
རྒྱུན་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བར་གྱུར་ན་ཡང་སླར་སེམས་བཀུག་སྟེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་སླན་ཏེ་འཇོག་པའོ། །སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ

ཤ ༄༅། །དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་གྱུར་ན་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་འཕྲོ་བར་མི་སྟེར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཕྲོ་བར་མི་སྟེར་བའི་སྒོ་ནས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་བརྗེད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་ན་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་བར་ཆད་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱན་ཏེ་
འཇོག་པ་ནི་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་གཡེང་བ་མེད་པར་ 137
འཇུག་པ་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །སེམས་གནས་པའི་ཡན་ལག་དགུ་པོ་འདིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ཞི་
ཞ གནས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་ལྷག་མཐོང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ནི་ཆོས་རབ་

ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བོ། །སྒྲ་དོན་ནི་སེམས་གཞན་པས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ནུས་པ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ་སོར་
འབྱེད་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་ཐོག་མར་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་དཔྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། ཐོགས་བཅས་
ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇིག་གོ །ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་
བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པའི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་བཞིན་གསུངས་ཏེ། བསྒྲང་བ་དང་། འཇལ་བ་

༄། །དང་། རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །བགྲང་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བློ་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་མིང་གི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །འཇལ་བ་ནི་མིང་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྐུར་
མེད་པར་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་འཛིན་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་ཉིད་འཇལ་བར་བྱེད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་བགྲང་བ་དང་འཇལ་བ་དང་རྟོག་པའི་དོན་རྣམས་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་པའོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཏེ། དང་པོས་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་
པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
ཀྱང་བསམ་བྱུང་གི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ། སྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བརྒྱད་དམ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་འཇལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་
པར་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་རམ་རྟགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་གཏན་

ལ་དབབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །ཙོད་ལྡོག་ལས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་
ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་ལ་དགོངས་སོ། །སྒོམ་བྱུང་གི་དངོས་
གཞིའི་ལྷག་མཐོང་ནི་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཐོས་བྱུང་དང་སྒོམ་བྱུང་ཡང་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱུན་གཅིག་སྟེ། བསམ་བྱུང་གིས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གིས་
ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་བྱུང་ནི་རྟའི་དཀྱུས་ས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒོམ་བྱུང་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱུག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་ལོག་
ཤེས་ཡིན་པས་དེས་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱུན་ཁོམས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་སྤྱིའི་བདག་མེད་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ 140

༄། །དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཡུལ་བདག་མེད་དུ་གནས་པ་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་བདག་འཛིན་ལོག་ནས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་བློ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། བློས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་བློའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར། དཔེར་ན་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་གནས་ཚུལ་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་ཚེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྒོམ་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཟད་ཁྱད་གཞིའི་བདག་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་ཞེས་བྱའི། བདག་མེད་སྒོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཆོས་ནི་རིགས་ངོར་མ་རྙེད་

ཀྱང་སྣང་ངོར་རྙེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་དུ་རུང་ལ། བདག་ནི་ཡིད་ཤེས་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་སྒོམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡིད་ཤེས་མཉམ་བཞག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེའི་དོན་བདག་ཙམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ངོར་ན་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ནི་རྟོགས་བྱེད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ན་མ་རྙེད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ན་མི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ལྟར་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་འདིའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ལོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདི་དག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ལམ་ལྷུར་བཞག་སྟེ། དང་པོ་བསྒོམ་བྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཚོགས་ལམ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ནས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

༄༅། །བ་ལ་སྦྱོར་བས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བའི་དོན་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་སྤངས་ཟིན་པ་ན་སྤང་བྱའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པས་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ལ་བསླབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་ལམ་མོ། །ལམ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་ཀྱང་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་ཉན་རང་གཉིས་ཇི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཇི་སྙེད་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲང་གི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ནི་ཉོན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་རྟོགས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བདག་མེད་གསུམ་ཀ་རྟོགས་ཞེས་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་དེ། འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་

བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མིན་གྱི་ཞེས་དྲངས་ནས། ལུང་འདི་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ནས། ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། །ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀཱ་ཏྱཱ་ན་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། སྟོད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བ་བྱ་སྐམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པས། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་འཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གིས་ལུང་ལས་བསྟན་པའི་ཁུངས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་

༤༡ ༄༅། །གནོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་
མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་
དོན་གསུམ། གི་དོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཅེས་པའི་ལུང་གི་སྒྲས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ 145
རྟོགས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
བ རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས

བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཚནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་པོས་ཡང་ས་བདུན་པ་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྤོང་ནུས་ཤིང་ས་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སུའང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་གཉིས་ཀ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚནས་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནི་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་ནུས་པ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དགོངས་ཏེ་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

༄༅། །ཆ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར་ནུས་པ་ལྷག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་མངོན་ནོ། །འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ཙམ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་དོན་ཡང་། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ངར་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་སོག་པ་ཤས་ཆེ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས་ངར་འཛིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ལ་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་དེ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ས་བདུན་པ་བས་ཀྱང་ཐོབ་པོ་སྙམ་ན།

འོ་ན་ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་འགྱུར་བ་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་ས་བདུན་པ་ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཀྱི་བློན་པོ་
འགའ་ཞིག་གིས་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་སླར་ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་མ་
ལུས་པར་སྤངས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ན་སྤོང་ངོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁས་བླངས་ན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པས་
ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་སྤངས་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ཡང་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་

༄༅། །བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཆ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྨྲ་ཡང་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ནའི་མདོའི་དོན་ཡང་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་རྟག་ལྟ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་ལ་ཆད་ལྟར་མཛད་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་
དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་ལས་བརྩམས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། །ལྟ་
བའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་ན། །དགེ་བའི་ཕྲུག་གུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲོག །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །
བཏགས་པའང་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། བདག་རྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྨྲའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ལས་བདག་མེད་གཉིས་པོ་

ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཤུགས་ལ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཕྱེ་ཐག་ཏུ་བཀར་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །རིགས་པ་བརྗོད་དུས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར།
བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་བས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་གདགས་གཞི་རྫུལ་རྫས་
ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་ཕྱྭ་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས། །ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མི་འགྱུར་བས། །བདག་གང་ཕུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །རང་གིས་
ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

༄། །ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་རྣམ་ཀུན་ནས། །སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་པར་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ས་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་ལ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་ལ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་ཐར་ལམ་མེད་པར་གསུངས། ། 151

ཞེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་བས་སྟོང་
ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་ངེས་སོ། །བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དྲི་མ་བདེན་དངོས་སུ་གྲུབ་ན་ནི་གཉེན་པོས་གཞོམ་
དུ་མི་རུང་བས་དྲི་མ་ཟད་པའི་དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་ལུང་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཉེ་ཚེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་སྐབས་སུ། ཉེ་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །
ཅེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་བཞག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།
བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་ཐར་པ་ནི་མེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་

ཤ

༄༅། །མིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་དོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་
གསལ་བར་མངོན་ནོ། །སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་རྩ་
བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་
ཀྱི་མཐུས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ངེས་སོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་ན་བློ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་མངའ་
བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་འཁྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་བྲལ་བའི་ངང་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་སོང་བས་བློ་མེད་དེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་རྙེད་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲོས་

པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངང་ལ་གནས་པ་ཙམ་ལ་མཉམ་བཞག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཇི་སྲིད་བློ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་དང་ཡང་འབྲེལ་བས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །བློ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ཡང་མི་མངའ་སྟེ། སྣང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ན་སྣང་བ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགོངས་པ་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་སྣང་བ་མེད་པ་རྣམས་
ནི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནུས་པ་ཡིན་ཡང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་ན་བློ་ཡོད་ལ།
ཅི་སྣེ་མེད་ན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་པར་འཛོག་ཁའི་གཉིས་སྣང་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ལས་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལ་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་

༄༅། །ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བར་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་འཇོག་ཁའི་གཉིས་སྣང་ལས་འབྱུང་དུ་ཆུག་ན་ཡང་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་
དུ་མི་རུང་བས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པས་རྒྱང་འཕེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་ན་རིག་པའི་
དང་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ལ། མ་སོང་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྣང་མེད་ཡིན་ཡང་མཉམ་བཞག་ན་རིག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་
འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མ་རྙེད་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་མིན་ནམ། ཡུལ་མེད་ན་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བློ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་མ་
རྙེད་པས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་བློ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་རྙེད་པས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི། འཁྲུལ་སྣང་མ་རྙེད་པའི་དོན་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ནི་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཁྲུལ་སྣང་མ་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་སྣང་མ་རྙེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། མཉམ་བཞག་གིས་ཀྱང་རིགས་པས་

དཔྱད་ནས་མ་རྙེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཉམ་བཞག་གི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མིན་པས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། མཉམ་བཞག་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཞན་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་བློ་གཞན་ལས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་བཞག་གི་ངོས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་མིན་ནོ། །མཉམ་བཞག་དང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པའི་ཁོང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོས་པ་མ་ཞིག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྤྲོས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་བློས་སྦྱར་ནས་བཞག་པའི་དོན་ལ་ཧེས་ཀྱི་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བློའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ·······ཚོགས་སུ་སྦྱར་ཞིང་བཟོས་པའི་དོན་ལ་ངག་གི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་འཛིན་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བརྗོད་བྱེད་སྒྲ་ནི་སྤྲོ་བྱེད་ཡིན་ལ་རྟོག

༤ ༄༅། །པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྒྲོ་བཙྭ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །སྒྲིབ་པ་ངོས་མ་ཟིན་པར་སྒྲིབ་བྲལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། མུན་པའི་
ནང་དུ་རྡོ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་མཁས་རློམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་བློས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་སྣང་སྟེ།
འགའ་ཞིག་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མིང་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། བདེན་གཉིས་ལས་བརྫ་བཏགས་པ་
དང་བརྫ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ནས་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་གསུངས་པ་ན་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་
ཀ མཐའ་ཡས་སོ། །ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་མི་སྤྱངས་པར་སྨྲ་སྟེགས་པའི་བློས་བཏགས་པ་ན་སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིབ་

གཉིས་སྤངས་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མཉམ་
བཞག་ན་བློ་དང་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཚུལ་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་སྣང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
སྣང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདུས་བྱས་ཙམ་ལ་བརྗོད་ན་མཉམ་བཞག་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་
ལ་གཟུགས་མི་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡུལ་མི་སྣང་བ་ལ་སྣང་མེད་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། སྣང་བ་ལ་མི་
དམིགས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྣང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་གཉེན་གཉིས་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ལ་གཅིག་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཡང་སྣང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཤས་ 158

༄༅། །ཆེ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་རོ་གཅིག་པས་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ན་སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བ་གཞན་གཅད་རྒྱུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་རིམ་གྱིས་གཅོད་པའི་རིམ་པས་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འགྲོར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་དགག་ལ་དམིགས་
པའམ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་ཡིས། །རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་གྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར། །ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་སྣང་བ་མངའ་བ་
དེ་སྲིད་དུ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པ་ཕོ་ན་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྣང་བ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ་དག་པའི་སྣང་བ་ནི་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་པར་འཁྲུལ་སྣང་ཕོ་ནར་འདོད་ན། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་གི་

ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྙེད་པའི་སྣང་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྣང་བའི་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ས་གོང་མ་གོང་མར་སྒྲིབ་པ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་དམན་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡིན་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་དམན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོག་མིན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་མདོ་ལས་སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སྣང་བ་ལ་དམིགས་པས་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བའི་གནས་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་བློས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་བློའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ནི་ཡུལ་འཛིན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མིན་པས་སྣང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་པ་ག་ལ་འགྱུར། སྣང་བ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཉམ་རྗེས་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

༄། །རྗེས་ཐོབ་མཉམ་བཞག་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ལ། མཉམ་བཞག་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཅིང་བསྒོམ་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་བསལ་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་རོ། །དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་བློ་མེད་ན་རྗེས་ཐོབ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བློའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་འཕེལ་འགྲིབ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་བཞག་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འགྲོ་བར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་དང་པོར་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། མཐོང་བྱེད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར།

མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་ན་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གོང་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡང་སྤང་དཀའོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ས་དྲུག་པའི་མཉམ་བཞག་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིག་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་པར་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བུད་ཤིང་སྲེག་པའི་མེའི་འོད་ལྷག་པར་འཕྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྒོམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་
པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་སྣང་བ་ལ་དམིགས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས་སྣང་བ་
མངའ་ཞིང་། སྣང་བ་ལ་བདེན་འཛིན་མི་ཚད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་ལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་དམིགས་པ་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐར་ཕྱོར་བའི་སྐབས་སུ
དམིགས་པའི་དོན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་མ་ཉེད་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་མི་གཡོ་བའི་ལྷག་མཐོང་གིས་འཛིན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་སྣང་

༨༡ ༄༅། །བ་ནུབ་པའི་སྣང་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ལ། མཉམ་བཞག་གིས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལྟར་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་དང་ལེགས་པར་འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་མཚམས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་དཔྱད་བྱ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མ་
རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་སྣང་བ་མངའ་བ་ཡིན་ལ། དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཟིན་ནས་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་རྙེད་པས་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་
པ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེའི་ཚེ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་དངོས་གཞིར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བདེན་སྟོང་ 163
ཙམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྣང་བ་ཙམ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྣང་བ་ཙམ་ཡང་མ་རྙེད་ནས་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །གང་དག་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་ཙམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་གིས་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་འཇོམས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་

འཇུག་བཞིན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཞི་ཟླ་ན། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྤྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྔོན་དུ་
བཏང་ནས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་
ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དོན་མེད་དེ། དེས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་དོན་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་མི་འཇོག་པས་སྒོམ་པ་ལ་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁྱེར་ཚོད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་སྐྱོན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་སྲིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལམ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་གསལ་

༄། །ཁ་དེའི་ཚེ་ནི་ཕྱིང་རྗོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་ལམ་མིན་ལ། རྣམ་པར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་མཚམས་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་ལྟ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རིག་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དགོས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོགས་གཉིས་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོས་ལེགས་དྲངས་ནས། །སྨྲ་ངན་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པའི་སྒོ། །དབུ་མའི་ལམ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན། །ཡུང་རིགས་བྱེ་བའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། །ལམ་དབུ་མ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། ༎ གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་བསྟན་པ་ནི། རྟེན་སྐུ་དང་། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ལུས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། གཟུགས་སྐུས་མཛད་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་འབྲས་བུ་དབུ་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྟེན་སྐུ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུས་མཛད་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། 165

སྔོན་གྱི་སྨོན་པའི་མཐུ་ལས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ཉེ་རིང་གི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ན་སྐུ་གསུམ་མོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་སྐུའི་སྒྲ་དོན་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །བསམ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟེན་ཕྱིར། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་སོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རིགས་པས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐུ། ཤེས་བྱ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་པ་འཇུག་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནོ། །ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་

ཨ ༄༅། །ཚེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་བརྟེན་
ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་
ཕྱི་ཁ་ རྟེན་འཁོར་སྲིད་རྟག །འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལའང་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་བསྟན་ལ། གསུམ་པས་ནི་གཞན་དོན་
༡༧ ལ་རྟག་ཏུ་ཞུགས་པར་བསྟན་ཅིང་། བཞི་པས་ནི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བློའི་མེ་འོད་ཐོབ་པ་ས་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་གི །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མི་སྣང་བར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ 167
སྐུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི། །གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས། །སྔར་འགགས་གསལ་དང་མ་འདྲེས་འབྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བརྒྱ་མཐའ་དག
བ སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འགའ་ཞིག་རང་

རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། རྒྱུན་མཐའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཤེས་བྱ་ཟད་པ་ན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བློ་ཡོད་དགོས་ལ། བློ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འཁྲུལ་བ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་གཞན་དོན་འབྱུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆོད་སྡོང་སྒྲུབ་པ་པོའི་གང་ཟག་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཕྱུར་ཀྱང་ཀླུའི་དུག་ནད་སེལ་བའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་གདུལ་བྱའི་སེམས་རྒྱུད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་རྟེན……
འབྲེལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྣང་བའི་ཚུལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངང་ལ་གནས་པ་ཙམ་ལ་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། གདུལ་བྱེ་ངོར་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས

ཨ ཕྲེ་ཀཱ ཕ

༄༅། །གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མངོན་པར་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་རིག་པ་ཡོད་པ་ཡང་གཞན་ངོ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་བློ་ཡང་གཞན་ངོ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་རིག་པ་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་མཐའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྟ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཟངས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་བྱེད་ཀྱི། །ཟངས་ཉིད་མེད་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། །སྣ་ཚོགས་དྲི་མའི་དྲི་མ་ཅན། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །དྲི་མ་ཚིག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པའི་རིག་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཡོད་

169

པར་འདོད་དགོས་པས་ཏ་ཙང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་དྲང་བར་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གནས་པས་རང་རང་གི་ངོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་པའི་དོན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གདུལ་བྱས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སྣང་བ་རང་གིས་དཔྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགོངས་པར་སྣོམ་པ་ཁ་གཅིག་སྣང་བའི་རྒྱུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྣང་བའི་མཚན་མ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་རིག་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་ཀླབས་ཉེ་བར་ཞི་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐིམ་པས་རིག་པའི་རྒྱུ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

༄༅། །འོ་ན་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འདོད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར། གཟུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྲིན་ལས་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་བློའི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་ནས་འབད་པ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། སྟོན་པའི་སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཕྲིན་ལས་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །གདུལ་བྱའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་བཤད་པ་རྣམས་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་ཉེས་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྣང་བ་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཞིའི་དུས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་དང་རྒྱུའི་དུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིགས་གཉིས་དང་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་འགྱུར་བས་ཚོགས་གཉིས་ཆུད་ཟོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། །ཞེས་

པའི་དོན་དང་འགལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་རྒྱུན་མཐར་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་རྩད་ནས་ཕྱུང་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་མངའ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རིག་པ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་སྣང་བཅས་དང་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྣང་བཅས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱིས་བཏགས་པས་དབེན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྟོང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེའི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བཏགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཡོད་ན། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན། །དེ་ནི་མཚན་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་དང་། །ཅི་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་འདི་གཉིས་རེས་འཇོག་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་ངམ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཟློ་ཐ་དད་པ་

ཞེ་བདུན་

༄༅། །གཉིས་སམ། བློ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ལྟར་མིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་ལས་ལྡང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །གནས་པ་བརྟན་ཕྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་ཉེར་ལེན་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལྟར་དུ་བཞེད་དེ། ཆོས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་གཅིག་ལ་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཇི་ལྟར་ཆར་ཞེ་ན། རྟེན་འབྱུང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོག་པའི་ཆ་ནས་སྣང་བཅས་སུ་བཤད་ལ། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་སྣང་མེད་དུ་བཤད་པས་ན་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་སྣང་བཅས། རྣམ་པའི་ཆ་ནས་སྣང་མེད་དུ་བཟུང་ངོ་། །དེས་ན་མཁྱེན་ཚུལ་གསུམ་དུ་ལྟ་སྟེ། སྣང་ཙམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ནི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

མཁྱེན་ལ། གཞན་མུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་བཏགས་པའི་ཆ་དང་། རང་སྡེས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་བཏགས་པའི་ཆ་རྣམས་རང་ལ་མི་སྣང་ལ། གཞན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་པའི་
ངོར་སྣང་ཚུལ་མཁྱེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཉིད་ཀྱིས་སྣད་པའི་འཁྲུལ་ངོར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མཁྱེན་ཡང་དེ་ཉིད་རང་ལ་སྣང་བ་མིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་རིགས་
དྲུག་སོ་སོའི་མཐོང་སྣང་དྲུག་ཡོད་པར་མཁྱེན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་གཅིག་དྲུག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་མཁྱེན་ཅིང་། དེའི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
ངང་ལ་མཉམ་བཞག་མི་འདོར་བའི་ངང་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བོ་སོ་སོས་བཏགས་པ་རྣམས་མི་སྣང་ཡང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོ་རང་ལ་སྣང་བར་མཁྱེན་ནོ། །ཚུལ་རོལ་མཐོང་
བས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡི་དོན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། །གཞན་གྱི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་མ་ཕྱུར་པ། །སྟོན་པ་གངས་ཅན་འདི་ན་ཡོ་བོ་ཙམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའོ།། །།སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ངང་ནས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཤེས་

༄༅། །བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་སྣང་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛིན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཁྱེན། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེར་ཡང་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་མཁྱེན་པ་མི་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་པ་ལས། རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། བློ་མ་ཞུགས་པར་ཡང་ཤེས་བྱ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར། གཟུང་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་པོ་དང་མཁྱེན་བྱ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་བསྟན་པར་ནུས་ཤེ་ན། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་བློ་དེས་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་གདགས་སོ། །དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པས་བློ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་སྔོན་པོ་རིག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་བཞིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་གིས་

ཤྲཱ་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཐིམ་མོ་ཞེས་འཆད་པས་དཔེ་དོན་སྦྱར་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ། འགའ་ཞིག་འདས་པ་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་དུས་གཞན་གཉིས་སྣང་ནས་མཁྱེན་པར་མི་རུང་བས་དཔྱད་བ་ལ་དགོས་རྟོགས་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་དུས་གསུམ་གཅིག་ཆར་དུ་སྣང་ནས
མཁྱེན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་གསུང་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་འདོད་ན་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། མཚན་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མངོན་
སུམ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་རྟོག་གེ་པའི་ལུགས་བཞིན་ཁས་བླངས་པས་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་འགའ་ཞིག་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་
སྣང་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་ཡིད་དུ་ཆུད་པ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ངེས་པ་དྲངས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ལ་ 176

༄༅། །ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི་འདས་པ་རྣམས་འགགས་པར་མཁྱེན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་འབྱུང་རུང་དང་། ད་ལྟར་བ་རྣམས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡང་ན་འདས་པ་ལ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ད་ལྟར་བར་མཁྱེན་ནོ། །མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བུམ་པ་འགགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བུམ་པ་འགགས་པའི་ཆ་དང་བུམ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བུམ་པ་འགགས་པའི་ཆ་ལ་བུམ་པ་འགགས་པར་མཁྱེན་པ་འཐད་མོད་ཀྱི། འགགས་པའི་བུམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཅེ་ན། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྔོན་གྱི་གནས་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་མཚུངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ན་བུམ་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་ཚུལ་དུ་མཁྱེན་པ་འཐད་མོད་ཀྱི། འབྱུང་རྒྱུ་བུམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཅེ་ན། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པས་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་གནས་གང་དང་ཡུལ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རིག

པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པས་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པས་ཡུལ་མངོན་
སུམ་དུ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། སྔར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་མྱུ་གུ་འདི་སྔར་གྱི་ས་བོན་འགགས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་
འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་གི་དུས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་འཇོག་ཏུ་རུང་བ་ལ། འོན་ཀྱང་སྔར་འགགས་པའི་ས་བོན་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་ལོ་ཏོག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས
ད་ལྟར་བའི་དུས་ཞེས་བཏགས་པའི་ཚེ་ད་ལྟར་བའི་དུས་འདི་ཉིད་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ད་ལྟར་བའི་དུས་དང་། སྔར་འགགས་པའི་ཆོས་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་

༄༅། །པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་ཆོས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ། ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
ཆོས་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་མི་གཅིག་པས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མངོན་སུམ་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་རྟོག་གེ་པས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་ལ། དབུ་མ་པས་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ལ་བརྗོད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བཞེད་པས། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་
སུམ་རྟོགས་སོ་ཞེས་འཇོག་པས་རྟོག་གེ་པ་དང་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་ལྟར་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །
ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡང་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་གེ་བ་ལྟར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་མི་འདོད་པས་ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་
བཞག་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་ལོ། །དབུ་མ་སྒྲ་བའི་བོད་གཞན་དག་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་

ཉིད་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་མཚམས་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །འབྲས་བུ་དབུ་མ་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་
གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞིན། །མཐའ་ཡས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ། །ཀླུ་སྒྲུབ་སྙིང་པོས་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྣམ་
ཕྱེ་བ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ལེགས་ཞུགས་ནས། །དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་ཕྱེ་བའི་དོན། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བློ་གྲོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །མཁས་རློམ་བྱེ་
བས་བརྩོན་པས་ཡུན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །མ་རྟོགས་ལེགས་བཤད་རི་མོ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་གཟུགས། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྤོབས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་
འདུ་བྱེད་པིར་གྱིས་བྲིས། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མན་ངག་ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་དོན། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཚིག་གི་སྦྲིས་པ་མང་པོ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་ངལ་བར་བྱེད་མཐོང་ནས། །གཞན་
གྱིས་མ་རྟོགས་ལེགས་བཤད་ཚུལ་འདི་བདག་གིས་བཤད། །ངེས་དོན་སྦྲང་རྩི་ལྡན་པ་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །བདག་བློ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ། །ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་ཚུལ་སྨྲ

༄། །ཁར་འདོད་པ་མང་ན་ཡང་། །དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོས་བཀྲལ་བའི་བཞེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བར། མ་འདྲེས་སོ་སོར་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། །ཚུལ་འདི་སྐུ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཕྱིར་
མང་ཐོས་ཅན། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལེགས་འཛིན་གསུང་གིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། །ལུང་དང་རིགས་པ་ཕྲེ་བའི་འོད་སྟོང་རབ་འབར་བ། །ལེགས་བཤད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་བདག་གིས་
བསྒྲུབས། །འདིར་འབད་དགེ་བ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་འོད་ལྟར་དཀར་བ། །གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་ནི་སྲིད་ན་གནས་པ་ཀུན། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མུན་པ་མ་ལུས་རབ་སྤངས་ནས། །སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བྲལ་ཆོས་
སྐུའི་མཁའ་ལ་བགྲོད་པར་ཤོག །རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་མཁས་རློམ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རིགས་ལམ་ཀུན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་བློ་ཅན་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུ་མ་ལ་མངའ་འབྱོར་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་དུ་མ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་བློ་ཅན་གཡུང་པ་དཔོན་དགེ་སྐྱོང་པས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ནས་ཡོངས་

ཤེར་ཕྱིན་བཀའ་འགྲེལ

སུ་བསྐུལ་བའི་ངོར། དཔལ་ས་སྐྱའི་པཎྜི་ཏ་གཉིས་པ་འགྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་གྲུབ་བུདྡྷ་ཤྲཱི་དང་། ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩིས
བློ་གྲོས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཟླ་གྲགས་གསར་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་མཛད་པ། ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་པ་རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེངྒེ་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ས་སྐྱ་ནས་མགོ་བཙམས་ཏེ།
བྲང་ཏི་དར་མ་སྙིང་པོས་བརྟེན་པའི་གནས་ཙུར་སྒྲིག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གནས་རྙིང་པ་མཆོག་བཟང་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །༈ ལེགས་བྱས་འདི་ནི་གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་རྒྱན། །གསུང་རབ་འཕྲུལ་གྱི་པར་ཁང་ནས་བསྐྲུན་དགེས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་། །
མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མངའ་ཐང་འབྱོར་པ་རྒྱས། །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་སྐུ་ཚེ་མཛད་ཕྲིན་འཕེལ། །བསྟན་རྩ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཐུགས་མཐུན་
པའི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཕྱོགས་དུས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་ཞི། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིས། །ཉེས་མེད་འགྲོ་ལ་འཚེ་བར་མེད་གྱུར་ནས། །

༄༅། །ཀུན་ཀྱང་བག་ཡངས་བདེ་བས་འཚོ་བར་ཤོག །འདི་བསྒྱུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཞིས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་སྐྱོབ་པ་མཆོག་གྱུར་པ།
མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གནས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་པ། །ས་སྐྱ་པ་ཡི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྗེ་རྗེ་གདན། །དཔལ་ལྡན་ས་
སྐྱའི་ཆོས་སྲིད་རྒྱས་གྱུར་ཅིང་། །སྨྲུལ་པའི་གདུང་བརྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དང་། །ཀུན་ཀྱང་ཕྲིན་ལས་ནམ་མཁར་མཉམ་པར་ཤོག། །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ། །